ADRIANA GORGA

BACALAUREAT

LIMBA ROMÂNĂ

Hulosu Mihaela 12C

Un alt fel de teste pentru:

- Orele de recapitulare din perioada de evaluare
- Examenul de bacalaureat
- Examenele de admitere în învățământul superior
- Examenul de capacitate
- Concursurile școlare

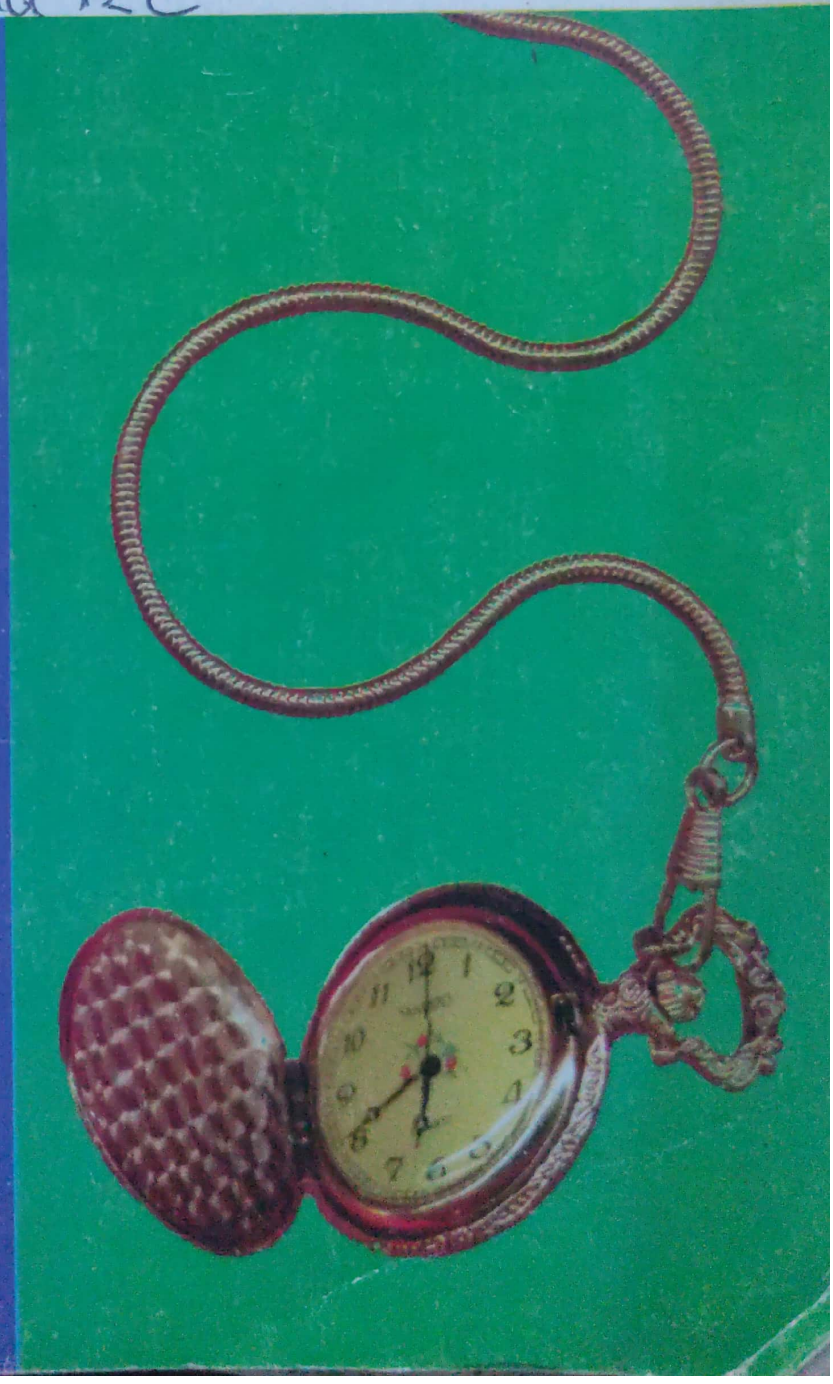

EDITURA PETRION

Scanned with OKEN Scanner

ADRIANA GORGA

BACALAUREAT

LIMBA ROMÂNĂ

Soțului meu, Dorel

EDITURA PETRION
București
C.P. 1–310. Cod 70700
Str. Calea Plevnei, nr. 124
Tel. / Fax: 637.23.34. Fax: 312.45.25
e-mail: petrion@starnets.ro

Scanned with OKEN Scanner

Referent profesor Marin RĂDULESCU – Piteşti

Toate drepturile sunt rezervate Editurii PETRION.

Coperta: Cornel OLARU
Tehnoredactor: Camelia Dana CRISTEA

Format: 16 / 70 × 100.
Coli de tipar: 16

Culegere şi tehnoredactare computerizată:
Editura PETRION

ISBN 973-9116-54-x

Tiparul executat sub comanda nr. 90 052
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria „CORESI" Bucureşti
ROMÂNIA

Scanned with OKEN Scanner

Partea I

TESTE RECAPITULATIVE

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 2

Calităţi generale ale stilului

I. Enumeraţi câte trei calităţi generale ale stilului pentru fiecare din textele următoare:

1. *În şcoală, deprinderile gramaticale îndelungate trebuie să preceadă orice definiţie scrisă.* (M. Eminescu)

2. – *Unde-ai plecat, Mitică?*
   – *La vânătoare de lei.* (I. L. Caragiale

3. *Câmpul alb / oile negre / cin' le vede / nu le crede / cin' le paşte / le cunoaşte.* (Folclor)

4. *Mă străduiam să găsesc o soluţie pentru a-mi dovedi contrariul, dar din moment ce sentimentul era atât de viu, treapta era oricum coborâtă, încât mă înspăimânta ideea de a nu fi pus şi în alte situaţii în care aş fi fost obligat să mă conving câte calităţi afective, în care cred, îmi mai lipsesc.* (Augustin Buzura)

II. Numiţi atât calitatea stilului cât şi abaterea de la aceasta pe care le are în vedere Titu Maiorescu:

Cuvântul, ca şi alte mijloace de beţie, e până la un grad oarecare un stimulant al inteligenţei. Consumat însă în cantităţi prea mari şi mai ales preparat astfel încât să se eterizeze şi să-şi piardă cu totul cuprinsul intuitiv al realităţii, el devine un mijloc puternic pentru ameţirea inteligenţei. (Titu Maiorescu)

III. Evidenţiaţi greşeala şi calitatea stilului prin raportare la care se defineşte în fiecare din textele următoare:

1. *Cine se încălzeşte la soare nu-i pasă de lună.* (Folclor)

2. *...un popor care nu merge înainte, stă pe loc.* (I. L. Caragiale)

3. *Răsturnarea de perspectivă este pregătită printr-un raccourci al memoriei – «şi mă duce-un gând / Spre locuinţele lacustre», modalitate sugestivă de a sonda stările inefabile ale subconştientului, alunecările halucinante, spaimele instinctive.*

4. *Într-adevăr, cronicarii şi-au manifestat umanismul şi patriotismul din perspectivă multiplă: prin concepţii şi argumente, prin realizări şi mesaje. Tocmai de aceea scriitorii noştri au putut descoperi în operele lor temeliile culturii noastre, baza conştiinţei culturii româneşti.*

5. *Muzicalitatea susţine ascensiunea spaţială, dar mai ales elevaţia spirituală.*

Scanned with OKEN Scanner

IV. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false;

1. Comunicarea din fragmentul următor se remarcă prin corectitudine: *Nu contest că femeile au* ***rostul*** *lor pe lume. Dar odată ajunse neveste își strică toate* ***rosturile*** (Tudor Mușatescu). Sensurile cuvintelor marcate grafic sunt echivoce.

2. Testul următor conține un paradox stilistic:
Fraților! După lupte seculare care au durat aproape treizeci de ani, iată visul nostru realizat! (I. L. Caragiale).

În același timp, exprimarea personajului caragialian este și tautologică.

3. Printre alte greșeli de exprimare, în textul următor întâlnim și solecismul: *Din parte-ne, putem adăuga că, în cazul când aceste pene va fi într-adevăr bine reputate și când redactorii va avea stăruință, este multe probabilități ca* ***Scandalul*** *să fie mai bun decât toate ziarele umoristice câte o fostără*. (I. L. Caragiale). Nu se respectă regula acordului dintre subiect și predicat.

4. Enunțul următor conține un pleonasm: *Analiza psihologică și instrospecția relevează stările subiective ale personajului*. Sensul cuvântul *introspecție* este *analizare a vieții psihice proprii*.

5. În fragmentul care urmează întâlnim doar o singură abatere de la una din calitățile generale ale stilului: *Acest lucru se vede bine în stilul rafinat, cu răsuciri de frază studiate și truvaiuri fericite*. Sensul neologismului *truvaiuri* este mai puțin cunoscut, fapt ce constituie o abatere de la puritatea stilului.

6. Există un nonsens în formularea: *Industria românească e admirabilă, e sublimă, putem zice, dar lipsește cu desăvârșire* (I. L. Caragiale). Conținutul comunicării este absurd.

7. Din punct de vedere stilistic, nu întâlnim nici o greșeală în textul următor: *Cumva Al. Macedonski a dorit să concureze cu originalul nostru geniu autentic, fără a se recunoaște vreodată învins*. Conținutul comunicării este formulat cu claritate.

8. Nu întâlnim nici o greșeală, din punct de vedere stilistic, în textul următor: *Căci Dumnezeu, pășind apropiat, / Îi vezi lăsată umbra printre boi*. Sunt două versuri extrase dintr-o poezie reprezentativă a lui Tudor Arghezi.

9. Putem afirma drept trăsătura stilistică a textului următor puritatea limbajului: *La un concurs de romane inedite, în 1933, Mircea Eliade a luat premiul întâi, fiind un roman de dragoste și totodată un roman exotic, care a*

Scanned with OKEN Scanner

impresionat criticii şi a fascinat cititorii. Acest text respectă normele exprimării corecte.

10. Întâlnim tautologia o singură dată în textul următor: *Merge gârbovit prin glod şi prin noroi, cerşind întruna milă şi îndurare.* Aceeaşi idee este exprimată prin cuvinte diferite aflate în relaţie de coordonare.

Propuneri de evaluare:

Fiecare răspuns corect se notează cu un punct. Puteţi obţine astfel maximum 34 de puncte.

34 de puncte – **Foarte bine. Continuă în acelaşi ritm.**
între 30 şi 33 de puncte – **Bine. Dacă te-ai fi concentrat mai mult...**
între 25 şi 29 de puncte – **Acceptabil, dacă te mulţumeşti cu 7.**
între 20 şi 24 de puncte – **Suficient ... pentru nota 5.**
sub 20 de puncte – **Reia testul şi străduieşte-te să-l înţelegi.**

Testul nr. 3

Calităţi generale ale stilului

Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Cele mai cunoscute calităţi particulare ale stilului sunt: naturaleţea, simplitatea, armonia, demnitatea, fineţea, retorismul, umorul, ironia, oralitatea şi concizia.

2. Trăsăturile particulare ale stilului individualizează, în exclusivitate, operele literare.

3. Naturaleţea constă în exprimarea firească, dezinvoltă, lipsită de constrângeri.

4. Afectarea, reprezentată de folosirea ostentativă a unor cuvinte şi construcţii pretenţioase este opusă naturaleţei.

5. Emfaza, contrară de asemenea naturaleţei, presupune folosirea epatantă a unor cuvinte preţioase, bombastice.

6. Exprimarea în versurile următoare este uşor afectată: *De-un moşneag, da, împărate, căci moşneagul ce priveşti / Nu e om de rând, el este domnul Ţării Româneşti* (M. Eminescu).

7. Simplitatea constă în folosirea cuvintelor, a formelor şi a structurilor cunoscute.

8. Simplismul se opune simplităţii fiind o expresie a superficialităţii în exprimare.

Scanned with OKEN Scanner

9. Următoarele versuri se disting prin simplitate:

Din clipa în care team văzut / Eu mam simțit un om perdut; / Decât în van să mai iubesc / Mai bine mor și iscălesc: Jenică Desghețatu (Al. O. Teodoreanu).

10. Armonia presupune atât acordul perfect dintre părțile întregului cât și folosirea cuvintelor astfel încât să încânte auzul.

11. Cel de-al doilea vers din textul următor este mai puțin armonios din pricina repetițiilor supărătoare: *Deodată se aude un tropot pe pământ / Un tropot de copite, potop ropotitor.* (V. Alecsandri)

12. Cacofonia este opusă armoniei și rezultă din succesiunea imediată sau la distanță a unor sunete repetate care impresionează neplăcut.

13. Numai în primul din următoarele două texte există structuri cacofonice: a) *Fire șovăielnică* [A.B.] *o renegă pe Marta fiindcă comunică și simpatizează pe un ofițer ungur...*; b) *Nu-i ceea ce zici tu, ci-i ce zic eu, ține minte*!

14. Demnitatea presupune folosirea cuvintelor și a expresiilor general admise, cuviincioase, netriviale.

15. Retorismul constă în folosirea unor cuvinte și structuri menite să convingă, să mobilizeze și să însuflețească cititorii sau auditoriul.

16. Finețea este urmarea exprimării rafinate, subtile, aluzive.

17. Atunci când sunt puse în evidență aspectele ridicole ale vieții, stilul se caracterizează prin umor.

18. Ironia presupune ridiculizarea și condamnarea aspectelor negative ale vieții, cunoscând o gamă variată de nuanțe: persiflare, zeflemea, batjocură, maliție, autoironie, sarcasm.

19. Concizia stilului se obține prin folosirea numai a mijloacelor strict necesare comunicării.

20. Oralitatea se definește prin adoptarea particularităților limbii populare, respectându-se însă, cu strictețe, normele limbii literare.

Propuneri de evaluare:

20 de răspunsuri corecte – **Foarte bine**.

între 17 și 19 răspunsuri – **Bine, dar ... se putea și mai mult**.

între 14 și 16 răspunsuri corecte – **Suficient, ca să rămâi încă pe marginea prăpăstiei.**

sub 16 răspunsuri corecte – **Se mai întrezărește o șansă foarte, foarte mică, dacă vei munci mult, mult de tot!**

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 4

Calităţi generale ale stilului

I. Notaţi trăsătura particulară a stilului care e dominantă în fiecare din textele următoare:

1. *Că «divul» Traian ne-a adus tocmai în Dacia şi ne-a lăsat într-o provincie aşa de expusă, încât Aurelian cu lumea lui oficială au şi părăsit-o după oarecare timp, n-a fost mare noroc, dar că din nomolul migraţiunii atâtor popoare cari ne-au bântuit de-atunci încoace s-a diferenţiat şi s-a închegat neamul românesc în greaua luptă pentru existenţă, acesta este primul moment de fericire în istoria noastră.* (Titu Maiorescu)

2. *A fost odată ca-n poveşti, / A fost ca niciodată, / Din rude mari împărăteşti, / O prea frumoasă fată.* (M. Eminescu)

3. *Ce are a face Morala cu cariera de avocat, pe care tânărul vrea să o îmbrăţişeze?...* (I. L. Caragiale)

4. *Zările de farmec pline / Strălucesc în luminiş, / Zboară mierlele-n tufiş / Şi din codri noaptea vine / Pe furiş.* (G. Coşbuc)

5. *Aşa că vezi, reluă apoi Moromete în glas cu o admiraţie de sine neacoperită faţă de generozitatea lui, eu te las pe tine să trăieşti... Dar rău fac, că tu vii pe urmă şi-mi spui mie că nu mai am nici un rost pe lumea aste... Şi ce-o să mănânci, mă, Bâznae?* (M. Preda)

6. *Loveşte la stânga, loveşte la dreapta, apoi iar la dreapta, apoi la stânga; în fine, înfige iar vârful în spinarea birjarului, care opreşte.* (I. L. Caragiale)

7. *Microscopice popoare, regi, oşteni şi învăţaţi / Ne succedem generaţii şi ne credem minunaţi; Muşti de-o zi pe-o lume mică de se măsură cu cotul...* (M. Eminescu)

8. *Atunci mezinul se vâră iute în horn, şi sprijinit cu picioarele de prichiciu şi cu nasul de funingine, tace ca peştele şi tremură ca varga de frică.* (I. Creangă)

9. *Vrei să mă spânzuri, va să zică?.../ Când te-am citit, în adevăr, / Îţi dau cuvântul că de frică / Mi s-a zbârlit un fir de păr.*

10. *Am privit în jurul meu şi-n mine: / Soba rece, / Pipa rece, / Mâna rece, Gura rece /...* (I. Minulescu)

Scanned with OKEN Scanner

II. Evidenţiaţi, în fiecare din textele următoare, câte o abatere de la calităţile particulare ale stilului şi comentaţi-i, pe scurt, valoarea expresivă:

1. *Caţavencu: Îmi pare rău,Ghiţă, că mai stăruieşti cu scuzele tale... Adică noi nu ştim cum merge poliţia? (sentenţios) Într-un stat constituţional un poliţai nu e nici mai mult nici mai puţin decât un instrument.*

Pristanda: Curat instrument.

Caţavencu: Nu braţul care loveşte, voinţa care ordonă e de vină...[...]

Caţavencu: (schimbând tonul) Cetăţene, nu uita condiţia cu care am venit aici. Am venit în casa prefectului; nu voi însă să dau ochii cu el, nu mă pot aşa de ieftin compromite. Am venit chemat de doamna Trahanache, pe dânsa voi să văz. (I. L. Caragiale)

2. *Tot ce-n ţările vecine e smintit şi stârpitură, / Tot ce-i însemnat cu pata putrejunii de natură, / Tot ce e perfid şi lacom, tot Fanarul, toţi iloţii, / Toţi se scurseră aicea şi formează patrioţii. Încât fonfii şi flecarii, găgăuţii şi guşaţii, / Bâlbâiţi cu gura strâmbă sunt stăpânii astei naţii.* (M. Eminescu)

3. *Fă, Tinco, fă ! papucii de mătase, / Mărgelele, cercerii nu ţi i-a dat Năstase – / Şi-n fiecare deşti câte-un inel / Nu ţi l-a strâns cu mâinile lui, el.* (T. Arghezi)

4. *Domnule ministru,*

În repetiţie rânduri am cerut la onor. primărie locală să ne elibereze combustibilul de care are şcoala noastră necesitate din cauza gerului aspru prin care trecem în acest anotimp fără nici un rezultat, aşa încât tremurăm de viaţa noastră şi a elevelor, cari nici nu mai vin la şcoală încă dinaintea vacanţelor, fiindcă părinţii au aflat şi temându-se nu le mai permit până ce nu vom putea da foc. (I. L. Caragiale)

5. *Caţavencu: Fraţilor, mi s-a făcut o imputare şi sunt mândru de acesta... O primesc. Mi s-a făcut imputarea că sunt foarte, că sunt prea, că sunt ultraprogresist... ca sunt liber-schimbist... că voi progresul cu orice preţ (Scurt şi foarte retezat): Da, da, da, de trei ori da!* (I. L. Caragiale)

III. Analizaţi conţinutul celor două părţi ale enunţurilor următoare şi stabiliţi legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relaţie cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relaţie cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false;

1. Retorismul este trăsătura fundamentală a textului următor:

Dandanache (îndemnat de Zoe şi Tipătescu, trece în mijloc cu paharul în mână): În sănătatea alegătorilor... cari au probat patriotism şi mi-au acordat... (nu nimereşte) asta... cum să zic, de... zii pe nume de... a sufradzele lor; eu, care

Scanned with OKEN Scanner

familia mea de la patuzsopt în Cameră, şi eu ca rumânul imparţial, care va să zică... cum am zice... în sfârşit să trăiască.

Personajul intenţionează să-şi impresioneze auditoriul.

2. Poliloghia şi afectarea individualizează stilistic textul următor: *Îmi pare rău că-mi spui asta. Eu însumi, mă vezi, am fost orfan de mic copil şi cunosc rana asta, să n-ai pe nimeni aproape. Eu nu-l respect pe Felix? Dar ţin la el ca la un frate mai mic, şi intenţia mea e să-i ajut paşii în lume, să-l pilotez.* (personajul Stănică Raţiu din ***Enigma Otiliei*** de G. Călinescu).

Viclenia arivistului este evidentă.

3. Fragmentul următor se caracterizează în primul rând prin oralitate: *Terminarăm tot şi plecarăm. Pe islaz, spre gară, vorbeam cam cum să-i facem. Când ne oprirăm, ce mai. Se ştia. Ziceam că întâi să încercăm piaţa la Piteşti, şi dacă o fi acolo un şapte-opt-zece lei câştig peste piaţă, îl azvârlem acilea şi ne întoarcem acasă. Ce să ne mai trâmbălăm pentru doi-lei lei?* (M. Preda)

Autorul recurge consecvent la particularităţile de expresie proprii limbii vorbite.

4. Concizia stilului impresionează în versurile următoare:

Iar te-ai cufundat în stele / Şi în nori şi-n ceruri nalte? / De nu m-ai uita încalte, / Sufletul vieţii mele. (M. Eminescu)

Acesteia i se alătură şi fineţea exprimării.

5. Următoarele versuri constituie un model de încifrare a expresiei poetice:

Din ceas, dedus adâncul acestei calme creste, / Intrată prin oglindă în mântuit azur, / Tăind pe înecarea cirezilor agreste, / În grupurile apei un joc secund, mai pur. (I. Barbu)

Textul citat se identifică şi prin naturaleţea exprimării.

Propuneri de evaluare:

Răspunsurile corecte se notează astfel:

- pentru I – câte un punct pentru fiecare răspuns corect;
- pentru II – câte două puncte pentru fiecare răspuns corect;
- pentru III – câte un punct pentru fiecare răspuns corect;

Puteţi obţine astfel maximum de **25** de puncte.

25 de puncte – **Foarte bine. Reuşita îţi este, deocamdată, asigurată.**

între 22 şi 24 de puncte – **Bine. Îţi lipseşte numai foarte puţin.**

între 19 şi 21 de puncte – **Cu emoţii, ai putea obţine nota 8.**

între 16 şi 18 puncte – **Dacă ţinteşti la un 5, e suficient...**

sub 16 puncte – **Vino-ţi în fire. Reia testul, citind în acelaşi timp şi rezolvările de la sfârşitul acestei cărţi.**

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 5

Stilurile funcționale ale limbii

Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Stilul funcțional se definește prin raportare directă la factorii sociali care condiționează comunicarea.

2. Sunt cinci stiluri funcționale în limba română: oficial, științific, colocvial, publicistic și beletristic.

3. În exclusivitate, stilurile funcționale sunt variante diferite de întrebuințare ale limbii scrise.

4. Stilurile funcționale pot fi identificate deopotrivă în limba literară și în cea populară.

5. Între cele cinci stiluri funcționale nu există limite precise.

6. Amestecul, în același text, al elementelor aparținând mai multor stiluri nu este recomandabil.

7. Toate stilurile funcționale numără printre trăsături respectarea normelor limbii literare.

8. Stilul oficial caracterizează comunicarea din activitățile administrative, juridice, diplomatice și economice.

9. Stilul oficial este cel mai conservator dintre toate stilurile funcționale.

10. Forma scrisă, dialogată, îi este proprie, mai ales, stilului oficial.

11. În limbajul administrativ se recurge adeseori la utilizarea citatului ca material demonstrativ.

12. În stilul publicistic se manifestă preferință pentru informația lipsită de precizie deoarece sursele nu pot fi verificate întotdeauna.

13. Alocuțiunea este o compunere oficială scrisă.

14. Stilul colocvial este neutru din punct de vedere expresiv.

15. Funcția de comunicare în operele literare se obiectivează prin intermediul stilului beletristic.

16. Scrisoarea de dragoste este o compunere specifică stilului beletristic, fiind întâlnită în numeroase opere literare.

17. Într-o recenzie e prezentată contribuția unui cercetător la elucidarea unei probleme importante dintr-un anumit domeniu.

18. Toastul este o compunere orală, aparținând stilului oficial.

Scanned with OKEN Scanner

19. Dintre toate stilurile, cel mai aproape de limbajul mediu standard este cel ştiinţific.

20. Spontaneitatea şi naturaleţea caracterizează atât mesajele administrative cât şi pe cele ştiinţifice.

21. Stilul beletristic este cel mai deschis influenţelor.

22. Numele proprii, vocativele, imperativele şi interjecţiile constituie, în exclusivitate, mărci ale stilului colocvial.

23. Specifică stilului publicistic este exprimarea accesibilă, potrivită nivelului mediu de înţelegere.

24. În stilul oficial se recurge adesea la înlocuirea persoanei I singular cu persoana I plural.

25. Abrevierile sunt frecvent întâlnite indiferent de varianta funcţională a limbii.

26. Indiferent de stilul funcţional, trebuie respectată regula sintactică a scrierii cu majusculă la început de text.

27. Cuvintele monosemantice sunt numeroase în exprimarea oficială.

28. Cartea de vizită este o compunere specifică stilului colocvial.

29. Comunicarea publicistică este obiectivă, neutră expresiv.

30. Cererea este un document administrativ care cuprinde relatarea unei activităţi sau prezentarea unei lucrări.

Propuneri de evaluare:
30 de răspunsuri corecte – **Foarte bine.**
între 25 şi 29 de răspunsuri corecte – **Bine, bine, dar...**
între 20 şi 24 de răspunsuri corecte – **Suficient pentru nota 5!!**
Sub 23 de puncte – **Mai pune mâna pe carte... şi nu doar s-o ştergi de praf!!!**

Testul nr. 6

Stilurile funcţionale ale limbii

I. Indicaţi stilul funcţional căruia îi sunt proprii următoarele caracteristici:

1. naturaleţe în exprimare, încărcătură emoţională, lipsă de precizie;

2. exprimarea unei tendinţe, recurgerea la citat, accesibilitate lexicală;

Scanned with OKEN Scanner

3. accesibilitate lexicală, terminologie specifică, clişee lingvistice;

4. spontaneitate în exprimare, înclinaţie spre satiră şi umor, intonaţie exclamativă;

5. eufonie, simetrie, naturalețe;

6. expresivitate, varietatea limbajului, convenţionalitate;

7. digresiuni, pluralul autorului, expresivitate zero;

8. informare, alternarea vorbirii directe cu cea indirectă, formulări eliptice;

9. varietate de forme, formulări eliptice, contopirea elementelor intelectuale cu cele afective;

10. preferința pentru cuvinte monosemantice, folosirea unor semne convenționale, specializarea lexicală după domeniu.

II. Notați, după caz două sau trei stiluri funcționale cărora le sunt proprii următoarele trăsături:

1. respectă normele limbii literare;

2. foloseşte citatul ca argument;

3. intonația neutră;

4. clişee lingvistice;

5. comunicare însoțită de hărți, tabele, statistici;

6. foloseşte infinitivul cu valoare de imperativ;

7. afectivitate (în grade diferite);

8. obiectivitatea comunicării;

9. accesibilitate;

10. valorificarea tuturor domeniilor lexicului;

III. A. Explicați următoarele abrevieri, precizând apoi stilul funcțional în care le puteți întâlni:

1	Nr. crt.		
2	SS		
3	HP		
4	Cf.		
5	N. B.		

Scanned with OKEN Scanner

B. Încercuiți varianta (sau variantele) corectă(e):

Cuvântul de abreviat	Propuneri de abrevieri			
1. Domnul	d.	d	dl.	dl
2. Dumneavoastră	dv.	dvs.	d-voastră	d-voastră.
3. Gram	g.	g	gr.	gr
4. Pagina	pag.	pag	p	p.
5. Circa	cca.	cc.	cca	cc
6. Transporturile Aeriene Române	TAROM	T.A.R.O.M.	Tarom	Tarom.
7. Dumnealui	d-lui	dlui	d-lui.	dlui.
8. Gheorghe	Gh.	G.	Ghe.	Gh
9. Metru pătrat	metru^2	m^2	m pătrat	m^2.
10. Piața	p-ța	p-ța.	Pța.	Nu se abreviază

C. Abreviați:

1.	ianuarie		6.	iunie	
2.	februarie		7.	august	
3.	martie		8.	septembrie	
4.	aprilie		9.	noiembrie	
5.	mai		10.	decembrie	

IV. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate, există legătură cauzală între ele;
B – ambele adevărate, nu există legătură cauzală între ele;
C – prima adevărată, a doua falsă;
D – prima falsă, a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Textul următor este redactat în stil oficial: *Acum un an, Guvernul fixa ştacheta privatizării la 2700 de întreprinderi. Fondul Proprietății de Stat nu a putut sări mai sus de 1400. O nouă lege vine să simplifice lucrurile şi să transforme personalul privatizării în accelerat.* Comunicarea este neutră, obiectivă.

2. Doar primul din următoarele două enunțuri conține particularități specifice stilului colocvial.

a)*Ce mai faci? Cunoşti cumva pe cineva care să mă ajute?*
b)*Dă-mi o țigară, fire-al dracu, nu vezi ce muncesc eu aicea?*

(M. Preda)

3. Textul următor este redactat în stil științific: *Regionalismele sunt cuvintele şi faptele de limbă de natură fonetică şi gramaticală specifice vorbirii dintr-o*

Scanned with OKEN Scanner

anumită regiune. Se individualizează prin proprietatea, claritatea şi concizia exprimării, prin intonaţia neutră, şi prin terminologia de specialitate.

4. Fragmentul următor aparţine stilului oficial: *Angel radios! Precum am avut onoarea a vă comunica în precedenta mea epistolă, de când te-am văzut întâiaşi dată, pentru prima oară mi-am pierdut uzul raţiunii: da! sunt nebun...* (I. L. Caragiale). Expresiile *a avea onoarea* şi *a pierde uzul raţiunii* sunt întâlnite, mai ales, în vorbirea oficială.

5. Comunicarea: *A nu se deschide uşa în timpul mersului!* este redactată în stil publicistic. Observăm caracterul eliptic al exprimării.

Propuneri de evaluare:

- pentru I – câte un punct pentru fiecare răspuns corect: total 10 puncte
- pentru II – câte un punct pentru fiecare răspuns corect [prin răspuns corect se înţelege şi notarea semnului. (-) în situaţiile în care nu pot fi menţionate decât două stiluri funcţionale]: total 30 de puncte
- pentru III – 1-5 puncte; 2-17 puncte; 3-10 puncte: total 32 de puncte
- pentru IV – 5 puncte

Maximum de puncte pe care-l puteţi obţine este de 77.

77 de puncte – **Foarte bine. Ai o memorie foarte bună şi o intuiţie de invidiat!**

între 70 şi 76 de puncte – **Bine. Dacă eşti mulţumit cu o notă de 8 obţinută fără emoţii...**

între 63 şi 69 de puncte – **Acceptabil: Nu vrei mai mult de 7...**

între 56 şi 62 de puncte – **Suficient. Stai liniştit, că un 5 e, poate, şi pentru tine...**

sub 55 de puncte – **Nu mai sta pe gânduri! Eşti deja aproape de marginea prăpăstiei...**

Testul nr. 7

Vorbirea directă şi vorbirea indirectă

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Vorbirea directă şi vorbirea indirectă sunt cele două procedee fundamentale de redare a spuselor cuiva.

2. Vorbirea directă reproduce comunicarea cuiva sub forma unei structuri dependente de termenul de declaraţie.

3. Vorbirea indirectă reproduce întocmai, ca într-un citat, spusele cuiva.

Scanned with OKEN Scanner

4. Termenul de declarație poate fi un verb, un substantiv sau locuțiuni echivalente.

5. În vorbirea directă, spusele redate depind gramatical de termenul de declarație.

6. Spusele redate în vorbirea directă se repartizează în fraze diferite.

7. În vorbirea indirectă spusele redate nu depind gramatical de termenul de declarație.

8. Spusele redate în vorbirea indirectă se repartizează în aceeaşi frază cu termenul de declarație față de care se subordonează printr-o conjuncție sau un adverb relativ.

9. Vorbirea directă are propoziții principale independente față de termenul de declarație.

10. Propozițiile care în vorbirea directă sunt principale, devin subordonate necircumstanțiale în vorbirea indirectă.

11. La vorbirea directă termenul de declarație poate preceda reproducerea spuselor cuiva, poate să le urmeze sau să fie intercalat între acestea.

12. Prezența termenului de declarație este obligatorie la vorbirea directă.

13. Apariția vorbirii directe într-un text e marcată prin procedee grafice specifice: două puncte, linie de dialog, ghilimele, virgulă sau linii de pauză.

14. Trecerea din vorbirea directă în cea indirectă se realizează, în primul rând, prin introducerea unor elemente subordonatoare.

15. În vorbirea indirectă semnul de punctuație finală este punctul.

16. Propozițiile care în vorbirea directă erau interogative sau enunțiative imperative ori exclamative nu îşi pierd intonația specifică la trecerea în vorbirea indirectă.

17. Propozițiile care în vorbirea directă erau subordonate devin principale în vorbirea indirectă.

18. Vorbirea directă legată este vorbirea directă introdusă prin conjuncția *că*.

19. Vorbirea indirectă liberă constă în redarea spuselor cuiva fără un verb de declarație şi fără conjuncția *că*.

20. Vorbirea indirectă liberă nu are reguli ferme de punctuație.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. Vorbire directă având următorii termeni de declarație: a da un strigăt, a spune o vorbă, vorba ceea.

Scanned with OKEN Scanner

2. Vorbire directă având ca termen de declarație verbul *a întreba* care să se afle înaintea reproducerii spuselor cuiva, intercalat între acestea și la sfârșit.

3. Minimum trei propoziții, toate aparținând vorbirii directe, iar termenul de declarație să lipsească.

4. O propoziție enunțiativă, o propoziție interogativă directă totală și o propoziție imperativă să fie transpuse din vorbire directă în vorbire indirectă.

5. La trecerea din vorbirea directă în vorbirea indirectă să se producă, succesiv, următoarele modificări: schimbarea persoanei la verb, schimbarea unui pronume, schimbarea unui adjectiv pronominal.

6. La trecerea din vorbirea directă în vorbirea indirectă să se producă, succesiv următoarele modificări: schimbarea unui adverb demonstrativ, schimbarea vocativului în alt caz, renunțarea la o interjecție.

7. Trei exemple unde cel care realizează trecerea de la vorbirea directă la vorbirea indirectă să exprime faptul că nu-și însușește conținutul comunicării respective.

8. Comunicarea redată în vorbirea directă să fie despărțită, succesiv, de termenul de declarație prin următoarele semne de punctuație: două puncte, virgulă, linie de pauză.

9. Trei exemple în care să întâlniți vorbirea directă legată.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Este corect enunțul următor: *El a întrebat dacă trenul are întârziere. Alături, ea întreabă cât costă biletul. Ei tocmai fuseseră întrebați dacă se pot descurca singuri într-un oraș atât de mare.* Repetarea verbului de declarație: *a întreba* nu este supărătoare pentru că avem în vedere faptul că s-a făcut trecerea din vorbirea directă în vorbirea indirectă.

2. Nu este recomandabil:

– Te prind eu, face el, râzând amenințător.
A face ca verb de declarație, cu sensul de *a spune* este neliterar.

3. Nu poate fi considerat incorect următorul enunț care conține atât vorbire directă cât și vorbire indirectă:

– Vin imediat, zice Mihai?

Scanned with OKEN Scanner

– Trebuie să mă însoţeşti acum, zic eu.
– Veniţi mai repede, zic ei furioşi.
A zice este un verb de declaraţie şi are rolul de a însoţi vorbirea directă.

4. În exemplul:
M-a întrebat cu glasul gâtuit de emoţie:
– Ai venit?
întâlnim atât vorbirea directă cât şi vorbirea indirectă. Vorbirea directă e corect marcată grafic.

5. S-a realizat corect trecerea din vorbirea directă în vorbirea indirectă:
L-am auzit şoptindu-mi:
– Stai aici, pe banca aceasta şi aşteaptă-mă. Nu mai are nici un rost să vii mâine.
L-am auzit şoptindu-mi să stau aici, pe banca aceasta şi să-l aştept pentru că nu mai are nici un rost să vin mâine.
Modificările care susţin această transformare sunt următoarele: nu se mai folosesc: două puncte, linia de dialog şi semnul exclamării; verbul *a sta* şi-a schimbat persoana şi modul, iar *a veni* şi-a modificat doar persoana.

6. Este ambiguă următoarea transformare a vorbirii directe în vorbire indirectă:
Mihaela i-a spus:
– Ai de primit un premiu destul de consistent.
Mihaela i-a spus că are de primit un premiu destul de consistent.
Pentru dezambiguizare, se impune introducerea unui pronume personal: *Mihaela i-a spus că el are de primit uj premiu destul de consistent.*

7. În exemplu:
Craiul, auzind aceasta, parcă nu i-a prea venit la socoteală şi, încreţind din sprâncene, a zis:
– Hei, hei, dragul tatei, cu vorba aceasta mi-ai adus aminte de cântecul cela:
Voinici tânăr, cal bătrân
greu se-ngăduie la drum. (I. Creangă)
întâlnim atât vorbirea directă cât şi vorbirea indirectă. În tot textul citat sunt doar propoziţii principale.

8. Este incorectă următoarea transformare a vorbirii directe în vorbire indirectă:
L-a întrebat:
– Ce să-ţi mai dau!
L-a întrebat ce-să-i mai dea.
Conjuncţia *că* este folosită superfluu.

Scanned with OKEN Scanner

9. Nu este recomandabilă următoarea transformare a vorbirii directe în vorbire indirectă:

M-a întrebat:	*M-a întrebat dacă am fost ieri pe la*
– Ai fost ieri pe la şcoală?	*şcoală.*

Este corect să se spună: *M-a întrebat dacă am fost cu o zi înainte pe la şcoală.*

10. În textul următor întâlnim: vorbirea directă, vorbirea direct legată şi vorbirea indirectă:

– Ce să zică, milostivă cucoană, răspunde unul, ia întreagă că muieți-s posmagii? (I. Creangă)

Aceste amestec al planurilor vorbirii reprezintă o marcă a oralității fragmentului citat.

Propuneri de evaluare:

Răspunsurile corecte se notează astfel:

- pentru I – câte un punct pentru fiecare răspuns corect;
- pentru II – câte trei puncte pentru fiecare răspuns corect;
- pentru III – câte un punct pentru fiecare răspuns corect:

Puteți obține astfel maximum de 60 de puncte.

60 de puncte – Foarte bine. Cu multă seriozitate descurci şi întrebările cele mai dificile.

între 51 şi 59 de puncte – **Bine. Totuşi nu vrei mai mult?**

între 45 şi 50 de puncte – **Acceptabil. E mult loc pentru mai bine...**

între 40 şi 44 de puncte – **Suficient! Dacă vrei doar 5, cu puțin noroc, îl obții.**

sub 43 de puncte – **E vai şi-amar. Ia măsuri!**

Testul nr. 8

Vorbirea directă şi vorbirea indirectă

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Expresia *ab ovo* face aluzie la oul Ledei, din care s-ar fi născut Elena, însemnând astfel *de la începutul începuturilor.*

2. Afirmația *a duce bufnițe la Atena* are sensul de a face un lucru inutil, cunoscut de toți.

3. Expresia *la calendele greceşti* cu sensul *niciodată* e frecvent întâlnită în literatura greacă.

4. *Ad-hoc* are sensul de *provizoriu, pentru puțin timp.*

Scanned with OKEN Scanner

5. Exclamația *Alea iacta est* indică o hotărâre îndrăzneață, luată după foarte multe ezitări.

6. Cuvintele lui Diogenian din Heracleea *învață un delfin să înoate sau un vultur să zboare* sunt folosite cu referire la o muncă ce-ți aduce mari satisfacții.

7. *Măgar pe măgar se scarpină* e o afirmație spusă despre două persoane care își aduc în public înjurii reciproce.

8. *Aurea mediocritas* (aurita cale de mijloc) e fie un îndemn la cumpătare, fie o ironizare a mediocrității, după context.

9. Afirmația lui Cicero: *A fost oarecum glasul de lebădă al divinului om*, cu referire la Lucius Crassus (care a murit la câteva zile după ținerea unui discurs) are astăzi înțelesul de *cea mai importantă creație a unui artist.*

10. *Festina lente!*. (*Grăbește-te încet!*) are un sens pozitiv căci nimic bun nu se obține în grabă.

11. *Pro domo* are sensul de *pentru cauza tuturor.*

12. *Nota bene* (*Ia aminte*) reprezintă o observație prin care se atrage atenția asupra unui detaliu semnificativ.

13. *O victorie à la Pirus* este o izbândă ușoară, fără prea mari sacrificii.

14. *Nu e deloc ușor să zbori fără aripi* exprimă încrederea că poți reuși, chiar dacă, aparent, totul ți se împotrivește.

15. *A dansa pe un vulcan* are sensul de a fi pândit de un pericol iminent.

16. *O, sfântă naivitate!* elogiază simplitatea sufletului omenesc.

17. *Nici Apolo nu-și încordează întotdeauna arcul* se spune atunci când într-o activitate creatoare se impun câteva clipe de odihnă.

18. *Și tu fiule* exprimă uimirea și tristețea celui care, pe neașteptate, este lovit de una din persoanele apropiate.

19. Expresia *rara avis* (*pasăre rară*) face referire la o specie ornitologică aflată pe cale de dispariție.

20. *A o șterge englezește* este o expresie întâlnită la mulți scriitori englezi.

21. Celui care susține o idee mai mult chiar decât persoana interesată în mod direct i se spune adesea că *nu trebuie să fii mai regalist decât regele.*

22. *A spune rugăciunea maimuței* înseamnă a face un lucru formal, exterior.

23. *Eppur si muove*! (*Și totuși se mișcă*) e o expresie din limba latină atribuită lui Giordano Bruno.

Scanned with OKEN Scanner

24. *Priveşte... şi treci mai departe* (*Guarda e passa*) sunt cuvinte pe care, în Infern, Vergiliu i le adresează lui Dante, semnificând disprețul pentru cei care în viață n-au fost în stare să facă nici bine, nici rău.

25. *Mai multă lumină!* (*Mehr Licht!*) sunt ultimele cuvinte ale lui Goethe, spuse în ziua morții, cărora, ulterior, li s-a dat înțelesul de mai mult adevăr.

26. *Şi iadul este pavat cu intenții bune...* exprimă încrederea în reuşita ființei umane.

27. *Azi mie, mâine ție* înseamnă că, mai devreme sau mai târziu toți vom reuşi în viață.

28. Prin cuvintele: *Cine-ar mai fi aflat de Hector dacă Troia ar fi fost fericită?* este exprimată ideea că gloria cere întotdeauna sacrificii.

29. Despre o persoană primejdioasă, romanii spuneai că *are fân la coarne.*

30. *Ex cathedra* se referă la deciziile luate în exclusivitate de profesor, de la catedră.

Propuneri de evaluare:

Dacă ai reuşit să dai 30 de răspunsuri corecte înseamnă că eşti o persoană deosebită, cu o cultură generală de invidiat.

între 25 şi 30 de răspunsuri corecte – Foarte bine! Continuă să studiezi.

între 19 şi 24 de răspunsuri corecte – Bine! Fii mai consecvent în preocupările tale.

între 14 şi 18 răspunsuri corecte – Suficient! Există, din partea ta un oarecare interes.

sub 13 puncte – Gândeşte-te foarte serios cu ce scop te-ai concentrat asupra acestui test...

Testul nr. 9

Cuvinte şi citate celebre

I. Scrieți cuvintele sau expresiile din limba latină pe care le considerați corespunzătoare următoarelor definiții:

1. stabilirea adevărului unei afirmații, demonstrând absurdul contrariului:.....
.....

2. faptele conving: .....

3. citare textuală: .....

4. a răspunde precis, la obiect: .....

5. zis şi .....: .....

6. lipsa dintr-un loc dovedită prin prezența în altă parte:.....

Scanned with OKEN Scanner

7. un alt eu: .....

8. mamă hrănitoare (în sens spiritual): .....

9. creatorul supraviețuiește prin opera lui:.....

10. bucură-te de ziua de astăzi! .....

11. fapt care poate declanșa un conflict:.....

12. întrebare pusă pentru a ști cine va profita de pe urma unui lucru:.....
.....

13. a scrie în grabă și rară atenție:.....

14. notă biografică: .....

15. de fapt: .....

16. de drept, prin acțiunea legii: .....

17. din auzite: .....

18. din văzute: .....

19. fleacuri obositoare, exprimarea disprețului față de cei care încearcă să confere valoarea poetică faptelor comune, stupide: .....

20. poți stăpâni mai ușor dacă produci dezbinarea: .....

21. afirmație categorică, am zis: .....

22. nevoia de a respecta legea dacă se impun sacrificii:.....

23. exclamație rostită la sosirea unei persoane așteptate cu nerăbdare: .....
.....

24. prima ediție a unei cărți: .....

25. a greși e omenește: .....

26. expresie folosită pentru a aminti cât de trecătoare e fericirea: .....

27. procedeu oratoric de a ataca direct, fără menajamente, fondul problemei:..
.....

28. formulă notată adeseori pe cărțile dintr-o bibliotecă personală: .....

29. exprimarea unui principiu pedagogic valabil și astăzi: forța educativă a exemplului: .....

30. din oficiu: .....

II. Căutați în coloana din dreapta explicația următoarelor expresii celebre, marcând-o prin simbolurile corespunzătoare (ex.: 1f, 3h, 15a, etc.):

1. avocatul diavolului	a. ultima operă importantă
2. luna de miere	b. omul din umbră
3. politica struțului	c. apariție înșelătoare
4. râs homeric	d. piatra de temelie, punctul important al unei probleme sau afaceri
5. arca lui Noe	e. armonie de scurtă durată
6. fata Morgana	f. mediu obscur, despotic

Scanned with OKEN Scanner

7. nodul gordian	g. situație dificilă care impune rezolvare rapidă și curajoasă
8. pe vremea lui Pazvante	h. imposibilitatea de a evita un pericol doar printr-un simplu refuz
9. cântarea cântărilor	i. constrângeri nefirești
10. eminența cenușie	j. hohot puternic
11. cuiul lui Pepelea	k. cândva, în timpuri de demult
12. cadavrul viu	l. un critic răutăcios
13. cântecul lebedei	m. un talent deosebit aparținând în exclusivitate doar unei anume persoane
14. apa Sâmbetei	n. o operă excepțională, o culme a creației
15. a opta minune a lumii	o. motivul invocat de cineva pentru a se amesteca în treburile altora
16. arcul lui Ulise	p. apariție înșelătoare
17. de la alfa la omega	r. dispariție, pierdere
18. cheia de boltă	s. realizare genială
19. împărăția întunericului	ș. mulțime de oameni, de obiecte disparate
20. patul lui Procust	t. a cerceta de la un capăt la celălalt
	ț. un suflet sol, un om inutil

Testul nr. 10

Cuvinte și citate celebre

I. Scrieți cuvintele sau expresiile din limba latină pe care le considerați potrivite următoarelor definiții:

1. din nimic, nimic nu se naște: .....
2. fapte, nu vorbe: .....
3. a face asemănător: .....
4. rezultatele bune nu se obțin în grabă: .....
5. norocul e orb: .....
6. timpul trece ireversibil: .....
7. să ne bucurăm, așadar: .....
8. în linii mari, fără a intrat în amănunte: .....
9. aici și acum, pe loc: .....
10. omul e lup față de alt om: .....
11. cineva despre care nu s-a mai auzit ajuns într-o funcție înaltă: .....
.....
12. în același loc, tot acolo: .....
13. același, aceeași: .....

Scanned with OKEN Scanner

14. fără a fi cunoscut: .....
15. în plină desfăşurare a unui eveniment: .....
16. greşeala apărută din neatenţie: .....
17. vorbeşti de lup şi lupul la uşă: .....
18. a realiza ceva cu un succes strălucit: .....
19. adu-ţi aminte că vei muri: .....
20. deviza educaţiei fizice: .....
21. îndemn la concizie, mult în puţin: .....
22. nu lucruri noi, ci într-un mod nou: .....
23. ia seama, cu atenţie: .....
24. cunoaşte-te pe tine însuţi: .....
25. adevărul gol, goluţ: .....
26. constatare amară a degradării moravurilor: .....
27. persoană care nu e binevenită: .....
28. după sărbătoare, prea târziu: .....
29. după ce a fost scris: .....
30. lucru formal, făcut fără interes: .....

II. Căutaţi în coloana din dreapta semnificaţia fiecăruia dintre următoarele nume proprii, marcând-o prin simbolurile corespunzătoare (ex.: 1d, 3s, 4l, 16m etc.)

1. Xantipa	a. bărbat foarte frumos
2. Dalila	b. femeie certăreaţă, aspră
3. Don Quijote	c. persoană care are sarcini foarte grele de îndeplinit
4. Orfeu	d. aventurier fără scrupule
5. Mecena	e. ipocritul cu mască de cucernic
6. Nestor	f. escroc ce fură atât inimile cât şi punga
7. Adonis	g. persoană care prezice nenorociri, dar nu e crezută
8. Columb	h. simbol al frăţiei şi al vitejiei
9. Don Juan	i. cavalerul seducător
10. Iago	j. descoperitorul epocal
11. Nero	k. femeie fatală care aduce nenorociri
12. Casanova	l. persoană lipsită de simţul realităţii
13. Pegas	m. femeia dragostei visate
14. Narcis	n. persoană foarte avară
15. Robinson Crusoe	o. om foarte puternic
16. Prometeu	p. intrigant fără scrupule
17. Atlas	r. protector al artelor, susţinător al artiştilor

Scanned with OKEN Scanner

18. Castor şi Polux	s. persoană aflată la o vârstă foarte înaintată
19. Barbă-Albastră	ş. femeie capabilă de cele mai cumplite crime
20. Casandra	t. îndrumător cu experienţă
21. Dulcineea	ţ. persoană foarte crudă
22. Medeea	u. înţelept la o vârstă respectabilă
23. Harpagon	v. muzician deosebit de talentat
24. Qasimodo	x. iubirea care însufleţeşte
25. Hercule	y. foarte urât, maximum de sluţenie
26. Mathusalem	z. eternul revoltat, persoană care gândeşte liber
27. Pygmalion	v′. purtător al inspiraţiei poetice
28. Tartuffe	x′. persoană izolată
29. Sisif	y′. cel care munceşte din greu
30. Mentor	z′. cel care e îndrăgostit de sine

Propuneri de evaluare pentru testele al VIII-lea şi al IX-lea:

Fiecare răspuns corect este notat cu un punct. Puteţi astfel obţine 50 de puncte la testul al VIII-lea şi 60 de puncte la testul al IX-lea. Reuşita cu numărul maxim de puncte e doar a celor foarte înţelepţi care de timpuriu s-au preocupat de formarea unei culturi generale temeinice, cu baze solide. Aceste persoane merită pe deplin admiraţia noastră.

între 39 şi 49 de puncte (testul al VIII-lea); 49 şi 59 de puncte (testul al IX-lea) – Foarte bine! Îţi cunoşti drumul. Cu încredere vei reuşi!

între 28 şi 38 de puncte (testul al VIII-lea); 38 şi 48 de puncte (testul al IX-lea) – Bine! Ai uşoare tendinţe spre superficialitate pe care trebuie să ţi le cunoşti şi să le domini.

între 20 şi 27 de puncte (testul al VIII-lea); 30 şi 37 de puncte (testul al IX-lea) – Suficient! E destul de modest nivelul la care te afli. Depinde, în exclusivitate, de tine dacă vei reuşi să-l depăşeşti.

sub 19 puncte (testul al VIII-lea); 29 de puncte (testul al IX-lea) Cultura ta generală e în mare suferinţă. Medicul nu poţi fi decât tu însuţi. Fă-o sănătoasă cât mai ai timp!

Testul nr. 11

Vocabularul fundamental şi masa vocabularului

I. Toate cuvintele următoare fac parte din vocabularul fundamental. Notaţi cu (+) pe cele provenite din limba latină şi cu (–) pe cele de alte origini. Calculaţi procentul cuvintelor de origine latină:

Scanned with OKEN Scanner

1. barbă	11. unghie	21. maică	31. a iubi	41. vifor
2. pleoapă	12. vână	22. foarfece	32. a aprinde	42. ginere
3. bine	13. şurub	23. coajă	33. negru	43. ceas
4. frunte	14. aluat	24. acolo	34. brânză	44. corb
5. dinte	15. rudă	25. morcov	35. curând	45. găină
6. untură	16. ciur	26. sul	36. viclean	46. cocoş
7. pivniţă	17. nevastă	27. sfeclă	37. a ţese	47. fag
8. roşu	18. lingură	28. întuneric	38. ogor	48. frunză
9. sânge	19. ager	29. drojdie	39. poiană	49. iute
10. pat	20. arc	30. a afla	40. soacră	50. trăsnet

II. 1. Precizaţi căreia dintre componentele masei vocabularului îi aparţin următoarele cuvinte şi îmbinări de cuvinte. Notaţii:

A – arhaismele
B – regionalismele
C – cuvintele populare
D – elementele de jargon
E – elementele de argou
F – neologismele
G – termenii tehnici şi ştiinţifici

1. perjă	16. valenţă	31. culant	46. a cerni
2. madame	17. o făcut	32. fotosinteză	47. o.k.
3. acurateţe	18. ciao	33. ei scrie	48. dormire-ai
4. limbă (= popor)	19. şasiu	34. dancing	49. şef de plată
5. mezalianţă	20. rumpe	35. leac	50 seism
6. sămădău	21. clovn	36. pleaşcă	51. ruinuri
7. bac	22. electron	37. neant	52. week-end
8. ofensă	23. carte (= scrisoare)	38. chezaş	53. meioză
9. isnaf (= breaslă)	24. şubler	39. segment	54. brumar
10. jantă	25. vagon	40. mate	55. a o mierli
11. ocară	26. bon jour	41. roiniţă	56. cotangentă
12. trabuc	27. prof	42. a palpita	57. aceştii
13. cilindru	28. combinat	43. locuţiune	58. manivelă
14. mândru (= înţelept)	29. noi văzum	44. a îmbla	59. I'm sorry
15. a uzurpa	30. a mangli	45. biftecf	60. robă

2. Rescrieţi arhaismele şi regionalismele. Clasificaţi-le în funcţie de criteriile învăţate.

Scanned with OKEN Scanner

III. Refaceți etimologia neologismelor indicate în partea stângă a paginii, grupând corespunzător elementele componente scrise în dreapta (ex.: 1ad, 3cf, 3dt)

1. antologie	a. anti = contra	k. morphe = formă
2. antonim	b. anthos = floare	l. onoma = nume
3. arhetip	c. arche = început	m. orthos = drept
4. cacofonie	d. di = din două	n. oxys = deştept
5. diftong	e. eu = bine	o. phemi = vorbesc
6. eufemism	f. graphein = a scrie	p. phone = sunet
7. morfologie	g. kakos = rău	r. phthongos = vocală
8. sintaxă	h. legein = a alege	s. syn = cu
9. ortografie	i. logos = studiu	ş. taxis = ordine
10. oximoron	j. moros = prost	t. typos = tip

Propuneri de evaluare:

I. 30 de puncte (0, 50 50 + 5 puncte pentru calculul corect al procentului)
II. 1. 30 de puncte (0, 50, 60)
2. 15 puncte (câte un punct pentru fiecare cuvânt corect clasificat)
III. 20 de puncte (câte 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)
Total: 95 de puncte
95 de puncte – Foarte bine!
între 84 şi 94 de puncte – Bine! Puțin mai multă concentrare...
între 74 şi 83 de puncte – Acceptabil! Modestia te cam dă afară din casă.
între 64 şi 73 de puncte – Suficient! Te scalzi în două luntrii...
sub 63 de puncte – Gramatica are prea multe necunoscute pentru tine... Rezolvă-ți problemele cât nu e prea târziu!

Testul nr. 12

Polisemia şi monosemia

I. Exemplificați, în contexte corespunzătoare, câte zece sensuri pentru fiecare din următoarele cuvine: a arunca, fel, larg.

II. Notați cu (+) cuvintele monosemantice şi cu (–) pe cele polisemantice:

1. absolut	11. castană	21. hipertensiv	31. parazit
2. absolvent	12. a chema	22. indicativ	32. pilaf
3. afon	13. demagog	23. laringolog	33. pleonams
4. aflux	14. a (se) demarca	24. limbaj	34. prosperitate

Scanned with OKEN Scanner

5. a agoniza
6. agresiv
7. bucureştean
8. binom
9. caragialian
10. carbonar
15. diabolic
16. export
17. fâţ
18. febril
19. ghimpe
20. grozav
25. loto
26. marcă
27. mercur
28. milă
29. nas
30. noroc
35. rafie
36. bilingv
37. simetrizare
38. susţinător
39. sutură
40. a tăcea

III. Modificarea sensului fiecăruia dintre cuvintele subliniate a fost determinată de unul dintre următorii tropi: metaforă, metonimie, sincdocă, personificare. Scrieţi despre care trop este vorba:

1. dintele roţii
2. pământul geme
3. stă la ora de română
4. toamnă de aur
5. bună ziua căciulă
6. urletul vântului
7. de la vlădică până la opincă
8. creier electronic
9. are de hrănit trei guri
10. oameni mohorâţi
11. neamţuş a capitulat
12. ochi de apă
13. bea un murfatlar
14. are multă carte
15. talpa muntelui
16. satul vuieşte
17. scară valorică
18. culori ţipătoare
19. a băut numai un pahar
20. m-am ars, nu mai am nici o şansă

Propuneri de evaluare:

I – 30 de puncte; II – 40 de puncte; III – 20 de puncte. Total – 90 de puncte

90 de puncte – Foarte bine! Cultura ta lingvistică e la nivelul corespunzător.
între 85 şi 89 de puncte – Bine. Puteai fi totuşi mai atent
între 80 şi 84 de puncte – Acceptabil. 7 - nota eternă a mediocrităţii
între 75 şi 79 de puncte – Suficient! Minimum de cunoştinţe ai, la nota minimă de trecere poţi aspira...
sub 74 de puncte – E grav de tot... Singur îţi eşti medicul, dar tot singur şi călăul...

Testul nr. 13

Omonimele

I. Notaţi:
A – omonimele totale
B – omonimele parţiale
C – omonimele morfologice
D – omonimele lexico-gramaticale

Scanned with OKEN Scanner

1. leu (= monedă)
2. sinus (funcție trigonometrică)
3. cer (= zenit)
4. caval (= fluier ciobănesc)
5. noi (adjectiv)
6. masă (= mobilier)
7. port (substantiv)
8. struț (pasăre)
9. fluier (instrument muzical)
10. real (= monedă spaniolă)
11. bancă (= întreprindere financiară)
12. muncitor (adjectiv)
13. liră (= instrument muzical)
14. sare (substantiv)
15. bilă (= fiere)
16. drept (adjectiv)
17. tremur (substantiv)
18. porc (= mamifer)
19. râs (mamifer)
20. absolut (substantiv)

leu (= felină)
sinus (= cavitate)
cer (vb. a cere(
caval (șanț de irigat)
noi (pronume)
masă (= mulțime)
port (vb. a purta)
struț (buchet de flori)
fluier (vb. a fluiera)
real (adjectiv)
bancă (= pupitru)
muncitor (substantiv)
liră (monedă)
sare (vb. a sări)
bilă (= sferă)
drept (adverb)
tremur (vb. a tremura)
porc (= constelație)
râs (manifestare a veseliei)
absolut (adjectiv)

II. Indicați registrul stilistic căruia îi sunt proprii următoarele omonime:

1. bor (margine a pălăriei)
2. bor (element chimic)
3. pană (la păsări)
4. pană (la motor)
5. dată (timp calendaristic
6. dată (soartă)
7. rudă (neam)
8. rudă (prăjină)
9. dietă (regim alimentar)
10. dietă (adunare legislativă)

III. Scrieți (+) în dreptul cuvintelor care pot avea omonime și (–) acolo unde acestea nu există:

1. bestiar
2. bestial
3. bibic
4. biblic
5. but
6. bust
7. chit
8. chip
9. chiper
10. creangă
11. croitor
12. golf
13. gol
14. gradat
15. grav
16. grai
17. hulă
18. impuls
19. infinit
20. medic
21. milă
22. mit
23. mir
24. mic
25. mijloc
26. monitor
27. morgă
28. moțiune
29. muc
30. mut
31. mod
32. nominativ
33. ochi
34. odor
35. picior
36. mână
37. buză
38. poștă
39. poștal
40. scenă

Scanned with OKEN Scanner

IV. Evidențiați valoarea stilistică a omonimelor din textul următor:

Jurații-au fost de data asta
Mult mai cinstiți ca acuzatul:
L-au achitat!
Dar el sunt sigur
N-o să-și achite avocatul! (Cincinat Pavelescu)

V. Toate cuvintele următoare au omonime. Precizați-le sensul și introduceți-le apoi în contexte potrivite: biliard, boem, cheie, conductor, curte, derivate, factor, facultate, lustru.

Propuneri de evaluare:
I – 20 de puncte; II – 10 puncte; III – 40 de puncte; IV – 2 puncte; V – 18 puncte. Total – 90 de puncte.

90 de puncte – Foarte bine! Cunoşti destul de bine subtilitățile de exprimare în limba română...

între 85 şi 89 de puncte – Bine. Uneori trebuie să accepți că eşti distrat!

între 80 şi 84 de puncte – Acceptabil! Atenție, să nu fii copleşit până la urmă de confortabila mediocritate!

între 75 şi 79 de puncte – Suficient! Oare, chiar eşti mulțumit?

sub 74 de puncte – Nu există nici o speranță dacă nu-ți schimbi complet atitudinea...

Testul nr. 14

Sinonimele

I. Notați **A** în dreptul cuvintelor sinonime şi **F** acolo unde relația de sinonimie este incorect stabilită:

1. caznă – supliciu
2. cusur – cusătură
3. a împovăra – a greva
4. răpire – rapt
5. şerpuitor – sinuos
6. forțat – fortuit
7. calapod – şablon
8. plângere – lacrimă
9. insolit – obraznic
10 genuin – nevinovat
11. a amâna – a tergiversa
16. a amplifica – a potența
17. inextricabil – complicat
18. fildeş – ivoriu
19. exhaustiv – caustic
20. zelos – fervent
21. zgârcenie – parcimonie
22. ineluctabil – ineligibil
23. convenință – înțelegere
24. răsucire – torsiune
25. expozeu – exponat
26. ingerință – ingerare

Scanned with OKEN Scanner

12. gras – adipos
13. naiv – prost
14. a astupa – a obtura
15. specios – special
27. popor – vulg
28. scutire – dispensă
29. caduc – sărac
30. pătimaş – fanatic

II. Căutaţi în coloana din dreapta sinonimul corespunzător fiecăruia din următorii termeni. Notaţi registrul stilistic căruia îi sunt proprii sinonimele identificate, acelaşi pentru fiecare serie: popular, poetic, livresc, regional, familiar.

A. 1. cuvânt
2. comesean
3. denigrare
4. învechit
5. veridicitate

B. 6. cristal
7. ceresc
8. rege
9. coardă
10. inspiraţie

C. 11. soldat
12. salvare
13. dor
14. soartă
15. divorţ

D. 16. crai
17. burlac
18. mărinimos
19. soţie
20. băutură

E. 21. brâu
22. coşciug
23. cartofi
24. căciulă
25. căruţă

a. conviv
b. pileală
c. copârşeu
d. scrisă
e. cătană
f. celest
g. verb
h. vetust
i. faeton
j. galanton
k. izbăvire
l. becher
m. strună
n. muză
o. alean
p. oprobriu
r. veracitate
s. donjuan
ş. şerpar
t. cleştar
ţ. picioci
u. cuşmă
v. consoartă
x. despărţenie
y. crai

III. Refaceţi seria sinonimă a fiecărei luni a anului, notând sinonimele populare corespunzătoare aflate în coloana din dreapta:

1. ianuarie
2. februarie
3. martie
4. aprilie
5. mai
6. iunie
7. iulie
8. august
9. septembrie
10. octombrie
11. noiembrie
12. decembrie

a. florar
b. germănar
c. cuptor
d. brumărel
e. cărindar
f. faur
g. răpciune
h. ningău
i. măslar
j. undrea
k. brumar
l. genar
m. secerar
n. făurar
o. gerar
p. mărţişor
r. gustar
s. cireşar
ş. prier
t. promorar
ţ. vinicer
u. frunzar

Scanned with OKEN Scanner

IV. Se dă textul:

Nicăieri diavolul cu toată puiţa şi nagodele lui nu se ascunde mai bine ca în ape. Dracul din baltă, se ştie, este nelipsit dintre oameni şi cel mai amăgitor. Ia felurite chipuri: de la luminiţa care pâlpâie în beznele nopţii şi trage pe călătorul rătăcit la adânc, până la fata şuie care se scaldă în vultori şi nu-i decât o ştimă vicleană, cursă pusă flăcăilor neştiutori, să-i înece.

Pe Bistriţa, Necuratul rânduise de multă vreme o nagodă cu înfăţişare de lostriţă. De sus de la izvoare şi până dincolo la Piatra, peştele naibei se arăta când la bulboane, când la şuvoaie, cu cap bucălat de somn, trup şui de şalău şi pielea pestriţată auriu, cu bobiţe ruginii, ca a păstrăvului.

(V. Voiculesc – ***Lostriţa***)

1. Numele spiritului malefic este redat în text prin mai multe sinonime. Identificaţi-le şi comentaţi valoarea artistică a acestora.

2. Enumeraţi componentele câmpului semantic al cuvântului *apă*.

3. Daţi trei sinonime pentru adjectivul *şui*; păstrând sensul din text.

Propuneri de evaluare:

I – 30 de puncte; II – 30 de puncte; III – 11 puncte (0,50 x 22); IV – 24 de puncte (1 – 8 puncte; 2 – 13 puncte; 3 – 3 puncte); Total – 95 de puncte.

95 de puncte – Foarte bine! Ai un simţ al limbii foarte dezvoltat.

între 84 şi 94 de puncte – Bine. O atenţie sporită nu ţi-ar strica

între 74 şi 83 de puncte – Acceptabil. Resurse pentru un rezultat mai bun ai, dar trebuie să te regăseşti.

între 64 şi 73 de puncte – Suficient. Nivelul tău de cunoştinţe nu e de invidiat. Şi e păcat, nu?...

sub 63 de puncte – E deplorabil să-ţi dovedeşti că dor de atât eşti în stare. Chiar nu ţi-a mai rămas puţină ambiţie?

Testul nr. 15

Paronime şi cuvinte cu aspect paronimic

I. Căutaţi în coloana din dreapta cuvântului corespunzător fiecăreia dintre următoarele definiţii:

1. încălcare a fidelităţii conjugale	a. analog
2. născut dintr-un adulter	b. curativ
3. acţiunea de a afirma şi rezultatul ei	c. curant
4. declaraţie prin care se susţine ceva	d. adulter
5. asemănător, corespondent	e. a diferi
6. produs prin analogie	f. dumping

Scanned with OKEN Scanner

7. contradicție între două idei sau două expresii	g. estimativ
8. culegere de lucrări reprezentative	h. eteronim
9. care îngrijește în mod obișnuit un bolnav	i. analogic
10. care vindecă	j. adulterin
11. a trimite înaintea unui organ de judecată	k. antilogie
12. a fi deosebit	l. afirmație
13. aliment fin	m. antologie
14. finețe, gingășie	n. a deferi
15. dopaj, gingășie	o. delicatesă
16. vânzare pe piața externă a unor mărfuri la prețuri inferioare celor de pe piața internă	p. a imigra
17. a pleca dintr-o țară străină pentru a se stabili în alta	r. delicatețe
18. a veni dintr-o țară străină pentru a se stabili definitiv	s. exoteric
19. care conține evaluarea unui lucru	ș. iminent
20. care poate fi estimat	t. eteronom
21. publicat sub alt nume decât al autorului	ț. ezoteric
22. care se supune unei legi venite din exterior	u. girant
23. ce poate fi înțeles de neinițiați	v. famat
24. care poate fi înțeles numai de inițiați	x. fanat
25. cu renume, cu reputație	y. gerant
26. care și-a pierdut prospețimea, ofilit	z. estimabil
27. cel care administrează o întreprindere în lipsa cuiva	x′. doping
28. cel care garantează printr-un gir	y′. a emigra
29. care e propriu naturii obiectului	z′. afirmare
30. care e gata să se producă	

II. Notați **A** în dreptul sintagmelor pe care le credeți corecte și **F** acolo unde construcțiile sunt improprii:

1. act aditiv	11. aluzii licențioase
2. declinatoriu de competență	12. desen liniar
3. casă cu trei dependențe	13. limbă literală
4. decorații interioare	14. bancă ministeriabilă
5. marș funerar	15. valoare nominală
6. a pune la index	16. local de perdiție
7. o loțiune iritabilă	17. a personifica o agendă
8. într-o întinsoare	18. vin porfiriu
9. a intrat în legitate	19. a notat pe recto
10. libretul utilajului	20. centrală termală

Scanned with OKEN Scanner

III. Formulaţi contexte adecvate următoarelor cuvinte: oficial / oficios; orator / oratoriu; publicistică / publicitate; refector / reflector; restant / restanţier; rezidual / reziduar; satir / satâr; sinonimică / sinonimie; special / specios; staţie / staţiune.

IV. Indicaţi câte un paronim pentru fiecare dintre următoarele cuvinte:

1. anunţ
2. avers
3. compare
4. egotism
5. a evolua
6. inculpa
7. pluvial
8. şic
9. vedetă
10. revendica
11. a însera
12. inveterat
13. a releva
14. adjuvant
15. alocuţiune
16. corobora
17. ori
18. a elida
19. inapt
20. dramă

Propuneri de evaluare:

I – 30 de puncte; II – 20 de puncte; III – 20 de puncte; IV – 20 de puncte
Total – 90 de puncte

90 de puncte – Foarte bine! Eşti într-o formă de zile marii...

între 85 şi 89 de puncte – Bine. Ţi-a scăpat neobservat un *totuşi*...

între 80 şi 84 de puncte – Acceptabil. Dar nu mulţumitor pentru tine...

între 75 şi 79 de puncte – Suficient. Să nu oboseşti mai mult că e posibil să iei un... 5.

sub 74 de puncte – Ce mai aştepţi să-ţi revizuieşti în profunzime concepţia despre ce înseamnă studiu la limba română?

Testul nr. 16

Antonimele

I. Indicaţi câte trei antonime pentru fiecare din următoarele cuvinte:

1. adevăr
2. adversar
3. bănuială
4. blând
5. calitate
6. căsătorit
7. clar
8. culcare
9. cutezător
10. delicat
11. erudit
12. fericire
13. fertil
14. iute
15. îngăduinţă
16. larg
17. modest
18. pagubă
19. răsărit
20. tare

Scanned with OKEN Scanner

II. Stabiliți relația de antonimie dintre cuvintele celor două coloane, notând: 1r, 2t, 3s...

1. agorafobie	11. concizie	a. maleabil	k. definitiv
2. identic	12. extrinsec	b. relativ	l. nimic
3. absolut	13. convergent	c. sinteză	m. realitate
4. progresist	14. contragere	d. divergent	n. claustrofobie
5. sincronic	15. fluctuant	e. retrograd	o. diacronic
6. rigid	16. debit	f. eufonie	p. mobil
7. xenofil	17. provizoriu	g. credit	r. constant
8. analiză	18. tot	h. diferit	s. expansiune
9. cacofonie	19. fix	i. emfază	ş. poliloghie
10. naturalețe	20. himeră	j. xenofob	t. intrinsec

III. Refaceți următoarele enunțuri, introducând perechile de paronime corespunzătoare scrise în dreapta paginii:

1. *Orice ..... e un fost .....* (E. Cioran) — biruitori ≠ înfrânți

2. *Decât drac ..... mai bine drac .....* (Folclor) — eroare ≠ adevăr

3. *Amorul era întins de-a lungul în coşciugul ..... născute din .....* (Al. Macedonski) — urâciune ≠ frumusețe

4. *..... aveau mereu nevoie de biruință ca şi ..... de înfrângere.* (Al. Ivasiuc) — început ≠ final

5. *..... acestea se împerechează cu o .....* (T. Vianu) — negru ≠ alb

6. *Marea..... într-un loc, dar ..... într-altul.* (M. Eminescu) — interior ≠ exterior

7. *..... să fie ..... e cu neputință.* (D. Cantemir) — a scădea ≠ a crește

8. *O teorie se verifică după criterii ..... şi .....* (L. Blaga) — dezamăgiri ≠ amăgiri

9. *Ce mă chinuie într-adevăr la scrierea unei cărți este ..... şi* (M. Preda) — încotro ≠ dincotro

10. *Nimeni nu ştie nici ..... nici .... vine.* (P. Istrati) — câştig ≠ pierdere

Scanned with OKEN Scanner

IV. Completați fiecare din seriile următoare cu cinci exemple, potrivit modelului:

A. a subestima ≠ a supraestima
B. a exclude ≠ a include
C. cinstit ≠ necinstit
D. material ≠ imaterial

V. Identificați antonimele din exemplele următoare și precizați figura de stil pe care o generează:

1. *Neguri albe, strălucite*
Naşte luna argintie... (M. Eminescu)

2. *Din sânul vecinicului ieri*
Trăieşte azi ce moare.
Un soare de s-ar stinge-n cer
S-aprinde iarăşi soare. (M. Eminescu)

3. *Fereşte-te deopotrivă de prietenia duşmanului şi de duşmănia prietenului*
(N. Iorga)

4. *A strânge bani albi pentru zile negre.*
(Folclor)

5. *Tot alergând, tot alergând a rămas fată bătrână.*
(Folclor)

Propuneri de evaluare:
I – 30 de puncte (1, 5 x 20); II – 20 de puncte; III – 10 puncte; IV – 20 de puncte; V – 10 puncte; Total – 90 de puncte.

90 de puncte – Foarte bine! Eşti într-o formă excelentă!
între 85 şi 89 de puncte – Bine. Dacă ai fi fost mai puțin distrat...
între 80 şi 84 de puncte – Acceptabil. Rezultatul posibil de obținut e modest..
între 75 şi 79 de puncte – Suficient. Eşti chiar mulțumit cu minimum de cunoştințe la limba română???
sub 74 de puncte – Măcar în ceasul al doisprezecelea deschide manualul de limba română!!!

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 17

Corectitudine şi greşeală

I. Ortografiaţi următoarele cuvinte notate aşa cum se pronunţă:

1. [evniu]
2. [best selăr]
3. [bităr]
4. [biznis]
5. [bluz]
6. [brigi]
7. [bazileu]
8. [copirait]
9. [cantri]
10. [corus]
11. [ceartăr]
12. [şardone]
13. [draiv]
14. [damping]
15. [dansing]
16. [fleş]
17. [filiocve]
18. [fid bec]
19. [fer plei]
20. [froidism]
21. [fön]
22. [fol aut]
23. [groghi]
24. [harduer]
25. [hesian]
26. [hobi]
27. [iugănstil]
28. [gius]
29. [carma]
30. [screbl]
31. [logia]
32. [misis]
33. [pazl]
34. [römi]
35. [scoci]
36. [şop]
37. [şou]
38. [stiuarzi]
39. [sprei]
40. [trilăr]

II. Rescrieţi corect fiecare din următoarele enunţuri:

1. El este reprezentant al trei firme străine.
2. Este fata cea mai puţin cunoscută.
3. Nu mi-ar place să lipsesc.
4. Voi colegii înşişi să-l întâmpinaţi.
5. Avionul a survolat peste Atlantic.
6. Bunicul vorbea tare, gesticulând larg ca orice ţăran de la sat.
7. În casa umilă şi modestă a bunicilor mei am fost fericit.
8. Unelteau pe ascuns contra dormitorului.
9. Avea vise onirice înspăimântătoare.
10. I-a răspuns cu o politeţe amabilă.
11. Prâslea cel mic era şi cel mai viteaz.
12. Muşchiul i se contractează.
13. Nu du acum lucrarea!
14. Nu sunteţi destui de mulţi în sală.
15. A primit un apartament spaţios şi încăpător.
16. Din casă se auzea un ţiuit ascuţit.
17. Uriaşe dune de nisip se vedeau pretutindeni.
18. Fiecare dintre noi am luat note în perioada de evaluare.
19. Toate drumurile rutiere fuseseră înzăpezite.
20. Până la sfârşitul orei mai sunt doisprezece minute.

Scanned with OKEN Scanner

III. Notați cu **A** fiecare enunț corect și cu **F** pe cel în interiorul căruia identificați cel puțin o greșeală de orice natură:

1. Astăzi ai vândut douăzeci și unul de reviste.
2. S-a mulțumit doar cu un toast scurt.
3. Ei trebuie să se autodemaște.
4. Tirania despotică s-a sfârșit.
5. Era convins că milita pentru o cauză dreaptă.
6. Cam nu stau bine lucrurile.
7. Bunăoară, de exemplu, comportamentul său e supărător.
8. Condițiile care trebuie să le îndeplinească nu sunt precizate.
9. A fost prins în flagrant delict.
10. Intemperiile l-au oprit acasă.
11. Vântul bătea cu o intensitate puternică.
12. După o introducere preliminară, a trecut la subiect.
13. În casă era un vacarm asurzitor.
14. Nimeni și nimic nu mă poate opri.
15. Nu a fost decât un zvon neîntemeiat.
16. Schimbarea era propice și prielnică.
17. E desuet și perimat să mai crezi aceasta.
18. Intenția noastră este de a munci și de a reuși.
19. După un lung periplu marin, Ulise a revenit în Itaca.
20. Revelația neșteptată l-a pus pe gânduri.
21. Sunt două cărți de-ale mele.
22. Peisajul m-a subjugat, fascinându-mă până-ntr-atât încât am uitat de întâlnire.
23. Pusese la cale o ticăloșie mârșavă.
24. Nu este un tip caracterologic bine delimitat.
25. Este exigent și corect în tot ce face.
26. Câmpul petrolifer era o avere pentru proprietar.
27. L-a descoperit mort în genunea adâncă a muntelui.
28. E într-o involuție regresivă evidentă.
29. Mama m-a chemat la televizor.
30. Jarul incandescent lumina încăperea.

Propunerea de evaluare:
I – 40 de puncte; II – 20 de puncte; III – 30 de puncte; Total – 90 de puncte.

Scanned with OKEN Scanner

90 de puncte – Foarte bine. Felicitări.

între 85 şi 89 de puncte – Bine. Mai şchiopătezi tu, dar foarte puţin.

între 80 şi 84 de puncte – Acceptabil. Nu-ţi trebuie decât mai multă perseverenţă pentru a urca.

între 75 şi 79 de puncte – Suficient. Nu uita însă că un rezultat reflectă şi starea de moment. Dacă acasă ai obţinut doar atât, atunci la un examen când intervin şi emoţiile câte puncte mai iei?!

sub 74 de puncte – Chiar dacă primele amintiri îţi sunt în limba română, să nu-ţi faci iluzii că stăpâneşti, măcar la nivel minim acest sistem de comunicare.

Testul nr. 18

Corectitudine şi greşeală

I. Construiţi enunţuri adecvate pentru următoarele omofone:

1. a-i / a i / ai;
2. azi-l / azil;
3. cai / c-ai / c-a-i;
4. c-are / care;
5. c-a-şi / caşi;
6. c-ăi / că-i / căi;
7. câtu-l / câtul;
8. d-ale / da le / dale;
9. du-mă / dumă;
10. e-a / ea;
11. iară-şi / iarăşi;
12. însă-şi / însăşi;
13. na-i / n-ai / nai;
14. nici când / nicicând
15. sieşi / sie-şi;
16. deodată / de o dată / de odată.

II. Notaţi:

A – în dreptul enunţurilor unde există o singură greşeală de orice natură;
B – pentru două greşeli;
C – pentru trei greşeli;
D – pentru patru greşeli.

1. La hambal mă plictisesc în continuu genoflexiunilor de la încălzire.

2. Au reiterat din nou cearta pentru o palmă deloc.

3. Câteodată mai importantă este speculată cu un zel neobosit de toate ziarele cotidiene.

4. A îngrămădit împreună în aceeaşi magazie trei saci cu grâu.

5. La o simplă estimare evaluativă a ieşit în evidenţă câştigul profitabil scontat.

6. Exercita asupra lui o atracţie ispititoare ce nu va dispare chiar dacă casa promisă va rămânea o himeră.

7. Cu bine cunoscutui zâmbet îi avertiza că anticipase dinainte circa aproximativ 20% din reproşurile de acum.

Scanned with OKEN Scanner

8. Avea nevoie numai decât îi trebuia să-şi ducă viaţa decent.

9. În ceea ce privesc comentariile explicative nu sunt multe de spus.

10. Ei nu vreau nimic şi tot odată refuză să accepte rezultatele afişate.

11. Structura organizatorică detailată i-a fost comunicată tatălui său, preşedintele de onoare al companiei.

12. O masă de oameni se adunase în stradă, acuzând ofensele insultătoare din timpul procesului.

13. Mercurialul de preţuri al pieţii mari e acceptabil.

14. Nu ştie să cânte la harfă, ci doar la ghitară.

15. Călătoria în străinătate e un miraj înşelător.

16. A numerotat cu cifre romane toate testele.

17. Întreg stadionul aplaudă gestul maşinal şi reflex a sportivului.

18. Intrând de o dată într-o necropolă funerară a-i impresia că eşti deja îngheţat de frig.

19. El, ca şi prietena lui, au refuzat ambii amândoi biletul de examen.

20. Eu continui să cred că niciunul nu are dreptate.

III. Notaţi cu **A** cuvintele accentuate corect şi cu **F** pe cele unde accentul este folosit incorect:

1. áera
2. acoládă
3. éstetică
4. limpéde
5. murmurá
6. şlefúire
7. jumătáte
8. ará
9. ará
10. al şaptesprézecelea
11. mímică
12. ántic
13. profesór
14. profésor
15. pondére
16. traiectoríe
17. fenomén
18. úmbrele
19. umbréle
20. réfacere
21. obiecţíe
22. corécţie
23. comédie
24. comedíe
25. lapovíţă
26. bănét
27. veveríţelor
28. váloare
29. preambúl
30. bólnav

Propuneri de evaluare:
I – 40 de puncte; II – 20 de puncte; III – 30 de puncte; Total – 90 de puncte.

90 de puncte – Foarte bine.. Ai o gândire limpede.
între 85 şi 89 de puncte – Bine. Încă un pas...
între 80 şi 84 de puncte – Acceptabil. Eşti încă destul de ezitant.
între 75 şi 79 de puncte – Suficient. Dacă aspiraţiile tale vizează doar nota cinci, atunci poţi să fii pe deplin mulţumit de tine!
sub 74 de puncte – Nici tu nu ai treabă cu limba română... dar nici ea cu tine!

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 19

Familia de cuvinte

Notați cu:
A – componentele familiei lexicale;
B – componentele familiei frazeologice;
C – termenii care nu fac parte nici din familia lexicală nici din cea frazeologică.

zi	a veni	a crede
1. ziler	1. du-te-vino	1. credul
2. la zi	2. a veni în slujbă	2. credință
3. zilișoară	3. a reveni	3. a (se) încrede
4. ziua de astăzi	4. a veni la putere	4. a credita
5. zi-ntâi	5. ce ți-a venit?	5. ce crezi?
6. zilnic	6. a-i veni prin minte	6. crez
7. ziua numelui	7. viitor	7. a nu-și crede ochilor
8. a avea zile	8. luna ce vine	8. încrezut
9. ziuatic	9. venin	9. credibil
10. mic de zile	10. viitorime	10. credincios
11. cu zilele-n mână	11. a veni vorba	11. crezare
12. ziulică	12. viitură	12. a nu-i veni să-și creadă urechilor
13. cu ziua-n cap	13. a-i veni ceasul	13. crezământ
14. zi de zi	14. venal	14. credo
15. ziuliță	15. cum îi vine?	15. neîncrezător

mână	alb	patru
1. mânătură	1. albeață	1. patrulater
2. mânecă	2. albeală	2. a vorbi între patru ochi
3. mâner	3. albastru	3. al patrulea
4. peste mână	4. albitură	4. a tăia firul în patru
5. mânia	5. albie	5. pătrime
6. a cere mâna	6. armă albă	6. patrulă
7. manșetă	7. albiu	7. cu ochii în patru
8. a mânui	8. a scoate peri albi	8. pătrar
9. sărut mâna!	9. albumină	9. pătrunde
10. manograf	10. album	10. patrulare
11. mâna-Maicii-Domnului	11. a înălbi	11. patruzeci
12. mânuitor	12. nopți albe	12. cât patru

Scanned with OKEN Scanner

13. manuscris
14. una la mână
15. mânuță
16. cu mâna lui
17. mânușiță
18. manual
19. manometru
20. mănușă

13. albuș
14. rând alb
15. albior
16. carne albă
17. rasă albă
18. albuț
19. alburiu
20. neînălbit

13. în cele patru zări
14. împătrit
15. patronim

Propuneri de evaluare:
Fiecare răspuns corect se notează cu un punct. Total – 100 de puncte.

100 de puncte – Foarte bine.
între 95 și 99 de puncte – Bine. Concentrează-te mai mult!
între 89 și 94 de puncte – Acceptabil. Rezultatul nu trebuie să te mulțumească însă.
între 83 și 88 de puncte – Suficient. Mai trebuie să lucrezi foarte mult pentru a deveni sigur pe tine.
sub 82 de puncte – Ceva nu merge deloc. Bine că ai aflat măcar tu primul. Ia măsuri!

Testul nr. 20

Mijloace de îmbogățire a vocabularului

I. Notați cu (+) cuvintele derivate și cu (–) pe cele care nu sunt derivate:

1. ajutor
2. alint
3. aerodinam
4. câștig
5. cinsti
6. credință
7. călare
8. vecie
9. glumă
10. a zări
11. dungă
12. luminos
13. întuneric
14. greș
15. număr
16. neputincios
17. văz
18. a petrece
19. felurit
20. schimb
21. a sângera
22. a folosi
23. teatrolog
24. a înfrânge
25. dovadă
26. a dovedi
27. a transla
28. vânător
29. a porunci
30. a săpa
31. muncă
32. voluminos
33. a vorbi
34. a pofti
35. a plăti
36. osândă
37. a invidia
38. a urî
39. pașnic
40. veșnic

Scanned with OKEN Scanner

II. Formați cuvinte compuse grupând corespunzător termenii din coloana A cu cei din coloana B. Scrieți tipul de compunere care a dus, în final, la formarea noului cuvânt.

A		B	
1. de la	11. câte	a. minte	k. zeci
2. tata	12. baia	b. rândunicii	l. va
3. așa	13. din	c. trei	m. zis
4. sfarmă	14. ceea	d. mare	n. lângă
5. bună	15. alt	e. cuvântare	o. mare
6. cu	16. două	f. afară	p. unghi
7. rochița	17. trei	g. sute	r. voință
8. bine	18. cine	h. Vrancea	s. ca
9. alb	19. pe	i. fel	ș. piatră
10. fiind	20. drept	j. gălbui	t. ce

III. Indicați modul de formare a următoarelor cuvinte: astrahan, olandă, meandre, havană, faianță, amper, volt, mansardă, joben, savarină, lipscan, liftă, nanchin, kirkiz, milanez, monegasc, praghez, mahomedan, majolică, mahoniu.

IV. Notați cu:
A – cuvintele derivate;
B – cuvintele compuse;
C – cuvintele împrumutate;
D – cuvintele formate în urma calculului lingvistic.

1. brădet	11. PECO	21. a pune în valoare	31. frazeolog
2. elevat	12. a străbate	22. coliniar	32. poale-n brâu
3. suprafață	13. orișiunde	23. autoservire	33. a induce în eroare
4. acasă	14. abstracție	24. tehnocrat	34. a viziona
5. a lua măsuri	15. istorism	25. olaltă	35. Romarta
6. idealistic	16.satelit artificial	26. biobliografie	36. corectitudine
7. gri-deschis	17. înadins	27. a sustrage	37. coloristic
8. buldozer	18. telegenie	28. gură-cască	38. colectiv de catedră
9. a consfinți	19. pădure virgină	29. textologie	39. absolut
10. fotbalistic	20. a reacoperi	30.învățământ primar	40. Mânăstirea dintr-un lemn

Propuneri de evaluare:
I – 20 de puncte (0,50 x 20), II – 10 puncte (0,50 x 20); III – 20 de puncte;
IV – 40 de puncte; Total: 90 de puncte.

Scanned with OKEN Scanner

90 de puncte – Foarte bine. Eşti capabil să înşeli multe dintre capcanele limbii române.

între 85 şi 89 de puncte – Bine. Dar nu e păcat că ai greşit unde era atât de simplu...

între 80 şi 84 de puncte – Acceptabil. Dar nu mulţumitor...

între 75 şi 79 de puncte – Suficient. Un singur pas greşit şi... ai căzut!

sub 74 de puncte – Chiar aceasta să fie valoarea ta? Reia testul!

Testul nr. 21

Despărţirea în silabe

I. Notaţi cu **A** acolo unde consideraţi că este corect despărţit în silabe şi cu **F** unde credeţi că este greşit, având în vedere :atât regulile fonetice cât şi pe cele morfologice.

1. i-bi-dem	11. fi-ind-că	21. miz-an-trop
2. i-gno-ra	12. op-tu-lea	22. an-tarc-tic
3. în-tru-ni	13. o-biec-tual	23. o-li-gar-hi-e
4. mă-ri-ni-mos	14. pro-gno-ză	24. let-ar-gi-e
5. met-o-ni-mi-e	15. res-pi-ra	25. a-no-nim
6. abs-tract	16. au-spi-ciu	26. pa-ro-di-e
7. an-al-ge-zic	17. fias-co	27. tran-zis-tor
8. a-dop-tiv	18. hi-per-me-tro-pi-e	28. pi-tec-an-trop
9. chin-te-sen-ţă	19. an-o-din	29. ar-mi-sti-ţiu
10. di-zen-te-ri-e	20. pen-ta-tlon	30. fil-ar-mo-ni-că

II. Precizaţi numele proprii din structura următoarelor cuvinte şi apoi despărţiţi în silabe: areopag, argonaut, hermafrodit, sânziană.

III. Căutaţi în coloana din dreapta semnificaţia următoarelor elemente de compunere, marcând-o prin simbolurile corespunzătoare (ex.: 1f, 2l, 4t etc.). Daţi apoi câte un exemplu în care să întâlniţi fiecare din elementele de compunere a căror semnificaţie aţi identificat-o.

1. agora–	16. geo–	a. cui	p. vers
2. andro–	17. gnoseo–	b. lumină	r. distrugere
3. arier–	18. hagio–	c. cel mai bun (nobil)	s. zece
4. aristo–	19. hiero–	d. sfânt	ş. pământ
5. astro–	20. igni–	e. bărbat	t. pasăre
6. avi–	21. –algie	f. insectă	ţ. cunoaştere

Scanned with OKEN Scanner

7. calori–	22. –arhie	g. durere	u. foc
8. cunei–	23. –emisie	h. mormânt	v. femeie
9. deci–	24. –ergie	i. frază	x. sânge
10. claustro–	25. –fer	j. pământ	y. sacru
11. entomo–	26. –gin	k. acțiune	z. piață
12. ergo–	27. –hton	l. vedere	v′. în urmă
13. frazeo–	28. –opsie	m. astru	x′. căldură
14. ftizio–	29. –stih	n. loc închis	y′. putere
15. foto–	30. –taf	o. a conține (a purta)	z′. referitor la muncă

IV. Despărțiți în silabe, ținând seama atât de regulile fonetice cât și de cele morfologice: aborigen, acronim, anodont, augmentativ, autohton, cuneiform, demagog, eteronim, filantrop, geriatrie, holocaust, introspecție, metalurgie, nevralgie, panorama, panteism, pedagogie, prognoză, prozodie, psihiatrie, retrospectiv, stetoscop, șaisprezece, transfuzie, tranzacție.

Propuneri de evaluare:
I. – 30 de puncte; II – 5 puncte; III – 30 de puncte; IV – 25 de puncte;
Total: 90 de puncte.

Dacă ai obținut 90 de puncte înseamnă că ai o cultură lingvistică de invidiat. Ești apreciat de toți pentru cunoștințele tale temeinice pe care știi foarte bine să le pui în valoare.

între 85 și 89 de puncte – Foarte bine. Continuă să studiezi!
între 75 și 84 de puncte – Bine. Știi, dar eziți prea mult. Curaj!
între 65 și 74 de puncte – Acceptabil. Aurea mediocritas!
între 55 și 64 de puncte – Suficient. Dar pentru un nivel foarte, foarte modest.
sub 54 de puncte – Nu ai fost preocupat de lectură și nici nu te-a interesat dicționarul limbii române. Să fie oare prea târziu!!! Tu hotărăști.

Testul nr. 22

Substantivul

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor funcții:

1. Substantivul este o parte de vorbire flexibilă.

2. Clasificarea după natura denumirii identifică două categorii de substantive – comune și proprii – între care se stabilesc relații complexe.

3. Substantivele derivate cu sufixe sau cu prefixe intră în categoria substantivelor compuse.

Scanned with OKEN Scanner

4. Fiind un grup de cuvinte cu sensul unitar al unui substantiv, *papă-lapte* este o locuțiune substantivală.

5. În limba română genul substantivelor este fix, acestea neschimbându-şi forma pentru a exprima diferite opoziții.

6. Sunt de genul feminin numai acele substantive care denumesc ființe de sex femeiesc.

7. Genul gramatical al substantivelor poate fi pus în evidență cu ajutorul contextului adjectival.

8. Substantivul *colț* are forme duble de gen care sunt folosite cu sensuri asemănătoare.

9. Deosebirile de gen la substantivele animate se exprimă întotdeauna prin cuvinte diferite.

10. Substantivele epicene nu admit derivarea pentru a exprima opoziții de gen.

11. Prin moțiune înțelegem procedeul de formare a substantivelor de gen opus de la cele existente.

12. Există doar particularități flexionare ce identifică genul personal.

13. Categoria gramaticală a numărului se manifestă la substantive prin opoziția singular / plural.

14. Substantivele derivate cu sufixul *–toare* (lucrătoare, învățătoare) sunt defective de plural.

15. Substantivele colective sunt defective de singular.

16. Deşi defective de plural, substantivele *alamă, mătase, omăt* admit forme ca: *alămuri, mătăsuri, omături*, diferențiate semantic de primele.

17. Numai substantivul cu funcția sintactică de subiect sau de nume predicativ poate sta în cazul nominativ.

18. Sunt în cazul acuzativ numai substanțivele cu funcția sintactică de complement direct.

19. La substantiv, cazul genitiv este întotdeauna cerut de prepoziții şi locuțiuni prepoziționale specifice.

20. Numai prepozițiile: *grație, mulțumită, contrar, potrivit, conform* impun substantivului pe care-l însoțesc cazul dativ.

21. Când se află în cazul dativ, substantivul poate îndeplini doar funcțiile sintactice de complement indirect şi de atribut substantival.

22. Substantivele în cazul vocativ nu îndeplinesc nici o funcție sintactică.

Scanned with OKEN Scanner

23. Substantivul în acuzativ precedat de prepoziție poate îndeplini funcția sintactică de atribut substantival prepozițional.

24. Totalitatea formelor cauzale ale substantivului, la singular sau la plural constituie flexiunea acestuia.

25. La declinarea substantivelor articulate nehotărât, articolul este cel care-şi schimbă forma după gen, număr şi caz.

26. De regulă, numele proprii feminine au flexiune articulată.

27. Numele proprii sunt indiferente față de categoria gramaticală a numărului.

28. Nu este întotdeauna obligatoriu ca la genitiv şi dativ numele proprii masculine să primească articol hotărât în poziție proclitică.

29. Substantivele feminine din limba română nu au forme specifice pentru cazul vocativ.

30. Flexiunea substantivelor compuse variază atât după gradul de sudură a elementelor componente cât şi după calitatea morfologică a acestora.

Propuneri de evaluare:
30 de răspunsuri corecte – Foarte bine. În primul rând din punct de vedere teoretic eşti foarte bine pregătit!
între 25 şi 29 de răspunsuri corecte – Bine. Eşti uşor distrat!
între 20 şi 24 de răspunsuri corecte – Suficient pentru un rezultat modest.
sub 19 răspunsuri corecte – Te joci cu focul! Ai grijă, aproape te-ai fript!

Testul nr. 23

Substantivul

I. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. trei substantive comune de genuri diferite

2. trei substantive compuse (diferit formate);

3. trei locuțiuni substantivale;

4. substantivul *copil* în cazul nominativ, cu trei funcții sintactice diferite;

5. substantivele *timp, pas, ochi* să fie folosite la plural;

6. substantive în genitiv care să exprime posesia, apartenența, calificarea

Scanned with OKEN Scanner

7. trei construcții afective cu valoare de superlativ absolut în alcătuirea cărora intră substantive în genitiv;

8. același substantiv în cazul dativ locativ, având ca elemente regente trei verbe diferite;

9. prepoziția *la* să însoțească trei substantive cu funcții sintactice diferite;

10. trei substantive în cazul vocativ;

11. atribute substantivele care au elemente regente substantive de proveniență verbală diferită;

12.substantive în genitiv, neînsoțite de prepoziții sau locuțiuni prepoziționale, care să îndeplinească trei funcții sintactice diferite;

13. trei substantive care-și schimbă valoarea gramaticală și devin adverbe;

14. substantivul *mână* cu trei sensuri diferite;

15. o locuțiune adjectivală, o locuțiune adverbială și una verbală care să aibă în componența lor substantivul picior.

II. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Substantivul este o parte de vorbire flexibilă. Poate îndeplini funcțiile sintactice de subiect, atribut, nume predicativ și complement.

2. După natura denumirii, substantivele se clasifică în comune și proprii. Între substantivele comune și cele proprii există limite riguroase.

3. Sunt simple doar substantivele primare. Substantivele formate din două sau mai multe cuvinte alcătuiesc categoria substantivelor compuse.

4. Substantivele comune denumesc obiecte dintr-o mulțime sau dintr-o clasă de obiecte. Indică atât clasa cât și fiecare exemplar în parte.

5. Orice grup de cuvinte cu sens unitar este o locuțiune. Identificarea locuțiunilor substantivale are în vedere, în exclusivitate echivalența sintactică a acestora cu substantivele.

Scanned with OKEN Scanner

6. Substantivele proprii denumesc obiecte considerate izolat pentru a le distinge de celelalte obiecte din aceeaşi categorie. Nu se scriu întotdeauna cu iniţială majusculă.

7. Genul substantivelor este fix. Substantivul nu-şi modifică forma pentru a exprima opoziţii de gen.

8. În limba română, genul substantivelor se deosebeşte numai după desinenţele de număr şi caz. Desinenţele diferă în funcţie de genul substantivelor.

9. Substantivele masculine denumesc doar fiinţe de sex masculin. Sunt de genul neutru toate substantivele care denumesc lucruri.

10. Contextul adjectival este relevant pentru identificarea genului gramatical al substantivelor. Spre deosebire de substantiv, adjectivul are o flexiune mai bogată care implică alături de distincţiile de număr şi caz şi pe cele de gen.

11. Nu există întotdeauna o corespondenţă între genul gramatical şi cel natural. Unele nume de fiinţe şi de colectivităţi umane sunt de genul neutru.

12. Unele substantive au două sau mai multe forme, fie la singular, fie la plural. Astfel de substantive impun întotdeauna şi diferenţieri semantice.

13. Cu sensul de *mişcare*, substantivul *pas* este de genul masculin. Având înţelesul de *trecătoare în munţi*, este de genul neutru, forma de plural fiind *pasuri*.

14. La substantivele denumind animate, deosebirea de gen corespunzătoare celei de sex este exprimată, de regulă, prin cuvinte complet diferite. *Mamă / tată*, *unchi / mătuşă*, *ţap / capră* sunt substantive heteronimice.

15. Unele nume de animate (pasări, insecte, animale) au o singură formă pentru ambele genuri. Astfel de substantive se numesc epicene.

Testul nr. 24

Substantivul

I. Construiţi enunţuri în care să existe:

1.acelaşi substantiv în cazul dativ cu funcţia sintactică de complement indirect care să aibă ca elemente regente trei interjecţii diferite;

2.substantivul *ochi* să fie unul dintre elementele componente a trei substantive compus;

3. trei cuvinte din seria omonimică a substantivului *sol*;

4. trei epitete evocative ale substantivului *lumină*;

Scanned with OKEN Scanner

5. trei epitete apreciative ale substantivului *seară*

6. trei epitete ale substantivului *sete* folosit cu sensul figurat de *dor*;

7. paronimele substantivelor: *suveran, palmier, pandant*;

8. substantivul *piatră* în trei contexte unde să aibă sensuri diferite;

9. Formele diferite de genitiv / dativ ale substantivelor: *bunică, mătuşică, mămică*;

10. substantivele: *frescă, chinez, mânz* la numărul plural;

11. Trei comparaţii în structura cărora termenul cu care se compară să fie substantivul *şarpe*;

12. trei substantive neologice;

13. substantivul *lună* să se numere printre elementele componente a trei expresii; precizaţi-le sensul;

14. substantivele: drum-de-fier, bunăvoinţă, capră-neagră la numărul singular, cazul genitiv;

15. trei substantive provenite din diferite părţi de vorbire;

II. Analizaţi conţinutul celor două părţi ale enunţurilor următoare şi stabiliţi legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relaţie cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relaţie cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată
E – ambele false.

1. Cele mai frecvente sufixe moţionale sunt numai: *–iţă, –oiacă, –toare* pentru feminin şi *–an* pentru masculin. Nu sunt foarte des întâlnite sufixele moţionale: *–ă, –easă, –că*, pentru feminin, şi *–oi* pentru masculin.

2. Trăsătura definitorie care individualizează genul personal este procliza articolului hotărât la substantivele masculine sau la cele feminine de origine neologică. Este incorectă folosirea în poziţie proclitică a articolului hotărât la substantivele feminine, proprii sau comune, care s-au format pe teritoriul limbii române.

3. Cazul vocativ este întâlnit numai la numele de persoane (fiinţe sau lucruri personificate). În limba română, unele substantive au la vocativ forme specifice.

4. Opoziţia singular / plural poate fi exprimată prin desinenţe şi / sau alternanţe fonetice. Alternanţele fonetice se produc fie în radicalul substantivului, fie în prefixul cu ajutorul căruia este format, dacă substantivul e derivat.

Scanned with OKEN Scanner

5. Desinența ∅ e specifică singularului substantivelor masculine terminate în consoană. Niciodată această desinență nu indică singularul unor substantive feminine sau neutre.

6. Unele substantive nu au forme pentru ambele numere, folosindu-se, fie numai la singular, fie numai la plural. Aceste substantive sunt defective de singular sau de plural.

7. Substantivele colective sunt, de obicei, derivate cu sufixele: –et, –iș; –ime. Sunt rar întâlnite substantivele colective primare.

8. Sunt menținute în limba română literară ambele forme de plural ale substantivelor următoare: bandă, resort, dată. Cele două forme de plural (bande / benzi; resort / resoarte; dată / dăți) sunt specializate semantic.

9. Substantivul cu funcția sintactică de atribut apozițional stă, de regulă, în nominativ, indiferent de cazul elementului regent. Situații în care substantivul , atribut apozițional,să se acorde în caz cu termenul regent nu se întâlnesc în limba română.

10. Cazurile genitiv, dativ și acuzativ pot fi cerute de prepoziții și locuțiuni prepoziționale. În asemenea situații forma cazuală a substantivului nu mai apare ca rezultat, al unei relații sintactice specifice, ci ca urmare a regimului prepozițional.

11. Substantivele masculine terminate la plural în *–ii (copii, fii)* se scriu cu trei de *i* la forma articulată hotărât (*copiii, fiii*). Cei trei de *i* au valori diferite.

12. Numele proprii nu sunt indiferente față de categoria gramaticală a numărului. Unele nume proprii, folosite la plural, pot desemna membrii aceleiași familii (Ioneștii).

13. Acuzativul obiect direct al numelor proprii se construiește cu prepoziția *pe* (O văd pe Maria). Folosirea prepoziției în asemenea contexte nu este însă obligatorie.

14. În funcție de gradul de sudură a componentelor, substantivele compuse se împart în două categorii: invariabile și variabile. Substantivele compuse invariabile nu-și schimbă forma după caz sau număr, în timp ce substantivele compuse variabile permit declinarea atât cu articol hotărât cât și cu articol nehotărât.

15. Prezența articolului la numele proprii creează opoziții de determinare ca și în cazul numelor comune, Niciodată articolul nu ajută la transformarea unui nume comun în nume propriu.

Propuneri de evaluare pentru testele nr. 23 și nr. 24:
La I se acordă câte 3 puncte pentru fiecare din cele 15 cerințe.
La II se acordă câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect.
În total puteți obține 55 de puncte.

Scanned with OKEN Scanner

55 de puncte – Foarte bine. Eşti sigur pe tine.

între 45 şi 54 de puncte – Bine. Cât pe ce să arăţi tuturor de ce eşti în stare!

între 35 şi 44 de puncte – Acceptabil! Dacă te mulţumeşti cu un 7 ai toate şansele să-l obţii!

între 25 şi 34 de puncte – Suficient... dar pentru nota 5!

sub 24 de puncte – E păcat că nu stăpâneşti măcar la nivel mediu gramatica limbii materne. Trezeşte-te, fie şi în ceasul al doisprezecelea!

Testul nr. 25

Articolul

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Articolul determină un substantiv, invidualizând, în grade diferite, obiectul denumit de acesta.

2. Articolul nehotărât indică gradul minim de individualizare a unui substantiv.

3. Întotdeauna articolul hotărât se alipeşte la sfârşitul substantivului, alcătuind o grupare morfemică unitară cu acesta.

4. În limba română actuală, substantivele nearticulate sunt mai rar întâlnite decât cele articulate hotărât sau nehotărât.

5. Întotdeauna la cazul nominativ substantivul este însoţit fie de articol hotărât, fie de articol nehotărât.

6. Articolul hotărât apare ca element constitutiv în structura unor pronume, a numeralului ordinal şi a prepoziţiilor.

7. Substantivele în cazul acuzativ nu se articulează niciodată când sunt însoţite de prepoziţii sau locuţiuni prepoziţionale.

8. În anumite situaţii, articolul hotărât îşi pierde rolul individualizator, asigurând numai o legătură gramaticală între cuvinte.

9. Articolul nehotărât apare fie înainte, fie după termenul regent.

10. Între articolul nehotărât şi substantivul însoţit de acesta pot fi intercalaţi determinanţi adjectivali.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. trei substantive proprii feminine, de origine neologică, articulate hotărât;

2. trei substantive comune, de genuri diferite, la singular şi la plural, cazul acuzativ, articulate nehotărât;

Scanned with OKEN Scanner

3. cuvântul *lui* cu trei valori morfologice diferite;

4. trei prepoziții în structura cărora se regăsesc articole hotărâte;

5. trei valori morfologice diferite ale cuvântului *un*;

6. trei interjecții substantivizate cu ajutorul unui articol nehotărât;

7. trei substantive diferite însoțite de adjectivul pronominal *nişte;*

8. trei substantive a căror valoare peiorativă e accentuată de articolul nehotărât;

9. trei substantive proprii devenite comune prin articulare nehotărâtă;

10. grupul de sunete / a i / ortografiat în trei moduri diferite;

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare şi stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Articolul este partea de vorbire flexibilă care determină un substantiv. Singurul său rol este acela de a individualiza obiectul denumit de substantiv.

2. Limba vorbită admite exprimări de tipul: *Am văzut copilu'. Am aşteptat omu'.* În aceste situații, funcția de articol a fost preluată de vocala / u /.

3. Toponimele masculine – Bucureşti, Cluj, Focşani – apar mai des nearticulate. Dacă primesc articol hotărât, acesta va fi întâlnit în poziție proclitică.

4. Articolul hotărât însoțeşte întotdeauna un substantiv, individualizând obiectul denumit de acesta. Substantivul este singura parte de vorbire alături de care putem întâlni articol hotărât.

5. Sintagma *de exemplu* este corectă. Articolul *l* nu-şi justifică prezența.

6. Este corectă formularea: *Ne jucăm de-a şcoala*. După prepoziția compusă *de-a* substantivul apare întotdeauna articulat hotărât.

7. Articolul nehotărât însoțeşte un nume (substantiv sau altă parte de vorbire substantivizată). El are întotdeauna o poziție proclitică.

8. Formularea: *Are nişte motive întemeiate* nu este recomandabilă în limba literară contemporană. Folosirea articolului nehotărât *nişte* pe lângă substantive abstracte este incorectă.

Scanned with OKEN Scanner

9. Este corectă exprimarea: *La o așa petrecere, să mai tot vii.* De asemenea, nu e greșită nici formularea: *La așa o petrecere, să mai tot vii*, care e mai expresivă decât prima.

10. Nu este admisă, de regulă, folosirea articolului nehotărât de singular înaintea pronumelui nehotărât *altul*. *L* din structura pronumelui nehotărât *altul* este articol hotărât.

Testul nr. 26

Articolul

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Toate formele articolului nehotărât, indiferent de gen, număr și caz, au omonime.

2. Articolul posesiv și articolul demonstrativ creează diferențe sub aspectul individualizării.

3. Articolul posesiv nu poate însoți decât substantive în cazul genitiv.

4. În exemplul: *Lung e drumul Clujului / Dar mai lung al dorului*, cuvântul subliniat este pronume semiindependent.

5. Este corect să se scrie: al / a-l; ai / a-i; a le / ale, ortografia diferită a acestor omofone fiind explicată morfologic și impusă de context.

6. Articolul demonstrativ sau adjectival are rolul de a lega substantivul de adjectivul regent.

7. Flexiunea articolului demonstrativ sau adjectival este asemănătoare cu cea a pronumelui demonstrativ de depărtare.

8. Cuvântul subliniat din exemplul următor este adjectiv demonstrativ de depărtare: *oamenii cei cu inima română.*

9. Formele *cel, cele, cei* sunt omofone cu *ce-l, cele, ce-i* (în structura cărora recunoaștem pronumele relativ și pronumele personal).

10. În exemplul: *cel mai deștept*, articolul demonstrativ adjectival își schimbă valoarea gramaticală, devenind adverb, marcă morfologică a gradului de comparație superlativ relativ.

Scanned with OKEN Scanner

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei sintagme diferite corespunzătoare structurii următoare: substantiv + articol posesiv genitival + substantiv;

2. trei pronume posesive în structura cărora întâlnim articole posesive;

3. trei valori morfologice ale lui *a*;

4. cuvântul *cei* cu trei valori morfologice;

5. trei exemple în care articolul demonstrativ adjectival să substantivizeze adjective;

6. trei numere cardinale, la cazuri diferite, însoțite de articole demonstrativ–adjectival;

7. trei adverbe substantivizate prin articulare;

8. trei substantive nearticulate cu funcția sintactică de subiect;

9. substantivele *omidă, leafă, ban* la cazul genitiv, numărul singular, articulate hotărât şi nehotărât;

10. trei locuțiuni verbale în structura cărora se întâlnesc substantive articulate hotărât sau nehotărât.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare şi stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. *A lor* este forma de genitiv / dativ a articolului posesiv sau adjectival. E întâlnită numai în componența unor pronume posesive.

2. Articolul posesiv sau genitival nu se acordă cu substantivul sau pronumele în genitiv pe care-l însoțește. Se acordă întotdeauna cu substantivul determinat de acesta.

3. În cazul coordonării mai multor substantive în cazul genitiv nu este obligatorie reluarea înaintea fiecăruia a articolului posesiv sau genitival. Este corectă formularea: *convocarea profesorilor şi elevilor.*

4. Este corect enunțul: *Au participat toți reprezentanții ai claselor*: Limba literară admite şi: *Activitatea s-a desfăşurat, cu participarea, de exemplu, profesorilor şcolii.*

Scanned with OKEN Scanner

5. *Al* şi *a* fac parte din structura numeralului ordinal. Întotdeauna întâlnim aceste forme la sfârşitul unui numeral ordinal.

6. Nu este corect să se spună: *întâlnirile absolvenţilor din fiecare an*. O astfel de formulare este ambiguă.

7. Este corect să se accentueze: *cĕlei, cĕlui, cĕlor* nu *celei, celŭi, celŏr*. Accentul corect este pe rădăcina cuvântului, nu pe desinenţe.

8. Articolul demonstrativ adjectival se acordă, de regulă, cu substantivul determinat. Ambele sintagme sunt corecte: *elevului cel inteligent* şi *elevului celui inteligent*.

9. Atunci când se coordonează mai multe atribute referitoare la acelaşi substantiv, articolul demonstrativ se foloseşte o singură dată (*elevul cel sârguincios şi inteligent*). Este, corectă şi formularea: *cel mai sârguincios şi mai inteligent elev*.

10. Este corect enunţul: *Întrebarea ei a fost interesantă, nu însă şi cea a Elenei*. E recomandabil şi: *Rezolvările ei sunt bune nu însă şi ale colegului de bancă*.

Testul nr. 27

Adjectivul

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Adjectivul este o parte de vorbire flexibilă în raport cu genul, numărul şi cazul.

2. Elementul regent al adjectivului este obligatoriu un substantiv.

3. Singurele funcţii sintactice pe care le poate îndeplini adjectivul sunt: atribut şi nume predicativ.

4. Adjectivul poate deveni element regent pentru un complement, fie necircumstanţial, fie circumstanţial.

5. Sunt determinative numai acele adjective provenite din adverbe sau din verbe la gerunziu acordat ori la participiu.

6. Adjectivele calificative se clasifică în primare, derivate şi locuţiuni adjectivale.

Scanned with OKEN Scanner

7. Sintagmele: *de rând, de tot soiul, cu dare de mână, cu scaun la cap* sunt locuțiuni adjectivale deoarece reprezintă grupări de cuvinte cu sens unitar adjectival.

8. Elementele componente ale locuțiunilor adjectivale se analizează separat.

9. Toate cuvintele subliniate sunt adjective provenite din verbe: uşă deschisă, potecă bătătorită, mână tremurând.

10. Pentru că nu se acordă cu substantivul regent, termenii subliniați își păstrează valoarea adverbială, îndeplinind funcția sintactică de atribut adverbial: *haine gata, om bine, asemenea vorbe, așa întrebare.*

11. După criteriul flexionar, adjectivele se împart în două categorii: variabile şi invariabile.

12. Sunt adjective variabile cele care-şi schimbă forma fie în funcție de gen şi număr, fie după caz.

13. Adjectivul *drag* este variabil cu două terminații şi patru forme.

14. La adjective, diferențele de gen se pot exprima şi prin alternanțe vocalice *(biet / biată, frumos / frumoasă, deşert / deşartă, întreg / întreagă): ie / ia; o / oa; e / a; e / ea.*

15. Opoziția de număr la adjective se exprimă doar prin desinențe.

16. În exemplul; *Poveşti şi doine, ghicitori, eresuri* [...] / *Abia-nțelese, pline de-nțelesuri*, ambele cuvinte subliniate sunt adjective, reprezentând cele două forme de plural ale adjectivului *înțeles*.

17. Formele cazuale la adjectiv se exprimă prin desinențe, care marchează genul şi numărul.

18. Întotdeauna când este articulat, adjectivul își schimbă valoarea gramaticală şi devine substantiv.

19. De regulă, în limba română adjectivul stă după termenul determinat.

20. Adjectivul nu are forme pentru cazul vocativ.

21. Indiferent de poziția față de elementul regent, adjectivul nu-şi schimbă sensul, ci poate doar reliefa obiectul denumit de substantiv atunci când e antepus acestuia.

22. Sunt corecte ambele sintagme: *Părerile multor specialişti* şi *părerile a mulți specialişti*.

23. Adjectivul *biet* are o topică fixă în raport cu substantivul regent, putând apărea numai înaintea acestuia.

Scanned with OKEN Scanner

24. Adjectivele invariabile au o singură formă pentru toate genurile, numerele şi cazurile.

25. În categoria adjectivelor invariabile nu întâlnim decât numele de culori: *grena, maro, bej, crem.*

26. Gradele de comparaţie ale adjectivelor se exprimă prin desinenţe.

27. În exemplul următor adjectivul subliniat este la gradul pozitiv: *Apa e rece ca gheaţa.*

28. Superlativul relativ exprimă gradul maxim sau minim al unei însuşiri în comparaţie cu altă însuşire sau cu aceeaşi însuşire surprinsă în momente diferite.

29. Adjectivele care provin din vechi comparative sau superlative nu au grade de comparaţie.

30. Adjectivul subliniat este la gradul comparativ de superioritate: *Apa râului era rrrece*!!!

Propuneri de evaluare a testelor nr. 25 şi nr. 26:

30 de răspunsuri corecte – Foarte bine. În acest moment poţi fi mulţumit de tine.

între 25 şi 29 de răspunsuri corecte – Bine. Cu puţin mai multă atenţie rezultatul era altul.

între 20 şi 24 de răspunsuri corecte – Suficient. Şi oare aceasta să fie cu adevărat valoarea ta?

sub 19 puncte – Situaţia e gravă. Se impun măsuri urgente pe care numai tu le poţi lua.

Testul nr. 28

Adjectivul

I. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. trei adjective diferite, elemente regente ale unor complemente indirecte;

2. trei adjective cu funcţia sintactică de complement circumstanţial de timp;

3. trei locuţiuni adjectivale cu funcţia sintactică de nume predicativ;

4. trei adjective derivate cu diferite sufixe diminutivale;

5. trei adjective al căror sens este diferit în funcţie de topica faţă de elementul regent;

Scanned with OKEN Scanner

*6. trei adjective cu două terminații și două forme flexionare;

7. trei adjective cu o terminație și două forme flexionare;

8. trei adjective care-și schimbă valoarea gramaticală și devin adverbe;

9. trei adjective cu funcția sintactică de element predicativ suplimentar;

10. trei adjective care pot apărea numai după elementul regent;

11. trei adjective neologice, invariabile, neadaptate încă;

12. adjectivele *viu, întreg, bărbătesc* la gradul comparativ de superioritate;

13. trei adjective derivate cu sufixul neologic *–isim*

14. trei adjective derivate cu prefixul *–hiper*;

15. trei adjective care au ca elemente regente diferite pronume;

II. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Adjectivele *dibace* și *tenace* sunt invariabile. Acestea au o singură formă pentru toate numerele și cazurile.

2. Adjectivele *roz, atroce, perspicace* sunt variabile. Aceste adjective nu au forme specifice pentru feminin.

3. Între adjectivele *ondulator* și *ondulatoriu* există deosebire semantică. Primul are sensul de *unduitor*, iar al doilea desemnează un tip de mișcare în fizică.

4. Adjectivele *ambiguu* și *continuu* sunt de origine neologică. Limba română recomandă contextele: *discuții continue* și *contexte ambigue*.

5. Sunt corecte următoarele forme de masculin, plural: *breji, dârji, treji*. Sunt în același timp recomandate și adjectivele: *confuji, obeji, chineji*, al căror plural s-a format după aceleași reguli ca și în situația anterioară.

6. Sunt corecte următoarele forme: *baroc / barocă; minor / minoră; patriot / patriotă*. Reprezintă excepții de la regula potrivit căreia adjectivele neologice îl mențin, de obicei, pe *o*: *analog / analoagă; omolog / omoloagă; snob / snoabă*.

7. Derivatele cu sufixul vechi *–esc* cunosc alternanța e / ea: *românesc / românească*. Aceeași alternanță apare și în cazul derivatelor cu sufixul neologic

Scanned with OKEN Scanner

omonim în exemple ca: *românesc / românească; dantesc / dantească; carnavalesc / carnavalească; grotesc / grotească; livresc / livrească.*

8. De regulă, scriem şi pronunţăm *ea* nu *a* după *ş* sau *j* aflat în radicalul unui adjectiv derivat cu unul din sufixele: *–ească* sau *–ean*. Sunt corect scrise adjectivele: *vitejească, ostăşească, clujean, maramureşean.*

9. Toate adjectivele din limba română au forme diferite de genitiv / dativ. Atunci când sunt antepuse şi neprecedate de un alt cuvânt adjectivele *mult, anumit, diferit* au formele de genitiv / dativ: *multor; puţinor; anumitor; diferitor.*

10. Este corect din punct de vedere gramatical enunţul: *Scumpei mele mamă...* În limba română se face acordul numai între adjectiv şi substantivul determinat, nu între substantiv şi adjectiv.

11. Alternanţa l / i semivocalic caracterizează multe dintre adjectivele din fondul vechi popular: *gol / goi, moale / moi, chel / chei, sătul / sătui*. În flexiunea adjectivelor neologice nu intervine niciodată această alternanţă: *fidel / fideli, favorabil / favorabili.*

12. În textul: *Bunule prieten, îţi mulţumesc!* singurul adjectiv stă în cazul vocativ. El nu îndeplineşte nici o funcţie sintactică.

13. Este corectă formularea: *după opiniile a <u>multor</u> colegi el este vinovatul.* Adjectivul subliniat se acordă în caz cu substantivul determinat.

14. Sunt corecte în limba română următoarele forme: *nou-născut / nou-născuţi; răuvoitor / răuvoitori; clarvăzător / clarvăzători, drept-credincios / drept-credincioşi; liber-cugetător / liber-cugetători.* Adjectivele compuse dintr-un adverb şi un adjectiv sau dintr-un substantiv şi un adjectiv nu trebuie să-şi modifice în flexiune decât ultimul termen.

15. De regulă, adjectivele preiau articolul hotărât de la substantivul determinat atunci când sunt antepuse acestuia (*frumosul copil, inteligenta elevă*). O excepţie o reprezintă adjectivul *tot* care poate preceda în formă nearticulată substantive articulate enclitic (*tot poporul*).

Testul nr. 29

Adjectivul

I. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. trei adjective calificative compuse;

2. trei adjective aflate înaintea elementului regent care se ortografiază la ral cu *–iii*;

Scanned with OKEN Scanner

3. trei adjective în cazul vocativ care să aibă funcție sintactică;

4. trei locuțiuni adjectivale precedate de articol demonstrativ adjectival;

5. trei adjective în cazul vocativ care-și schimbă valoarea gramaticală. devenind substantive;

6. trei adjective la gradul comparativ de egalitate exprimat cu ajutorul unor diferite locuțiuni adverbiale;

7. trei adjective determinative provenite din părți de vorbire diferite;

8. trei adjective care să exprime intensitatea maximă a însușirii cu ajutorul unor adverbe provenite din substantive;

9. adjectivul *inferior* să îndeplinească trei funcții sintactice diferite;

10. trei adjective la gradul de comparație superlativ absolut realizat prin diferite procedee;

11. adjectivul *adânc* cu valoare stilistică de epitet în trei situații diferite;

12. adjectivele *greu, ușor* și *straşnic* cu valoare stilistică de epitet;

13. adjectivul *luminos* cu valoare stilistică de epitet în trei situații diferite;

14. adjectivele *universal, zgârcit* și *smintit* cu valoare stilistică de epitet;

15. adjectivul *crud* cu valoare stilistică de epitet în trei situații diferite;

II. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Adjectivele terminate la masculin sau la neutru, numărul singular în *–iu* (cărora li se alătură și adjectivul *roșu*) au la plural, nearticulat doi de *i*: *proprii, stranii, aurii, roșii*. La plural articulat, aceste adjective au trei de *i* (ultimul *i* fiind articolul hotărât): *roșiii obraji, propriii părinți, straniii vizitatori, auriii câmpi*.

2. În exemplul: *Încă de <u>mic</u>, te cunoșteam pe tine...*, cuvântul subliniat este adjectiv determinativ. Îndeplinește funcția sintactică de atribut adjectival.

3. În textul: *<u>Tare</u> ca ferul / <u>Iute</u> ca oțelul*, cuvintele subliniate sunt adjective variabile. Se află la gradul de comparație pozitiv.

Scanned with OKEN Scanner

4. În textul: *Odată, venind părintele Duhu supărat foc de la mănăstire, ne dete la regula de trei tema următoare...* (I. Creangă) cuvântul subliniat are valoare morfologică de substantiv. Nu îndeplineşte nici o funcţie sintactică.

5. Sensul adjectivului *gregar* este *care trăieşte în grupuri compacte, în turme, cete, cârduri.* Este corectă propoziţia: *Tâlharii păreau o turmă gregară, indiferentă faţă de regulile sociale.*

6. Adjectivul *nul* are drept structură omofonică secvenţa *nu-l* (compusă din adverbul de negaţie *nu* şi pronumele personal *l*). Este corect din punct de vedere ortografic enunţul următor: *– Iar ăla să nu mă mintă el pe mine, nu-l mai dă la şcoală fiindcă a rămas repetent* (M. Preda).

7. Sunt corecte din punct de vedere ortografic enunţurile:
Erau vii cu toţii, fuseseră salvaţi.
– Vi-i sete, auziră ca prin vis întrebarea?
Există, în limba română o opoziţie omofonică între adjectivul *vii* (masculin, plural) şi secvenţa *vi-i* (pronume personal în cazul dativ urmat de verb).

8. Adjectivul *inextricabil* are sensul de *care nu poate fi stricat, alterat.* Semantic, este corectă sintagma: *pâine inextricabilă.*

9. Adjectivul *intim* admite, în funcţie de sens, folosirea la anumite grade de comparaţie. Este corect enunţul: *Amintirea lui o răscolea în cele mai intime ascunzişuri ale sufletului.*

10. Cuvintele subliniate din exemplele următoare sunt adjective: *Un om nu poate fi în acelaşi timp flămând şi sătul, vesel şi trist, agitat şi calm.* (P. P. Negulescu). Între aceste adjective nu se stabileşte nici o relaţie semantică.

11. În exemplul: *Te ştiam mai cuminte*, adjectivul subliniat este la gradul comparativ de superioritate. Îndeplineşte funcţia sintactică de element predicativ suplimentar.

12. În limba română ideea de superlativ absolut la adjective se exprimă numai cu ajutorul adverbelor. Cele mai frecvente astfel de adverbe sunt: *foarte, tare, grozav, minunat, extraordinar, neînchipuit, nemaipomenit, nesfârşit, nespus, teribil.*

13. Este corectă semantic propoziţia: *Glasul onctuos i se auzea din încăperea alăturată.* Adjectivul *onctuos* are sensul de *mieros, insinuant.*

14. Adjectivul fortuit are sensul de *forţat, obligat.* Este corect folosit în propoziţia: *Răspunsul fortuit l-a surprins.*

15. Adjectivul *fix* are doar sensul de *nemişcat, neclintit.* În exemplul: *Am, n-am treabă, la unsprezece trecute fix...(I.L.Caragiale)* unde are sensul de *exact, precis* e folosit un omonim al adjectivului *fix.*

Scanned with OKEN Scanner

Propuneri de evaluare a testelor nr. 28 şi 29:

Fiecare răspuns corect se notează cu un punct. În total puteți obține maximum 40 de puncte la fiecare din cele două teste.

40 de puncte – Foarte bine. Eşti încă cel mai bun!

între 37 şi 39 de puncte – Bine. Nu mai sunt decât foarte puține lucruri pe care nu le ştii.

între 34 şi 36 de puncte – Acceptabil. Dacă doreşti o notă, nici într-un caz aceasta nu va fi mai mare de 7.

între 31 şi 33 de puncte – Suficient. Fie 5, fie 6,poți obține. Nu însă mai mult!

sub 30 de puncte – Caută manualele din gimnaziu şi apucă-te intens de studiat!

Testul nr. 30

Pronumele şi adjectivul pronominal

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Pronumele este o parte de vorbire flexibilă care ține locul unui substantiv.

2. Pronumele demonstrativ, interogativ, relativ, nehotărât şi negativ au flexiune de persoană.

3. Pot deveni adjective pronominale pronumele personal şi pronumele reflexiv atunci când acestea determină un substantiv.

4. Pronumele personal desemnează persoanele care participă direct sau indirect la actul comunicării.

5. Toate pronumele personale, indiferent de persoană, număr şi caz, au câte două rânduri de forme; accentuate şi neaccentuate.

6. Cazul vocativ este întâlnit la pronumele personal de persoana a doua, atât la singular cât şi la plural.

7. Spre deosebire de persoanele I şi II-a, la persoana a III-a pronumele personal are forme distincte de gen pentru masculin şi feminin.

8. Niciodată formele accentuate ale pronumelui personal nu pot apărea singure, ci numai însoțite de formele neaccentuate.

9. În toate exemplele următoare *i* este pronume personal: *frumoasa-i față, stă înaintea-i, i-a spus, inima-i bate.*

Scanned with OKEN Scanner

10. Atunci când un verb e însoțit de două forme atone ale pronumelui personal, dativul precedă întotdeauna acuzativul, iar persoana I pe celelalte: *mi le-a dat, scrie-ți-o.*

11. În exemplul: *Vine el tata*, pronumele personal are funcția sintactică de subiect.

12. Pronumele personal din exemplul *S-au năpustit asupră-i* îndeplinește funcția sintactică de complement indirect.

13. În exemplul: *Ce mi-i vremea când de veacuri / Stelele-mi scânteie pe lacuri...*, pronumele personal *mi* are, în amândouă situațiile, funcția sintactică de atribut pronominal.

14. Pronumele personal din exemplul: *Le are cu matematica* are funcția sintactică de complement direct.

15. Nu sunt pronume de politețe: *dânsul, dânsa, dânșii, dânsele.*

16. Întâlnim forme populare ale pronumelui de politețe atât la persoana a II-a, singular și plural cât și la persoana a III-a singular și plural.

17. Pronumele reflexiv are forme proprii numai pentru persoana a III-a cazurile dativ și acuzativ.

18. Pronumele reflexiv nu îndeplinește niciodată o funcție sintactică deoarece este marcă morfologică a diatezei reflexive.

19. În exemplul: *Își ajută colegii*, cuvântul subliniat este adjectiv pronominal reflexiv.

20. Sunt forme ale pronumelui posesiv toate cuvintele din seria următoare: *al meu, al său, al lui, al ei, al nostru, al lor.*

21. Atunci când se acordă în gen, număr și caz cu substantivul pe care-l însoțește, pronumele posesiv își schimbă valoarea morfologică, devenind adjectiv pronominal posesiv.

22. Indiferent de poziția pe care o are față de substantivul regent, adjectivul pronominal posesiv nu este însoțit de articol posesiv.

23. Pronumele de întărire este compus din vechiul pronume personal *însu–* și formele neaccentuate de dativ ale pronumelui personal sau reflexiv.

24. În limba română contemporană nu mai este recomandată folosirea pronumelui de întărire, ci numai a adjectivului pronominal de întărire.

25. Atunci când adverbul *chiar* precizează persoana desemnată prin pronumele personal sau prin substantiv, își schimbă valoarea gramaticală, devenind adjectiv pronominal de întărire (*chiar el a venit; chiar copilul acela m-a bătut*).

Scanned with OKEN Scanner

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei pronume negative diferite cu funcția sintactică de subiect;

2. trei pronume personale diferite cu funcția sintactică de complement de agent;

3. trei forme ale adjectivului pronominal nehotărât specifice doar acestei clase morfologice;

4. cuvântul *și* cu trei valori morfologice diferite;

5. trei pronume personale diferite, fără a fi însoțite de prepoziție, cu funcția sintactică de atribut pronominal;

6. trei pronume personale însoțite de prepoziții cu funcția sintactică de atribuit pronominal;

7. prepoziția *înainte* să însoțească două pronume și un adjectiv pronominal aflate în diferite cazuri;

8. trei forme diferite de pronume reflexiv la dativ posesiv cu funcția sintactică de atribut pronominal;

9. trei forme de dativ posesiv conjuncte cu un substantiv, un adjectiv și un verb;

10. un adjectiv pronominal de întărire de persoana I, numărul singular, genul feminin care să se afle, succesiv, la cazurile genitiv, nominativ și acuzativ;

11. același pronume relativ în cazul genitiv să îndeplinească funcțiile sintactice de circumstanțial de timp, circumstanțial condițional și circumstanțial concesiv;

12. trei pronume demonstrative de apropiere diferite aflate la cazurile următoare: nominativ, acuzativ și genitiv; toate să îndeplinească funcția sintactică de nume predicativ;

13. trei pronume personale diferite, fără funcție sintactică;

14. trei pronume de politețe, forme populare, aflate în cazul dativ;

15. pronumele interogativ *care* la trei cazuri diferite, cu trei funcții sintactice distincte;

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 31

Pronumele şi adjectivul pronominal

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Pronumele demonstrativ are doar rolul de a indica apropierea sau depărtarea unui obiect fie în spaţiu, fie în timp.

2. Demonstrativul de depărtare *acel* are forma redusă *cel*, omonimă cu a articolului adjectival.

3. Demonstrativul popular din exemplul: *Ăştia nu sunt judecători, sunt slugi...* (Brătescu-Voineşti) are valoare afectivă, exprimând o nuanţă de dispreţ.

4. Adjectivul demonstrativ are aceeaşi formă, indiferent de poziţia faţă de substantivul regent.

5. Gramatical, nu i se poate reproşa nimic următoarei propoziţii: *O apreciere adusă elevului acesta e întotdeauna bine venită.*

6. În exemplul: *Aproape de Buna-Vestire unde nu dă o căldură ca aceea şi se topeşte omătul...* (I. Creangă) sintagma subliniată este o locuţiune adjectivală.

7. Pronumele interogative sunt întâlnite numai în propoziţii interogative, înlocuind substantivele aşteptate ca răspuns la întrebare.

8. Toate pronumele interogative au flexiune de gen, număr şi caz.

9. Pronumele interogative pot stabili relaţii de subordonare între propoziţiile unei fraze.

10. În exemplul: *Ce au devenit ei astăzi?* pronumele interogativ are funcţia sintactică de nume predicativ.

11. Toate pronumele interogative (*cine, ce cât, care*) pot deveni adjective pronominale interogative.

12. În exemplul: *Elevul despre lucrarea căruia am discutat se află afară* întâlnim un pronume relativ în cazul genitiv.

13. În exemplul: *Ea ştia* [1] */ că mai erau şi alţii* [2] */ care trebuie* [3] */ să fi fost împotrivă* [4] pronumele relativ introduce propoziţia a treia, dar îndeplineşte funcţia sintactică de subiect în propoziţia a patra.

14. Fraza următoare este corectă atât gramatical cât şi semantic: *Era o persoană cu a cărui copil nu m-am înţeles.*

15. Limba română literară nu recomandă formulări ca; *fata care-o vezi, întrebării care i-am găsit răspunsul.*

Scanned with OKEN Scanner

16. Fraza următoare este ambiguă: *Mai mulți băieți ce au jucat în echipă au fost premiați.*

17. Cuvintele subliniate (*care și cine*) din exemplele următoare își păstrează valoarea morfologică de pronume relative: *Spună <u>care</u> ce vrea; Întrebe <u>cine</u> ce poftește.*

18. *Cine știe cine, cine știe ce, te miri cine* sunt locuțiuni adverbiale.

19. *Din ce în ce; câte și mai câte; cât de cât* sunt locuțiuni pronominale nehotărâte.

20. În exemplul: *Nu știu <u>de ce</u> ai venit* cuvintele subliniate reprezintă o locuțiune adverbială cu funcția sintactică de complement circumstanțial de cauză.

21. În ambele exemple: *Ce frumos ai crescut!* și *Un ce poate fi deseori izvorul neînțelegerilor*, relativul *ce* și-a schimbat valoarea morfologică.

22. Sunt corecte ambele enunțuri: *Te caut la sfârșitul semestrului acesta* și *Te caut la sfârșitul semestrului acestuia.*

23. Limba literară admite ambele formulări: *Am procedat corect prin însăși modalitatea de a-l aborda* și *Am procedat corect însăși prin modalitatea de a-l aborda.*

24. Este recomandabilă formularea: *I-am vorbit unei prietene de-a mele.*

25. Cuvântul subliniat din exemplul următor este adjectiv pronominal nehotărât compus: *Îmi trebuie <u>niscaiva</u> bani...*

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei subordonate diferite introduse prin adjectivul pronominal nehotărât *orice*;

2. pronumele negativ *nici unul* cu funcția sintactică de complement indirect în trei cazuri diferite;

3. trei locuțiuni pronominale nehotărâte;

4. pronumele relativ *ce* în cazul acuzativ, cu funcțiile sintactice următoare: complement de agent, circumstanțial de cauză și circumstanțial de scop;

5. pronumele posesiv *ai mei* în trei cazuri diferite să îndeplinească funcția sintactică de atribut pronominal;

6. pronumele personal *eu* substantivizat prin trei procedee diferite;

7. trei forme ale pronumelui reflexiv împrumutate de la pronumele personal;

Scanned with OKEN Scanner

8. trei funcţii sintactice diferite îndeplinite de pronumele reflexiv *sine*;

9. numele predicativ să fie exprimat prin pronumele posesiv *ai voştri* în trei cazuri diferite;

10. pronumele interogativ *care* în cazul genitiv, cu următoarele funcţii sintactice: complement indirect, atribut pronominal şi circumstanţial de timp;

11. pronumele relative următoare să fie precedate de articolele posesive corespunzătoare: *cărui, căror, care*;

12. prepoziţia *înaintea* să însoţească trei pronume interogative diferite;

13. adjectivele pronominale demonstrative: *aceeaşi, aceiaşi aceleiaşi*;

14. trei adjective pronominale demonstrative care pot doar în faţa substantivului regent;

15. trei pronume diferite, având forme compuse prin contopire.

Propuneri de evaluare:
Notaţi fiecare răspuns corect cu un punct. În total, la fiecare din cele două teste consacrate pronumelui puteţi obţine câte 55 de puncte.

55 de puncte – Foarte bine. Fii sigur că nu mulţi îţi sunt asemeni!
între 48 şi 54 de puncte – Bine. Concentrează-te, e păcat...
între 40 şi 47 de puncte – Acceptabil. Poţi însă mult mai mult.
între 26 şi 39 de puncte – Suficient. Nu te obosi mai mult decât atât dacă vrei nota 5.
sub 25 de puncte – E rău de tot! Conştientizează-ţi mai repede situaţia în care te afli!

Testul nr. 32

Pronumele şi adjectivul pronominal

Analizaţi cele două părţi ale enunţurilor următoare şi stabiliţi legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există legătură cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există legătură cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Este corectă formularea: *Îl voi găsi la sfârşitul petrecerii acestea. Acestea* este pronume demonstrativ în enunţul dat.

Scanned with OKEN Scanner

2. Normele limbii române contemporane recomandă formularea: *Nu ştiu pe care carte s-o citesc*. Este corect şi enunţul: *Nu ştiu pe care fată s-o aştept*.

3. În textul: *Am impresia că nici unul, nici celălalt nu l-au iubit pe tata* cuvintele subliniate sunt pronume. Acestea sunt singurele pronume întâlnite în text.

4. Flexiunea pronumelui posesiv este complexă faţă de cea a altor pronume, Cele două componente se modifică diferit în raport cu genul, numărul şi persoana.

5. În textul: *Această carte vi-o dedic din tot sufletul*, pronumele subliniat este folosit corect. Îndeplineşte funcţia sintactică de atribut pronominal.

6. La persoana a treia singular, paralel cu posesivul *său, sa, săi, sale* sunt întâlnite formele de genitiv ale pronumelor personale *lui* şi *ei*. Spre deosebire de posesiv, pronumele personal are forme distincte pentru a exprima genul posesorului.

7. Este corectă exprimarea: *Duce-ni-ţi copiii acasă!*. Pronumele personal *ni* stă în cazul acuzativ.

8. Se dau următoarele exemple:
a) Îi tot trage cu băutura!
b) V-o jur, aşa încât trebuie să ne credeţi!
c) Le zice bine, să ştii!
Toate cuvintele subliniate nu îndeplinesc nici o funcţie sintactică. Sunt pronume personale cu valoare neutră.

9. În exemplul: *Au năvălit cu toţii asupră-i*, cuvântul subliniat este pronume personal. Se află în cazul dativ.

10. Pronumele subliniat din exemplul următor stă în cazul dativ: *Îi apreciez eforturile*. Îndeplineşte funcţia sintactică de complement indirect.

11. *Alteţea sa, Maiestatea sa, Excelenţa voastră, Măria sa* sunt pronume de politeţe. Acestea sunt specializate ca formule protocolare pentru persoane cu anumite poziţii sociale.

12. În exemplul: *Ne gândim la voi adesea*, cuvântul subliniat este pronume reflexiv. Exprimă identitatea dintre subiectul şi obiectul comunicării.

13. Adjectivele pronominale de întărire au, de regulă, ca element regent un substantiv. Se acordă în gen, număr şi caz cu substantivul determinat.

14. Pronumele posesiv are dublă valoare pronominală. Înlocuieşte atât numele obiectului posedat cât şi numele posesorului.

15. În exemplul: *Fratele lui şi cu al meu au plecat la mare* ambele cuvinte subliniate sunt pronume posesive. Îndeplinesc funcţia sintactică de atribut pronominal.

Scanned with OKEN Scanner

16. Este corectă formularea: *Întrebarea este una dintre cele mai importante.* Folosirea pronumelui nehotărât *una* care reia conținutul semantic al substantivului *întrebarea* îi conferă acesteia caracter livresc.

17. Nu este corect enunțul: *Nu are vreo dorință.* Formularea corectă este: *Nu are nici o dorință.*

18. Relativul *cine* din exemplul: *Cine are bani, nu-i pasă de nimic,* nu este corect folosit. Formularea recomandată este: *Care are bani, nu-i pasă de nimic.*

19. În exemplul: *Face care ce poate,* întâlnim două pronume. *Care* îndeplinește funcția sintactică de subiect, iar *ce* de complement direct.

20. Există o greșeală în enunțul: *Acel dintre voi care a mințit, trebuie să plătească.* Pronumele personal *voi* însoțit de prepoziție are funcția de atribut pronominal.

21. Pronumele demonstrativ *aceasta* poate avea valoare neutră ca în exemplul: *Că i se pare ciudat, aceasta îl interesează.* Niciodată acest pronume nu poate substitui o întreagă propoziție.

22. În exemplul: *Era un frig ca acela de crăpau pietrele...* cuvintele subliniate sunt, în ordine: adverb de comparație și adjectiv pronominal demonstrativ. Funcția sintactică a acestora e de atribut pronominal.

23. Enunțul: *Să ajungă ea să ia un'ăla, un coate-goale...* este marcat stilistic. Indignarea autorului este exprimată mai ales prin substantivul compus *coate-goale.*

24. În exemplu: *Omul de-l vezi e vecinul meu,* cuvântul subliniat este pronume relativ. Cu această valoare morfologică este un regionalism.

25. În fraza: *Ce-mi pasă dacă rămâne cum ne-am înțeles?* cuvântul subliniat este un pronume relativ. În același timp are și valoare de pronume interogativ.

26. În enunțul: *Semnificația a ceva de neînțeles nu există* pronumele nehotărât subliniat stă în cazul genitiv. Are funcția sintactică de atribut pronominal.

27. Pronumele negativ este întâlnit în propoziții negative. Înlocuiește numele obiectului prezentat ca inexistent.

28. Este corectă formularea: *Ne regăsim la terminarea orei acesteia.* Limba literară admite și: *Ne regăsim la terminarea orei aceasta.*

29. Este corect să se spună: *I-am scris unei prietene a mele.* Articolul *a* nu variază cazual atunci când însoțește un adjectiv posesiv.

30. În textul: *Dar din când în când aruncă / Ochii lui asupra ta...* există două pronume personale. Ambele sunt atribute pronominale.

Scanned with OKEN Scanner

Propuneri de evaluare:

30 de răspunsuri corecte – Foarte bine. Gândeşti logic şi eşti de aceea capabil să te descurci în diverse situaţii, fie că ai învăţat, fie că nu.

între 27 şi 29 de puncte – Bine. Nu-ţi plac însă lucrurile perfecte!

între 24 şi 26 de puncte – Acceptabil. Totuşi, doar un 7...

între 21 şi 23 de puncte – Suficient. Eşti obosit. Chiar e nevoie să ştii atât de multe???

sub 20 de puncte – Revizuieşte-ţi din temelii atitudinea faţă de limba română!

Testul nr. 33

Numeralul

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Numeralul este o parte de vorbire neflexibilă.

2. Apărând singur în comunicare (de exemplu: *Doi citesc. Al treilea doarme*), numeralul are valoare substantivală.

3. Numeralul cu valoare adjectivală poate determina fie substantive, fie pronume şi se acordă în gen, număr şi caz cu acestea.

4. Numeralul cardinal exprimă doar determinarea numerică a obiectelor.

5. Numai numeralele cardinale de la 1 la 10 sunt numerale simple.

6. Este corect să se pronunţe şi să se scrie *paisprezece* şi *paşoptism*.

7. Numeralul cardinal exprimă un număr, dar este indiferent faţă de categoria gramaticală a numărului.

8. Numeralele zece şi sută nu se pot articula decât nehotărât.

9. Substantivele jumătate, sfert, litră pot avea valoare de numeral fracţionar.

10. Repetarea unei acţiuni într-o propoziţie este exprimată de numeralul adverbial.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. acelaşi numeral cardinal, cu valoare substantivală, în trei contexte diferite;

2. un numeral cardinal cu valoare substantivală în trei cazuri diferite;

3. trei numerale cardinale provenite pe diferite căi în limba română;

4. trei substantive provenite din numerale ordinale;

Scanned with OKEN Scanner

5. trei locuțiuni care au în componența lor numeralul *unu*;

6. trei numerale colective diferite cu valoare adjectivală;

7. trei numerale colective simple în diferite cazuri;

8. trei substantive care denumesc grupuri de obiecte, conținând astfel semantic un număr;

9. trei locuțiuni adverbiale care au în componența lor numerale fracționare;

10. trei numerale fracționare diferite ca mod de formare.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Este corect enunțul: *Trei sunt ocupate*. Limba română literară admite și formularea: *Trei este ocupată*.

2. Substantivul duzină se referă la numeralul zece. Este un neologism de origine franceză.

3. Nu este admis să se spună: *Au venit reprezentanții ai treizeci de state*. Articolul posesiv genitival nu trebuie confundat cu prepoziția *a*, marcă morfologică a genitivului și dativului numeralelor.

4. Sunt corecte ambele variante ale următoarelor numerale: patrusprezece / paisprezece, șaptisprezece / șaptesprezece, șasesprezece / șaisprezece, optusprezece / optisprezece. Numeralele enumerate anterior au forme distincte de gen.

5. *Ambii* (*ambele*)este sinonimul neologic al numeralului colectiv *amândoi* (*amândouă*). Aceste numerale pot fi folosite în același timp de contexte: amândoi copii / ambii copii; amândouă fete / ambele fete.

6. *Trio, terță, terțet, terțină, tripletă, troică* sunt numerale colective. S-au format de la numeralul cardinal *trei*.

7. Formularea: *Te întâlnesc la ora 13* nu este recomandabilă în limba română. Se impune acordul dintre numeralul 13 (cu valoare de plural) și substantivul oră, fapt ce impune exprimarea: *Te întâlnesc la orele 13*.

Scanned with OKEN Scanner

8. *De trei, patru ori* este un singur numeral adverbial. E admis în limba română ca numeralul cardinal din structura numeralului adverbial să fie reprezentat prin două numerale diferite.

9. *A bisa* este un verb derivat de la numeralul adverbial *bis*. În limba română întâlnim şi verbul *a trisa* format după modelul anterior.

10. Sunt corecte ambele formulări: *Am cumpărat bilete la clasa întâia* şi *Am cumpărat bilete la clasa întâi*. Nu este însă admisă exprimarea: *Am cumpărat bilete la clasa a-ntâia*.

Testul nr. 34

Numeralul

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Seria numeralului ordinal se încheie cu numeralul *ultimul*.

2. Cu valoare substantivală, numeralul cardinal poate îndeplini doar următoarele funcţii sintactice: subiect, complement direct, complement indirect şi complement circumstanţial.

3. Numeralele cardinale *unul, una* au forme omonime cu ale pronumelui nehotărât, deosebirea rezolvându-se în context.

4. Structura numeralului ordinal de genul masculin este următoarea: articol posesiv + numeral cardinal + articol hotărât *–le* + particula adverbială *–a*.

5. Numeralele colective au, în exclusivitate, una din următoarele structuri: *tus* + numeral cardinal; *câte* (adverbial) + şi + numeral cardinal.

6. Numeralele adverbiale sau de repetiţie determină întotdeauna un verb.

7. Numeralele distributive formate cu *unu* sau *doi* au întotdeauna forme distincte de gen.

8. *Cvadruplu, cvintuplu, sextuplu* sunt numerale colective.

9. Numeralul distributiv poate fi folosit cu valoare substantivală, adjectivală sau adverbială.

10. Numeralul ordinal nu poate avea valoare adverbială.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. acelaşi numeral distributiv cu trei valori morfologice diferite;

Scanned with OKEN Scanner

2. același numeral distributiv care să îndeplinească funcțiile sintactice de: nume predicativ, atribut și complement de agent;

3. trei numerale distributive cu valoare adverbială;

4. trei numerale adverbiale formate diferit;

5. trei numerale adverbiale diferite cu funcția sintactică de atribut adverbial;

6. numeralele multiplicative neologice corespunzătoare lui: împătrit, încincit, înșesit;

7. trei numerale multiplicative cu valoare adjectivală;

8. același numeral ordinal cu trei valori morfologice diferite;

9. numeralul ordinal *al doilea* în trei cazuri diferite, cu funcția sintactică de atribut numeral;

10. numeralele ordinale (folosite atât la genul masculin cât și la genul feminin) corespunzătoare lui: cincizeci de mii, patruzeci de milioane, o mie de milioane;

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. În structura cuvintelor următoare *prim-ministru*, *prim-ajutor*, *prim-procuror* identificăm numeralul ordinal neologic *prim*. Asemenea cuvinte se analizează ca substantive compuse prin alăturare.

2. Cuvintele: *prim-planul* și *primul plan* au același sens. Este diferit modul în care se realizează articularea.

3. *Îndoit* este un numeral multiplicativ obținut prin derivare parasintetică. S-a format de la numeralul cardinal propriu-zis *doi* în urma derivării concomitente cu prefixul *–în* și sufixul participial *–it*.

4. *Vreo două-trei sute*, *vreo câteva mii* sunt construcții redundante tolerate în limba română în limba română literară. Același statut îl au și *aproximativ vreo zece*, *cam vreo cinci*, *circa vreo trei*, *în jur de circa două milioane*.

5. În contextul următor numeralul ordinal *al doilea* are valoare adverbială, iar ca element regent un substantiv: *Să te gândești bine de tot și apoi să-ți iei bărbat*

Scanned with OKEN Scanner

de-al doilea. Numeralul în discuție îndeplinește funcția sintactică de atribut adverbial.

6. Pentru prima zi a lunii se folosește numeralul ordinal: *întâi ianuarie, întâi iulie* etc. Celelalte zile ale lunii sunt desemnate prin numeralele cardinale corespunzătoare: *trei ianuarie, șapte mai* etc.

7. La exprimarea datei, limba română literară a selectat, pentru compusele lui *unu* forma de masculin douăzeci și unu decembrie. În cazul lui *doi* și a compuselor sale, este preferabilă forma de feminin: două iulie, douăsprezece mai, douăzeci și trei septembrie.

8. Pentru a marca în scris absența primelor cifre din exprimarea unui an al mileniului nostru se folosește apostroful: '83, '97, '98. Nu există nici o ambiguitate semantică în enunțul următor: *Prin '77 s-au petrecut multe întâmplări vrednice a fi luate în seamă*.

9. *A uni, a dubla, triplusalt* sunt cuvinte în structura cărora identificăm numeralele *unsprezece, doisprezece* și *treisprezece*. Considerăm compuse toate cuvintele în discuție.

10. Următoarele elemente de compunere savantă au sensuri legate de numerale: *proto–* (prototip), *ambi–* (ambigen), *tri–* (triunghi), *cvadri–* (cvadrimotor). Aceste sensuri se referă, în ordinea enumerării de mai sus, la următoarele numerale: *unu, doi, trei, patru.*

Testul nr. 35

Numeralul

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Nu toate numeralele cardinale sunt elemente componente ale unor expresii sau locuțiuni.

2. Sunt corecte ambele exprimări: *o jumătate de kilogram* și *o jumătate kilogram*, a doua corespunzând unui tempo mai rapid al vorbirii.

3. Numeralele adverbiale *bis* și *ter* sunt de origine latină.

4. În nici una din următoarele formulări nu întâlnim vreun pleonasm: *În jur de circa vreo sută de oameni se adunaseră în stradă*, *Prim planul apropiat nu i-a putut cuprinde pe toți.*

5. Este corect *al optlea* nu *al optulea*.

Scanned with OKEN Scanner

6. În exemplul: *Îi era nevastă de-al treilea*, numeralul ordinal are valoare adverbială.

7. În exemplul: *În primul rând nu ai venit la timp şi în al doilea rând te-ai purtat urât*, numeralele subliniate au valoare adjectivală.

8. Având articolul enclitic *–l*, cuvântul subliniat din exemplul următor: *Eu unul nu te cred* nu este numeral, ci pronume nehotărât.

9. Este corectă formularea: *Am citit două sute trei de pagini.*

10. Există o greşeală în enunţul: *Câte patru băieţi au plecat.*

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. substantivele *zi, aniversare, dată* la cazul genitiv, însoţite de numeralul ordinal cu valoare adjectivală *a zecea*;

2. sinonimele neologice ale numeralelor ordinale: al doilea, al treilea, al cincilea;

3. trei substantive provenite din numerale cardinale derivate diminutival;

4. trei situaţii admise de limba română literară când se poate folosi un numeral cardinal în locul celui ordinal;

5. trei substantive în structura cărora să poată fi identificate următoarele elemente de compunere ce au sensuri legate de numerale: *endeca–, hecto–, emi–*;

6. numeralele multiplicativ, adverbial şi distributiv corespunzătoare numeralului cardinal *zece*;

7. numeralele ordinal, fracţionar şi colectiv corespunzătoare numeralului cardinal *cinci;*

8. trei exemple în care aproximaţia numerică să fie diferit exprimată;

9. trei cuvinte din familia lexicală a numeralului cardinal *trei*;

10. trei numerale diferite moştenite din limba latină.

III. Analizaţi conţinutul celor două părţi ale enunţurilor următoare şi stabiliţi legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relaţie cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relaţie cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

Scanned with OKEN Scanner

1. *Doi câte doi* este un numeral distributiv. S-a format în urma compunerii prin alăturare din numeralul cardinal *doi* urmat de adverbul *câte* şi, din nou, numeralul cardinal *doi*.

2. *Al zecelea* şi *a zecea* sunt forme ale numeralului ordinal specifice genurilor masculin (neutru) şi feminin. În structura acestor numerale identificăm: al zecelea = al (articol posesiv) + zece (numeral cardinal) + –le– (articol hotărât) + –a (particulă adverbială); a zecea = a (articol posesiv) + zece (numeral cardinal) + –a (articol hotărât)

3. În enunţul: *El murdăreşte pe zi câte trei cămăşi*, numeralul subliniat este colectiv. Are valoare substantivală.

4. În textul: *O namilă de om mânca brazdele de pe urma a 24 de pluguri...* (I. Creangă), cuvântul subliniat este un numeral cardinal simplu. Acest numeral stă în cazul genitiv, marcat morfologic prin prepoziţia simplă *a*.

5. În propoziţia: *De trei ani te aşteaptă întruna* întâlnim numeralul cardinal *trei*. Acesta se analizează sintactic împreună cu prepoziţia simplă *de*.

6. În enunţul: *În camera aceasta e un du-te-vino* îngrozitor: una intră alta iese. Dincolo e mai multă linişte: una citeşte, iar două dorm, cuvintele subliniate nu au aceeaşi valoarea morfologică. Ambele cuvinte în discuţie îndeplinesc funcţia sintactică de subiect.

7. În enunţurile: *Maşina este a celui de-al treilea*; *S-au pronunţat contra celui de-al doilea*, *Au venit contrar celui de-al patrulea*, numeralele ordinale subliniate stau în cazul genitiv. Îndeplinesc, în ordine, următoarele funcţii sintactice: nume predicativ, complement indirect, complement indirect.

8. *Miria–* este un element de compunere savantă care se referă la numeralul zece mii. *Mirialitru* are sensul de *zece mii de litri*.

9. Este corect *bicicletă cu două roţi*. Se face astfel diferenţa de *bicicletă cu trei roţi* pe care o folosesc copiii mai mici.

10. În enunţurile: *Primul a venit; El este primul; El, primul, a fost premiat*, întâlnim numeralul ordinal *primul* folosit cu valoare substantivală. În toate cele trei situaţii acest numeral ordinal stă în cazul nominativ.

Propuneri de evaluare a testelor referitoare la numeral:

Se notează fiecare răspuns corect cu câte un punct, obţinându-se:

I – 10 puncte; II – 30 de puncte; III – 10 puncte. Astfel numărul maxim de puncte pentru fiecare test este de 50.

50 de puncte – Foarte bine. Ai toate motivele, până acum, să fii mulţumit de tine!

Scanned with OKEN Scanner

între 45 şi 49 de puncte – Bine. Aşa îţi place ţie să laşi un mic loc pentru mai bine!

între 40 şi 44 de puncte – Acceptabil. Te complaci în mediocritate!

între 35 şi 39 de puncte – Suficient. Să nu care cumva să te oboseşti prea mult pentru că şi 5 e o notă!

sub 34 de puncte – Numeralul are prea multe secrete pentru tine, ca să reuşeşti acolo unde doreşti. Reia testele, după ce vei fi studiat cu foarte mare atenţie această parte de vorbire!

Testul nr. 36

Verbul

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Verbul este partea de vorbire flexibilă în raport cu modul, timpul, persoana şi numărul.

2. Toate categoriile gramaticale următoare sunt, în exclusivitate, specifice verbului: mod, timp, diateză, persoană, număr.

3. Din punct de vedere semantic verbul denumeşte numai acţiuni.

4. Grupul de cuvinte echivalent semantic şi sintactic cu un verb se numeşte locuţiune verbală.

5. După capacitatea de a forma predicatul, verbele se clasifică în predicative şi nepredicative.

6. Sunt trei verbe predicative în exemplul următor: *Neavând ce face în sat, Mihai plecă la oraş.*

7. Verbele impersonale nu au categoria gramaticală a persoanei.

8. Verbul *a(-i) veni* este impersonal în ambele enunţuri: *Vine acasă* şi *Îi vine să plece.*

9. Toate verbele tranzitive se identifică prin faptul că la diateza pasivă, au sau pot avea un singur complement direct.

10. Numai verbele tranzitive pot avea diateză pasivă.

11. Tranzitivitatea absolută caracterizează acele verbe la care complementul direct poate fi omis (*El citeşte frumos; Ei mănâncă civilizat; Ele scriu citeţ*).

12. Diateza este categoria gramaticală ce exprimă raportul dintre acţiune şi subiectul gramatical.

Scanned with OKEN Scanner

13. Diateza pasivă arată că acțiunea este făcută de subiectul gramatical.

14. La diateza reflexivă, subiectul face acțiunea și tot el o suferă.

15. Toate verbele aflate la diateza pasivă sunt intranzitive.

16. În structura verbelor la diateza pasivă identificăm auxiliarul *a fi* (la modul și timpul corespunzător) și participiul verbului de conjugat.

17. Modurile verbelor se clasifică atât morfologic (după capacitatea de a exprima persoana) în personale și nepersonale, cât și sintactic (în funcție de posibilitatea de a îndeplini funcția sintactică de predicat (în predicative și nepredicative).

18. Întotdeauna verbele predicative sunt cele aflate la moduri predicative.

19. Modurile personale din limba română sunt: indicativ, conjunctiv, condițional-optativ, imperativ și prezumtiv.

20. Modul indicativ exprimă o acțiune realizabilă, posibilă.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. verbele: *a dărui, a stărui, a mormăi* la persoana I, nr. singular, modul indicativ, timpul prezent;

2. verbele: *a acorda, a concura,* și *a contracta* la persoana a III-a, nr. plural, modul indicativ, timpul prezent;

3. verbele; *a preceda, a purcede, a succeda* la persoana a III-a nr. singular, modul conjunctiv, timpul prezent;

4. trei locuțiuni verbale cu următoarea structură: verb + substantiv articulat hotărât;

5. trei verbe nepredicative;

6. trei verbe dublu tranzitive;

7. verbele: *a da, a ține, a mulțumi* folosite ca verbe intranzitive;

8. verbul *a cânta* la modul indicativ, timpul viitor, persoana a doua nr. singular construit în trei feluri diferite (specifice limbii literare și limbii populare);

9. trei verbe de conjugarea a doua;

10. verbele *a curăța, a enumera* și *a legăna* la modul indicativ, timpul prezent, persoana a II-a, nr. singular.

Scanned with OKEN Scanner

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată
E – ambele false.

1. Verbul este o parte de vorbire flexibilă. Își schimbă forma în raport cu modul, timpul, persoana și numărul.

2. Locuțiunea verbală este echivalentul sintactic și semantic al unui verb. Are aceleași categorii gramaticale, aceleași funcții și compliniri sintactice ca și verbul.

3. *A avea* este un verb auxiliar. Ajută, în exclusivitate, la formarea perfectului compus și a viitorului popular ale modului indicativ.

4. Ca auxiliar, *a fi* intră în componența verbelor aflate la diateza pasivă. Niciodată nu întâlnim verbul *a fi* ca auxiliar în structura unor verbe la diateza reflexivă.

5. În exemplul: *El vorbește despre școală*, verbul subliniat este intranzitiv. Nu are complement direct exprimat.

6. Verbul *a ajuta* din următoarele două exemple este intranzitiv: *Îi ajută întotdeauna și ei tot nerecunoscători sunt. Niciodată nu se pune problema să-i ajute lui atunci când are nevoie.* Acest verb poate fi, în anumite contexte, tranzitiv.

7. *A fi în stare; a fi cu ochii în patru; a fi cu inima cât un purice* nu sunt locuțiuni verbale. Nu există locuțiuni verbale cu verbul *a fi* copulativ în structura lor.

8. În exemplele: *Sosește autobuzul; Îi iese planul; Îi merge mintea*, verbele subliniate sunt tranzitive. Substantivele *autobuzul, planul* și *mintea* îndeplinesc funcția sintactică de complement direct.

9. În exemplul: *A citi, rămânând acasă după ce toți au plecat la serviciu era cea mai mare plăcere a lui*, doar verbul subliniat este predicativ. *A citi* și *rămânând* nu îndeplinesc funcția sintactică de predicat, iar *era* intră în componența unui predicat nominal împreună cu un nume predicativ, astfel încât toate aceste trei verbe sunt nepredicative.

10. *A ploua; a turna; a fulgera* sunt verbe impersonale. Nu admit subiect identificabil cu o persoană sau un obiect.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 37

Verbul

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Verbul la modul conjunctiv exprimă un ordin, un îndemn, o rugăminte, o urare sau un sfat.

2. La modul condițional–optativ verbul exprimă o acțiune considerată de vorbitor ca reală, sigură.

3. Acțiunea exprimată de verbul la modul prezumtiv este presupusă, incertă, bănuită.

4. Nu este absolut obligatoriu ca verbul la modul conjunctiv să fie însoțit de conjuncția simplă *să*.

5. În exemplul: *Bătu-te-ar norocul!*, verbul subliniat este la modul imperativ.

6. Verbele la modul imperativ se întâlnesc numai în propoziții principale.

7. În exemplul: *Dormire-ai dus, că m-am săturat de tine!*, verbul subliniat este la modul imperativ.

8. În exemplul: *Să ne vedem sănătoşi la anul!*, verbul la modul conjunctiv exprimă o rugăminte.

9. Verbul subliniat din exemplul următor este la modul prezumtiv: *Cine ştie ce-o fi mâncând copilul meu!*

10. Verbul subliniat din exemplul următor este la modul condițional-optativ: *Unii spun că s-ar fi însoțit cu alta, de aceea nu vine, eu însă nu cred aşa ceva.*

11. Modurile nepersonale se identifică din punct de vedere morfologic prin absența desinențelor de număr şi de persoană.

12. În exemplul: *Poate pleca fără a întreba încotro*, întâlnim un singur verb la modul infinitiv.

13. Natura verbală a verbelor la modul infinitiv este pusă în evidență, în exclusivitate, de contextul pronominal (personal sau reflexiv: *a-l trimite; a se spăla*).

14. Verbele la modurile infinitiv şi gerunziu admit un alt subiect în afara celui al propoziției.

15. Verbul la modul gerunziu exprimă o acțiune aflată în desfăşurare, fără a face referiri precise la momentul vorbirii.

Scanned with OKEN Scanner

16. Este corect enunțul: *Plecând ei, mergând tot înainte și dintr-o dată au văzut ceva nedesluşit în fața lor.*

17. Nu este eronată formularea: *Purcezând la drum, numai ce vede fugând o căprioară.*

18. Verbul la modul participiu denumeşte acțiunea suferită sau îndeplinită de cineva ori de ceva.

19. În exemplele: *Acestea afirmate, nu mai aveau ce discuta; O dată încheiată dezbaterea, am plecat din sală*, cuvintele subliniate sunt subiecte ale unor verbe la modul participiu.

20. Verbele: *a concede, a desfide, a divide, a rage* sunt defective de modul participiu.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. verbele *a aranja, a coji, a linguși* la modul indicativ, timpul imperfect, persoana a III-a, nr. singular;

2. trei verbe la modul indicativ, timpul perfect compus, persoana I, nr. singular, forme inverse;

3. verbele *a cânta, a tăia, începe* la modul indicativ, timpul perfect simplu, persoana a treia, numărul singular;

4. verbul *a bântui* la indicativ, timpul perfect simplu, persoanele I, a II-a și a III-a, numărul singular;

5. verbul a lucra la modul prezumtiv, timpul prezent, persoana I, număr singular, construit în trei feluri diferite;

6. un subiect, un nume predicativ și un complement direct având ca elemente regente diferite verbe la modul infinitiv;

7. verbul *a citi* la modul infinitiv, timpul prezent cu funcțiile sintactice de atribut, circumstanțial de timp și circumstanțial consecutiv;

8. verbele *a spune; a mânca; a iubi* la diateza pasivă, modul indicativ, timpul viitor anterior, persoana a doua, nr. singular;

9. trei verbe la modul indicativ, timpul prezent, persoana I, nr. plural – pluralul autorului;

10. trei verbe la modul indicativ, timpul viitor I, persoana I, nr. plural – pluralul autorității;

Scanned with OKEN Scanner

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Enunțul: *A nu se apleca în afară!* nu trebuie să fie reformulat. Verbul subliniat este la modul indicativ, timpul perfect compus.

2. *Nu se există*; *Nu se merită să cumperi* sunt formulări incorecte. Verbele *a exista* și *a merita* nu admit diateza reflexivă.

3. Verbele subliniate din exemplul următor sunt la diateza pasivă: *El este anunțat că e așteptat la director*. Aceste verbe nu se folosesc niciodată la diateza reflexivă.

4. Doar în unul din următoarele două exemple există un verb la modul supin: *A spus numai vorbe demne de reținut* și *A rezolvat din mers toate problemele*. De reținut este verb la modul supin, iar *din mers* este substantiv provenit din verb la supin.

5. În textul: *Multe sunt de făcut și puține de vorbit dacă ai cu cine te înțelege* (I. Creangă), există două verbe la modul supin. *De făcut* și *de vorbit* îndeplinesc funcția sintactică de nume predicativ, formând predicatul nominal împreună cu verbul copulativ *sunt*.

6. În exemplul: *O, Despot, nu e timpul de zis aste cuvinte!*,(Al. Davila) există un singur verb nepredicativ. Acest verb nepredicativ este *de zis*.

7. În exemplul: *O fi învățând oare, sau ce face singur în cameră?* sunt două verbe predicative. Primul verb predicativ, în ordinea apariției, este la modul indicativ, timpul viitor popular.

8. În exemplul: *Nefăcând nimic, te înveți a face rău* (Folclor), identificăm un singur verb la modul gerunziu. *Nefăcând* îndeplinește funcția sintactică de complement circumstanțial condițional.

9. În exemplul: *Dacă aș fi avut posibilități, aș fi făcut facultatea când trebuia*, sunt două verbe la modul condițional optativ, timpul prezent. Aceste verbe au funcția sintactică de predicat verbal.

10. În exemplul: *Pisicile miorlăiau, câinii lătrau... era un vacarm de nedescris!* verbele subliniate sunt unipersonale. Niciodată aceste verbe nu sunt impersonale.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 38

Verbul

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1.Toate sufixele modale proprii participiului sunt următoarele: *-at, -ut, -t* și *it*.

2. Modul supin este marcat de prezența uneia dintre prepozițiile*: de, după, la, pe, pentru.*

3. Momentul sau durata săvârșirii acțiunii verbului se exprimă, prin categoria gramaticală a timpului.

4. În limba română, întâlnim atât timpuri verbale relative cât și timpuri verbale absolute.

5. Sunt corecte toate verbele următoare, aflate la modul indicativ, timpul prezent, persoana I, nr. singular: *(eu) ascult, (eu) sughiț, (eu) continui, (eu) agreez.*

6. Următoarele verbe, aflate la modul indicativ, timpul prezent, persoana I, nr. singular sunt accentuate corect*: calífic, termín, domín, solícit.*

7. Nici un verb subliniat din exemplul următor nu e folosit corect: *Evenimentele care succedă sunt mai importante decât campania care le precede.*

8. Sunt admise ambele forme de indicativ, prezent, persoana a II-a, nr. singular ale verbului *a șchiopăta*: *El șchioapătă ușor* sau *El șchiopătează ușor.*

9. Timpul imperfect al modului indicativ exprimă o acțiune durativă în trecut, neterminată în momentul vorbirii.

10. Nu este corect ortografiată sintagma următoare: *adunatui-am.*

11. Verbul *a tăia* la modul indicativ, timpul perfect simplu se conjugă astfel: *tăiei, tăieși, tăie, tăierăm, tăiarăți, tăieră.*

12. Verbul *a coase* are următoarea formă pentru modul indicativ, timpul mai mult ca perfect, persoana I, nr. singular: *(eu) coseșem.*

13. Nici una din formulările următoare nu este corectă: *Cartea va apare în primăvară; Cartea va apărea în primăvară.*

14. Nu este corect: *E greu de a distinge vreo siluetă în întunericul acesta*; *El încetează de a mai veni pe la tine.*

15. Repetarea pronumelui *se* în exemplul următor nu este obligatorie: *Se spăla și se pieptăna întruna.*

16. Sunt incorecte absolut toate formele următoare ale unor verbe la modul conjunctiv, timpul prezent: *să iese, să sughițe, să țese, să miroasă.*

Scanned with OKEN Scanner

17. Verbul subliniat din exemplul următor se află la modul prezumtiv, timpul perfect: *O fi avut el ceva dacă nu m-a sunat!*

18. Sunt la modul imperativ, forma afirmativă toate verbele următoare: *treci!; trece-l!; adormi!; adoarme-l!.*

19. *Nu adu!; nu fă!; nu du!; nu zi!* sunt forme de imperativ negativ neadmise de limba literară.

20. *A lătra, a guița; a cotcodăci* sunt verbe unipersonale prin formă și impersonale prin înțeles.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei verbe la modul indicativ, timpul perfect compus, persoana I, nr. plural folosită în locul persoanei a II-a singular (pluralul solidarității);

2. verbele *a face, a veni, a prezice* la modul imperativ, forma afirmativă, persoana a II-a, nr. singular;

3. verbele *a pieri, a ghici, a sări* la modul imperativ, forma afirmativă, persoana a II-a, numărul singular;

4. trei verbe diferite la modul imperativ, forma afirmativă urmate de pronume personale;

5. verbul *a veni* la modul gerunziu, forma negativă cu următoarele funcții sintactice: subiect, atribut verbal și complement indirect;

6. verbul *a asculta* la modul gerunziu, forme negativă cu următoarele funcții sintactice: circumstanțial de cauză, circumstanțial de condiție și circumstanțial concesiv:

7. verbele *a emigra, a imigra* și *a migra* la modul indicativ, timpul perfect compus, persoana a III-a, numărul singular;

8. verbele: *a exala, a exulta, a exalta* la modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, numărul singular;

9. verbul *a citi* la modul supin cu următoarele funcții sintactice: subiect, nume predicativ, atribut verbal;

10. verbul *a vâna* la modul supin cu următoarele funcții sintactice: circumstanțial de scop, circumstanțial de loc, complement indirect;

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;

Scanned with OKEN Scanner

C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. În exemplul: *Îndrăznească el şi vină să-mi ceară bani, că-i dau eu!* verbele subliniate sunt la modul indicativ, timpul prezent, folosit cu valoare de conjunctiv. Nu pot fi la modul conjunctiv deoarece lipseşte conjuncţia *să*, marcă morfologică obligatorie a acestui mod verbal.

2. În exemplul: *Abia intră şi zise cele de cuviinţă că şi trebui să iasă*, întâlnim patru verbe la moduri predicative În ordine, acestea sunt: primele două la modul indicativ, timpul perfect simplu, următorul la modul indicativ, timpul mai mult ca perfect, iar ultimul la modul conjunctiv, timpul prezent.

3. În exemplul: *S-avem iertare, domnilor! spuse el surâzând...* verbul subliniat este la modul indicativ, timpul prezent, persoana I, nr. plural. Stilistic, în acest exemplu identificăm pluralul ironiei.

4. Structura *m-am dusu-am* este incorectă. În formele inverse de perfect compus pronumele este intercalat între participiul verbului de conjugat şi auxiliar.

5. Verbele *a înşira* şi *a înlocui* sunt obţinute prin derivare cu sufixe. Cuvintele de bază sunt: *şir* şi, respectiv, *loc*.

6. Verbele *a regiza* şi *a mulţumi* s-au format numai prin derivare progresivă. Cuvintele de bază sunt *regie* şi *mulţime*.

7. Cuvintele următoare fac parte din familia lexicală a verbului *a fi*: *fire, firesc, fiinţă, fiindcă*. Aceştia sunt toţi termenii ce alcătuiesc familia lexicală în discuţie.

8. Nu este corect: *Oamenii or să vină*. Se impune reformulat: *Oamenii o să vină*.

9. Formularea: *Vă facem cunoscute următoarele...* este corectă. Mai ales în stilul administrativ, este admisă şi formularea: *Vă facem cunoscut următoarele...*

10. Sunt acceptate ambele forme de indicativ, prezent, persoana a III-a, nr. singular ale următoarelor verbe: *a degaja* (*degajează* şi *degajă*), *a manifesta* (*manifestă* şi *manifestează*), *a reflecta* (*reflectă* şi *reflectează*), *a turna* (*toarnă* şi *turnează*). Fiecare din cele două forme are un conţinut semantic propriu.

Propuneri de evaluare a testelor privitoare la verb:
Fiecare răspuns corect se notează cu un punct, obţinându-se astfel:
I – 20 de puncte; II – 30 de puncte; III – 10 puncte. Maximum de puncte posibil este de 60.
60 de puncte – Foarte bine. Ai ştiut să învingi cu multă isteţime toate dificultăţile!

Scanned with OKEN Scanner

între 55 şi 59 de puncte – Bine. Ai învăţat ceva din aceste teste care, cu siguranţă, îţi va fi de folos mai târziu.

între 50 şi 54 de puncte – Acceptabil. Dacă vrei mai mult, studiază şi peste o săptămână reia testele!

între 45 şi 49 de puncte – Suficient. Eşti încă departe de scopul propus, doar dacă nu-ţi e suficient un 5...

sub 44 de puncte – Cât pe ce să te prăbuşeşti! Doar studiul intens în timpul pe care, să sperăm, îl ai la dispoziţie, te mai poate salva. Nu mai sta pe gânduri!

Testul nr. 39

Adverbul

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Determinatul unui adverb este, în exclusivitate, un verb.

2. Întotdeauna într-o locuţiune adverbială trebuie să existe un adverb.

3. După înţeles adverbele se clasifică în trei grupe: de loc, de timp şi de mod.

4. Sunt compuse toate adverbele din seria următoare: *deasupra, cândva, nicicând, anume, adesea.*

5. Sunt formate pe teren românesc, prin diferite procedee, toate adverbele următoare: *bătrâneşte, arar, azi-noapte.*

6. Numim adverbe primare doar adverbele moştenite din limba latină.

7. Principalele sufixe adverbiale sunt: *–eşte, –âş, –iş, –mente.*

8. Întotdeauna când substantivele care denumesc anotimpuri, zile ale săptămânii sau unele părţi ale zilei îndeplinesc funcţia sintactică de complement circumstanţial de timp, acestea îşi schimbă valoarea gramaticală şi devin adverbe.

9. Adverbele pronominale sunt cele folosite în locul cuvintelor care exprimă o circumstanţă.

10. Adverbele relative au dublu rol: stabilesc, la nivel frastic, un raport sintactic de subordonare, iar la nivel propoziţional au funcţie sintactică în propoziţia pe care o introduc.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. adverbe compuse prin contopire din: adverb + adverb, prepoziţie + adverb, prepoziţie + prepoziţie + prepoziţie;

Scanned with OKEN Scanner

2. locuțiuni adverbiale formate din substantive repetate, cuvinte rimate, prepoziție + pronume demonstrativ;

3. trei adverbe diferite provenite din subștantive;

4. trei adverbe relative urmate de corelativele corespunzătoare fiecăruia;

5. trei adverbe predicative;

6. adverbe regente pentru un complement indirect, un complement circumstanțial de loc și o subordonată circumstanțială de loc;

7. trei adverbe substantivizate prin diferite procedee;

8. cuvintele: *împotrivă, înainte și îndărăt* folosite atât ca adverbe cât și ca prepoziții;

9. cuvintele *cum, iar, și* folosite ca adverbe și conjuncții;

10. trei adverbe interogative cu funcții sintactice diferite;

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. În exemplul: *Mărul de acolo e foarte bătrân*, cuvintele subliniate reprezintă o locuțiune adverbială. Primul termen subliniat e o prepoziție, iar al doilea un adverb.

2. Nu este corectă formularea: *Spectacolul este oferit decât membrilor asociației*. Pentru exprimarea intenției restrictive într-o propoziție afirmativă este folosit adverbul *numai*.

3. Este incorectă formularea: *Nu mai mă duc astăzi la film*. Pe lângă un verb, adverbul *mai* stă întotdeauna în fața acestuia, în imediat lui vecinătate.

4. *de bună voie; cu orice preț; în nici un caz* sunt locuțiuni adverbiale. Sunt alcătuite din: prepoziție + adjectiv + substantiv.

5. *Calea-valea; cea-pac; târâș-grăpiș* sunt locuțiuni adverbiale. În componența lor întâlnim cuvinte rimate.

6. În exemplele: *Vorbește deslușit; Îl leagă strâns; Răspunde răspicat* cuvintele subliniate sunt adverbe primare. Aceste cuvinte sunt derivate.

7. În exemplul: *O ține una!* cuvântul subliniat are valoare de adverb. Acest adverb provine dintr-un pronume nehotărât.

Scanned with OKEN Scanner

8. În exemplul: *Fără îndoială că vine!* cuvintele subliniate formează o locuțiune adverbială. Aceasta îndeplinește funcția sintactică de predicat verbal.

9. În exemplul: *Ce-aș mai pleca de-acolo!* cuvântul subliniat este pronume interogativ. Îndeplinește funcția sintactică de complement circumstanțial de mod.

10. În exemplul: *Nu știu precis dacă vine* cuvântul subliniat este adverb de mod. Îndeplinește funcția sintactică de predicat verbal.

Testul nr. 40

Adverbul

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. În exemplele: *Posibil că vine* și *Firește că vine* ambele adverbe subliniate sunt predicative; îndeplinind funcția sintactică de predicat verbal.
2. Nu toate adverbele au categoria gramaticală a gradului de comparație.

3. Nu există nici o deosebire în formarea gradului de comparație superlativ relativ la adverbe și la adjective.

4. Adverbele *încoace, încolo, înainte* nu au decât gradul pozitiv și gradul comparativ.

5. Adverbele *prejos* și *presus* se folosesc numai la comparativul de superioritate.

6. Locuțiunile adverbiale nu au categoria gramaticală a gradului de comparație.

7. Nu toate adverbele și locuțiunile adverbiale îndeplinesc funcții sintactice.

8. În exemplul: *A deschis geamul de sus*, cuvintele subliniate reprezintă o locuțiune adverbială.

9. Adverbele compuse din adjectivul *astă* și un substantiv se scriu cu cratimă (astă-vară, astă-iarnă, astă-noapte).

10. *După-amiază, după-prânz, după-masă* sunt locuțiuni adverbiale.

II. Construiți enunțuri să existe:

1. trei locuțiuni adverbiale cu funcția sintactică de atribut adverbial;

2. trei adverbe pronominale nehotărâte;

3. trei adverbe demonstrative;

4. trei cuvinte compuse care au în componența lor adverbe;

Scanned with OKEN Scanner

5. trei adverbe de precizare;

6. trei adverbe care determină interjecții diferite;

7. trei adverbe primare, moștenite din limba latină;

8. Cuvintele *gros, lamentabil, citeț* cu valoare morfologică de adjectiv și de adverb;

9. Trei adverbe care exprimă negația;

10. Trei locuțiuni adverbiale în componența cărora intră prepoziția *de.*

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Nu este nici o greșeală în formularea: *Suntem fermi hotărâți să reușim.* Cuvântul subliniat îndeplinește funcția sintactică de complement circumstanțial de mod.

2. Este incorectă formularea: *Cele mai mult analizate au fost problemele învățământului.* Atunci când servește la formarea superlativului relativ al unui adverb, articolul demonstrativ *cel* rămâne invariabil.

3. În exemplul: *Mi-a spus-o atât de frumos, încât a fost greu să rezist* întâlnim o locuțiune adverbială și două adverbe. Adverbul *greu* are funcția sintactică de nume predicativ.

4. În exemplul: *Altminteri vine* există un adverb. Acesta are funcția sintactică de complement circumstanțial condițional.

5. În exemplul: *Eram supărat, de aceea nu ți-am răspuns* întâlnim o locuțiune adverbială. Aceasta îndeplinește funcția sintactică de complement circumstanțial de scop.

6. În textul: *Astfel lupt cu-a ta mustrare / Ceasuri, zile, săptămâni / Și mereu a mea-ndreptare / O amân de azi pe mâni.* (M. Eminescu) există patru adverbe. Două dintre adverbe sunt precedate de prepoziții.

7. Nu întâlnim nici un adverb în textul următor: *Nu era azi, nici mâne, nici ieri, nici totdeauna...* (M. Eminescu). Cuvintele subliniate sunt substantive provenite din adverbe.

Scanned with OKEN Scanner

8. În exemplul: *Viața oamenilor de atunci era dificil de suportat* cuvintele subliniate formează o locuțiune adverbială. Nu mai întâlnim nici un alt adverb în acest exemplu.

9. În exemplul: *Nu de moarte mă cutremur, ci de veşnicia ei* cuvântul subliniat este adverb de negație. Are funcția sintactică de atribut adverbial.

10. În exemplul: *Nu doarme noptile* cuvântul subliniat este adverb. Substantivele care-şi schimbă valoarea gramaticală pentru a deveni adverbe pot avea şi formă de plural.

Testul nr. 41

Adverbul

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Nu sunt corect ortografiate următoarele adverbe: înadins, dinadins.

2. Este admisă în limba română exprimarea: *Pe undeva, îşi are partea lui de vină.*

3. Există o greşeală semantică în formularea: *Acum suntem mai bine pregătiți ca niciodată.*

4. Este recomandabil să se spună: *Anul acesta mulți candidați slabi pregătiți s-au prezentat la examen.*

5. Antonimele adverbelor *nicăieri, nicicând, nicicum* sunt, în ordine, *oriunde, oricând, oricum.*

6. Adverbele şi locuțiunile adverbiale nu au, de regulă, valori stilistice deosebite.

7. Grupul de sunete / n i c i c â t /se ortografiază întotdeauna în două cuvinte: *nici cât.*

8. În exemplul: *Asemenea oameni cumsecade nu am mai întâlnit* cuvintele subliniate sunt atribute adverbiale.

9. *În față* şi *în fața* au aceeaşi valoare morfologică.

10. În exemplul: *I s-a urât cu binele* cuvântul subliniat este substantiv provenit din adverb.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei locuțiuni adverbiale în structura cărora întâlnim adjective;

Scanned with OKEN Scanner

2. trei adverbe neologice;

3. trei adverbe la gradul de comparație superlativ relativ cu funcția sintactică de atribut adverbial, elementul regent fiind un substantiv feminin;

4. trei locuțiuni adverbiale nehotărâte;

5. trei adverbe care să nu aibă funcție sintactică;

6. trei adverbe aflate în structura unor expresii verbale impersonale;

7. trei adverbe derivate de la substantive;

8. sinonimele neologice ale adverbelor *desigur, adică, împotrivă*

9. adverbele *când, unde, cum* să introducă subordonate subiective;

10. trei locuțiuni adverbiale cu valoare expresivă.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. *Ce* este un adverb în toate exemplarele următoare: *Așteaptă ce așteaptă, dar până la urmă tot pleacă*; *Ce deștept a devenit peste noapte! Ce bine îi vine rochia*! Exprimă ideea de cantitate sau intensitatea.

2. Nu este nici o greșeală în enunțul: *N-am decât numai o dorință*. Adverbul *numai* și-a schimbat valoarea gramaticală, devenind adjectiv.

3. Sunt corecte ambele variante: *de o parte / deoparte; de mult / demult; de ajuns / deajuns; de aproape / îndeaproape*. Deosebirea dintre cele două variante este atât gramaticală cât și semantică.

4. Sunt corecte ambele variante: *de-abia / debia; din cale afară / din cale-afară; fără îndoială / fără-ndoială*. Cratima redă în scris un tempo mai rapid al vorbirii.

5. Nu este corect: *L-am apreciat ca coleg*. Varianta recomandată este: *L-am apreciat ca și coleg*.

6. Este incorect ortografiat: *A învățat încontinuu*. Se recomandă să se scrie: *A învățat în continuu*.

7. Limba literară admite ambele forme: *alături / alăturea; deseară / diseară*. Între acestea, nu există deosebire nici gramatică, nici semantică.

Scanned with OKEN Scanner

8. Există deosebire de sens între: *Vine la mine joi* şi *Vine la mine joia*. În primul exemplu întâlnim sensul *în joia următoare discuției*, iar în al doilea se regăseşte înțelesul: *în fiecare joi*.

9. Cuvântul subliniat nu este adverb: *Chipurile mă aşteaptă*. Este un substantiv articulat hotărât folosit cu valoare adverbială.

10. În exemplul: *Problema este foarte uşor de rezolvat* există un singur adverb. Acest adverb îndeplineşte funcția sintactică de nume predicativ.

Propuneri de evaluare a testelor privitoare la adverb:

Se calculează punctajul, notându-se cu un punct fiecare răspuns corect. În total, puteți obține maximum 50 de puncte (I – 10 puncte; II – 30 de puncte; III – 10 puncte)

50 de puncte – Foarte bine. Cu paşi siguri te îndrepți spre reuşită...

între 45 şi 49 de puncte – Bine. Ți-a mai rămas totuşi ceva neînțeles...

între 40 şi 44 de puncte – Acceptabil. Te afli la un nivel mediocru. Ai grijă, nu toți sunt ca tine!!

între 35 şi 39 de puncte – Suficient. Nu te obosi, că sigur iei... un 5. Vrei mai mult? Transpiră.

sub 34 de puncte – O pagină nu e suficientă pentru a reda în scris toate semnele de întrebare ce trebuie să ți le pui. Reflectează foarte serios la ce vrei să faci în continuare!

Testul nr. 42

Prepoziția

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Prepoziția este partea de vorbire neflexibilă care leagă doar atributul de cuvântul determinat.

2. De regulă, prepozițiile fac parte din fondul principal lexical.

3. Grupurile de două sau mai multe cuvinte cu sens unitar echivalent cu o prepoziție se numesc locuțiuni prepoziționale.

4. Întotdeauna într-o locuțiune prepozițională trebuie să existe cel puțin o prepoziție.

5. După formă, prepozițiile se clasifică în trei categorii simple, compuse şi dezvoltate.

6. În sintagma *varză à la Cluj* întâlnim o prepoziție compusă neologică.

Scanned with OKEN Scanner

7. *Împotriva; deasupra; înaintea; dedesubtul; împrejurul* nu sunt prepoziții, ci adverbe.

8. Prepozițiile *grație* și *mulțumită*, cu regim de dativ provin din substantive.

9. *De până pe la* și *de până; pe lângă* sunt locuțiuni prepoziționale.

10. Prepoziția *contrar* impune, de regulă, substantivului sau substitutului său cazul genitiv.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei prepoziții care să stabilească raporturi de subordonare între atribute exprimate prin diferite părți de vorbire și substantivele determinate de acestea;

2. trei prepoziții care să stabilească raporturi de subordonare între complement și adjectivele determinate;

3. trei locuțiuni prepoziționale diferite alcătuite din: prepoziție + adverb + prepoziție;

4. trei locuțiuni prepoziționale alcătuite din: prepoziție + adverb cu aspect articulat;

5. trei prepoziții cu regim cazual de genitiv, însoțind substantive cu funcția sintactică de atribut substantival genitival;

6. trei locuțiuni prepoziționale cu regim cazual de genitiv însoțind pronume personale cu funcția sintactică de atribut pronominal genitival;

7. trei prepoziții cu regim cazual de dativ;

8. trei locuțiuni prepoziționale cu regim cazual de acuzativ, însoțind substantive cu funcția sintactică de complement circumstanțial de loc;

9. trei prepoziții folosite pentru a exprima direcția în spațiu;

10. trei prepoziții folosite pentru a arăta punctul de plecare în spațiu.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Prepoziția este o parte de vorbire neflexibilă. Exprimă raporturi sintactice de subordonare la nivelul propoziției.

Scanned with OKEN Scanner

2. În exemplul următor, cuvântul însoțit de prepoziție nu este pronume posesiv: *Înaintea mea nu se mai afla nimeni*. Este adjectiv pronominal posesiv.

3. În exemplul: *Datorită a trei dintre colegii mei, am ajuns în cele din urmă la şcoală*, numeralul stă în cazul genitiv. Îndeplineşte funcția sintactică de complement indirect.

4. Este nerecomandabilă formularea: *A devenit inginer datorită muncii şi a dorinței sale*. Apariția articolului posesiv este superfluă, generând totodată confuzii între cazurile genitiv şi dativ.

5. Nu este corect: *Avea peste 90 de kilometri la oră*. În locul prepoziției *la* trebuie folosită prepoziția *pe*.

6. În exemplul: *S-au dat premii la trei elevi* substantivul este însoțit de prepoziția simplă *la*. Îndeplineşte funcția sintactică de complement circumstanțial de loc.

7. Nu este corect: *Îşi aminteşte despre timpurile de altădată*, prepoziția recomandată în locul lui *despre* este *de*.

8. Prepoziția *pentru* înlocuieşte prepoziția *de* în exemplul: *A depus cerere pentru pensie*. O astfel de formulare este, în general, admisă în limba română.

9. Toate prepozițiile din seria următoare cer cazul dativ substantivului sau substitutului acestuia: *grație; datorită; mulțumită; contra; potrivit; conform*. Doar două dintre aceste prepoziții provin din substantive.

10. Este incorect: *Copie după original*. Se recomandă: *copie de pe original*.

Testul nr. 43

Prepoziția

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Alăturarea prepozițiilor sinonime *drept* şi *pentru* în formularea *drept pentru care am încheiat prezentul proces verbal* este un pleonasm.

2. Exprimarea *ca drept de recompensă* este pleonastică.

3. Pronumele personale *–ți* şi *–i* însoțite de prepozițiile *asupra* şi *contra* stau în cazul genitiv.

4. Nu întâlnim nici o greşeală în formularea: *deschis de la 8-16*.

5. Este corect spus: *afecțiunea între mine şi tine*.

6. Prepoziția *contra* poate fi folosită împreună cu substantive în cazul dativ în structuri specifice limbajului administrativ: *contra chitanță; contra ramburs; contra cost*.

Scanned with OKEN Scanner

7. Folosirea prepoziţiilor *întru; dintru; printru* împreună cu un substantiv este arhaică, nerecomandându-se când substantivul este neologic.

8. Nu este regională exprimarea: *Se cunoaşte de pe faţă.*

9. Este incorect folosită prepoziţia din contextul următor: *Suferă cu inima.*

10. Semantic, enunţul următor este incorect, ambiguitatea fiind creată de prepoziţie: *Reprezentanţii primăriei sunt plecaţi în teren.*

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. trei prepoziţii folosite pentru a exprima timpul;

2.prepoziţiile *înaintea; contra; împotriva* să însoţească adjective pronominale posesive în acuzativ;

3. trei prepoziţii care să însoţească adjective;

4. trei prepoziţii care să însoţească verbe la infinitiv;

5. prepoziţia *de* să însoţească substantive cu funcţiile sintactice de: circumstanţial de timp, circumstanţial de cauză şi circumstanţial de scop;

6. prepoziţia *în* să însoţească substantive cu funcţiile sintactice de circumstanţial de lor, circumstanţial de mod şi circumstanţial de timp;

7. trei substantive provenite din prepoziţii;

8. trei locuţiuni prepoziţionale care au în componenţa lor substantive articulate precedate de prepoziţii;

9. trei prepoziţii compuse din câte trei prepoziţii.

10. trei nume predicative exprimate prin substantive în diferite cazuri însoţite de prepoziţii;

III. Analizaţi conţinutul celor două părţi ale enunţurilor următoare şi stabiliţi legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relaţie cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relaţie cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Nu este corect să se spună: *insistă pe aspectele noi.* Substituirea prepoziţiei *asupra* cu regim de genitiv prin prepoziţia *pe* este nerecomandabilă.

2. Formularea *Se înrudesc de pe mamă* este acceptată în limba literară. Aceeaşi idee se poate exprima şi în felul următor: *Se înrudesc după mamă.*

Scanned with OKEN Scanner

3. Nu este corectă folosirea lui *cu* în structuri precum: *Suferă cu ficatul; S-a umplut cu noroi din cap până-n picioare; Copilul e plin cu făină*. Limba literară impune în aceste situații prepoziția *de* în locul lui *cu*.

4. *Pleacă în Iași; Mai are puțin și e în pensie* sunt formulări corecte. Nu este recomandată înlocuirea prepoziției *în* cu prepoziția *la* în exemplele anterioare.

5. În exemplele: *Mergând cu trenul, se uită adeseori prin fereastră; Tocmai a ieșit prin ușa din spate* prepoziția subliniată este incorect folosită. Se recomandă înlocuirea acesteia cu prepoziția *pe*.

6. Nu este corect să se spună: *Suntem mulțumiți în ceea ce privesc rezultatele obținute*. Construcția subliniată este o locuțiune prepozițională, având astfel caracter invariabil: *în ceea ce privește*.

7. Exprimarea: *Muzeul care l-am vizitat este interesant* nu conține nici o greșeală. Folosirea prepoziției *pe* înaintea pronumelui relativ *care* nu e obligatorie.

8. Este corect: *Nu poți separa una de cealaltă*. Se spune și: *Nu poți separa pe una de cealaltă*.

9. Nu e greșit să spunem: *Literatura română după primul război mondial a cunoscut o dezvoltare însemnată*. Este corectă și exprimarea: *Literatura română de după primul război mondial a cunoscut o dezvoltare însemnată*.

10. Nu e nici o greșeală în formularea: *Era o persoană de reale calități*. Este corect de asemenea: *Era o persoană cu reale calități*.

Propuneri de evaluare a celor două teste privitoare la prepoziție.

Fiecare răspuns corect se notează cu un punct, obținându-se astfel:

I – 10 puncte; II – 30 de puncte; III – 10 puncte. În total, puteți obține maximum de 50 de puncte.

50 de puncte – Foarte bine. Ești sigur pe tine deoarece cunoști temeinic regulile care-ți ordonează exprimarea.

între 45 și 49 de puncte – Bine. Cât de puțin ți-a lipsit... Curaj în continuare!

între 40 și 44 de puncte – Acceptabil. Poate vrei totuși mai mult!

între 35 și 39 de puncte – Suficient. Să nu-ți faci însă iluzii că ai putea obține mai mult de... 5

sub 34 de puncte – Învață cât nu-i timpul trecut! Curând va fi, poate, prea târziu!

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 44

Conjuncția

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Conjuncția este partea de vorbire neflexibilă care stabileşte numai raporturi sintactice de coordonare.

2. Locuțiunile conjuncționale sunt grupurile de cuvinte cu sens unitar care îndeplinesc rolul unei conjuncții.

3. Într-o locuțiune conjuncțională întâlnim obligatoriu o conjuncție sau o altă parte de vorbire cu rol de conjuncție.

4. Structura locuțiunilor: *din cauză că, în caz că, în loc să* este: prepoziție +substantiv + conjuncție.

5. După formă, conjuncțiile se împart în: simple şi compuse.

6. Toate cuvintele din seria următoare sunt conjuncții compuse: *ca să, ci şi, încât să, cum că.*

7. După rolul lor sintactic conjuncțiile se clasifică în: coordonatoare şi subordonatoare.

8. Sunt subordonatoare toate conjuncțiile din seria: *să, nici, că, încât, şi.*

9. *Deşi* este o conjuncție subordonatoare specializată numai pentru subordonata concesivă.

10. Conjuncția *fiindcă* poate introduce diferite tipuri de subordonate.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. conjuncții care să stabilească la nivelul propoziției raporturi de coordonare copulativ, disjunctiv şi adversativ;

2. locuțiuni conjuncționale care să stabilească raporturi de coordonare copulativ, adversativ şi conclusiv.;

3. trei conjuncții compuse;

4. trei conjuncții corelative cu ele însele;

5. trei conjuncții corelative cu adverbe;

6. conjuncțiile *or, ori, şi*–adversativ;

7. conjuncțiile *de, iar, fie*;

Scanned with OKEN Scanner

8. cuvântul *dar* cu următoarele valori morfologice: substantiv, conjuncție cu valoare conclusivă, conjuncție coordonătoare adversativă;

9. conjuncția *și* folosită cu următoarele valori: conjuncție coordonatoare copulativă, conjuncție coordonatoare adversativă, conjuncție coordonatoare conclusivă;

10. trei conjuncții specializate pentru trei tipuri diferite de subordonate.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, mărcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Conjuncția este o parte de vorbire neflexibilă. Stabilește raporturi sintactice de coordonare și de subordonare.

2. Există o greșeală în enunțul: *Nu l-am mai căutat din vreme ce lui nici nu-i păsa de mine.* În locul locuțiunii conjuncționale subliniate trebuie folosită locuțiunea conjuncțională *de vreme ce.*

3. Nu este greșită omiterea conjuncției *și* în sintagme ca: *un kilogram jumătate; ora trei jumătate.* E neliterar să fie omisă conjuncția înaintea ultimului termen coordonat din exemplul: *tricotaje pentru femei, bărbați, copii.*

4. În exemplul: *Cum nu mai avea de învățat, a venit până la mine*, cuvântul subliniat este adverb relativ de mod, cu valoare de conjuncție. Îndeplinește funcția sintactică de complement circumstanțial de mod.

5. În exemplul: *Te-am considerat prieten, or abia acum îmi dau seama de eroare* cuvântul subliniat este conjuncție. Are rolul de a stabili un raport sintactic disjunctiv între două propoziții principale.

6. În exemplul: *Se uita urât la mine, de parcă voia să mă înghită* cuvintele subliniate reprezintă o locuțiune adverbială. Funcția sintactică îndeplinită este de complement circumstanțial de mod.

7. Este specifică limbii vorbite formularea: *Vrea să știe că ce-am făcut.* Limba literară impune eliminarea conjuncției *că.*

8. Ambele grupuri de sunete: / d e c â t / și / f i i n d c ă / pot fi ortografiate diferit: *de cât / decât; fiind că / fiindcă.* Contextul impune ortografia de urmat.

Scanned with OKEN Scanner

9. Conjuncțiile *căci; dacă; deşi* s-au format prin compunere într-o perioadă mai veche din evoluția limbii române. Sunt considerate conjuncții simple, elementele componente nemaifiindu-le analizabile.

10. În exemplul: *Aşteaptă până se înserează* cuvântul subliniat nu este conjuncție. Îndeplineşte funcția sintactică de circumstanțial de timp.

Testul nr. 45

Conjuncția

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Doar adverbele relative pot avea valoare de conjuncție, stabilind raporturi sintactice de subordonare.

2. Toate conjuncțiile şi locuțiunile conjuncționale coordonatoare adversative sunt următoarele: *dar, iar, însă, ci, or, şi, numai că, numai cât.*

3. Raportul de coordonate disjunctiv nu se realizează prin locuțiuni conjuncționale, ci numai prin conjuncții.

4. *Precum şi* este o conjuncție compusă copulativă.

5. Locuțiunea conjuncțională subordonatoare *până unde* introduce numai subordonate circumstanțiale de loc.

6. Conjuncțiile subordonate *dacă, de, că, unde* pot fi întâlnite la începutul unor propoziții principale (*Dac-ar veni azi; De-ar veni vacanța; Că bine mai spui; Unde s-a pornit o ploaie).*

7. Conjuncția *şi* poate stabili, în acelaşi timp raporturi de coordonare copulativă, disjunctivă şi adversativă.

8. Nu e corectă formularea: *Trebuie ca să reuşim.*

9. Nu există nici o greşeală în enunțul următor: *Am fost chemat la şcoală, ori chiar atunci aveam altceva de făcut.*

10. În exemplul: *Nici mi-e foame, nici mi-e sete!* folosirea conjuncției *nici* fără a fi urmată de negația *nu* pune în evidență caracterul arhaic al construcției.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. conjuncția disjunctivă *ba*, conjuncția adversativă *or*, conjuncția conclusivă *deci;*

Scanned with OKEN Scanner

2. trei locuțiuni conjuncționale specializate pentru diferite tipuri de subordonate;

3. trei conjuncții provenite din adverbe relative;

4. trei conjuncții simple care să introducă subordonate subiective;

5. trei locuțiuni conjuncționale care să introducă subordonatele: predicativă, circumstanțială de mod și circumstanțială de cauză;

6. trei conjuncții întărite de adverbe sau locuțiuni adverbiale;

7. trei conjuncții înaintea cărora e obligatorie folosirea virgulei;

8. trei locuțiuni conjuncționale în structura cărora întâlnim conjuncția simplă *că*;

9. trei locuțiuni conjuncționale în structura cărora întâlnim conjuncția compusă *ca să*;

10. conjuncția coordonatoare copulativă *și* să stabilească raporturi sintactice de coordonare între diferite părți de propoziție (în primele două enunțuri) și între o parte de propoziție și o propoziție (în cel de-al treilea enunț).

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Exemplul următor conține o greșeală: *Voia să afle și înțeleagă ceea ce s-a întâmplat.* Corectat, exemplul anterior are următoarea formă: *Voia să afle pentru ca apoi să înțeleagă ce s-a întâmplat.*

2. Nu este greșită formularea: *Sau mergi la bunica, ori vii la mine.* Aceeași idee poate fi exprimată și astfel: *Sau mergi la bunica, sau vii la mine; Ori mergi la bunica, ori vii cu mine.*

3. În exemplul: *Merg să vizitez și prietenii mei, și pe ai lui* virgula este obligatorie. Întâlnim conjuncția coordonatoare pereche care o impune.

4. În exemplul următor sunt incorect folosite elementele corelative: *Nu numai mama, dar și tata s-a speriat.* Corelativul lui *nu numai* este locuțiunea conjuncțională *ci și*.

5. Este admisă formularea: *lupta dintre prezent / trecut.* Bara este un semn de punctuație prin care se notează omiterea conjuncției *și*.

Scanned with OKEN Scanner

6. Formularea: *distanța București – Bârlad* este tolerată în limba literară. E o construcție eliptică.

7. E corect: *Au venit mama, cât și mătușa mea.* E recomandabilă și formularea: *Au venit atât mama ca și mătușa mea.*

8. Primul *cum* din exemplul următor are valoarea unei conjuncții subordonatoare: *Cum s-a apropiat de mine, cum m-a cunoscut.* Al doilea *cum* are rol adverbial.

9. În exemplul: *E și mai și actuala ta prietenă!* cuvintele subliniate formează o locuțiune adjectivală. Această locuțiune adjectivală nu îndeplinește nici o funcție sintactică.

10. *Înainte de l-a căutat, a încercat să-și rezolve singură problema* cuvintele subliniate reprezintă o locuțiune conjuncțională. Locuțiunea conjuncțională *înainte de* este nerecomandabilă în limba literară.

Propuneri de evaluare a celor două teste privitoare la conjuncție:

Fiecare răspuns corect se notează cu un punct, obținându-se astfel: I – 10 puncte, II – 30 de puncte, III – 10 puncte. În total puteți realiza maximum 50 de puncte.

50 de puncte – Foarte bine. Lucrează în continuare la fel de serios și ai șanse de reușită!

între 45 și 49 de puncte – Bine. Ești ușor distrat. Să sperăm că e doar o problemă de moment!

între 40 și 44 de puncte – Acceptabil. Nu ți-ar plăcea să fii mai sus?

între 35 și 39 de puncte – Suficient. Plimbă-te, distrează-te, cu un mare noroc, iei și tu un 5!

sub 34 de puncte – Situația ta e gravă. Fără întârziere, pune mâna pe carte! Și nu numai s-o ștergi de praf...

Testul nr. 46

Interjecția

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Interjecția este partea de vorbire neflexibilă care denumește senzații, stări sufletești, acte de voință sau imitări ale unor sunete din natură.

2. Interjecția este specifică limbii vorbite, caracterizând, de obicei, limbajul familiar.

3. În textul literar interjecția susține oralitatea și afectivitatea exprimării.

Scanned with OKEN Scanner

4. Asemeni tuturor celorlalte părții de vorbire, interjecția cunoaşte reguli precise de folosire.

5. Interjecțiile care imită sunete din natură se numesc onomatopee.

6. Atunci când interjecției *haide* i se adaugă desinențe verbale, aceasta se transformă într-un verb defectiv.

7. S-au format prin compunere interjecțiile: *bravo!, servus!, bogdaproste!, amin!.*

8. Următoarele două interjecții nu sunt onomatopee: *hapciu!, ha-ha-ha!*

9. Interjecția *ah!* poate exprima următoarele stări sufleteşti: durere, teamă, nostalgie, admirație.

10. Cuvintele următoare nu sunt interjecții, ci adverbe sau substantive întrebuințate cu valoare exclamativă: *afară!, ajutor!, aiurea!, valea!*

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei interjecții prin care se exprimă nemulțumirea;

2. trei interjecții prin care se exprimă admirația;

3. trei interjecții simple;

4. interjecții formate prin conversiune din verb, din substantiv, din pronume interogativ;

5. trei interjecții alcătuite dintr-un sunet;

6. trei interjecții onomatopee care reproduc sunete din natură;

7. trei interjecții predicative;

8. trei interjecții care nu pot fi niciodată predicative;

9. trei interjecții care să îndeplinească funcții sintactice;

10. interjecții care să îndeplinească funcțiile sintactice de circumstanțial de mod, complement direct şi atribut.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare şi stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

Scanned with OKEN Scanner

1. Interjecția se caracterizează printr-o mare instabilitate formală. Își are originea în exclamații și în imitații aproximative.

2. Interjecția este specifică stilului familiar. Marchează subiectiv comunicarea.

3. În exemplu: *Mă! ia ascultați; eu nu-s Nică Oșlobanu...* sunt două interjecții. *Mă* exprimă adresarea iar *ia* atragerea atenției.

4. În textul: *Și-i mândru cu boierii și, vai, nepăsător / De țară, de oștire, de lege și popor.*(V. Alecsandri), cuvântul subliniat este interjecție. Exprimă un sentiment de durere fizică.

5. În exemplul: *Fată hăi, vii astăzi?* întâlnim o interjecție de adresare. Aceasta nu se izolează de substantivul în vocativ pe care-l însoțește.

6. Sunt considerate interjecții internaționale: *alo!, adio!, bravo!, stop*! Sunt întâlnite în aceeași formă sau în forme apropiate în mai multe limbi.

7. În exemplul: *Iată că vă ascult!* cuvântul subliniat este o interjecție. *iată* este element regent pentru o subordonată completivă directă.

8. În exemplul: *Hai! că tot n-ai ce face!* interjecția subliniată este nepredicativă. În locul semnul exclamării se impune folosirea virgulei pentru a o izola de restul comunicării.

9. În exemplul: *Ei, nu zău, cum o să merg*? întâlnim o interjecție predicativă. *Zău* îndeplinește funcția sintactică de predicat verbal în propoziția principală.

10. Nu există nici o interjecție în exemplul următor: *Haidem să ne întoarcem mai repede!* Există o singură propoziție.

Testul nr. 47

Interjecția

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. În exemplul: *Halal elev!* interjecția subliniată nu îndeplinește nici o funcție sintactică.

2. Interjecțiile predicative nu se despart niciodată prin punctuație de restul comunicării.

3. Niciodată interjecția nu poate apărea în vecinătatea unui substantiv în cazul vocativ.

4. Orice interjecție se poate substantiviza.

Scanned with OKEN Scanner

5. Interjecțiile neintegrate printr-o funcție sintactică în propoziție se despart de restul comunicării prin virgulă, prin semnul exclamării sau prin linie de pauză.

6. În exemplul următor interjecția este element regent al unei subordonate completive directe: *Hai, dacă vrei!*

7. Interjecțiile *păzea!* și *uite!* provin din adverbe, prin schimbarea valorii gramaticale.

8. Interjecția *vai* poate fi determinată fie de un pronume personal aflat fie în cazul acuzativ, fie în cazul dativ.

9. Interjecțiile cu valoare verbală exprimă stilistic o acțiune mai dinamică decât cea a verbelor corespondente.

10. Interjecțiile compuse din termeni analizabili se scriu cu cratimă: *haida-de; haida-hai; tic-tac; trosc-pleosc; tura-vura.*

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. interjecții regente pentru un complement direct, un complement indirect și un complement circumstanțial de loc;

2. interjecții regente pentru o subordonată completivă directă, o subordonată completivă indirectă și o subordonată circumstanțială de loc;

3. interjecții neintegrate comunicării, aflate în interiorul propoziției;

4. trei locuțiuni interjecționale;

5. trei interjecții substantivizate prin articol nehotărât;

6. trei interjecții substantivizate prin articol hotărât;

7. trei interjecții substantivizate prin determinări;

8. trei interjecții aflate în vecinătatea unor verbe la modul imperativ;

9. trei interjecții care să aibă valoarea unor propoziții afirmative.

10. trei expresii care să aibă în componența lor interjecții.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

Scanned with OKEN Scanner

1. În exemplul: *Dar ce domnule! Aoleuuu*! există o singură propoziție. Interjecția subliniată nu are funcție sintactică.

2. În exemplul: *Cel mijlociu* [1] */ țuști* [2] */ iute sub chersin* [1]... (I. Creangă) sunt două propoziții. Prima propoziție este principală, iar a doua e principală incidentă.

3. În exemplul: *A, ce mult mă bucur!* interjecția exprimă un sentiment de satisfacție. În exclusivitate, interjecția *a!* exprimă satisfacția.

4. Seria următoare conține interjecții: *vai!, buf!, pac!*. Fiecare interjecție e alcătuită din câte trei sunete.

5. Cuvintele următoare sunt interjecții: *hăis!, cea!, pis!*. Exprimă comenzi adresate unor animale.

6. Grupurile de cuvinte din seria care urmează sunt considerate locuțiuni interjecționale: *ei bine!, nu zău!, ia te uită!, pe naiba!, da de unde!*. Într-o locuțiune interjecțională nu e obligatoriu să întâlnim o interjecție.

7. Cuvintele: *înainte!, înapoi!, jos!, sus!* sunt adverbe folosite cu valoare de adresare. Nu-şi schimbă valoarea morfologică pentru a deveni interjecții.

8. *Servus* este o interjecție împrumutată din limba greacă. Etimologic are sensul: *sunt sclavul sau robul dumitale.*

9. *Amin* este o interjecție specifică textelor religioase sau practicii bisericii creştine. Are sensul de: *adevărat! aşa să fie!.*

10. *Halal* este o interjecție de origine maghiară. În limba maghiară veche *halal* se folosea ca substantiv, cu sensul de *binecuvântare, fericire.*

Propuneri de evaluare a testelor privitoare la interjecții:

Fiecare răspuns corect se notează cu un punct, obținându-se astfel:

I – 10 puncte; II – 30 de puncte; III – 10 puncte. În total puteți realiza maximum de 50 de puncte.

50 de puncte – Foarte bine. Eşti meticulos, nu-ți scapă nici un detaliu, cât de mic ar fi. Ai foarte mari şanse de reuşită.

între 45 şi 49 de puncte – Bine. Stă în puterea ta să obții calificativul anterior. Concentrează-te mai mult!

între 40 şi 44 de puncte – Acceptabil. Nu renunța că nu eşti încă un învins!

între 35 şi 39 de puncte – Suficient. Chiar poți fi mulțumit cu un 5??? Pe de altă parte, nu zice hop până n-ai sărit şanțul!

sub 34 de puncte – Eşti certat rău de tot cu limba română! Poate n-ar strica să te trezeşti din amorțire... Reia testele după ce le vei fi înțeles rezolvarea!

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 48

Subiectul şi subordonata subiectivă

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Subiectul este partea principală de propoziţie despre care se spune ceva cu ajutorul predicatului.

2. Toate părţile de vorbire din seria următoare pot îndeplini funcţia sintactică de subiect: substantivul, adjectivul, pronumele, numeralul, verbul şi interjecţia.

3. Subiectul inclus e întâlnit în orice propoziţii care au ca predicat un verb la persoana I sau la a II-a, singular sau plural.

4. În a doua propoziţie din enunţul următor, subiectul este subînţeles: *Eu sunt un romantic. Seara mă plimb.*

5. În a doua propoziţie a enunţului următor subiectul este inclus: *El e mare iubitor de teatru. Mâine merge la premieră.*

6. Propoziţiile cu subiect nedeterminat exprimă constatări valabile pentru toate persoanele aflate în situaţii asemănătoare.

7. În propoziţia cu subiect nedeterminat, predicatul trebuie să fie exprimat printr-un verb impersonal.

8. Subiectul propoziţiei următoare este nedeterminat: *Nu ne mai putem permite multe greşeli.*

9. Numele (substantivului sau înlocuitorul său) prin care e exprimat subiectul stă – de regulă – în cazul nominativ.

10. În exemplul: *E evident pentru <u>oricare</u> înţelege situaţia* pronumele subliniat stă în cazul nominativ şi are funcţia sintactică de subiect.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. subiecte exprimate prin trei pronume diferite substantivizate;

2. subordonate subiective care să aibă ca regente trei verbe impersonale folosite la diateza pasivă;

3. subiecte nedeterminate pe lângă predicate exprimate prin verbe: la diateza activă, modul indicativ, persoana a II-a singular; la diateza activă, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a singular; la diateza reflexivă, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a singular;

4. propoziţii care nu pot avea subiect cu predicatele exprimate prin trei verbe diferite;

Scanned with OKEN Scanner

5. trei subordonate subiective care să aibă ca elemente regente adverbe predicative;

6. trei propoziții cu subiect multiplu;

7. trei propoziții unde subiectul să fie reluat prin diferite pronume;

8. trei subiecte ale unor interjecții;

9. trei subiecte a diferite verbe la modul infinitiv;

10. trei subiecte exprimate prin verbe la modul infinitiv.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. În exemplul: *Acolo se mănâncă bine* subiectul este subînțeles. Este un subiect nedeterminat.

2. În exemplul: *Urmează o pauză* subiectul nu este exprimat. Este o propoziție cu subiect inclus.

3. Subordonata din exemplul următor este subiectivă: *Nu s-a mai aflat niciodată când a plecat vecinul său.* Elementul regent este un verb la un mod personal.

4. În exemplul următor subiectul este multiplu: *Mirii și invitații lor, femei și bărbați în costume de sărbătoare, erau foarte fericiți.* Elementele componente ale subiectului multiplu sunt substantivele *femei* și *bărbați.*

5. În exemplul: *Freud a susținut că procesului de sublimare, descris mai sus, i se datoresc nu numai visul, dar și nevroza, deopotrivă cu miturile popoarelor și cu creațiile de artă* (T. Vianu), sunt două propoziții. Cuvintele subliniate intră în componența subiectului multiplu al celei de-a doua propoziții.

6. Subiectul din propoziția următoare este inclus: *Unde pleacă, mamă?* Substantivul *mamă*, în această propoziție, nu poate îndeplini funcția sintactică de subiect.

7. De regulă, numele (substantivul sau substitutul său) prin care se exprimă subiectul stă în cazul nominativ. Nu este admisă nici o excepție de la această regulă.

8. Propoziția următoare are subiectul exprimat: *Tie ți se cuvine!* Cuvântul subliniat îndeplinește funcția sintactică de subiect.

Scanned with OKEN Scanner

9. În propoziția: *Nu mi-e foame!* sunt exprimate atât subiectul logic cât și subiectul gramatical. Cuvântul subliniat are rol de subiect logic și funcție sintactică de complement indirect.

10. În exemplul: *Ați venit toți?* subiectul este inclus. Cuvântul subliniat este apoziție.

Testul nr. 49

Subiectul și subordonata subiectivă

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. În propozițiile următoare, subiectul este nedeterminat: *Toate limbile să le înveți, dar pe a ta mai mult s-o cinsteşti.*

2. Predicatele exprimate prin verbe care se referă la fenomene atmosferice nu pot avea subiect.

3. Nu are subiect propoziția: *Se luminează de ziuă!*

4. Nici una din propozițiile frazei următoare nu are subiect: *Mama tună și fulgeră prin casă.*

5. În textul următor sunt două subordonate subiective: *Am auzit vorbindu-se pe la noi că vor veni curând toți cei plecați.*

6. Subordonata subiectivă poate fi introdusă numai prin următoarele elemente relaționale: conjuncții, pronume relative și adjective relative.

7. Subordonata subiectivă din textul următor e introdusă prin pronume relativ: *Ceea ce spui mă interesează.*

8. Nu e nici o subordonată subiectivă în fraza următoare: *Urmează să ne spui și nouă...*

9. Sunt două subordonate subiective în fraza: *Ceea ce afirmi e că nu te mai interesează prezența mea.*

10. Este recomandabilă întotdeauna virgula dintre subordonata subiectivă și regenta ei.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. subiecte exprimate prin adverbe substantivizate prin determinări;

2. subiecte exprimate prin pronume relative în diferite cazuri;

3. trei subiecte ale unor verbe la modul gerunziu;

Scanned with OKEN Scanner

4. subordonata subiectivă să fie reluată prin: pronumele demonstrativ *aceasta*; pronumele nehotărât *totul*; adjectivul pronominal nehotărât *toate* şi pronumele demonstrativ *acestea*;

5. trei fraze a câte trei propoziţii între care o principală şi două subordonate subiective introduse prin diferite elemente de relaţie;

6. trei exemple în care să existe subordonate subiective coordonate copulativ cu subiectul;

7. trei subiecte exprimate prin diferite verbe la gerunziu;

8. trei subiecte exprimate prin pronume posesive;

9. o frază alcătuită din mai multe propoziţii; în trei dintre acestea subiectul să fie subînţeles;

10. trei subiecte exprimate prin locuţiuni substantivale.

III. Analizaţi conţinutul celor două părţi ale enunţurilor următoare şi stabiliţi legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relaţie cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relaţie cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. În exemplul următor există un singur subiect: *Faptele povestite şi nu povestitorul apar pe primul plan* (T. Vianu). Acesta indică cine săvârşeşte acţiunea exprimată de predicatul *apar*.

2. În exemplul: *Cartea este tot mai interesantă* substantivul subliniat este subiect. Arată cui i se atribuie o calitate.

3. În textul: *Cum mergea Ivan... numai ce aude vorbind în urma lui doi drumeţi* (I. Creangă), substantivul subliniat este subiect gramatical în prima propoziţie şi subiect subînţeles în cea de-a doua. Acestea sunt singurele subiecte din exemplul supus analizei.

4. În textul: *Fugi, domnule, de-aici* [1], */ se auzi strigând* [2] *,/ joci ca o mazepă* [3]. (Camil Petrescu), întâlnim următoarele subiecte: P_1 – subiect inclus; P_2 – subiect nedeterminat; P_3 – subiect inclus. În nici o propoziţie subiectul nu e exprimat.

5. Nu sunt subordonate subiective în textul următor: *Cred că noaptea asta brumează, adăugai iar, fără răspuns* (Pavel Dan). Cuvântul subliniat este subiectul celei de-a doua propoziţii.

Scanned with OKEN Scanner

6. Fraza următoare e alcătuită din două propoziții principale: *Nu plouă norii, nici nu vor să treacă...* (Șt. O. Iosif). În prima propoziție subiectul e exprimat printr-un substantiv, iar în cea de-a doua este subînțeles.

7. În textul următor sunt două propoziții: *Lasă-l, Harap-Alb, în plata lui Dumnezeu, că s-a da el Spânul peste om vreodată.*(I. Creangă). Cuvintele subliniate îndeplinesc funcția sintactică de subiect.

8. În textul: *S-a fost minune ce spunea...* (G. Coșbuc) subordonata nu este subiectivă. Cuvintele subliniate îndeplinesc funcția sintactică de subiect în propozițiile din care fac parte.

9. În exemplul următor, propoziția subliniată este subiectivă: *Ceea ce este mai departe de mine / Fiind mai aproape de mine / «Tu» se numește* (Nichita Stănescu). Elementul regent al acestei subordonate subiective este verbul predicativ *se numește*.

10. În ambele propoziții care alcătuiesc fraza următoare subiectul este neexprimat: *De treci codri de aramă, de departe vezi albind / Și-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint* (M. Eminescu). În amândouă propozițiile subiectul este nedeterminat.

Testul nr. 50

Subiectul și subordonata subiectivă

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. La nivel frastic, subiectul are drept corespondent sintactic subordonata subiectivă.

2. Subiectiva este o propoziție principală deoarece corespunde unei părți principale de propoziție.

3. Elementul regent al subordonatei subiective este întotdeauna un verb sau o locuțiune verbală impersonală.

4. Subiectiva se identifică, în exclusivitate, cu ajutorul întrebărilor *cine?* sau *ce?* puse verbului.

5. În exemplul: *Dau cui cere* pronumele relativ are dublu rol sintactic: introduce o subordonată și îndeplinește funcția sintactică de subiect al predicatului *cere*.

6. Pentru a impresiona ascultătorul, întărind ideea de autor al acțiunii subiectul poate fi reluat.

7. În propoziția principală din textul următor subiectul este reluat: *S-a găsi el cineva care să te pună la punct.*

Scanned with OKEN Scanner

8. Subiectul poate fi întâlnit doar pe lângă verbe la moduri personale.

9. De regulă, indiferent prin ce este exprimat, subiectul stă înaintea predicatului.

10. Subiectul nu se desparte prin virgulă de predicat.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei subiecte exprimate prin verbe la modul supin;

2. trei subiecte exprimate prin diferite numerale;

3. trei subiecte exprimate prin locuțiuni verbale la modul infinitiv;

4. subiecte multiple în componența cărora să se afle: două verbe la infinitiv coordonate copulativ; două verbe la supin coordonate copulativ; două substantive nearticulate la numărul singular coordonate copulativ;

5. Trei scurte exemple din operele literare studiate în care antiteza să se exprime prin intermediul subiectului;

6. Trei subordonate subiective introduse prin diferite elemente raționale care să aibă ca element regent verbe predicative la moduri personale;

7. Trei subordonate subiective care să aibă ca regent verbe predicative la modul infinitiv;

8. Trei subordonate subiective care să aibă ca regent verbe predicative la modul gerunziu;

9. Următoarea structură sintactică ilustrată prin trei exemple diferite: 1PP;2SB(1);3SB(2);

10. Trei subordonate subiective care să aibă ca regent diferite verbe la modul supin.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Subiectul celei de-a doua propoziții din exemplul următor este subînțeles: *Trecut-au anii ca nori lungi pe șesuri / Și niciodată n-or să vie* iară... (M. Eminescu). A fost exprimat în propoziția anterioară, iar verbul predicat este la persoana a III-a numărul plural.

Scanned with OKEN Scanner

2. Propoziția subordonată din exemplul următor este subiectivă: *Mă deranjează că pleci*. Răspunde la întrebarea *ce?* pusă verbului din regentă.

3. Este greșit folosită virgula după propoziția subiectivă: *Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus*. De regulă, subordonata subiectivă nu se desparte prin virgulă de propoziția regentă.

4. Subordonatele subiective din exemplele următoare stau, obligatoriu, după propoziția regentă: *Trebuie să mergi*; *Nu se știe cine vine; E greu să înțelegi*. Elementul regent la acestor subordonate subiective este un verb impersonal sau o locuțiune verbală impersonală.

5. Sunt două subordonate subiective în textul următor: *Tu ești și-ai fost mai mult decât în fire / Era să fii, să stai, să viețuiești* (T. Arghezi). În toate subordonatele subiective din text subiectul este inclus.

6. În textul următor sunt patru subordonate subiective: *I se părea că-i pocnesc urechile, că nu mai are stomac bun, că inima i se oprește deodată fiindcă el n-o mai aude* (G. Călinescu). Regentul tuturor subordonatelor subiective din text este același verb reflexiv impersonal.

7. În textul următor sunt trei subordonate subiective: *E însă mult mai ușor a deosebi frunzele de roade decât a le descrie esența, a le reduce la germenul primitiv* (M. Eminescu). Cuvintele subliniate îndeplinesc funcția sintactică de subiect.

8. Prima subordonată din textul următor este subiectivă: *Munteanul i-i dat să-și câștige pâinea cu toporul, iar asupra iernii coboară s-și pună turmele la iernat*. (M. Sadoveanu). Are ca element regent un verb predicativ, personal, tranzitiv.

9. În textul următor sunt două subordonate subiective: *Dar fără îndoială că în cele din urmă s-ar fi întâmplat ceea ce s-a întâmplat, pentru că simțeam în mine o nemulțumire și-o căință de câte ori te părăseam*(G. Călinescu). Ambele subordonate subiective au subiectul exprimat.

10. În textul următor sunt trei subordonate subiective: *De cum se vor petrece toate acestea, cine să aibă grijă ca lucrurile să iasă bine, cine să fie tras la răspundere dacă ceva are să iasă prost, toate acestea nu i se păreau lui Ilie Moromete lucruri la care să se gândească în mod deosebit* (M. Preda). Subiectul propoziției principale este exprimat printr-un adjectiv pronominal demonstrativ.

Propuneri de evaluare a testelor privitoare la subiect și la subordonata subiectivă:

Fiecare răspuns corect se notează cu un punct, obținându-se astfel:

I – 10 puncte; II – 30 de puncte; III – 10 puncte. În total puteți realiza maximum de 50 de puncte.

50 de puncte – Foarte bine. Gândirea logică și, uneori, intuiția sunt cele două atuuri ale tale.

Scanned with OKEN Scanner

între 45 şi 49 de puncte – Bine. Micile imperfecţiuni, dacă sunt înţelese, pot fi corectate destul de repede.

între 40 şi 44 de puncte – Acceptabil. Faci parte din categoria celor care, ori au noroc şi sunt ultimii pe o listă a reuşiţilor, ori, în cele mai multe situaţii, media obţinută e cu puţin sub cea a ultimului admis. Bagă de seamă, în viaţă nu ai mereu noroc!

între 35 şi 39 de puncte – Suficient! Gândeşte-te însă că vei fi singurul vinovat de vreo eventuală nereuşită. Trebuie să devii responsabil şi să studiezi serios dacă îţi doreşti cu adevărat să izbândeşti!

sub 34 de puncte – Sabia lui Damocles e deasupra capului tău chiar în acest moment! Doar în tine îţi e salvarea!

Testul nr. 51

Predicatul şi subordonata predicativă

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Predicatul este partea principală de propoziţie care spune ceva cu ajutorul unui complement direct.

2. E obligatoriu ca verbul sau locuţiunea verbală prin care este exprimat predicatul să fie la diateza activă.

3. Sunt de asemenea verbale şi predicatele exprimate prin interjecţii, adverbe şi locuţiuni adverbiale predicative.

4. În textul următor sunt şase predicate verbale: *Iată că mai sunt trei zile până ce se împlineşte sorocul, aşa că n-ar fi rău să încerci să-mi fac socotelile* (I. Creangă).

5. În enunţul următor există un singur predicat verbal: *Ei au plecat la mare, iar ele, dornice de linişte, la munte.*

6. În ordinea apariţiei în text, propoziţiile din fraza următoare sunt: subiectivă, principală, predicativă: *Ce afirmi acum pare să ne despartă definitiv.*

7. Subordonata introdusă prin conjuncţia simplă *să* nu este predicativă: *Cora îşi împărţea cu dărnicie afecţiunea, părând să o ceară şi ea la rândul ei.*

8. Predicatul nominal este alcătuit dintr-un verb copulativ şi un adjectiv sau un substantiv în cazul nominativ.

9. În ordinea alfabetică, cele mai des întâlnite verbe copulative sunt: a ajunge, a deveni, a fi, a se face, a ieşi, a însemna, a se numi, a părea, a rămâne.

Scanned with OKEN Scanner

10. Sunt cinci predicate nominale în textul următor: *Am rămas singur lângă fântâna cu cumpăna, care era situată la marginea pădurii şi mă năpădi mireasma verdeţii tare, căci într-un fel miroase carpinul, mirosul fagului e altul, altul al arţarului. Varietatea vieţii e fără de margini* (M. Sadoveanu).

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. trei predicate verbale exprimate prin diferite interjecţii;

2. trei predicate verbale exprimate prin adverbe predicative;

3. predicatul verbal să fie exprimat prin verbul *a fi* care să aibă succesiv, următoarele sensuri: a cost, a merge, a se produce;

4. trei verbe copulative la modurile: supin, gerunziu şi infinitiv;

5. trei predicate verbale exprimate prin locuţiuni verbale;

6. trei predicate nominale, eliptice de verbul copulativ, cu numele predicativ exprimat prin verbe la modul supin;

7. trei subordonate predicative care să aibă ca regent diferite verbe copulative la modul infinitiv;

8. subordonatele predicative să fie introduse prin adjectivele pronominale nehotărâte: *care; ce; cât*;

9. trei predicate nominale cu numele predicative exprimate prin adverb;

10. trei predicate nominale cu numele predicative exprimate prin diferite pronume interogative în cazul nominativ.

III. Analizaţi conţinutul celor două părţi ale enunţurilor următoare şi stabiliţi legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relaţie cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relaţie cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Propoziţia următoare are un predicat verbal: *A fost aşteptat la aeroport cu mare fast*. Verbul prin care este exprimat se află la diateza pasivă.

2. Un predicat este verbal şi unul e nominal în textul următor: *O, nu-i umbra ei aceea –, este îngeru-i de pază* (M. Eminescu). Predicatul nominal este alcătuit dintr-un verb copulativ şi un nume predicativ exprimat prin substantiv.

Scanned with OKEN Scanner

3. Numele predicativ din exemplul următor e reprezentat de cuvintele subliniate: *Problema este cel mai greu de rezolvat.* Subiectul acestei propoziții este simplu.

4. În exemplul: *Cât este ceasul?* verbul subliniat este copulativ. Nu are înțelesul lui a *exista; a se afla; a se găsi.*

5. Predicatul nominal este subliniat în exemplul următor: *Începutul cu începutul s-a făcut om cu vază* (Ioan Slavici). Numele predicativ este exprimat printr-o locuțiune substantivală.

6. Cuvântul subliniat din exemplul următor este nume predicativ: *Fiind băiet, păduri cutreieram...* (M. Eminescu). Verbul *fiind* este copulativ.

7. În textul următor sunt două subordonate predicative introduse prin adverbul relativ *cum: Dacă rămân mai departe cum sunt / Voi îngheța sau mă voi aprinde, / Dar nu rămân așa cum sunt / Închid ochii: se arată numai peisajul interior / Adică alb, adică vânăt* (Nichita Stănescu). Ambele subordonate predicative au ca element regent verbul copulativ *rămân.*

8. În exemplul: *Ea un înger ce se roagă / El un demon ce visează* (M. Eminescu). sunt două predicate verbale. Nu există nici un predicat nominal.

9. Cuvântul subliniat este substantiv: *Păcat că are astfel de obiceiuri.* Formează singur un predicat verbal.

10. În textul următor sunt cinci predicate: *Și s-așază toți la masă, cum li-s anii, cum li-s rangul / Lin vioarele răsună, iară cobza ține hangul* (M. Eminescu). Două predicate sunt nominale și trei sunt verbale.

Testul nr. 52

Predicatul și subordonata predicativă

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Toate predicatele din textul următor sunt verbale: *Tu să șezi la grajd nedezlipit și ca de ochii din cap să îngrijești de calul meu că de-oi veni acolo și n-oi găsi trebile făcute după plac, vai de pielea ta are să fie.* (I. Creangă)

2. Cuvântul subliniat nu este nume predicativ: *Ajuns măcelar, firea lui s-a înăsprit.* (Ioan Slavici)

3. Cuvintele subliniate reprezintă predicatul nominal al propoziției următoare: *A rămas Mara, săraca, văduvă, cu doi copii, sărăcuții de ei...* (Ioan Slavici)

Scanned with OKEN Scanner

4. Adverbele şi locuţiunile adverbiale pot îndeplini funcţia sintactică de nume predicativ.

5. Numele predicativ poate fi întâlnit şi pe lângă verbe copulative la moduri nepersonale.

6. În exemplul următor, verbul copulativ este la un mod nepersonal: *Obligaţia lui este de a citi foarte mult.*

7. De cele mai multe ori numele predicativ stă după verbul copulativ.

8. În textul următor este subliniată subordonata predicativă: *Dacă unele popoare au rămas în urmă este că au îndurat un regim nefavorabil din pricina vitregiilor politice*. (N. Bălcescu)

9. Între mai multe subordonate predicative, depinzând de acelaşi element regent se pot stabili diferite raporturi de subordonare.

10. Toate verbele copulative sunt nepredicative.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. predicatul nominal exprimat prin: substantiv în cazul genitiv, fără prepoziţie; substantiv în cazul dativ precedat de prepoziţie; substantiv în cazul acuzativ, precedat de prepoziţie;

2. predicat nominal cu numele predicat exprimat, succesiv prin trei adverbe diferite;

3. predicatul să fie exprimat prin verbul *a ajunge* folosit cu următoarele valori: verb predicativ, personal; verb copulativ şi verb predicativ impersonal;

4. predicatul exprimat prin verbul *a rămâne* folosit cu următoarele valori: verb predicativ, personal; verb predicativ impersonal, verb nepredicativ, copulativ;

5. predicatul exprimat prin verbul *a ieşi* folosit cu următoarele valori: verb predicativ, personal; verb, predicativ, impersonal; verb nepredicativ, copulativ;

6. subordonata predicativă, pe rând, prin trei adverbe diferite;

7. subordonata predicativă introdusă, pe rând, prin trei adjective pronominale nehotărâte;

8. numele predicativ exprimat prin numeral colectiv aflat, succesiv, la următoarele cazuri: nominativ, genitiv, acuzativ;

9. numele predicativ exprimat prin trei substantive compuse în cazul dativ

10. subordonata predicativă introdusă prin pronumele relativ *care* cu următoarele funcţii sintactice: subiect, nume predicativ, complement indirect.

Scanned with OKEN Scanner

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Numele predicativ subliniat formează singur o propoziție: *Una-i lumea-nchipuirii cu-a ei mândre flori de aur / Alta unde cerci viața s-o tocmești precum un faur...* (M. Eminescu). O astfel de construcție are un grad sporit de expresivitate.

2. Sunt cinci predicate în textul următor: *Și apoi, mai aveam și alte bunuri: când mă lua cineva cu răul, puțină treabă făcea cu mine, când mă lua cu binișorul, nici atâta..* (I. Creangă). Toate predicatele din text sunt verbale.

3. În exemplul: *...începe a bura, apoi o întoarce în lapoviță, pe urmă o dă în frig și ninsoare* (I. Creangă), sunt patru predicate verbale. Trei dintre aceste predicate verbale sunt exprimate prin locuțiuni.

4. Cuvintele subliniate alcătuiesc un predicat nominal: *Mi-e lehamite să mă mai rog de tine! Lehamite* este un substantiv feminin, defectiv de plural.

5. Sunt două propoziții în textul următor... ... *mi-i nu cumva să te-ntâlnești cu scârba în drum* (I. Creangă). În ambele propoziții, predicatul este verbal.

6. Sunt două predicate în exemplul: ... *așa-i că iar te-a ajuns nevoia de mine?* (I. Creangă). Ambele predicate sunt nominale.

7. Propoziția următoare conține un predicat nominal: *El ne este de mare folos*. Numele predicativ este exprimat printr-un adjectiv.

8. Sunt cinci predicate în textul următor... *și dacă mai întârzia să fugă era tocmai din pricină că chibzuia și se sfătuia îndelung cu Guica...* (M. Preda). În propoziția principală predicatul este verbal.

9. În propoziția principală din fraza următoare predicatul este verbal: *Și dacă nu vrea să meargă e pentru a ne convinge să renunțăm*. Verbul predicativ *e* este impersonal.

10. Adverbul subliniat din textul următor nu este predicativ: *Negreșit, amice, că pe când te aflai șofer la Paris, vei fi rătăcit uneori, duminica, când ploua afară...* (Al. Odobescu). În imediata lui apropiere nu se află nici o conjuncție.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 53

Predicatul şi subordonata predicativă

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Substantivul cu funcţia sintactică de nume predicativ stă numai în cazul nominativ.

2. Cuvintele subliniate reprezintă un predicat nominal: *Pare ceva inadmisibil să gândeşti aşa ceva.*

3. Numele predicativ din exemplul următor este exprimat printr-un verb la modul supin: *Totul este simplu, atât de simplu încât / Devine de neînţeles* (Nichita Stănescu).

4. Pentru a îndeplini funcţia sintactică de predicat verbal, verbul *a fi* trebuie să aibă, în exclusivitate, unul din sensurile: *a exista, a se afla, a se găsi.*

5. Predicatul verbal este singura parte de propoziţie ce nu poate fi exprimată printr-o propoziţie echivalentă.

6. Subordonata predicativă din textul următor este introdusă prin conjuncţia simplă *să: Visul lui e ca orice copil, de aici sau de oriunde, să se dezvolte liber, fără nici un fel de constrângeri sociale.*

7. Propoziţia subliniată este predicativă: *Ce am fost odinioară nu mai pot să fiu.*

8. De regulă, subordonata predicativă se desparte prin virgulă de regenta ei.

9. Propoziţia subliniată nu este predicativă: *Norocu-i după cum şi-l face omul.*

10. Subordonata predicativă nu se identifică prin intermediul întrebării, ci stabilind valoarea copulativă a verbului din regentă.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. predicatul exprimat prin verbul *a (se) face* folosit cu următoarele valori: verb predicativ, personal; verb predicativ impersonal; verb copulativ;

2. subordonata predicativă să aibă ca regent trei verbe copulative diferite şi să fie introdusă prin pronumele relativ *ce*;

3. subordonate predicative obţinute prin extensia unor nume predicative exprimate prin: adverb, verb la infinitiv, substantiv în cazul acuzativ;

Scanned with OKEN Scanner

4. subordonata predicativă introdusă, pe rând, prin trei locuțiuni conjuncționale;

5. următoarea schemă să fie ilustrată prin trei exemple:

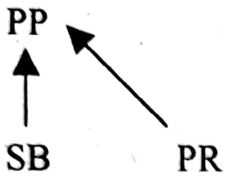

6. subordonata predicativă cu elementul regent exprimat, succesiv, prin trei verbe copulative la modul gerunziu;

7. trei subordonate predicative introduse prin conjuncția compusă *ca... să*.

8. subordonata predicativă să aibă ca regente verbe la moduri nepersonale care, în propoziția din care fac parte, să îndeplinească următoarele funcții sintactice: atribut verbal; nume predicativ, subiect;

9. subordonata predicativă introdusă prin pronumele relativ *cine* care să îndeplinească următoarele funcții sintactice: subiect, nume predicativ, complement indirect;

10. nume predicative exprimate prin: pronume posesiv, pronume negativ, pronume nehotărât.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Interjecția *iată* din exemplul următor nu este predicativă: *Iată vine-un sol de pace c-o năframă vârf de băț...* (M. Eminescu). Nu îndeplinește nici o funcție sintactică.

2. Verbul subliniat din exemplul următor nu îndeplinește funcția sintactică de predicat: *Era o curată prostie să ia băiatul, pe care l-a crescut el în școala lui, și să-l îndepărteze de dăscălie pentru ca să-l scoată te pomenești ce popă sau, poate, chiar advocat* (I. Slavici). *Te pomenești ce* este o locuțiune adjectivală nehotărâtă.

3. Sunt șase predicate în textul următor: *Spuneau că cei treji / Nu sunt altceva decât / Privire, atunci când privesc / Auz, atunci când aud / Durere, atunci când se-ndurerează* (N. Stănescu). Patru predicate sunt verbale și două sunt nominale.

Scanned with OKEN Scanner

4. Sunt patru predicate în exemplul următor: *Dar ura lor / Din când în când devenea / Colosală / Pentru că, spuneau ei / Însăşi privirea se poate trezi* (Nichita Stănescu). În text există patru verbe.

5. Propoziția principală din exemplul următor conține un predicat nominal incomplet: *Asta nu înseamnă că toți capătă o experiență de Don Quijote* (M. Preda). Verbul *nu înseamnă* este copulativ.

6. Cuvintele subliniate din exemplul următor sunt nume predicative: *Ei, cei treji aleargă tot timpul / În ei înşişi / Fiind rând pe rând / Numai o gleznă / sau / numai un braţ / Restul trupului azvârlindu-şi-l / rând pe rând / în tenebre* (Nichita Stănescu). Aceste nume predicative sunt exprimate prin substantive.

7. Sunt patru predicate în exemplul următor: *Tăcerea se izbeşte de trunchiuri, se-ncrucişe, / Se face dragoste, se face nisip (Nichita Stănescu).* Toate predicatele sunt verbale.

8. Sunt două predicate nominale în textul următor: *Bună să-ți fie inima, cum ți-i căutătura* (I. Creangă). Este subliniat cel de-al doilea predicat nominal.

9. Sunt patru predicate în textul următor: *Al cui eşti, tu, şoarece de câmp / al cui ai putea să fii, tu, când de tine / nimănuia nu-i este foame* (N. Stănescu) .Două predicate sunt verbale şi două sunt nominale.

10. Cuvântul subliniat din textul următor este verb copulativ: *Adevărat este că toate popoarele sunt egale...* (N. Bălcescu). Nu are conținut lexical, ci exprimă un raport gramatical.

Testul nr. 54

Acordul predicatului cu subiectul

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Nu există nici o greşeală de acord în enunțul următor: *E aproape imposibil de ştiut care dintre copii ce se jucau în faţa blocului i-a zgâriat maşina.*

2. Este incorect să se spună: *Subsemnatul nu recunosc semnătura de pe acest document.*

3. În exemplul următor este respectată regula acordului gramatical dintre subiect şi predicat: *Cine au câştig de cauză, elevii sau profesorii acestora?*

4. Exemplul următor conține o greşeală de acord: *Anul acesta s-a tăiat foarte puțin brad şi paltin.*

Scanned with OKEN Scanner

5. Se impune corectarea enunțului următor, realizându-se acordul subiectului multiplu cu predicatul: *La alimentara din colț zahăr și ulei nu mai este.*

6. Nu este corect să se spună: *Omul și casa trebuie respectați.*

7. Când subiectul multiplu e alcătuit din substantive nume de persoana care sunt de genuri diferite, femininul are precădere asupra masculinului ca în exemplul: *Băieții și fetele au fost învățate încă din copilărie ce înseamnă respectul.*

8. Este recomandabil acordul prin atracție în exemplul următor: *A fost odată un moș și-o babă...*

9. Nu este incorect să se spună: *Ce-s cu aceste foi pe masa mea?*

10. E incorect realizat acordul predicatului cu subiectul într-una din propozițiile din exemplul următor: *Anul acesta se va sărbători, așa cum, se cuvine, treizeci de ani de la înființarea acestei școli.*

II. Construiți câte un exemplu în care să existe:

1. în poziția sintactică de subiect următoarele substantive însoțite de determinanții indicați: *o mulțime de specialiști; majoritatea voturilor; o parte dintre ei*;

2. subiect exprimat prin următoarele cuvinte: jumătate, treime, mie;

3. predicat exprimat prin verb la diateza pasivă, iar subiectul multiplu alcătuit din: nume proprii de persoane, de genul masculin și de genul feminin; nume de lucruri de genul neutru și de genul feminin singular; nume de lucruri de genul masculin, numărul plural și de genul feminin, numărul singular;

4. trei propoziții cu subiect multiplu ale cărui elemente componente să fie la singular, în raport de coordonare disjunctivă;

5. trei propoziții cu subiect simplu exprimat prin pronume nehotărât și / sau negativ urmat de determinanți, fie substantive, fir pronume personale;

6. trei fraze alcătuite din câte două propoziții: predicatul propoziției principale exprimat prin verbul predicativ impersonal *a fi* la modul indicativ, timpul imperfect, iar predicatul subordonatei exprimat prin verb predicativ, personal, modul indicativ, timpul prezent, afla, succesiv, la persoana I, numărul singular; persoana a II-a; numărul singular, persoana a II-a, numărul plural;

7. propoziții care să respecte următoarele cerințe:
subiectul multiplu: *de învățat și de scris* + predicat nominal ;
subiectul multiplu: *fierul și cărbunele* + predicat verbal;
subiectul multiplu: *fier și cărbune* + predicat verbal;

Scanned with OKEN Scanner

8. trei propoziții care să respecte următoarele două cerințe: subiectul să fie exprimat printr-un pronume de politețe, cu formă de persoana a II-a plural, referindu-se însă la persoana a II-a singular; predicatul să fie nominal;

9. subiectul exprimate prin substantivele: *echipaj, familie, grup;*

10. subiecte exprimate prin următoarele substantive: *Craii de Curtea-Veche, Moromeții, Poemele luminii.*

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. În propoziția următoare nu este nici o greșeală: *Plecarea din clasă a unor elevi buni i-au scăzut mult nivelul.* În această situație e recomandabil acordul prin atracție.

2. Nu este greșit realizat acordul în propoziția următoare: *Toți încercăm câte ceva în viață.* Predicatul se acordă cu subiectul inclus *noi.*

3. Este corectă formularea: *Cinci sute de milioane de lei este o avere.* Subiectul acestei propoziții este exprimat prin numeralul cardinal *cinci sute.*

4. Nu este corect realizat acordul în exemplul următor: *Pentru mine, tu sau el, sunteți totuna.* Elementele componente ale subiectului multiplu sunt în raport de coordonare disjunctivă, fapt ce impune ca predicatul propoziției să fie exprimat printr-un verb la numărul singular.

5. Normele limbii literare nu admit corectă o formulare precum: *Voi trebuiați să veniți.* Verbul subliniat este unipersonal prin formă și impersonal prin conținut, impunând a fi folosit numai la persoana a III-a, numărul singular.

6. Este corect: *Colegul, prietenul tău, n-a mai venit.* De asemenea este recomandabil: *Colegul, prietenul tău n-au mai venit.*

7. Nu identificăm nici o greșeală de acord în fraza următoare: *Tu ai fost prietenul care l-ai ajutat în cele mai grele momente.* Fraza anterioară poate fi reformulată astfel: *Tu ai fost prietenul care l-a ajutat în cele mai grele momente.*

8. Există o singură greșeală de acord în exemplul următor: *Numărul familiilor care nu-și poate asigura un nivel minim de trai cresc din ce în ce mai mult.* Se impune acordul predicatului exprimat prin verbul *a crește* cu subiectul simplu, exprimat prin substantivul *numărul.*

Scanned with OKEN Scanner

9. Nu este corect: *Au fost chemați la aniversarea școlii multe personalități care i-au păşit pragul cândva*. Predicatul exprimat prin verb la diateza pasivă nu se acordă, în exemplul dat, cu subiectul.

10. Nu e greşit să spunem: *Cine-au cucerit Troia?* E admisă şi formularea :*Cine-a cucerit Troia?*

Propuneri de evaluare atât a testelor privitoare la predicat şi la subordonata predicativă cât şi a testului care are în vedere acordul predicatului cu subiectul:

Fiecare răspuns corect se notează cu un punct, obținându-se astfel:

I – 10 puncte; II – 30 de puncte; III – 10 puncte. În total, puteți realiza maximum de 50 de puncte la fiecare din cele patru teste în discuție.

50 de puncte – Foarte bine. Exprimarea ta este corectă, clară tocmai pentru că se bazează pe cunoştințe temeinice de gramatică.

între 45 şi 49 de puncte – Bine. Nu îți lipseşte mult, dar ceea ce nu e ți-ar da mai multă siguranță şi încredere în tine. Continuă să lucrezi cu seriozitate!

între 40 şi 44 de puncte – Acceptabil. Mediocritatea e însă periculoasă. Ai o personalitate pe care vrei să ți-o afirmi. De ce accepți să fii asemeni celor mulți?

între 35 şi 39 de puncte – Suficient. Nu ai prea fost preocupat de studiu în ultimul timp.

sub 34 de puncte – Grav. Limba română are prea multe secrete pentru tine. Poate nu-i încă târziu să le afli...

Testul nr. 55

Atributul şi subordonata atributivă

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Atributul este o parte secundară de propoziție care determină un substantiv sau un substitut al acestuia.

2. Clasificarea atributului are în vedere părțile de propoziție prin care acesta este exprimat.

3. Atributul adjectival se exprimă doar prin adjective calificative.

4. Atributul substantival este exprimat prin substantiv (locuțiune substantivală) aflat la unul din cazurile: nominativ, acuzativ, genitiv sau dativ.

5. Atributul pronominal este exprimat prin pronume şi adjectiv pronominal într-unul din cazurile: nominativ, acuzativ, genitiv sau dativ.

Scanned with OKEN Scanner

6. Subordonata atributivă poate fi introdusă doar prin pronume sau adjective pronominale relative ori prin conjuncții simple sau compuse.

7. În exemplul următor, subordonata atributivă este introdusă printr-un adjectiv pronominal relativ care (în propoziția din care face parte) îndeplinește funcția sintactică de atribut adjectival: *Aceasta e casa în curtea căreia am copilărit.*

8. Atributiva din exemplul următor e introdusă prin pronumele relativ simplu, invariabil *ce* : *Şi aceştia nu sunt decât primii fiori, uşor perceptibili, a ceea ce de mult speram să se întâmple.*

9. De regulă, subordonata atributivă stă după termenul regent.

10. Atributiva explicativă aduce o explicație suplimentară şi se desparte prin virgulă de regenta ei.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. atribute adjectivale exprimate prin adjectiv pronominal relativ, adjectiv pronominal posesiv, adjectiv pronominal nehotărât;

2. atribute substantivale exprimate prin substantive proprii în cazurile: nominativ, dativ şi acuzativ;

3. atribute pronominale exprimate prin pronume personale în cazurile nominativ, genitiv, dativ;

4. atribute verbale exprimate prin trei verbe diferite la supin ;

5. trei atribute verbale exprimate prin verbe la diateza activă, modul infinitiv, timpul perfect;

6. subordonata atributivă să fie introdusă prin pronumele relativ *ce*, adverbul relativ *cum*, conjuncția subordonatoare *să*; contrageți apoi subordonate atributive pentru a obține partea de propoziție corespunzătoare fiecăreia;

7. trei atribute substantivale izolate;

8. atribute substantivale genitivale exprimate prin substantivele: *coate-goale*, *Alba-Iulia, Târgu-Jiu*;

9. atribute adjectivale exprimate prin adjective pronominale de întărire care să respecte următoarele cerințe: persoana a II-a numărul singular, genul feminin; persoana a III-a, numărul plural, genul feminin, cazul dativ; persoana a III-a, numărul plural, genul masculin, cazul dativ;

10. trei atribute adverbiale exprimate prin diferite adverbe de mod;

Scanned with OKEN Scanner

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false;

1. Cuvântul subliniat din exemplul următor îndeplinește funcția sintactică de atribut adjectival: *Mai cumpără și <u>niște</u> unt!* Morfologic este un pronume nehotărât.

2. Cuvântul subliniat din exemplul următor este un adjectiv pronominal posesiv: *Acesta e cel mai bun costum <u>al său</u>*. Îndeplinește funcția sintactică de atribut pronominal.

3. Există un atribut pronominal în exemplul următor: *Idei din acestea, mai ai multe?* Este exprimat printr-un pronume demonstrativ.

4. Întâlnim un singur atribut în propoziția următoare: *Nu e prea bine dispus astăzi*. Acesta este exprimat printr-un adjectiv la gradul de comparație superlativ absolut.

5. Ambele cuvinte subliniate sunt atribute: *Sunt cărți... și cărți, <u>unele destinate pieirii</u>, căci nu-s lumină din lumina umanității* (M. Sadoveanu). Primul cuvânt subliniat este un atribut adjectival.

6. Toate cuvintele subliniate în textul următor sunt atribute: *Acum era o dimineață <u>oarbă, cu neguri groase lăsate pe lumina ei</u>* (Nicolae Iorga). În ordine, atributele din text sunt: atribut adjectival, atribut adjectival, atribut pronominal.

7. Toate cuvintele subliniate din textul următor sunt atribute: *Se uita la el cu înțeles: camera <u>aceea a lui din «Casa grădinii»</u> trebuia oricum părăsită* (M. Preda). Au ca element regent substantivul *camera*.

8. Sunt trei subordonate atributive în textul următor: *Îi plăcea să povestească lui Felix tot ce i se întâmplase peste zi, tot ce zărise pe stradă, subiectul desenelor pe care le văzuse* (G. Călinescu). Între subordonatele atributive se stabilesc raporturi de coordonare copulativă realizate prin juxtapunere.

9. Sunt trei propoziții apozitive în textul următor: *Eu fac ca filozoful: vorbesc puțin și ascult mult, adică îmi fac capul ceaslov...* (N. Filimon). Aduc precizări suplimentare asupra cuvântului *filozoful*.

10. Sunt două atribute în textul următor: *S-a hotărât căutarea celor mai buni specialiști îndată ce va fi posibilă salarizarea lor*. În text nu există nici o subordonată atributivă.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 56

Atributul şi subordonata atributivă

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Atributul verbal se exprimă prin verbe la moduri nepersonale: participiu, infinitiv, supin, gerunziu (acordat sau neacordat).

2. Atributul adverbial poate fi exprimat prin adverbe sau locuţiuni adverbiale.

3. Cuvintele subliniate sunt atribute adverbiale: *un motiv anume; asemenea întrebări; aşa tipuri de oameni; haine gata.*

4. *Nişte* din sintagma *nişte brânză* este adjectiv pronominal nehotărât.

5. Cuvântul subliniat din exemplul următor este atribut adjectival: *Răspunsul alor săi a fost neconcludent.*

6. Sunt două atribute în exemplul următor, unul substantival şi altul adjectival, ambele în cazul acuzativ: *Opiniile a mulţi colegi sunt corecte.*

7. Cuvântul subliniat din sintagma următoare (ce reprezintă titlul unei cunoscute poezii a lui Arghezi) îndeplineşte funcţia sintactică de atribut substantival genitival: *Cântare omului.*

8. Sunt două atribute substantivale şi unul adjectival în exemplul: *Dorinţa cea mai de pe urmă a bunicului său a fost ca el să continue lupta.*

9. Cuvântul subliniat în propoziţia următoare este atribut pronominal în dativ: *Nu ştia unde să-şi caute mama.*

10. Subordonata atributivă se identifică prin stabilirea calităţii elementului regent (care poate fi: substantiv, pronume sau numeral).

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. trei atribute verbale exprimate prin locuţiuni verbale, cu verbul din componenţa acestora la modul gerunziu;

2. trei atribute adverbiale exprimate prin adverbe;

3. trei atribute adverbiale exprimate prin locuţiuni adverbiale;

4. trei atribute exprimate prin numerale ordinale cu valoare substantivală.;

5. atribute pronominale exprimate prin pronume reflexiv, pronume demonstrativ, pronume nehotărât – toate aflate în cazul acuzativ;

Scanned with OKEN Scanner

6. atribute pronominale exprimate prin pronume posesiv, pronume interogativ, pronume negativ – toate aflate în cazul genitiv;

7. subordonata atributivă – introdusă prin conjuncțiile: *ca... să; că; de;*

8. subordonata atributivă introdusă prin adverbele relative: *unde; încotro; cât*;

9. trei subordonate atributive izolate;

10. trei atributive adjectivale pe care să le dezvoltați apoi, transformându-le în subordonatele corespunzătoare fiecăruia.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Este corectă sintagma următoare: *gândurile a mulți colegi*. Se recomandă și: *gândurile a multor colegi*.

2. În exemplul: *Era o frumusețe <u>fără seamăn</u>* cuvintele subliniate sunt, în ordine, prepoziție și substantiv. Îndeplinesc funcția sintactică de atribut substantival.

3. Cuvintele subliniate din exemplul următor sunt atribute: *Era o femeie care știa ce vrea, <u>una</u> dintre acelea <u>apreciate</u> de bărbații ușor <u>ezitanți</u>*. În ordine, întâlnim: atribut pronominal apozițional, atribut adjectival, atribut adjectival.

4. Cuvintele subliniate din exemplul următor îndeplinesc funcția sintactică de atribut substantival: *Vânzarea <u>cu toptanul</u> a tot felul de lucruri i-a adus câștiguri însemnate*. În ordine, au fost subliniate: o prepoziție și un substantiv.

5. Sunt cinci atribute în textul următor: *Începu să ceară dreptul ei de moștenire asupra casei părintești și mai ales asupra locului din spatele casei*. (M. Preda) Întâlnim atât atribute substantivale cât și atribute pronominale și adjectivale.

6. E incorect folosită virgula în textul următor: *Se auzea chemarea depărtată a unei pupeze...* (I. Al. Brătescu – Voinești). Atributul subliniat nu este izolat.

7. Sunt numai atribute pronominale în textul următor: *Știrile despre dumneavoastră m-au uimit, știind că unii dintre aceia au fost oameni de nimic...* (Emil Gârleanu). Atributele pronominale sunt exprimate printr-un pronume de politețe și printr-un pronume demonstrativ de depărtare.

Scanned with OKEN Scanner

8. O singură subordonată atributivă există în textul următor: *Dar în orice lucruşor, în orice rânduială, îţi dădeai seama că se află o mână <u>care ştie</u> să umble cu duioşie, lucru rar întâlnit prin casele noastre ţărăneşti, unde împodobitul odăilor «curate» te îngheaţă şi te stinghereşte încât nu-ţi vine să te atingi* (P. Istrati). Subordonata atributivă subliniată este neizolată.

9. Delimitarea propoziţiilor se face, în textul următor, astfel: *Era un munte de pe crestele* [1] */ căruia puteai vedea până departe.* Subordonata din text este atributivă neizolată.

10. În textul următor întâlnim un atribut substantival şi unul adjectival: *Treceau printr-o vâlcică, unde se ridicau abia la faţa pământului câteva bordeie...* (M. Sadoveanu). Subordonata din text nu este atributivă.

Testul nr. 57

Complementul direct şi subordonata completivă directă

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Complementul direct este partea principală de propoziţie care determină un verb (locuţiune verbală) tranzitiv sau o interjecţie cu valoarea unui verb tranzitiv arătând obiectul asupra căruia se răsfrânge o acţiune sau rezultatul acţiunii.

2. În exemplul: *Scriu <u>o lucrare</u> interesantă* complementul direct subliniat arată care este rezultatul acţiunii verbului regent.

3. În exemplul: *Citesc <u>un roman</u> de aventuri* complementul direct subliniat arată cui se răsfrânge acţiunea verbului regent.

4. Uneori, complementul direct poate determina şi verbe (sau locuţiuni verbale) intranzitive.

5. Substantivul, pronumele sau numeralul prin care este exprimat complementul direct poate sta fie în cazul genitiv, fie în cazul acuzativ.

6. Nu e obligatorie folosirea complementului direct pe lângă următoarele verbe: *a alcătui, a comporta, a constitui, a detesta.*

7. Complementul direct poate fi exprimat prin verb la moduri nepersonale: infinitiv, supin, gerunziu.

8. Atunci când îndeplinesc funcţia sintactică de complement direct, verbele la moduri nepersonale stau în cazul acuzativ.

Scanned with OKEN Scanner

9. Toate verbele din seria următoare sunt dublu tranzitive (pot avea două complemente directe): *a anunța, a avertiza, a înștiința, a vesti, a asculta, a examina, a întreba, a învăța, a sfătui, a pofti, a ruga, a costa, a plăti, a traversa, a trece.*

10. Complementul direct poate fi dublat – reluat sau anticipat, în funcție de topică - prin forme neaccentuate ale pronumelui personal.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei complemente directe anticipate prin diferite forme ale pronumelui personal;

2. trei complemente directe reluate prin diferite forme ale pronumelui personal;

3. trei complemente directe exprimate prin substantive care să nu fie precedate de prepoziția simplă *pe*;

4. trei subordonate completive directe care să aibă ca regente diferite interjecții predicative;

5. subordonatele completive direct să aibă ca regente verbe la modurile infinitiv, gerunziu, supin;

6. subordonatele completive directe să fie introduse prin conjuncțiile: *că, ca... să, să*;

7. subordonatele completive directe să fie introduse prin pronumele relative: *care, cine, cât*;

8. subordonatele completive directe să fie introduse prin adjectivele pronominale relative: *care, ce, cât*;

9. trei subordonate completive directe introduse prin adjective pronominale nehotărâte;

10. subordonatele completive directe să fie introduse prin adverbele relative: *când, unde, cum*;

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

Scanned with OKEN Scanner

1. Cuvântul subliniat din exemplul următor este complement direct: *Învață românește numai de un an*. Este un substantiv provenit din adverb.

2. Nu este complement direct substantivul subliniat din exemplul: *Biletele m-au costat mulți bani*. Este complement circumstanțial de mod.

3. În exemplul: *Contez pe tine* nu întâlnim un complement direct exprimat prin pronumele subliniat. Verbul *a conta* nu este tranzitiv.

4. Există o greșeală în exemplul următor: *Pe vedeta formației l-au atras într-o cursă și l-au împușcat*. Aceasta constă în dezacordul dintre subiect și predicat.

5. Nu este corect: *L-am văzut pe Mihai și pe Gabriel*. Este recomandabil: *I-am văzut pe Mihai și pe Gabriel*.

6. Este corect să se spună: *O va lua-o și pe ea în străinătate cândva*. Pronumele personal *o* reprezintă anticiparea complementului direct exprimat tot prin pronumele personal *o*.

7. Propozițiile subliniate nu sunt completive directe: *Și mama, care era vestită pentru năzdrăvăniile ei, îmi zicea cu zâmbet uneori: Ieși, copile cu părul bălai afară și râde la soare, doar s-o mai îndrepta vremea...* (I. Creangă). Lipsește elementul subordonator.

8. Propoziția subliniată din exemplu următor nu este completivă directă: *Nu prea înțelegea, era adevărat, de ce Paraschiv în loc să se bucure [...] arăta mereu posomorât...* (M. Preda). E introdusă prin pronumele relativ *ce* precedat de altă prepoziție decât *pe*.

9. Nu există numai o singură subordonată completivă directă în textul următor: *Nu are nici măcar prezent / Deși e greu de-nchipuit / cum anume nu-l are* (N. Stănescu). Propoziția subliniată are ca element regent verbul tranzitiv, la modul supin, *de-nchipuit*.

10. În textul următor, întâlnim o subordonată completivă directă: *Nu este greu de văzut cum a ajuns chiar la formularea unei filozofii a vieții* (E. Lovinescu). Aceasta este introdusă prin adverbul relativ *cum*.

Testul nr. 58

Complementul direct și subordonata completivă directă

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Reluarea sau anticiparea complementului direct nu se realizează după reguli precise, ci în funcție de simțul limbii.

Scanned with OKEN Scanner

2. De regulă, complementul direct nu se desparte prin virgulă de regentul său.

4. Subordonata completivă directă determină, în exclusivitate verbe tranzitive la moduri personale.

5. Nu există elemente introductive specifice subordonatei completive directe.

6. Spre deosebire de complementul direct, subordonata completivă directă poate fi reluată, nu şi anticipată.

7. Subordonata completivă directă poate sta atât înaintea cât şi după verbul sau interjecţia de care depinde.

8. Completiva directă postpusă regentei nu se desparte de aceasta prin nici un semn de punctuaţie.

9. Sunt două subordonate completive directe în textul următor: *Văzând Făt-Frumos că tovarăşii săi sunt aşa de fricoşi, se hotărî să coboare el singur...* (I. Creangă).

10. Una din subordonatele textului următor este completivă directă: *Orice gând ai împărate şi oricum vei fi sosit / Cât suntem încă pe pace eu îţi zic: / – Bine-ai venit?*(M. Eminescu).

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. trei complemente directe exprimate prin substantive care denumesc animale, însoţite de prepoziţia simplă *pe*;

2. complementul direct exprimat prin: pronume personal, pronume interogativ, pronume relativ;

3. complementul direct exprimat prin verbe la modul infinitiv, diatezele activă, pasivă şi reflexivă;

4. trei complemente directe exprimate prin verbe la modul supin;

5. trei propoziţii cu câte două complemente directe care să aibă acelaşi termen regent;

6. trei subordonate completive directe care să aibă ca regente locuţiuni verbale;

7. trei subordonate completive directe anticipate prin diferite pronume personale;

8. trei subordonate completive reluate prin diferite pronume;

9. trei subordonate completive directe aşezate înaintea regentei;

10. trei subordonate completive directe care se pot despărţi prin virgulă de propoziţia regentă.

Scanned with OKEN Scanner

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Subordonata subliniată din textul următor este completivă directă: *Dacă vin, o fac numai pentru mama mea.* Are ca element regent un verb tranzitiv, fiind totodată și reluată prin pronumele personal *o*.

2. Este parțial corectă semantic formularea: *Nu îl văd pe nimeni în parc.* Pronumele personal *îl* anticipează un complement direct.

3. Este corect: *Pe cine vezi?* Întrebarea poate fi reformulată astfel pentru a face deosebirea de gen: *Pe cine îl vezi?*

4. Nu este greșit să se spună: *Insistați pe subiectul acesta mai mult!* În această situație verbul *a insista* este tranzitiv.

5. Sunt recomandabile formulări ca: *Am încercat de a demonstra adevărul*; *Să omiți de a spune părinților notele!* Nu sunt incorecte nici exprimările: *Am încercat a demonstra adevărul; Să nu omiți a spune părinților notele!*

6. Este corect: *O citesc cartea pe care mi-ai dat-o.* Este recomandabil ca, în astfel de situații, un pronume personal să anticipeze complementul direct la care se referă.

7. În textul următor pronumele personal *o* reia un complement direct: *Bâlbâiala, pe care toată lumea i-o știe, e un fenomen suspect.* Complementul direct reluat este *bâlbâiala*.

8. Sunt cinci complemente directe în textul următor: *Ea îi întruchipa pământurile, casa, vitele, toată averea care-l ridicase deasupra nevoilor* (L. Rebreanu). Patru dintre acestea sunt exprimate prin substantive și doar unul prin pronume personal.

9. Propoziția subliniată din exemplul următor este completivă directă: *Că ești deștept, toată lumea o spune.* Pronumele personal *o*, care reia completiva directă, are valoare neutră.

10. Cuvintele subliniate din exemplul următor sunt complemente directe: *Se topea pământ și piatră; căldura devenise de nesuportat.* Au ca element regent verbul tranzitiv *a se topi*.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 59

Complementul indirect şi subordonata completivă indirectă

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Complementul indirect este partea secundară de propoziţie care arată la cine se referă acţiunea unui verb (locuţiuni verbale) sau însuşirea unui adjectiv ori caracteristica unui adverb.

2. Toate părţile de vorbire care pot fi regente pentru un complement indirect sunt următoarele: verbul, adjectivul şi adverbul.

3. Complementul indirect determină, de regulă, verbe intranzitive.

4. Un verb poate fi determinat în acelaşi timp de două complemente indirecte.

5. Complementul direct poate fi exprimat prin substantiv sau înlocuitor al acestuia aflat obligatoriu în cazul dativ.

6. Complementele indirecte subliniate din exemplele următoare determină substantive: *Urări de bine <u>prietenilor</u>! O mai mare atenţie folosirii <u>timpului</u> liber!*

7. Pentru exprimarea complementului indirect, verbele următoare impun o anumită prepoziţie: *a consta [în], a persista [în], a se pricepe [la], a rezida [în], a rezulta [din], a se mulţumi [cu], a scăpa [de]*.

8. Subordonatele completive indirecte introduse prin pronume sau adjective pronominale relative ori nehotărâte sunt, obligatoriu, reluate printr-o fomă neaccentuată a pronumelui personal.

9. Acelaşi verb regent poate fi determinat simultan de două subordonate completive indirecte.

10. Regula impune ca o subordonată completivă indirectă să stea numai înaintea termenului regent.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. trei complemente indirecte care să determine verbe aflate la diferite moduri nepersonale;

2. trei complemente indirecte care să determine diferite adjective;

3. trei complemente indirecte care să determine interjecţii;

4. complemente indirecte exprimate prin substantive în cazurile: genitiv, dativ şi acuzativ;

Scanned with OKEN Scanner

5. complemente indirecte exprimate prin: numeral distributiv, numeral colectiv şi numeral ordinal;

6. trei complemente indirecte anticipate prin diferite pronume personale;

7. subordonata completivă indirectă care să aibă ca element regent trei locuțiuni verbale cu verbul din componența acestora la modul infinitiv;

8. trei subordonate completive indirecte introduse prin adjective pronominale relative diferite;

9. trei subordonate completive indirecte introduse prin adverbe relative diferite;

10. trei subordonate completive indirecte care se pot despărți prin virgulă de propoziția regentă.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare şi stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Este corect: *Le-am spus numai la trei dintre cei prezenți*. Se recomandă şi formularea: *Le-am spus numai celor trei dintre cei prezenți.*

2. Este subliniat complementul indirect în exemplul următor: *El este bucuros de musafiri*. Arată obiectul la care se referă însuşirea exprimată de adjectivul *bucuros*.

3. Cuvântul subliniat din exemplul următor este complement indirect: *Bravo lui!* Arată obiectul la care se referă o apreciere, având ca regent o interjecție.

4. Nu este corect: *E un sentiment exterior sufletului omenesc*. Se recomandă: *E un sentiment exterior față de sufletul omenesc.*

5. Este recomandabil să spunem: *Se înrolează armatei române*. Putem reformula: *Se înrolează în armata română.*

6. În textul următor întâlnim atât un complement indirect cât şi o completivă indirectă: *Aceasta a fost când o sălbatică urgie / De frumuseți prilej dădu întâia oară / Păcatul să-şi facă / pe sub arbori cale* (L. Blaga). Elementul regent al acestora este aceeaşi locuțiune verbală intranzitivă.

Scanned with OKEN Scanner

7. Sunt două complemente indirecte în textul următor: *Retorica sfârşeşte prin a-ţi construi o retorică a negaţiei retorice* (E. Simion). Un complement indirect este exprimat printr-un verb la modul infinitiv.

8. Sunt trei complemente indirecte în textul următor: *În loc de portrete sau tablouri, pereţii erau acoperiţi numai de arme de foc şi de tot felul de săbii şi iatagane* (Al. Cazaban).Toate complementele indirecte sunt exprimate prin substantive.

9. Sunt trei propoziţii subordonate în textul următor: *Îmi pare bine că te-ai convins şi tu*. Toate subordonatele sunt completive indirecte.

10. Sunt trei propoziţii subordonate completive indirecte în textul următor: *Şi abia în hol mi-am dat seama că găsise o soluţie pentru mine să rămân în internat, altfel mi-ar fi spus că în urma scrisorii de acasă nu mă mai putea ţine şi că trebuia să plec.*(M. Preda). Nici o completivă indirectă nu este anticipată.

Testul nr. 60

Complementul indirect şi subordonata completivă indirectă

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Complementul indirect exprimat prin adjectiv determină verbe care exprimă schimbarea, devenirea precum: a deveni, a ajunge, a se face.

2. Complementul indirect exprimat prin verbe la modul gerunziu poate avea ca element regent doar unul din următoarele verbe: a se plictisi, a se sătura, a nu sfârşi.

3. În exemplul următor, complementul indirect este exprimat printr-un pronume personal, formă neaccentuată, în cazul dativ: *Unde mi-ai fost, copilule?*

4. Anticiparea complementului indirect este obligatorie atunci când acesta e exprimat prin pronume personal ori pronume reflexiv (forme accentuate) sau prin pronume demonstrative postpuse regentului.

5. De regulă, complementul indirect antepus este reluat, indiferent de partea de vorbire prin care este exprimat.

6. Nu sunt complemente indirecte cuvintele subliniate: *Privea tot timpul <u>la ea</u>; <u>Din acestea rezultă</u> ceea ce ţi-am spus.*

7. Nu există elemente relaţionale specifice pentru subordonata completivă indirectă.

Scanned with OKEN Scanner

8. Niciodată subordonata completivă indirectă nu se desparte prin vreun semn de punctuație de propoziția regentă.

9. În textul următor, subordonata completivă indirectă este anticipată printr-un pronume personal: *Bine-ți pare să fii singur, crai bătrân fără de minți...* (M. Eminescu)

10. Pronumele personal *mi* din textul următor reia atât complementul indirect *mie* cât și complementul indirect *unuia*: *Mie unuia nu mi-e foame.*

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. complement indirect exprimat prin pronume negativ în cazurile: dativ, acuzativ, genitiv;

2. complement indirect exprimat prin pronume posesiv în cazurile: dativ, acuzativ, genitiv;

3. complemente indirecte exprimate prin verbe la modurile infinitiv, gerunziu și supin;

4. trei complemente indirecte reluate prin diferite pronume personale;

5. trei complemente indirecte nedublate (să nu fie reluate) exprimate prin diferite părți de vorbire care să stea înaintea regentului;

6. subordonata completivă indirectă să aibă ca element regent trei adjective diferite;

7. subordonata completivă indirectă introdusă prin trei pronume relative diferite;

8. subordonata completivă indirectă introdusă prin trei pronume nehotărâte diferite;

9. trei subordonate completive indirecte reluate prin pronume personale;

10. trei completive indirecte anticipate;

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Nu este greșit să spunem: *E contemporan omului celui mai generos pe care l-am cunoscut.* Nu este greșit nici: *E contemporan cu omul cel mai generos pe care l-am cunoscut.*

Scanned with OKEN Scanner

2. Normele limbii literare nu recomandă: *Aderă programului partidului de guvernământ*. Este indicat să se reformuleze: *Aderă la programul partidului de guvernământ*.

3. Nu este corect: *Şi-a dăruit muzeului toate pietrele preţioase*. Anticiparea complementului indirect nu este permisă când acesta este exprimat prin substantive nume de inanimate.

4. Nu este literar să spunem: *Îi dă prioritate unei biciclete*. Complementul indirect *unei biciclete* nu permite anticiparea.

5. Nu este incorect să spunem: *Cui dai temele?* Se recomandă şi: *Cui îi dai temele?*

6. Sunt complemente indirecte şi nu directe toate cuvintele subliniate din exemplele următoare: *Se bizuie pe tatăl său; Contez pe tine; Te superi pe toţi*. Verbele regente sunt intranzitive.

7. Cuvântul subliniat din exemplul următor indică, semantic, cauza bucuriei: *S-a bucurat de venirea lui*. Sintactic, este un complement indirect.

8. Nu este corect: *Cine mi-a cerut i-am dat întotdeauna*. Se recomandă: *Cine mi-a cerut le-am dat întotdeauna*.

9. Enunţul următor nu este corect: *Cine persevereză i se împlineşte până la urmă visul*. Conţine un anacolut.

10. Este incorectă formularea: *Îmi place el*. Se recomandă: *Îmi place de el*.

Testul nr. 61

Complementul de agent şi subordonata completivă de agent

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. În exclusivitate, complementul de agent determină verbe la diateza pasivă.

2. Complementul de agent poate fi exprimat numai prin substantiv sau înlocuitor al său (pronume sau numeral).

3. Prepoziţia compusă *de către* e considerată marcă a complementului de agent.

4. În anumite situaţii, complementul de agent poate fi considerat subiect gramatical al propoziţiei din care face parte.

Scanned with OKEN Scanner

5. De regulă, complementul de agent stă după elementul regent.

6. Complementul de agent se desparte, de obicei, prin virgulă de regentul său.

7. Subordonata completivă de agent se identifică după valoarea morfologică a termenului regent.

8. Subordonata completivă de agent este, exclusiv, pronominală, fiind introdusă doar prin pronume ori adjective pronominale relative sau nehotărâte precedate de una din prepozițiile: *de* sau *de către*.

9. Elementele relaționale au rol dublu: introduc o subordonată completivă de agent și, în propoziția din care fac parte, îndeplinesc funcția sintactică de subiect.

10. De obicei, completiva de agent stă înaintea regentei.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. complemente de agent care să determine trei verbe diferite la diateza pasivă;

2. complemente de agent care să determine trei verbe diferite la diateza reflexiv-pasivă;

3. complemente de agent care să determine trei diferite adjectiv;.

4. complemente de agent exprimate prin: pronume personal, pronume de politețe, pronume demonstrativ;

5. complement de agent exprimat prin: pronume relativ, pronume interogativ, pronume negativ;

6. subordonate completive de agent care să aibă ca regent trei verbe diferite la diateza reflexiv-pasivă;

7. trei subordonate completive de agent introduse prin adjective pronominale relative diferite;

8. trei subordonate completive de agent introduse prin pronume nehotărâte diferite;

9. trei subordonate completive de agent care să stea înaintea termenului regent;

10. trei complemente de agent care să fie apoi dezvoltate în subordonatele corespunzătoare.

Scanned with OKEN Scanner

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Cuvântul subliniat din exemplul următor este complement de agent: *Fu străbătut de un fior de frică* (Al. Ivasiuc). Are ca regent un verb la diateza pasivă.

2. Subordonata subliniată nu este completivă de agent: *Libertatea de a fi ea însăși riscă să fie supusă și, la nevoie, răpusă de oricare știe să mânuie bine un arc puternic și o suliță* (E. Simion). Nu are ca regent un verb la diateza pasivă.

3. Sunt trei complemente de agent în exemplul următor: *Ce se va alege de noi, cei uitați de Dumnezeu și de lume?* (Fănuș Neagu). Este subliniat un complement de agent exprimat printr-un substantiv propriu simplu.

4. Subordonata subliniată din exemplul următor este completivă de agent: *Un obuz tras de nu știu care dintre noi sparse pâlcul mitralierei* (Camil Petrescu). E introdusă prin prepoziția *de* cu valoare de conjuncție.

5. Este subliniat complementul de agent în textul următor: *Unde e dragostea noastră / Trezită în zori / De-al păsării cântec* (Grigore Vieru). Complementul de agent din text e exprimat printr-un substantiv.

6. În propoziția următoare întâlnim un complement de agent: *El vrea să fie scutit de medic.* De asemenea, există complement de agent și în propoziția: *El vrea să fie scutit de obligații.*

7. Este incorectă formularea: *Știrea a fost răspândită de către prea locală.* Prepoziția compusă *de către* nu este compatibilă într-un context în care apare un nume de inanimate.

8. Subordonata din textul următor este completivă de agent: *În zadar flamura verde o ridică înspre oaste / Căci cuprinsă-i de pieire și în față și în coaste* (M. Eminescu). În text, e subliniat complementul de agent.

9. În textul următor este subliniat complementul de agent: *Tu știi că nici o stea / N-a fost făcută de mâna ta* (L. Blaga). Elementul regent al acestuia este adjectivul participial *făcută.*

10. Subordonata din exemplul următor este completivă de agent: *De cine a fost scris volumul Poemele luminii, de acela a fost scris și romanul Luntrea lui Caron.* Pronumele demonstrativ *acela* însoțit de prepoziție este un corelativ prin care se reia completiva de agent antepusă regentei.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 62

Elementul predicativ suplimentar şi subordonata predicativă suplimentară

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmaţii:

1. Elementul predicativ suplimentar este o parte secundară de propoziţie cu dublă subordonare: faţă de un verb şi faţă de substantivul (sau substitutul acestuia) la care se referă acţiunea verbului.

2. Elementul predicativ suplimentar subliniat are ca regent un substantiv cu funcţia sintactică de subiect: *Fata se plimba zâmbitoare.*

3. Regentul verbal al elementului predicativ suplimentar din exemplul următor este un verb predicativ: *Fetiţa a crezut că-şi dăduse seama singură.*

4. Regentul nominal al elementului predicativ suplimentar este un pronume personal cu funcţia sintactică de complement direct: *Iat-o veselă, în sfârşit!*

5. În exemplul următor, elementul predicativ suplimentar este exprimat printr-un substantiv în cazul nominativ: *El plânge cu faţa acoperită de pătură.*

6. Elementul predicativ suplimentar este exprimat printr-un verb la modul supin: *Aceasta îl făcea de neînvins.*

7. Regentul nominal al subordonatei predicative suplimentare este un substantiv în cazul acuzativ: *Vedea munţii cum se înalţă în faţa lui.*

8. În exemplul următor, regentul nominal al subordonatei predicative suplimentare nu este exprimat: *Am plecat cum mă găsise la venirea ei.*

9. Subordonata predicativă suplimentară din exemplul următor se referă la un pronume personal care, în regentă, are funcţia sintactică de complement direct: *Mă gândeam la ei cât păreau de mulţumiţi.*

10. De regulă, elementul predicativ suplimentar şi subordonata predicativă suplimentară nu se despart prin virgula de regent.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. element predicativ suplimentar exprimat prin verbe la modurile gerunziu, infinitiv, supin;

2. element predicativ suplimentar exprimat prin substantive în cazurile: nominativ, genitiv, acuzativ;

3. element predicativ suplimentar exprimat prin adjectiv, adverb, interjecţie;

Scanned with OKEN Scanner

4. trei elemente predicative suplimentare care să aibă ca regent nominal pronume personale diferite cu funcția sintactică de complement direct;

5. trei element predicative suplimentare care să aibă ca regent verbal diferite interjecții;

6. subordonate predicative suplimentare cu regent nominal un pronume care, în propoziția din care face parte, îndeplinește funcțiile sintactice următoare: subiect, complement indirect, complement direct;

7. trei subordonate predicative suplimentare introduse prin diferite adverbe relative;

8. trei subordonate predicative suplimentare introduse prin diferité pronume relative;

9. trei subordonate predicative suplimentare introduse prin diferite conjuncții.

10. trei elemente predicative suplimentare care apoi să fie dezvoltate pentru a obține subordonatele corespunzătoare.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Sunt două elemente predicative suplimentare în exemplul următor: *Tăindu-l pe două potcoave / Calul meu saltă din bot fumegând, / Ave, mă-ntorc către tine eu, ave / Soarele a izbucnit peste lume strigând* (N. Stănescu). Ambele se referă la substantive care, în propozițiile din care fac parte, îndeplinesc funcția sintactică de subiect.

2. Întâlnim un element predicativ suplimentar în exemplul: *Autorul fie narează din unghiul personajelor, fie le face pe acestea* <u>*să povestească*</u>. Subordonata subliniată este predicativă suplimentară.

3. Un singur element predicativ suplimentar din exemplul următor este exprimat prin adjectiv: *George stătea supărat lângă sobă, furios, dar* <u>*fără să îndrăznească*</u> *să se împotrivească* (L. Rebreanu). Subordonata subliniată este predicativă suplimentară.

4. Sunt trei subordonate predicative suplimentare în textul: *Parcă-l văd pe astronomul cu al negurii repaos / Cum ușor ca din cutie scoate lumile din haos / Și cum neagra vecinicie ne-o întinde și ne-nvață / Că epocile se-nșiră ca mărgelele pe ață* (M: Eminescu). Ultima subordonată din text este predicativă suplimentară.

Scanned with OKEN Scanner

5. Sunt trei elemente predicative suplimentare în textul următor: *Atunci tu prin întuneric te apropii surâzândă / Albă ca zăpada iernei, dulce ca o zi de primăvară*.(M. Eminescu). Au o dublă subordonare: față de pronumele *tu* și față de verbul *apropii*.

6. Cuvântul subliniat nu este complement direct: *El a venit titular la școala noastră*. Verbul regent este intranzitiv, iar termenul în discuție are o dublă subordonare.

7. Adjectivul subliniat din exemplul următor îndeplinește funcția sintactică de element predicativ suplimentar: *Stelele nasc umezi pe bolta senină...* (M. Eminescu). Nu este circumstanțial de mod pentru că are dublă subordonare, acordându-se totodată cu substantivul la care se referă.

8. Adjectivul subliniat din exemplul următor este element predicativ suplimentar: *Frumoși, copiii se îndreaptă spre cea dintâi zi de școală*. Reformulând, adjectivul în discuție poate îndeplini funcția sintactică de atribut adjectival. *Frumoșii copii se îndreaptă spre cea dintâi zi de școală*.

9. Cuvântul subliniat este element predicativ suplimentar: *Eu am intrat a treia la examen*. Este exprimat prin numeral cardinal.

10. Sunt două subordonate predicative suplimentare în exemplul următor: *Și îl aud / Cum, negăsindu-te, dispare / Și atuncea mai ascult un timp / Aerul cum se dă în lături / Să-i facă drum / Ca și cum încă n-a murit* (Ana Blandiana). Ambele subordonate predicative suplimentare sunt introduse prin adverbul relativ *cum*.

Propuneri de evaluare a testelor privitoare la atribut, complement direct, complement indirect, complement de agent, element predicativ suplimentar și subordonatele corespunzătoare acestora:

Fiecare răspuns corect se notează cu un punct, obținându-se astfel:

I – 10 puncte; II – 30 de puncte; III – 10 puncte. În total, puteți realiza maximum de 50 de puncte la fiecare din testele în discuție.

50 de puncte – Foarte bine. În primul rând tu poți avea mare încredere în tine, ceea ce este cel mai important.

între 45 și 49 de puncte – Bine. Șchiopătezi ușor, dar, dacă ți-ai înțeles greșelile, ai mari șanse de reușită.

între 40 și 44 de puncte – Acceptabil. Eziți însă cam mult. Ai, de asemenea, suficiente goluri care să te pună pe gânduri.

între 35 și 39 de puncte – Suficient... pentru a rămâne pe linia de plutire.

sub 34 de puncte – Grav. Depinde cât timp mai ai la dispoziție. Prea multe lucruri îți sunt necunoscute! Ar trebui să reiei măcar testele din această carte... altfel se prevăd nori negri!

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 63

Complementul circumstanțial de loc și subordonata circumstanțială de loc

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Complementul circumstanțial de loc indică locul, punctul de plecare, direcția, spațiul străbătut și limita unei acțiuni.

2. Regentul unui circumstanțial de loc este, în exclusivitate, un verb sau o locuțiune verbală.

3. Circumstanțialul de loc poate fi exprimat prin: substantiv (locuțiune substantivală), pronume, adjectiv pronominal posesiv, numeral, adverb (locuțiune adverbială) și verb la modul supin.

4. Circumstanțialul de loc subliniat arată punctul de plecare: *Pleacă până la școală*.

5. Circumstanțialul de loc subliniat indică direcția: *Pleacă spre școală*.

6. În exemplul: *A mai alergat câțiva metri și apoi s-a oprit* circumstanțialul de loc indică spațiul străbătut.

7. Subordonata circumstanțială de loc este introdusă numai prin următoarele elemente relaționale: adverbele relative *unde* și *încotro*; adverbele nehotărâte *oriunde* și *oriîncotro*.

8. Circumstanțiala de loc poate avea în regentă corelative adverbiale.

9. De regulă, circumstanțialul de loc și subordonata corespunzătoare acestuia stau înaintea elementului regent.

10. Subordonatele circumstanțiale de loc postpuse nu se despart prin nici un semn de punctuație de regentă.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei circumstanțiale de loc exprimate prin diferite adjective pronominale posesive în cazul acuzativ;

2. circumstanțialul de loc exprimat, succesiv, prin pronume personal, pronume demonstrativ și pronume interogativ, toate aflate în cazul genitiv;

3. circumstanțialul de loc exprimat prin pronume posesiv, pronume relativ și pronume de politețe, toate precedate de prepoziții și aflate în cazul acuzativ;

Scanned with OKEN Scanner

4. trei complemente circumstanțiale de loc exprimate prin diferite substantive în cazul dativ;

5. complemente circumstanțiale de loc exprimate prin trei locuțiuni adverbiale;

6. trei complemente circumstanțiale de loc exprimate prin verbe la modul supin;

7. subordonate circumstanțiale de loc care să aibă ca regente verbe la modurile: infinitiv, gerunziu, supin;

8. subordonate circumstanțiale de loc introduse prin următoarele adjective pronominale relative: care, ce, câte;

9. subordonate circumstanțiale de loc introduse prin următoarele pronume nehotărâte: oricine, oricare, orice;

10. subordonate circumstanțiale de loc care să aibă în regentă corelativele: acolo, de acolo, pe acolo.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. În textul următor sunt trei complemente circumstanțiale de loc: *Stele-n cer / Deasupra mărilor / Ard depărtărilor / Până ce pier* (M. Eminescu). Al doilea circumstanțial este exprimat printr-un substantiv în cazul genitiv, iar al treilea prin substantiv în cazul dativ.

2. Există numai două complemente circumstanțiale de loc în textul: *Și eu trec de-a lung de maluri / Parc-ascult și parc-aștept / Ea din trestii să răsară / Și să-mi cadă lin pe piept* (M. Eminescu). Acestea (*din trestii* și *pe piept*) sunt exprimate prin substantive în cazul acuzativ.

3. Există, în textul următor, o subordonată circumstanțială de loc: *Fiecare soldat crede că acolo unde este el, acolo e toiul luptei* (M. Preda). Aceasta este: *acolo unde este el.*

4. Prima propoziție subordonată din textul următor nu este circumstanțială de loc: *Cât prindeau cu ochii spre răsărit, pârâul Nichitului curgea acum printre fânețe înflorite, acum printre lunci tinere...* (Calistrat Hogaș). Nu este introdusă printr-un adverb relativ.

Scanned with OKEN Scanner

5. Cuvântul subliniat este circumstanțial de loc: *Las <u>locului</u> această înfățișare / Și o adorm și o înghеț și o țin / În pura suspendare / A celor care n-au venit și vin* (N. Stănescu). Are valoare expresivă.

6. Nu este recomandabil să se spună: *A luat cartea după masă*. Ambiguitatea unei asemenea comunicări nu permite aprecierea corectitudinii ei.

7. În exemplul: *<u>Deasupră-mi</u> stele tremură prin ramuri* (M. Eminescu). este subliniat complementul circumstanțial de loc. E exprimat printr-un adjectiv pronominal posesiv.

8. Subordonata subliniată din exemplul următor nu este circumstanțial de loc: *El s-a dus la școala <u>unde învățaseră părinții săi</u>*. Este completivă indirectă.

9. În exemplul următor este subliniată o completivă indirectă: *Se uită <u>la ce a văzut în bibliotecă</u>*. Aceasta poate fi confundată cu o subordonată circumstanțială de loc.

10. În exemplul următor, subordonata subliniată nu este circumstanțială de loc: *Iar tu, Hyperion, rămâi / <u>O, iunde ai apune...</u>* (M. Eminescu). Este o subordonată circumstanțială concesivă.

Testul nr. 64

Complementul circumstanțial de timp și subordonata circumstanțială de timp

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Complementul circumstanțial de timp este partea secundară de propoziție care arată timpul când se petrece o acțiune.

2. Are ca element regent un verb (locuțiune verbală), o interjecție sau un adjectiv.

3. Circumstanțialul de timp subliniat indică frecvența unei acțiuni: *Am așteptat clipa aceasta <u>de</u> zece <u>ani</u>*.

4. Intervalul temporal de desfășurare a acțiunii verbului regent este arătat de circumstanțialul de timp subliniat: *Medicamentele se iau <u>zilnic</u>*.

5. Circumstanțialul de timp din exemplul următor indică momentul desfășurării acțiunii verbului regent: *Vino acum, fără întârziere!*

6. Nu este incorectă următoarea formulare: *Acum doi ani în urmă eram mai fericită.*

Scanned with OKEN Scanner

7. În frazele următoare, acțiunea exprimată de verbele propozițiilor regente este în raport de posteritate față de acțiunea verbelor din subordonatele circumstanțiale de timp: *Mă vei aștepta până când voi veni*; *Nu-l cunoșteam înainte să vină*; *A rămas până ce s-a luminat afară.*

8. Acțiunea exprimată de verbele predicat ale propozițiilor regente se petrece în același timp cu acțiunea verbelor cu funcția sintactică de predicat din subordonatele circumstanțiale de timp: *A sosit tocmai când mă așteptam mai puțin; Cât timp și-a făcut datoria, a fost apreciat; De câte ori ai plecat, n-am fost fericită.*

9. În exemplele următoare acțiunea exprimată de verbele predicat din propozițiile regente este în raport de anterioritate față de acțiunea exprimată de verbele predicat din propozițiile circumstanțiale de timp: *Îndată ce s-a oprit ploaia, a răsărit soarele; De cum s-a reîntors în țară și-a cumpărat o casă*; *De când nu te mai superi ușor sunt mai fericită.*

10. În anumite condiții circumstanțiala de timp postpusă regentei se poate despărți de acesta prin virgulă.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. complemente circumstanțiale de timp exprimate prin substantive în cazul acuzativ, respectându-se următoarele condiții: fără prepoziție; precedat de o prepoziție compusă; precedat de o locuțiune prepozițională;

2. trei complemente circumstanțiale de timp exprimate prin adjective;

3. complemente circumstanțiale de timp exprimate prin verbe la modul infinitiv, timpul perfect la diateza activă, diateza pasivă și la diateza reflexivă;

4. trei complemente circumstanțiale de timp exprimate prin verbe la modul gerunziu;

5. trei complemente circumstanțiale de timp exprimate prin adverbe provenite din substantive;

6. subordonate circumstanțiale de timp care să aibă ca regente verbe la modurile: infinitiv, gerunziu și supin;

7. subordonate circumstanțiale de timp care să se afle cu propoziția regentă în raport temporal de: anterioritate, posterioritate și simultaneitate;

8. trei subordonate circumstanțiale de timp așezate înaintea regentei;

9. trei subordonate circumstanțiale de timp, contrase apoi pentru a obține părțile de propoziție corespunzătoare;

10. subordonate circumstanțiale de timp introduse prin conjuncțiile: *că; până; dacă.*

Scanned with OKEN Scanner

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. În exemplul următor a fost subliniat complementul circumstanțial de timp: *A venit vinerea trecută*. Este exprimat printr-un adverb de timp.

2. Sunt două circumstanțiale de timp în textul: *Fiul craiului, încălecând, îl netezește pe coamă* (I. Creangă). Circumstanțialul de timp subliniat este exprimat printr-un verb la modul gerunziu.

3. Sunt nerecomandabile formulările următoare: *Va rămâne la noi timp de trei zile*; *A luat note bune pe parcursul întregului an școlar; Petrecerea va avea loc la data de cinci mai*. Considerate prețioase, trebuie să fie înlocuite cu exprimări mai scurte și mai precise.

4. În versurile următoare întâlnim un singur complement circumstanțial de timp: *S-ascult de glasul gurii mici / O oră și să mor...* (M. Eminescu). Acesta este exprimat printr-un substantiv articulat nehotărât.

5. Exemplul următor este ambiguu, nefiind recomandabil: *El merge la spectacol înaintea tuturor*. Cuvintele subliniate pot reprezenta fie funcția sintactică de complement circumstanțial de timp, fie pe cea de complement circumstanțial de loc.

6. Subordonata subliniată este circumstanțială de timp: *Pe când luna strălucește peste-a tomurilor bracuri, / Într-o clipă-l poartă gândul îndărăt cu mii de veacuri...* (M. Eminescu). Stabilește cu regenta un raport temporal de simultaneitate durativă.

7. Subordonatele circumstanțiale de timp din exemplul următor sunt introduse prin adverbe de mod: *Cum zice, și vine la ușă: și cum vine, și începe*. (I. Creangă). Acest adverb îndeplinește funcția sintactică de circumstanțial de mod.

8. Cuvintele subliniate din textele următoare sunt complemente circumstanțiale de timp: *Înaintea lui, cu numai cinci minute, au venit colegii de la cealaltă clasă; Înaintea noastră cu o oră au plecat Mihaela și Radu*. Ambele complemente circumstanțiale de timp sunt exprimate prin pronume posesive.

9. Subordonata subliniată din exemplul următor este circumstanțială de timp: *Nu mă îmbrac gros când afară e cald.* Nu este circumstanțială de cauză.

Scanned with OKEN Scanner

10. Sunt două subordonate circumstanțiale de timp în exemplul următor: *Când s-a născut Ptolemeu / pământul nu era în nici un fel, / când a murit / pământul era drept ca palma* (N. Stănescu). Între subordonatele circumstanțiale de timp se stabilește un raport sintactic de coordonare.

Testul nr. 65

Complementul circumstanțial de mod și subordonata circumstanțială de mod

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. În exclusivitate, circumstanțialul de mod indică modul în care se desfășoară o acțiune.

2. Complementul circumstanțial de mod poate avea ca regent: un verb (locuțiune verbală), o interjecție un adjectiv sau un adverb (locuțiune adverbială).

3. În toate exemplele următoare întâlnim circumstanțiale de mod: *Doarme fără a-și face probleme; M-au părăsit în liniște; L-am descusut de-a fir a păr.*

4. Complementul circumstanțial de mod comparativ desemnează obiectul sau acțiunea cu care se compară un alt obiect.

5. În ambele exemple întâlnim un circumstanțial de mod comparativ de egalitate: *E mai înalt decât colegul său; Ochii îi erau albaștri ca cerul.*

6. Cuvintele subliniate din exemplele următoare îndeplinesc funcția sintactică de complement circumstanțial de mod: *E o stradă de trei kilometri de lungă*; *E o stradă lungă <u>de</u> trei <u>kilometri</u>.*

7. Substantivul subliniat în propoziția următoare îndeplinește funcția sintactică de complement circumstanțial de mod: *I-a dat trei <u>lei</u>.*

8. De regulă, subordonatele circumstanțiale de mod progresive sunt introduse prin următoarele locuțiuni conjuncționale: *cu cât, de ce, pe cât; pe măsură ce.*

9. Este obligatoriu să se folosească virgula în exemplul următor: *A venit și el, cum a putut.*

10. Topica subordonatelor circumstanțiale de mod este liberă: pot sta fie înainte, fie după propoziția regentă.

Scanned with OKEN Scanner

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. complemente circumstanțiale de mod propriu-zise care să aibă ca regente trei interjecții;

2. complemente circumstanțiale de mod comparative care să aibă ca regente trei adjective;

3. complemente circumstanțiale de mod exprimate prin substantive în cazul acuzativ, precedate de trei locuțiuni prepoziționale;

4. complemente circumstanțiale de mod exprimate prin același pronume în cazul dativ, precedat, pe rând, de trei prepoziții diferite;

5. complemente circumstanțiale de mod exprimate prin: adjectiv, adverb provenit din numeral ordinal, verb la modul gerunziu;

6. trei subordonate circumstanțiale de mod propriu-zise introduse prin diferite elemente relaționale;

7. trei subordonate circumstanțiale de mod comparative introduse prin diferite elemente relaționale;

8. trei subordonate circumstanțiale de mod progresive introduse prin diferite elemente relaționale;

9. trei complemente circumstanțiale de mod, dezvoltate apoi în subordonatele corespunzătoare;

10. trei subordonate circumstanțiale de mod contrase apoi pentru a obține complementele corespunzătoare.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. În fraza următoare, a doua și a treia propoziție (numerotate în ordinea predicatelor) sunt circumstanțiale de mod. *Și cum bate la un organism bolnav pulsul, cu atât mai tari erau zvâcnirile de silă, cu cât mai vii fuseseră bucuriile* (Camil Petrescu). Subordonata subliniată este circumstanțială de mod de măsură.

2. Verbul la modul gerunziu din exemplul următor îndeplinește funcția sintactică de complement circumstanțial de mod: *Mergeau înainte, târându-și picioarele* (A. Buzura). Exprimă o acțiune care caracterizează acțiunea principală.

Scanned with OKEN Scanner

3. Sunt numai două subordonate circumstanțiale de mod progresive în exemplul următor: ... *dar dacă el a ales modalitatea aceasta, n-avem cum îi pune condiții, cu atât mai mult cu cât ideea i-a venit în treacăt și deci putea foarte bine să-i vină și alta* (M. Preda). Între acestea se stabilește un raport de coordonare conclusivă.

4. Sunt trei complemente circumstanțiale de mod în exemplul următor: *Drumul, ca într-o țară nouă, merge la întâmplare, peste ogoare omenești, ocolind gropile, făgașele, rovinele* (M. Sadoveanu). Dintre acestea, doar unul este circumstanțial de mod comparativ.

5. Cuvintele subliniate din exemplul următor nu sunt circumstanțiale de mod: *Oamenii urmară a-și face treaba cu mai puțină gălăgie, dar cu mai mult spor* (I. Slavici). Au ca regent substantivul *treaba*.

6. Numai în unul din cele două exemple există complement circumstanțial de mod: *Am un copil ca el de înalt*; *Am un copil înalt ca el*. În celălalt exemplu întâlnim un atribut.

7. Cuvântul subliniat din exemplul următor este complement circumstanțial de mod: *După ce bătrânul îl privi clipind șiret, nu mai zise nimic*. Exprimă o acțiune însoțitoare a acțiunii principale exprimate de verbul *privi*.

8. În fraza următoare există o singură subordonată circumstanțială de mod: *Dreaptă cum era stânca, de parcă era trasă la cumpănă, avea totuși jos, și cam la mijloc, o scobitură destul de adâncă, în care cineva s-ar fi putu adăposti în larg pentru orice împrejurare* (C. Hogaș). Adverbul subliniat are dublu rol sintactic: la nivelul frazei este element relațional, iar în propoziția din care face parte îndeplinește funcția sintactică de nume predicativ.

9. Subordonata subliniată din exemplul următor este circumstanțială de mod: *Cum a dat Dumnezeu an / Holde mândre lui Troian / Astfel să dea și la voi / Ca s-avem parte și noi* (***Pluguşorul***) Aceasta are în regentă un corelativ adverbial.

10. În doar două din exemplele următoare *cum* îndeplinește funcția sintactică de complement circumstanțial de mod: *Cum ai făcut?; Așa te vei încălța, cum vreau eu; E un nu știu cum în toată afacerea; Trece pe la tine cum ajunge acasă; Ai rămas cum te știam*. În ultimul exemplu îndeplinește funcția sintactică de element predicativ suplimentar.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 66

Complementul circumstanțial de cauză și subordonata circumstanțială de cauză

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Complementul circumstanțial de cauză arată cauza unei acțiuni, a unei stări sau a unei însușiri.

2. Pentru identificarea circumstanțialului de cauză folosim întrebarea *de ce*?

3. Complementul circumstanțial de cauză și subordonata corespunzătoare acestuia au ca regent un verb (locuțiune verbală), un adjectiv sau o interjecție.

4. Este subliniat complementul circumstanțial de cauză în exemplul următor: *Si de-aceea spusa voastră era sântă și frumoasă...* (M. Eminescu).

5. Sunt șase complemente circumstanțiale de cauză în exemplul: *Codrul clocoti de zgomot și de arme și de zbucium [...] Urlă câmpul și de tropot și de strigăt de bătaie* (M. Eminescu).

6. Conjuncțiile *căci, deoarece, fiindcă, întrucât* introduc numai subordonate circumstanțiale de cauză.

7. Adverbul relativ *cum* este elementul relațional pentru subordonata cauzală din textul următor: *Cum acasă nu se ocupa nimeni de mine, o vreme destul de îndelungată am rămas în sama monitorilor* (M. Sadoveanu).

8. Complementul circumstanțial de cauză din exemplul următor este exprimat printr-un pronume relativ cu valoare neutră: *De ce nu pot fi Zeus, stăpân pe slăvi?* (V. Voiculescu).

9. Subordonatele cauzale din exemplul următor au același element regent: *Mi-e inima de lacrimi plină, / Că-n ea s-au îngropat mereu / Ai mei, și-o să mă-ngrop și eu.* (G. Coșbuc.)

10. De regulă, indiferent de locul pe care-l ocupă în frază, subordonata cauzală se desparte prin virgulă de propoziția regentă.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. complemente circumstanțiale de cauză care să aibă ca regente o locuțiune verbală, un adjectiv și o interjecție;

2. complemente circumstanțiale de cauză exprimate prin: substantiv, pronume relativ și numeral colectiv; toate în cazul genitiv;

Scanned with OKEN Scanner

3. trei complemente circumstanțiale de cauză exprimate prin verbe la modul gerunziu;

4. trei complemente circumstanțiale de cauză exprimate prin adjective;

5. trei complemente circumstanțiale de cauză exprimate prin locuțiuni adverbiale de cauză;

6. subordonate circumstanțiale de cauză obținute prin dezvoltarea complementelor circumstanțiale de cauză din exemplele următoare:
Neîndrăznind a veni el, şi-a trimis mama;
L-am arestat pentru fraudă;
Îl învinovăți pe trădător;

7. complemente circumstanțiale de cauză obținute prin contragerea următoarelor subordonate cauzale:
Pentru că nu l-am aşteptat, a plecat supărat;
Din pricină că a întârziat, am pierdut avionul;
Pentru că era cuminte, o lăudau toți;

8. subordonate cauzale introduse prin trei conjuncții nespecializate pentru această circumstanțială;

9. subordonate circumstanțiale de cauză introduse prin trei locuțiuni conjuncționale diferite;

10. complemente circumstanțiale de cauză exprimate prin numeral cardinal, numeral colectiv şi pronume nehotărât toate în cazul acuzativ;

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare şi stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Sunt trei complemente circumstanțiale de cauză în exemplul următor: *Câtăva vreme Jim stătu tulburat de satisfacția îndrăznelii, de ruşine şi de frică* (G. Călinescu).Toate au ca regent un adjectiv.

2. Sunt două subordonate cauzale în textul următor: *Fiindcă mi-au mai ieşit până acum doi spâni şi cu tine al treilea, apoi îmi vine să cred că aiasta-i țara spânilor şi n-am încotro, mort, copt, trebuie să te iau cu mine, dacă zici că ştii bine locurile de pe aici* (I. Creangă). Prima subordonată cauzală din text e introdusă prin conjuncția *fiindcă*, iar a doua prin conjuncția *că*.

Scanned with OKEN Scanner

3. Numai într-unul din cele două exemple care urmează există o subordonată cauzală: *Dacă ai muncit atât, de ce să nu te bucuri de reuşită?; Dacă ai muncit atât, te vei bucura de reuşită?* Celălalt exemplu conține o subordonată condițională.

4. Cuvintele subliniate din exemplele următoare nu au funcție sintactică: *Când toți spun că greşeşti, de ce nu asculți? Cum eu îți sunt mamă, să mă asculți!* Adverbele relative în discuție își schimbă valoarea gramaticală şi devin conjuncții atunci când introduc subordonate cauzale.

5. Subordonata din fraza următoare nu este circumstanțială de cauză: *Unde mai pleci, că doar acum ai intrat pe uşă?* Este o circumstanțială de loc.

6. Sunt numai două complemente circumstanțiale de cauză în exemplul următor: *De gingăşie tot mai mult mă-ntunec / Şi pier de umanism şi milă* (Ana Blandiana). Între complementele circumstanțiale de cauză subliniate se stabileşte un raport sintactic de coordonare realizat prin conjuncția copulativă: *şi*.

7. Există un singur circumstanțial de cauză în exemplul: *Ne-am luat din dragoste*. Este exprimat prin substantiv însoțit de prepoziție.

8. Este subliniat complementul circumstanțial de cauză: *De încet ce vorbeşte nici n-o aud*. Regentul acestui complement este verbul *vorbeşte*.

9. Nu este corectă formularea: *S-a îmbolnăvit datorită neatenției*. Prepoziția *datorită* presupune cauza unui efect pozitiv.

10. Sunt două subordonate cauzale în exemplul următor: *De vreme ce te joci, cum vei lua notă mare?* Prima este introdusă prin locuțiunea conjuncțională *de vreme ce*, iar a doua cauzală prin adverbul relativ cu rol de conjuncție *cum*.

Testul nr. 67

Complementul circumstanțial de scop şi subordonata finală

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Complementul circumstanțial de scop arată scopul acțiunii unui verb.

2. În exclusivitate, circumstanțialul de scop determină verbe.

3. Cea mai frecventă întrebare cu ajutorul căreia putem identifica circumstanțialul de scop este *pentru ce*?

Scanned with OKEN Scanner

4. Circumstanţialul de scop poate fi exprimat prin substantive, de obicei abstracte, reprezentând nume de acţiuni.

5. Nu este corectă formularea: *Vin a-ţi cere puţină îngăduinţă pentru fiul meu.*

6. Subordonata finală este introdusă prin conjuncţii, locuţiuni conjuncţionale, adverbe relative şi locuţiuni adverbiale, pronume şi adjective pronominale relative.

7. Acţiunea exprimată de verbul din subordonata finală este întotdeauna posterioară celei exprimate de verbul din regentă.

8. Subordonata finală are o topică liberă, putând sta fie înainte, fie după propoziţia regentă.

9. De regulă, subordonata finală se desparte prin virgulă de propoziţia regentă.

10. Subordonatele finale pot avea un corelativ adverbial, mai ales când acestea precedă regenta.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. complemente circumstanţiale de scop care să aibă ca regent un verb, o locuţiune verbală şi o interjecţie;

2. circumstanţiale de scop exprimate printr-un verb la modul infinitiv, diatezele activă, pasivă şi reflexivă;

3. trei complemente circumstanţiale de scop exprimate prin verbe la modul supin;

4. trei complemente circumstanţiale de scop pe care apoi să le transformaţi în subordonatele corespunzătoare;

5. trei subordonate finale contrase în părţile de propoziţie corespunzătoare;

6. complemente circumstanţiale de scop exprimate prin: pronume personal, pronume posesiv şi pronume relativ;

7. trei complemente circumstanţiale de scop care să preceadă elementul regent.

8. trei subordonate finale introduse prin diferite conjuncţii;

9. trei subordonate finale care să aibă diferite corelative;

10. complemente circumstanţiale de scop exprimate prin diferite substantive precedate de prepoziţiile: *pentru, după, spre.*

Scanned with OKEN Scanner

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Verbele la modul supin din următoarele propoziții au funcții sintactice diferite: *Pleacă la pescuit; Vine de la pescuit.* În primul exemplu are funcția sintactică de complement circumstanțial de scop, iar în al doilea de complement circumstanțial de loc.

2. Adverbul *expre* este un corelativ al subordonatei finale din exemplul: *Expre am venit, ca să mă vezi.* O astfel de formulare nu este recomandabilă.

3. Subordonatele subliniate au funcții sintactice diferite în următoarele două exemple: *Merg la Mihaela să învăț; Merg la Mihaela că nu mi-am înțeles tema.* În prima frază întâlnim o subordonată cauzală, iar în a doua o subordonată finală.

4. În fraza următoare subordonata subliniată este finală: *Du-te de mănâncă!* Arată scopul cu care se realizează acțiunea verbului regent, implicând totodată, o acțiune posterioară celei din regentă.

5. Există un singur complement circumstanțial de scop în exemplul următor: *Otilia și Felix coborâră în gara Ciulnița, întâmpinați cu brișca de Pascalopol, care plecase înaintea lor spre a pune ordine în niște treburi* (G. Călinescu). Acesta este exprimat prin pronume personal însoțit de prepoziție.

6. Sunt finale toate subordonatele din frazele următoare: *De aceea te-am căutat, că ai primit o scrisoare; De aceea te-am căutat, să-ți primești scrisoarea.* Elementele relaționale sunt: conjuncția *că* și conjuncția *să*.

7. Sunt două complemente circumstanțiale de scop în textul: *Căci toți se nasc spre a muri / Și mor spre a se naște* (M. Eminescu). Ambele sunt exprimate prin verbe la modul infinitiv însoțite de prepoziția *spre*.

8. Sunt patru propoziții subordonate în textul: *Mai bine du-te de dă o raită pe la vie, că s-a copt terasa și fură ăia din marginea satului de se smintesc* (F. Neagu) .Doar două sunt circumstanțiale de scop.

9. Cuvântul subliniat din textul următor nu este circumstanțial de scop: *În mijlocul codrului, într-un luminiș s-a clădit o bisericuță în amintirea unei întâmplări cumplite* (M. Sadoveanu). Este atribut substantival prepozițional.

10. Sunt două propoziții în textul următor: *Vara, în zilele de sărbătoare, după cules răchițică de făcut gălbenele, dumbravnic și sulcină de pus printre straie, cine umblă?* (I. Creangă). Prima propoziție este subordonată finală, iar a doua principală.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 68

Complementul circumstanțial condițional și subordonata circumstanțială condițională

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Complementul circumstanțial condițional exprimă o condiție, reală sau ipotetică, de care depinde realizarea unei acțiuni.

2. Ambele complemente subliniate sunt condiționale: *S-ar bucura de sosirea voastră pe neașteptate; S-ar bucura în caz de sosire neașteptată.*

3. Circumstanțialul condițional se exprimă prin: substantive, pronume, adverbe și verbe la modul infinitv.

4. Regentul unui complement circumstanțial de condiție este un verb (locuțiune verbală) sau un adjectiv.

5. De regulă, complementul circumstanțial de condiție nu se desparte prin virgulă de termenul regent.

6. Conjuncția *dacă* este specializată pentru subordonata condițională.

7. Condițională poate fi juxtapusă regentei, raportul de subordonare fiind pus în evidență de topică și de intonație.

8. Caracterul exclusiv al unei condiții este marcat de adverbele: *numai, doar, decât.*

9. Topica subordonatei condiționale este, de regulă, fixă: stă înaintea regentei.

10. Punctuația subordonatei condiționale depinde de gradul legăturii cu regenta.

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. trei complemente circumstanțiale condiționale exprimate prin substantive;

2. trei complemente circumstanțiale condiționale exprimate prin verbe la modul gerunziu;

3. trei complemente circumstanțiale condiționale exprimate prin adverbe;

4. complementele circumstanțiale condiționale de la punctul 3 să fie dezvoltate în subordonatele corespunzătoare;

5. trei complemente circumstanțiale condiționale așezate înaintea termenului regent să fie dezvoltate pentru a obține subordonatele corespunzătoare;

Scanned with OKEN Scanner

6. subordonate condiționale care să aibă ca regent un verb, o locuțiune verbală și o interjecție;

7. subordonate condiționale introduse prin conjuncțiile *de, să, când* (conjuncție provenită din adverb);

8. trei subordonate condiționale juxtapuse regentei;

9. trei subordonate condiționale contrase pentru a obține complementele corespunzătoare;

10. trei subordonate condiționale care să aibă în regentă diferite corelative.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. În textul următor a fost subliniat complementul circumstanțial condițional: *În această situație, nu mai încheiem afacerea.* Este exprimat printr-un substantiv care exprimă condiția ipotetică a realizării acțiunii verbului regent.

2. Sunt două complemente circumstanțiale condiționale în versurile: *Îmbrăcându-te-n veștmântu-i / Lepădând viața lumii / Vei ispăși greșeala mumii* (M. Eminescu). Ambele sunt exprimate prin verbe la modul gerunziu.

3. Textul următor conține două subordonate condiționale: *Dacă te-a învățat cineva, rău ți-a făcut, iară de-ai făcut-o de capul tău, rău cap ai avut.* (I. Creangă) .Între acestea se stabilește un raport de coordonare adversativă.

4. Este o singură subordonată condițională în textul: *De rămâneai , îmi erai ca un frate, iară de nu, îmi ești ca doi* (I. Creangă) .ste introdusă prin conjuncția simplă *de.*

5. Sunt două subordonate condiționale în textul: *Ai bani, ești tare și mare, ești sărac, nu te bagă nimeni în seamă* (N. Filimon). Între acestea se realizează un raport de coordonare prin juxtapunere.

6. O singură condițională există în exemplul următor: *Să fii ascultător, de unde nu, viață liniștită n-o să ai cu mine!* E introdusă prin locuțiunea conjuncțională *de unde.*

7. Ambele subordonate subliniate sunt condiționate: *Dacă ai obosit, pleacă!; Dacă ai obosit, pleci.* Sunt introduse prin conjuncția simplă *dacă* și izolate prin virgulă de regentă.

Scanned with OKEN Scanner

8. Virgula este folosită corect în exemplul următor: *Dacă înveți, înseamnă că vei ajunge departe*. Izolează o subordonată condițională de regenta ei.

9. Subordonatele din exemplele următoare sunt condiționale: *Întreab-o dacă vine!; Dacă vine, întreab-o!*. Diferă topica și, parțial, punctuația.

10. În exemplul următor întâlnim atât un complement circumstanțial condițional cât și o subordonată condițională: *Ducându-mă ca gândul, tu mi-i prăpădi, iar de mi-i duce ca vântul, tu mi-i folosi, căluțul meu!* (Folclor). Între acestea nu se stabilește nici un raport sintactic.

Testul nr. 69

Complementul circumstanțial concesiv și subordonata concesivă

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Complementul circumstanțial concesiv arată obiectul sau situația care ar fi putut împiedica săvârșirea unei acțiuni sau existența unei însușiri.

2. Specifică circumstanțialului concesiv este întrebarea *în ciuda cărui fapt?*

3. Niciodată circumstanțialul concesiv nu este exprimat prin adjectiv.

4. Circumstanțialul concesiv poate avea ca regent un verb, o interjecție, un adjectiv sau un substantiv.

5. Circumstanțialul concesiv din exemplul următor are ca regent o interjecție: *Cu toată reținerea, pe care ți-o înțeleg, hai la el totuși!*.

6. De obicei, circumstanțialul concesiv precedă regentul și se desparte de acesta prin virgulă.

7. Conjuncția *deși* nu este specializată doar pentru subordonata concesivă.

8. În exemplul următor sunt două subordonate concesive aflate în raport de coordonare copulativ: *Vrei, nu vrei, eu tot încerc*.

9. Este corectă următoarea formulare: *Deși a învățat la cele mai înalte școli, dar totuși se cunoaște lipsa unei educații corespunzătoare în primii șapte ani.*

10. Se impune folosirea obligatorie a virgulei în exemplul: *Nu vin nici dacă scufundă pământul!*

Scanned with OKEN Scanner

II. Construiți enunțuri în care să existe:

1. complemente circumstanțiale concesive care să aibă ca regent o locuțiune verbală, o interjecție predicativă și un adjectiv;

2. complemente circumstanțiale concesive exprimate prin substantive în cazurile: acuzativ, genitiv și dativ;

3. trei complemente circumstanțiale concesive exprimate prin adverbe sau locuțiuni adverbiale;

4. trei complemente circumstanțiale concesive exprimate prin verbe la moduri nepersonale;

5. trei complemente circumstanțiale concesive dezvoltate apoi în subordonatele corespunzătoare;

6. subordonate concesive introduse prin conjuncțiile *că, de, dacă*;

7. subordonate concesive introduse prin locuțiunile conjuncționale *fără ca... să, chit că, fără să*;

8. subordonate concesive introduse prin pronumele nehotărât *oricare*, adjectivul pronominal nehotărât *orice*, adverbul relativ *cât*;

9. subordonate concesive introduse prin: *să, măcar să, chiar să*;

10. trei subordonate concesive care să stea înaintea regentei.

III. Analizați conținutul celor două părți ale enunțurilor următoare și stabiliți legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relație cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relație cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Sunt două complemente circumstanțiale concesive în textul următor: *Să te schimbi mereu, rămânând același, să fii constant nerenunțând niciodată investigarea noului și la creația de nou* (Al. Ivasiuc).Ambele sunt exprimate prin verbe la modul gerunziu.

2. Primul circumstanțial concesiv din textul următor este exprimat printr-un adverb de mod: *Oricum, ceremonia religioasă ne sugerează că o divinitate există* (M. Preda). Al doilea circumstanțial concesiv din text este exprimat prin substantiv articulat nehotărât.

Scanned with OKEN Scanner

3. În exemplul următor întâlnim atât un complement circumstanțial concesiv cât și o subordonată concesivă: *Vedea bine că și boierul, cât era el de mare și de boier, luase frica turbincăi de nu-i părea atât de rău după Ivan* (I. Creangă) .Subordonata concesivă este introdusă prin locuțiunea adverbială *cât* [...] *de.*

4. Sunt trei subordonate concesive în textul următor: *Câtă nevoie am eu de slujba dumitale, ca femeie cinstită și credincioasă ce sunt, cât sunt eu de blândă și cât ești de bătrână, tot nu-i caut* (I. L. Caragiale). Toate subordonatele concesive sunt introduse prin adverbe relative.

5. Există o subordonată concesivă în textul următor: *Un țigan ce miluiește pe-un neputincios bătrân / zică tot ce-i place lumea, este tot ca și-un român.* (B. P. Hașdeu). Între elementele componente ale acestei subordonate concesive este intercalată o altă propoziție.

6. Fraza următoare este alcătuită din patru propoziții: *Strălucești sau nu, ești fericit sau lipsit de noroc, parcurgi totuși extraordinarul mister al existenței.* Subordonatele concesive din text sunt juxtapuse regentei.

7. Sunt două complemente circumstanțiale concesive în exemplul: *Și cu gând și fără gând / Ne vom duce toți pe rând* (Al Macedonski).Exprimă faptul care ar putea împiedica realizarea acțiunii verbului regent.

8. Nu sunt concesive subordonatele din exemplele următoare: *Oricum va merge, tot va fi primit*; *Oriunde se duce, tot e mai bine; Nici dacă-l bați tot nu te ascultă; Oricând se va gândi la o eventuală scuză, mama tot îi va ierta*: Aceste subordonate (care pot fi confundate cu subordonata concesivă) sunt, în ordine: circumstanțială de mod, circumstanțială de loc, circumstanțială condițională și circumstanțială de timp.

9. Textul următor conține patru propoziții subordonate concesive *De era vară, de era toamnă, de ploua, de ningea, cei trei prieteni străbăteau, mai în fiecare săptămână, satul.* (E. Gârleanu). Între acestea se stabilește un raport sintactic de coordonare realizat prin juxtapunere.

10. Este corectă următoarea formulare. *Deși a muncit enorm, el însă nu a reușit.* Conjuncția adversativă *însă* funcționează ca un corelativ al subordonatei concesive antepuse regentei.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 70

Complementul circumstanțial consecutiv și subordonata consecutivă

I. Notați cu **A** sau **F** valoarea de adevăr a următoarelor afirmații:

1. Circumstanțialul consecutiv arată, în exclusivitate, rezultatul unei acțiuni.

2. Acest complement circumstanțial poate avea ca regent un verb, un adjectiv sau un adverb.

3. Circumstanțialul consecutiv poate fi exprimat prin substantive aflate numai în cazul acuzativ.

4. De regulă circumstanțialul consecutiv stă înaintea elementului regent.

5. Circumstanțialul consecutiv nu se desparte prin virgulă de regent decât dacă se dorește reliefarea acestuia.

6. Consecutiva este singura subordonată ce poate admite ca element regent o întreagă propoziție.

7. Nu există conjuncții specializate pentru a introduce subordonata consecutivă.

8. În general, folosirea elementelor corelative este obligatorie în cazul subordonatei consecutive.

9. Topica subordonatei consecutive nu este fixă: poate sta fie înainte, fie după propoziția regentă.

10. Nu se despart prin virgulă subordonatele consecutive care au corelativul *prea* și cele introduse prin conjuncția *de* aflată imediat după predicatul regentei.

II. Construiți enunțuri în care să se afle:

1. complemente circumstanțiale consecutive care să determine un verb, un adjectiv și un adverb;

2. complemente circumstanțiale consecutive exprimate prin substantivele următoare: *bucurie, invidie, minune* precedate de prepozițiile corespunzătoare;

3. complemente circumstanțiale consecutive exprimate prin verbe la modurile gerunziu, supin și infinitiv;

4. trei complemente circumstanțiale consecutive care apoi să fie dezvoltate în subordonatele corespunzătoare;

Scanned with OKEN Scanner

5. subordonate consecutive care să aibă ca regent un verb, un adjectiv şi un adverb;

6. subordonate consecutive introduse prin conjuncţiile: *că, să, de*;

7. subordonate consecutive care să aibă drept corelative în regentă următoarele adverbe: *destul, astfel, aşa*;

8. subordonate consecutive să aibă drept corelative în regentă locuţiunile adverbiale: *în aşa fel, până-ntr-atât, până acolo*;

9. trei subordonate consecutive care apoi să fie contrase pentru a obţine părţile de propoziţie corespunzătoare;

10. trei subordonate consecutive ale căror predicate să fie exprimate prin verbe la următoarele moduri: prezumtiv, condiţional optativ şi imperativ;

III. Analizaţi conţinutul celor două părţi ale enunţurilor următoare şi stabiliţi legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există relaţie cauzală între ele;
B – ambele adevărate; nu există relaţie cauzală între ele;
C – prima adevărată; a doua falsă;
D – prima falsă; a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Există un singur complement circumstanţial consecutiv: *Atât era de ajuns pentru a înfricoşa pe oameni şi pe zei.* (Geo Bogza) Este exprimat printr-un substantiv însoţit de prepoziţie.

2. În exemplul următor întâlnim o subordonată consecutivă şi un complement circumstanţial consecutiv: *Vreau să-ţi spun, de pildă, că n-aş vrea să fiu copilul unui entuziast, şi de câte ori pronunţa cuvântul entuziast îl dansa cu surâsuri spre bucuria bătrânului inginer şi antreprenor care lucrase toată viaţa numai cu cifre* (Camil Petrescu). Complementul circumstanţial consecutiv este exprimat printr-un substantiv însoţit de prepoziţia simplă *spre*.

3. Sunt trei subordonate consecutive în textul următor: *Graţie puternicilor săi pumni răspândea o aşa groază printre băieţi, încât mulţi îi plăteau tributul în natură sau în parale ca să nu-i bată sau ca să-i protege contra altor camarazi* (I. Ghica). Adverbul *aşa* este corelativ pentru subordonata consecutivă.

4. Propoziţia subliniată din textul următor are doar nuanţă de subordonată consecutivă: *Şi unde porneşte stânca la vale, săltând tot mai sus de un stat de om, [...] şi se duce drept în Bistriţa, de clocotea apa* (I. Creangă). Este circumstanţială de scop.

Scanned with OKEN Scanner

5. Subordonatele din frazele următoare sunt consecutive: *A mâncat ca să-i ajungă; A mâncat prea puțin, ca să-i ajungă.* Au elemente regente diferite: un verb și, respectiv, un adverb.

6. În exemplul următor întâlnim doar un complement circumstanțial consecutiv: *Ochii ei rotunzi și mari până la uimire, umbriți de breton, amenințau strengărește* (G. Călinescu). Este exprimat prin substantiv însoțit de prepoziție.

7. Subordonata introdusă prin conjuncția compusă *ca să* este consecutivă: *Era prea surprinzătoare imaginea ca să o poată crede reală* (A. Buzura). Arată consecința însușirii exprimate de adjectivul din regentă.

8. Întâlnim un complement circumstanțial consecutiv în propoziția: *Tremurau de frig, de-a mai mare mila.* Este exprimat printr-un substantiv precedat de prepoziția compusă *de-a.*

9. Sunt trei subordonate consecutive în fraza: *Își puse în gând să facă astfel încât să nu depindă de nimeni să nu fie silit să sufere trivialitatea nimănui* (G. Călinescu). Între subordonatele consecutive se stabilește un raport sintactic de coordonare realizat prin juxtapunere.

10. În textul următor există două subordonate consecutive: *Spânului îi mergea gura ca pupăza, de-a amețit pe împăratul, încât a uitat și de Harap-Alb, și de cerb și de tot (* I. Creangă). Subordonatele consecutive au același regent.

Propuneri de evaluare a testelor privitoare la complementele circumstanțiale și al propozițiilor corespunzătoare acestora:

Fiecare răspuns corect se notează cu un punct, obținându-se astfel:

I – 10 puncte; II – 30 de puncte; III – 10 puncte. În total, puteți realiza maximum de 50 de puncte la fiecare din testele în discuție.

50 de puncte – Foarte bine. Ai dovedit din plin că până acum nu ai construit castele de nisip, ci ți-ai însușit cunoștințe temeinice.

între 45 și 49 de puncte – Bine. Ai însă posibilități mai mari. Ceva te trage înapoi. Descoperă-te pe tine însuți!

între 40 și 44 de puncte – Acceptabil. Ești mediocru și de aceea în cazul unui examen poți avea probleme.

între 35 și 39 de puncte – Suficient... Se pare că te simți destul de confortabil pe linia de plutire. Ai grijă, pot apărea surprize neplăcute.

sub 34 de puncte – Ar trebui să fii puțin speriat. Dacă mai ai timp, apucă-te serios de studiu! Dacă nu, fii pregătit pentru ce e mai rău!

Scanned with OKEN Scanner

Partea a II-a

TESTE CU CERINȚE COMPLEXE

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 1

I. 1. Analizaţi exclusiv din punctul de vedere al sintaxei frazei următorul text:
Totul e că, dacă o ştii să devii cum se cuvine să fie cel ce se respectă, s-ar putea să ajungi acolo unde ţi-ai propus, însemnând totodată că ai perspectiva de a evolua mereu.

2. Recunoaşteţi şi rescrieţi neologismele din text, fără a le însoţi de explicaţii semantice sau etimologice.

3. Explicaţi modul de formare a cuvântului subliniat.

II. Găsiţi cinci exemple de adjective al căror sens este diferit în funcţie de topică, precizaţi-le sensul şi introduceţi-le în contexte specifice.

III. Indicaţi valoarea morfologică a lui cât, câtă, câţi, câte din următoarele contexte:

1. Câte dintre poveşti ai citit?
2. Dă-i cât cere!
3. Câte unul treceau alene podul.
4. Cât te-ai schimbat!
5. Cât suflet are!
6. Cât a fost, s-a terminat.
7. Să-l împrumuţi cu cât grâu ţi-a cerut!
8. Cât de uşot mi se pare totul!

IV. Rescrieţi forma corectă:

cutanat / cutaneu	avampremieră / avanpremieră
conclusiv / concluziv	fibroame / fibromuri
coniac / cognac	lornietă / lornetă
gestapo / ghestapo	linoleum / linoleu
glonţ / glonte	pelegrin / peregrin

V. Scrieţi forma de plural a următoarelor substantive: croşeu, compendiu, colaps, opis, panteon, sportsman, piure, mânz, loto, foarfece.

VI. Ortografiaţi următoarele neologisme scrise aici aşa cum se pronunţă:

1. [e v n i u]
2. [b r a v i s i m o]
6. [d i s c g i o c h e i]
7. [f l e ş b e c]

Scanned with OKEN Scanner

3. [s c o c i]
4. [c h i v i]
5. [n ă u – h ă u]
8. [j i g o l o]
9. [h i p i z m]
10. [l o b i]

VII. Indicați câte un sinonim neologic pentru următoarele cuvinte:

pian, bulină, a umfla, izvor, zambilă, iasomie, privighetoare, lunar, schimbător, milă.

VIII. Despărțiți în silabe, ținând seama de regulile morfologice și de cele fonetice următoarele cuvinte:

caleidoscop, anonim, somnambul, sinucide, psihiatru, nevralgie, mizantrop, tranzistor, aborigen, anemie.

IX. Folosiți în propoziții cuvintele de mai jos, precizându-le apoi sensul între paranteze: dramă / tramă; instrumental / instrumentar; pendant / pedant; corobora / colabora; deferență / diferență.

X. Identificați greșelile din textul următor, explicați-le și rescrieți corect întregul fragment:

Și eu care îmi ajutam întotdeauna pe părinți, nu mi-a venit în minte decât numai că s-a întâmplat ceva rău tocmai lor înșiși care s-au temut mereu atât pentru viața lor precum și pentru a mea.

Testul nr. 2

Se dă textul:

Că divul Traian ne-a adus tocmai în Dacia și ne-a lăsat într-o provincie așa de expusă, încât Aurelian cu lumea lui au și părăsit-o după oarecare timp, n-a fost mare noroc, dar că din nomolul migrațiunii atâtor popoare cari ne-au bântuit de atunci încoace s-a diferențiat și s-a închegat neamul românesc în greaua luptă pentru existență, acesta este primul moment de fericire în istoria noastră.

Că situația geografică ne-a condamnat să stăm în drumul Islamului, când acesta a voit să treacă Dunărea spre cucerirea Apusului, n-a fost tocmai noroc, dar că voievozii noștri în luptele lor cu turcii au știut să ne păstreze religia creștină și să ne țină astfel în legătură cu popoarele de progres ale Europei e o nouă fericire în dezvoltarea noastră.

Că în secolul al 18-lea politica dinastiei Habsburg a încercat să ne aducă sub ascultarea papei de la Roma și, neizbutind, ne-a împărțit în două, n-a fost noroc, dar că din această încercare românii transilvăneni au ajuns în cetatea eternă, unde a reînviat în ei spiritul gintei latine, revărsându-se apoi asupra noastră, a tuturora, aceasta a fost rara fericire, care, dintr-o dezbinare religioasă, a înălțat neamul întreg spre o unitate de cultură națională. (Titu Maiorescu)

Scanned with OKEN Scanner

1. Există în text propoziții subordonate subiective, predicative, completive directe și completive indirecte? În cazul unui răspuns afirmativ, extrageți-le, calificați-le și arătați relațiile pe care le realizează în text.

2. Alcătuiți cinci enunțuri unde pronumele relativ *care* să îndeplinească alte funcții sintactice decât în textul dat.

3. Funcții sintactice ale substantivului puse în evidență de textul dat (cu exemple extrase din text).

4. Puneți subordonata: *Că situația geografică ne-a condamnat* în relație cu alte elemente regente, astfel încât să îndeplinească trei funcții sintactice diferite de cea din text.

5. Există în text vreo excepție de la regimul cazual al prepoziției construite, de obicei, cu genitivul? Dacă răspunsul este afirmativ, analizați sintactic și morfologic cuvântul însoțit de prepoziția respectivă.

6. Particularități stilistice ale textului extras din opera lui Titu Maiorescu.

Testul nr. 3

I. Se dă textul:

Fie că vom încerca să-i ajutăm, fie că nu ne vom implica, desigur că noi, care ne cunoaștem de multă vreme, nu trebuie să ne considerăm arbitrii acestei lumi și, prin urmare, suntem obligați să ne întrebăm mereu asupra datoriilor pe care le avem totuși, devenind, cu fiecare zi, tot mai înțelepți.

a) Analizați sintactic fraza, indicând felul propozițiilor, raporturilor dintre ele și natura elementelor de relație.

b) Faceți analiza morfologică și sintactică a cuvintelor subliniate.

c) Dați câte cinci exemple de expresii și locuțiuni care să aibă sensul următoarelor verbe: *a dispărea* și *a speria*.

II. Evidențiați rolul stilistic al sinonimelor din textul următor:

Ș-apoi pe lângă toate acestea, nici vro scofală nu era de dânșii: un bordei ca vai de el, niște țoale rupte așternute pe laiți, și atâta tot [...]. Împăratul a dat de știre prin crainicii săi în toată lumea că oricine s-a afla să-i facă, de la casa aceluia și până la curțile împărătești un pod de aur [...] aceluia îi dă fata. [...] Și cum ajunge în târg, se duce cu pieptul deschis drept la palatul împăratului.

(I. Creangă – ***Povestea porcului***)

Scanned with OKEN Scanner

III. Răspundeți cerințelor următoare:

1. Indicați câte un sinonim neologic pentru fiecare din următoarele cuvinte: potrivit, slăvire, bărbăție, a bârfi, pilduitor, necuviincios, sârguincios, imoral, uimitor, ocară.

2. Identificați și explicați greșelile (de orice natură) din următoarele enunțuri:

a) *În discursul său, oratorul s-a axat în jurul amintirii neuitate care-l stăpânea încă, deși se sărbătorea aniversarea a zece ani de la marele eveniment. Ceremonia protocolară nu a durat mai mult decât era necesar, astfel încât antecedentele mai vechi (de circa vreo șapte ani), când o zi întreagă era insuficientă evocărilor retrospective au fost uitate. Întreaga manifestare a fost un exemplu pilduitor asupra modului cum urmașii își pot cinsti descendenții.*

b) *M-au înduioșat, spunându-mi că sunt bătrâni și că poate e ultima oară când ne vezi.*

c) *A venit prietenul meu cât și al tău care știi că își ajută pe cei apropiați fără să-i întrebe că ce-au făcut de-au ajuns într-o asemenea situație.*

d) *Mă deranjează nu atât reproșul, ci tonul ceea ce n-am acceptat niciodată acest lucru, unul țipând, iar ceilalți să-l asculte smeriți.*

e) *Infractorul a fost prins în flagrant, fapt care l-a făcut să se afle în imposibilitatea de a mai putea scoate vreo vorbă care să-i motiveze comportamentul indemn.*

f) *Întâlnirea dintre Ion cu Maria a fost o surpriză pentru amândoi.*

g) *Pe rafturi, erau etalate la întâmplare tot felul de mărfuri cât și liste de prețuri asupra cărora m-am exprimat nu o dată că nu sunt de acord, fapt considerat fastuos pentru proprietar.*

h) *Dorind să doarmă liniștită, și-a cumpărat două bilete pentru patvagon, dovedind astfel că refuză să accepte compania altor persoane care ar putea-o împiedeca să se odihnească și să-și limpezească gândurile înaintea jubileului de 150 ani ai fostului ei liceu. Spera să le revadă și pe cele două colege cu care formase un triumvirat indestructibil în anii de liceu.*

3. Explicați în ce constă ambiguitatea fiecăruia dintre următoarele enunțuri:

a) *El și alți colegi de-ai lui au plecat de curând.*

b) *Mă interesează ce fac, vezi-ți de treabă!*

Testul nr. 4

Se dau următoarele zece probleme și se cere:

A. să se aleagă și să se încercuiască ipoteza sau ipotezele corecte – ținând cont că pot fi adevărate maximum două dintre ele –;

Scanned with OKEN Scanner

B. să se motiveze – în câteva fraze – soluția aleasă

I. Literar se scrie:

a) provoacă, deraiem, ricoşând, aşază, înduioşător?

b) provócă, deraem, ricoşind, aşează, înduioşetor?

c) provoacă, deraiem, ricoşind, aşează, înduioşător?

d) provócă. deraem, ricoşind, aşează, înduioşetor?

II. Literar se spune:

a) gamă variată de produse, inculpare pentru furt, monolog cu sine, s-a interpus între ei?

b) gamă variată de sortimente, inculpare acuzatoare de furt, monolog, s-a interpus?

c) gamă de produse, inculpare pentru furt, s-a interpus lor, monolog interior?

d) gamă largă de mărfuri, inculpare sub acuzarea de furt, trebuie interpuse, monolog cu mine?

III. Alegeți seria (seriile) unde întâlniți cuvinte despărțite corect în silabe:

a) og–lin–dă, an–al–fa–bet, punc–tual, ast–ma–tic, o–mle–tă?

b) o–glin–dă, an–al–fa–bet, punc–tu–al, ast–ma–tic, om–le–tă?

c) og–lin–dă, a–nal–fa–bet, punc–tual, ast–ma–tic, o–mle–tă?

d) og–lin–dă, an–al–fa–bet, punct–ual, as–tma–tic, om–le–tă?

IV. În textele:

Din vremi uitate de demult [,][1]
Gemând de grele patimi [,][2].
Deşărtăciunea unui vis

Noi o stropim cu lacrimi... (O. Goga)

M-a uitat Dumnezeu [,][3]
gândindu-mă [,][4]
până când gândul
mi-a devenit trup.
M-au uitat frunzele
adumbrindu-mă... (N. Stănescu)

virgulele notate 1, 2, 3, 4 sunt:

a) 1 şi 2 – facultative, 3 şi 4 – obligatorii?

b) 1 şi 2 – obligatorii, 3 şi 4 – facultative?

c) 1, 2, 3, 4 – facultative?

d) 1, 2, 3, 4 – obligatorii?

Scanned with OKEN Scanner

V. Ce serie (serii) conține (conțin) numai perechi de antonime?

a) vrednic ≠ nevrednic, tot ≠ netot, curat ≠ necurat, bun ≠ nebun?

b) urât ≠ frumusețe, cocoș ≠ găină, mătușă ≠ unchi, domestic ≠ sălbatic?

c) apolinic ≠ dionisiac, loialitate ≠ felonie, democrație ≠ autocrație, nadir ≠ zenit?

d) peren ≠ efemer, a decola ≠ a ateriza, important ≠ insignifiant, eterogen ≠ omogen?

VI. Se dau textele:

1. *Cât rău a făcut această concepție – nu se poate spune îndeajuns. (I. Iordan)*

2. *Când e o-namorare de tot ce e al tău,*
De-un zâmbet, de-un cutremur, de bine și de rău. (M. Eminescu)

cuvintele subliniate sunt:

a) 1. *cât* – adjectiv pronominale relativ, atribut adjectival?
rău – substantiv, complement direct?
2. *de bine, de rău* – substantive, atribute apoziționale?

a) 1. *cât* – pronume relativ, complement direct?
rău – adjectiv, complement direct?
2. *de bine, de rău* – adverbe,, complemente circumstanțiale de mod?

c) 1. *cât* – adjectiv pronominal relativ, atribut adjectival?
rău – adverb, complement direct?
2. *de bine, de rău* – adverb, complement circumstanțial de mod?

d) 1. *cât* – adverb relativ, complement circumstanțial de mod?
rău – adjectiv, atribut adjectival?
2. *de bine, de rău* – adverbe, atribute adverbiale?

VII. Se dau textele:

1. *Să mai privesc o dată cîmpia-nfloritoare,*
Ce zilele-mi copile și albe le-a țesut,
Ce auzi odată copila-mi murmurare... (M. Eminescu)

2. *Și unde nu ne trezim plini ciucur de râie căprească...* (I. Creangă)

3. *...Luca Moșneagul, însurățel de al doilea...* (I. Creangă)

Scanned with OKEN Scanner

Cuvintele subliniate sunt:

a) 1. copile – adjectiv, atribut adjectival; copila – substantiv – subiect?

2. substantiv, fără funcție sintactică?

3. numeral ordinal, cu valoare adjectivală, atribut adjectival?

b) 1. adjective provenite din substantive, atribute adjectivale?

2. adverb provenit din substantiv, complement circumstanțial de mod?

3. adverb provenit din numeral ordinal, atribut adverbial?

c) 1. adjective provenite din substantive, atribute adjectivale?

2. substantiv, complement circumstanțial de mod?

3. numeral ordinal, cu valoare adjectivală, atribut adjectival?

d) 1. substantive cu funcțiile sintactice de subiecte?

2. substantiv, complement circumstanțial de mod?

3. numeral ordinal, cu valoare adjectivală, atribut adjectival?

VIII. Propozițiile din textul următor sunt:

Știe multe,[1] */ știe puține,* [2]*/ din ceea ce i se cere* [3] */ – tot va trebui* [4] */ să reușească.* [5] */*

a) 1 – PP	2 – PP	3 – CI	4 – PP	5 – SB?
b) 1 – CV	2 – CV	3 – CI	4 – PP	5 – SB?
c) 1 – CV	2 – CV	3 – CD	4 – PP	5 – CD?
d) 1 – CV	2 – PP	3 – CD	4 – PP	5 – CD?

IX. Elementele de relație: *încât, căci, deși, cu toate_că* pot introduce subordonate subiective?

a) da

b) depinde de natura elementului regent

c) nu

d) numai dacă subiectiva are și o nuanță de concesie

X. În ce stil funcțional au fost scrise următoarele texte?

1. *În cazul barelor supuse la solicitări simple se consideră că deformațiile plastice încep când tensiunea maximă atinge valoarea limitei de curgere a materialului, determinată prin solicitarea monoaxială de întindere a materialului. Dacă barele sunt supuse simultan la mai multe solicitări este necesar să se*

Scanned with OKEN Scanner

stabilească relaţiile ce trebuie să existe între tensiunile principale pentru a fi posibilă apariţia deformaţiilor plastice.

2. *Ieri, la Punctul de Control şi Trecere a Frontierei Otopeni, pentru cursa TAROM în direcţia Istambul, s-au prezentat pentru ieşirea din ţară două chinezoaice, Wang Xue Mei (24 de ani) şi Qu Guo Ping (25 de ani). Cele două sunt asociate ale firmei Hui Lan, '95 IMPEX SRL din Bucureşti. La controlul de frontieră au declarat că posedă asupra lor 109 $ SUA şi, respectiv, 1200 $ SUA. Extinzându-se controlul asupra genţilor de mână, s-a descoperit ascunsă în fundublul al acestora, suma de 40.000 $ SUA. Suma a fost confiscata, iar cele două chinezoaice amendate cu câte un milion de lei.*

3. *Libretul de economii trebuie păstrat cu grijă. În caz de pierdere, titularul unui libret nominal, anunţă în scris cea mai apropiată unitate C.E.C. menţionând expres numărul libretului pierdut sau sustras. Pentru a reţine numărul libretului, titularul va păstra separat tichetul ce se eliberează odată cu libretul de economii nominal.*

Pentru libretele de economii la purtător pierdute sau sustrase, declaraţia de pierdere se dă la organul notarial şi se depune numai la unitatea C.E.C. emitentă a libretului.

a) 1 – publicistic, 2 – tehnico – ştiinţific, 3 – oficial – administrativ?

b) 1 – oficial – administrativ, 2 – tehnico – ştiinţific, 3 – publicistic?

c) 1 – tehnico – ştiinţific, 2 – publicistic, 3 – oficial administrativ?

d) 1 – tehnico – ştiinţific, 2 – oficial administrativ, 3 – publicistic?

Testul nr. 5

I. Notaţi cu **A** sau **F** valoarea de adevăr, a următoarelor afirmaţii:

1. Toate verbele fac parte din fondul principal lexical.

2. În limba română, derivarea cu sufixe este mai productivă decât derivarea cu prefixe.

3. Regulile de despărţire în silabe ale cuvintelor limbii române se bazează numai pe pronunţare.

4. În limba română accentul cade pe ultima sau pe penultima silabă a cuvântului.

5. În textul: *Te sfătuiesc ca o mamă ce-ţi sunt, ca* este prepoziţie.

6. *Represaliile au fost cumplite.* Substantivul subliniat este defectiv de singular.

Scanned with OKEN Scanner

7. În textul: *Dânsul îl ştie mai bine*, cuvântul subliniat este pronume de politeţe.

8. La persoanele I şi a II-a pronumele personal nu are forme pentru cazul genitiv.

9. În textul: *A reuşit cu brio* construcţia subliniată este o locuţiune adverbială cu funcţia de circumstanţial de mod.

10. Sunt corecte toate formele următoare: aşează, şade, înşela, jeratic.

II. Construiţi enunţuri în care să existe:

1. trei cuvinte cu valori morfologice diferite derivate cu sufixe;

2. atribut verbal, complement direct şi subiect exprimat prin verbe la gerunziu;

3. substantivul *coleg* în dativ să îndeplinească trei funcţii sintactice diferite;

4. cuvântul *tot* cu trei valori morfologice diferite;

5. un pronume personal cu funcţie de complement indirect în trei cazuri diferite;

6. subordonatele subiectivă, completivă directă şi circumstanţială finală să aibă ca elemente regente interjecţii;

7. conjuncţia *dacă* să introducă trei subordonate diferite;

8. locuţiunea prepoziţională *în urma* să însoţească un substantiv care să îndeplinească trei funcţii sintactice diferite;

9. prepoziţia *împotriva* să însoţească trei părţi de vorbire în cazuri diferite.

10. complementul circumstanţial de timp să fie exprimat prin trei părţi de vorbire diferite.

III. Analizaţi conţinutul celor două părţi ale enunţurilor următoare şi stabiliţi legătura cauzală dintre ele, marcând:

A – ambele adevărate; există legătură cauzală între ele;
B – ambele adevărate, nu există legătură cauzală între ele;
C – prima adevărată, a doua falsă;
D – prima falsă, a doua adevărată;
E – ambele false.

1. Articolul hotărât este întâlnit, de regulă, în poziţie enclitică. În poziţie proclitică nu apare niciodată.

2. În textul: *Ea un înger ce se roagă...*, cuvântul *înger* nu are funcţie sintactică. Se află în cazul nominativ.

Scanned with OKEN Scanner

3. În textul: *A putea înseamnă a vrea*, întâlnim un verb la modul infinitiv. Verbele la un mod nepredicativ nu îndeplinesc nici o funcție sintactică.

4. În textul: *Să râzi mai bine și să-mi dai / O gură, numai una*, cuvântul subliniat nu este pronume personal. Este articolul nehotărât al substantivului *gură*.

5. În textul: *Tu ai câștigat înzecit*, cuvântul subliniat este numeral multiplicativ. Nu este numeral adverbial.

6. Formele corecte de plural ale substantivelor: *obraz, mânz, cneaz* sunt: *obraji, mânji, cneji*. La masculin, alternanța z-j este admisă în cazul cuvintelor aparținând fondului mai vechi al limbii.

7. În textul: *Nu mai poate să vină*, cuvântul subliniat este adverb predicativ. Are funcția sintactică de predicat verbal.

8. În textul: *Ați plecat toți?*, cuvântul subliniat îndeplinește funcția de atribut apozițional. Verbul din enunț este predicativ.

9. În textul: *Dacă învață înseamnă că va reuși*, există o subordonată subiectivă și una predicativă. Verbul din propoziția principală, regentă a celor două subordonate, este predicativ.

10. În textul: *La plăcinte înainte, la război înapoi!* cuvântul subliniat este adverb. Nu are funcție sintactică.

Testul nr. 6

I. 1. Analizați exclusiv din punctul de vedere al sintaxei frazei următorul text:

Chiar când e să-ți iasă tot ce vreĭ cum trebuie nu înseamnă că, oricum ai munci, orice ți-ai propune va fi așa încât să nu te doară capul, prin urmare e normal să-ți iei măsurile de rigoare ca reușita să-ți fie asigurată.

2. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate.

3. Identificați derivatele, compusele și cuvintele provenite prin schimbarea valorii gramaticale, precizându-le apoi modul de formare.

II. Alcătuiți familia lexicală a verbului *a fi* (minimum 10 termeni).

III. Indicați câte un sinonim neologic pentru fiecare din următoarele cuvinte: fierbere, schimbător, războinic, câștig, uimit, scop, scris, neprevăzut, slugarnic, neîndoielnic.

Scanned with OKEN Scanner

IV. Ortografiați următoarele toponime și neologisme scrise așa cum se pronunță:

[beigin]	[brusel]	[sevilia]
[stocholm]	[tailanda]	[zimbabue]
[niu deli]	[dablin]	[geacarta]
[siudad de mexico]		
[chiproco]	[samit]	[slou]
[capriciozo]	[cantri]	[groghi]
[autsaidăr]	[gip]	[şamoa]
[cearleston]	[cincuento]	[stiuard]
[dendi]	[hantăr]	[filiocve]
[fidbec]	[draiv]	[piţicato]
[pazl]	[üni]	

V. Abreviați : anul curent, academician, antemeridian, august, circa, domnul, Domnia Voastră, ibidem, articolul citat, confer.

VI. Cum se numesc locuitorii din: Alba Iulia, Baia Mare, Caransebeş, Câmpulung Moldovenesc, Focşani, Gura Humorului, Mediaş, Paşcani, Predeal, Râmnicu Vâlcea, Sinaia, Târgu Neamţ, Topliţa, Negru Vodă, Orşova, Piatra Neamţ, Râmnicu Sărat, Turda, Mangalia, Huşi.

VII. Rescrieți forma corectă: arheologă / arheoloagă; asteriscuri / asterixuri / astericsuri; carnavale / carnavaluri; călimare / călimări; boxer / boxeur; corigibil / corijibil; giacă – giace / geacă – geci; gâdila / gâdili; hegemonie / heghemonie; japanolog / japonolog.

VIII. Despărțiți în silabe, ținând seama de regulile morfologice și de cele fonetice: pitecantrop, nostalgie, hidronim, palimpsest, hidraulică, filarmonică, hermafrodit, autohton, armistițiu.

IX. Indicați antonimele următoarelor cuvinte: absolut, adânc, blândețe, căsătorie, centripet, delicat, expansiune, introvertit, a mărturisi, șansă.

X. Rescrieți sintagma corectă, explicând, printr-un exemplu, de ce nu ați ales celălalt paronim:

diluviu / deluviu biblic; un abces / acces de furie; a adjura / abjura pe cei întâlniți în cale; elidarea / eludarea legii; bazar / bazal plin de oameni; are o fire calină / calină; la față arată epuizat / epuizant; nu a tras stolurile / storurile; preeminența / proeminența acestor versuri; apa refulase / refluase.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 7

I. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate:

1. Negreșit, oameni buni, că trebuie să fiți înțelegători!
2. Cine știe unde l-a pus și acum ne deranjează pe toți.
3. În locul lui n-aș accepta să mai stau acolo.
4. Au optat pentru dislocarea stâncii prin dinamitare.
5. Colegul tău e mai degrabă infatuat decât deștept.
6. Este de nesuportat, nu știu cum de stai cu el în casă.
7. Se descurcă de invidiat la matematică.
8. De furioasă, mama nici nu m-a băgat în seamă.
9. Atât cât am putut, am făcut bine tuturor.
10. Cum și-a dat seama că nu e crezut, a întors-o.
11. Este o rezolvare, a ni se ierta cuvântul, diabolică de-a dreptul.
12. De fapt, avea să-mi spună mult mai târziu adevărul.
13. *O, nu-i umbra ei aceea*...(M.Eminescu)
14. Nu sunteți chiar toți în clasă?
15. Halal de așa comportament!

II. Identificați subordonatele și precizați-le felul:

1. Dacă tot ești aici, dă-mi o idee!
2. Nu avea cum să știe adevărul.
3. A făcut-o intenționat, ca eu să fiu inculpat.
4. A insistat să vii și tu.
5. Nu tot ce ai auzit e interesant.
6. Hotărâtă să-și apere drepturile ei, nu a mai ținut seama de cineva.
7. Ți-a trecut prin cap să mai întrebi și pe alții?
8. L-am făcut să se prezinte la examen.
9. Pățitul, că-i pățit, și nu e întotdeauna priceput.
10. De vreme ce nu salută, nici nu-l mai privesc.
11. Se sfiește să vorbească răspicat.
12. Dacă obține mereu premiul cel mai mare e pentru că a făcut mult antrenament.

Scanned with OKEN Scanner

13. Şi dacă-l loveşti, oricât de tare poţi, tot nu-ţi răspunde.

14. Ajungând ce a visat, acum era într-adevăr fericit.

15. Va rătăci prin nebănuite depărtări de unde lacul îi va apărea ca un ochi deschis.

16. Bătea un vânt de parcă eram în pustiuri.

17. Contez pe care se mai află în clasă.

18. Bea de stinge, spre disperarea părinţilor.

19. Nu te priveşte pe tine de ce am sosit abia acum!

20. Mă facă să-mi pierd timpul!

III. Răspundeţi cerinţelor:

1. Indicaţi câte un sinonim neologic pentru următoarele cuvinte:
a asculta, a astupa, călărie, câmpenesc, firidă, a înlesni, înapoiat, hrăpăreţ, josnic, respingător.

2. Precizaţi câte două antonime nederivative pentru fiecare din următoarele cuvinte: *absurd, acceptare, a se agrava, avar, constant, civilizaţie, diferenţiere, facil, a regresa, sigur.*

3. Introduceţi paronimele următoare în sintagmele corespunzătoare pentru a le ilustra sensul: abilitate / agilitate, cazual / cauzal, a exalta / a exulta, confuzie / contuzie, a colabora / a corobora.

4. Rescrieţi forma sau formele corecte: *foarfece / foarfec / foarfecă / foarfeci; credinţe / credinţi; infarcte / infarcturi; nivele / niveluri; cafeină / cofeină; paşoptist / patruzecioptist; pateu / pate; ulcior / urcior.*

5. Ilustraţi, prin exemple corespunzătoare, ortografia diferită a următoarelor grupuri de sunete: / î n s ă m i /; / i a r ă ş i /; / ţ i i /; / v i s /; / d u o /.

Testul nr. 8

I. Se dă textul:

Dar e şi vina lor: unul mă trage la dreapta, altul <u>la stânga</u>; când unul îmi zice da, altul îmi zice ba, aşa că eu, sau trebuie să stau pe loc, <u>aşteptând</u> în zadar o împăcare a lor imposibilă sau trebuie numaidecât să urmez pe unul, şi astfel să contrariez pe celălalt. Însă, ce <u>e regretabil</u> pentru mine e că totdeauna, după ce am urmat pe unul departe pe o cărare, când mă uit înapoi, mă căiesc că n-am urmat povaţa celuilalt. (I. L. Caragiale)

1. Delimitaţi propoziţiile, precizaţi-le felul, în exclusivitate din punct de vedere sintactic, raporturile dintre ele şi elementul regent.

Scanned with OKEN Scanner

2. Analizați sintactic și morfologic cuvintele subliniate.

3. Numiți substantivul prin care poate fi exprimat sintetic întreg conținutul textului.

II. 1. Indicați formele duble de plural ale următoarelor cuvinte, precizați-le sensul, introducându-le în sintagme specifice: *arlechin, cocoș, frâu, index, accident.*

2. Alcătuiți câte un enunț pentru fiecare valoare morfologică pe care o pot avea cuvintele: *glonț* și *până*.

III. Identificați greșelile de orice natură, explicați-le pe scurt și indicați forma corectă.

1. Nimeni nu știe dacă parcarea din fața clădirii aparține încă de primărie.

2. Candidații la postul de primar sunt plecați în teren pentru a afla detalii despre viața oamenilor.

3. Nu pot să mai beau, berea îmi cauzează.

4. Prietenii nepotului colegului naşului meu sunt insuportabili.

5. A venit şi soția, dar a rămas neclintit în hotărâre.

6. Nu are un comportament indecent, ci doar uşor libertin.

7. Mingea a trecut de puțin pe lângă poartă.

8. Sistemul scolastic românesc e supus reformei.

9. Dacă a venit, nu înseamnă că suntem iarăşi prieteni.

10. Atât el cât şi ea n-a înțeles nimic.

11. Războiul din Croația a făcut numeroase victime umane.

12. Elevul a fost exmatriculat din şcoală pentru absențe.

13. S-a încercat o inutilă escaladare a războiului, dar, în ciuda efortului ,acesta a continuat.

14. Îmi cerea să semnez ceea ce eu n-am acceptat acest lucru.

15. Din punct de vedere al legii a greşit.

Testul nr. 9

I. 1. Analizați exclusiv din punctul de vedere al sintaxei frazei următorul text: *Fie de-ar trebui să intru incognito în țară, tot m-ar tenta să-i întâlnesc, uite, că aşa-mi place să-mi văd prietenii an de an şi să le vorbesc despre ce e necesar să facem în viitor ca de vom avea vreodată ocazia să realizăm ceva bun pentru toți să nu ratăm, o conjunctură prielnică fiind foarte greu de prins.*

Scanned with OKEN Scanner

2. Analizați morfologic și sintactic cuvintele subliniate.

II. Identificați cuvintele compuse și pe cele derivate din următorul text, precizându-le apoi modul de formare:

Înainte de căsătorie au mers la cofetărie unde au băut cico în timp ce comandau tortul pentru nuntă. La big au căutat ceva de îmbrăcat, dar n-au găsit. Ajungând apoi într-un restaurant, au comandat peşte cu mujdei şi, bineînțeles, o cafeluță. Sunteți mulțumiți?

III. Explicați următoarele abrevieri: GMT, PECO, IRSOP, FMI, NATO, OMS, RENEL, UNICEF, UNESCO, GATT.

IV. Ortografiați următoarele cuvinte scrise așa cum se pronunță:

	[bazileu]	[curasao]
[ciuin gam]	[ceartăr]	[damping]
[froidism]	[renci]	[lobism]
[gioghing]	[gius]	[logia]
[sprei]	[goul chipăr]	[noutonian]
[misis]	[huntă]	[grimör]
[fön]	[screbl]	[miledi]

V. Despărțiți în silabe, respectând atât criteriul morfologic cât și pe cel fonetic: *bancrută, caraghioslâc, Ceahlău, demiurg, fiasco, folclor, email, hermeneutică, inodor, inopinat, argonaut, antinevralgic, transhumanță, efemer, toponimie, geriatrie, paralelogram, pedagog, hipermetropie, astronim.*

VI. Explicați, pe scurt, următoarele expresii: *in extenso, ipso facto, modus dicendi, post festum, redivivus, tale quale, tutti frutti, dolce far niente, à la légère, bouche bée.*

VII. Indicați accentuarea corectă a următoarelor cuvinte: verigă, trufaș, miros, satiră, vatman, butelie, precaut, tombolă, utopie.

Testul nr. 10

Se dau următoarele zece probleme și se cere ca:

A. să se aleagă dintre variantele propuse ceea ce este considerat corect, ținând cont că pot fi adevărate una sau două dintre cele patru ipoteze;

să se încercuiască cifra sau cifrele corespunzătoare alegerii făcute, în situația în care întreaga variantă e corectă;

B. să se motiveze, în câteva fraze, soluția pentru care s-a optat.

Scanned with OKEN Scanner

I. Literar se spune:

a) alocuțiune scurtă, altercație se cuvinte, amintire, propria mea opinie?

b) scurtă alocuțiune, altercație verbală, amintire neuitată, propria sa opinie?

c) altercație de lungă durată, opinie proprie, amintire confuză, alocuțiune înduioșătoare?

d) alocuțiune ocazională, altercație violentă, amintire de neuitat, propria ta opinie?

II. Literar se scrie:

a) anexă, a îmbâcsi, noblețe, a agrea?

b) anexă, a îmbâxi, noblețe, a agreia?

c) anecsă, a îmbâcsi, nobleță, a agrea?

d) anexă, a îmbâcsi, nobleță, a agreia?

III. Se dă textul: *Singuri, voi, stejari rămâneți*
De visați la ochii vineți
Ce luciră pentru mine
Vara-ntreagă... (M. Eminescu)

Propoziția subliniată este:

a) circumstanțială de loc?

b) circumstanțială concesivă?

c) predicativă?

d) circumstanțială de scop?

IV. Construcția: *A se agita bine înainte de întrebuințare!*

a) este o propoziție?

b) este o frază?

c) trebuie să fie continuată ca să poată deveni propoziție?

d) impune a fi reformulată folosindu-se verbul la un mod personal?

V. Există numai paronime în seria (seriile):

a) mormăi / mormăi; mulțumi / mulțămi; măsucă / măsuță?

b) apropria / apropia; miner / minier; anuar / anual?

c) cazual / cazuar; a emigra / a imigra; familial / familiar?

d) falie / felie; fricțiune / frecție; busculadă / brusculadă?

Scanned with OKEN Scanner

VI. Se dă textul: *Stăi, mă porcane, că te căptuşeşte, ea (1) Mărioara (2) acuş!* (I. Creangă)

Cuvintele evidenţiate sunt:

a) 1 – subiect; 2 – reluare a subiectului?

b) 1 – apoziţie; 2 – subiect?

c) 1 – anticipare a subiectului; 2 – subiect?

d) 1, 2 – subiect multiplu?

VII. Varianta corectă este:

a) – Ei spune-mi care-ţi place!

b) – Ei, spune-mi care-ţi place!

c) – Ei, spune-mi, care-ţi place?

d) – Ei, spune-mi care-ţi place?

VIII. Seriile: 1. Creşte zi de zi. Aleargă mereu.

2. L-a crescut cu grijă. A alergat biata sălbăticiune de-a obosit-o

conţin

a) verbele intranzitive în ambele serii?

b) verbe tranzitive în ambele serii?

c) 1 – verbe tranzitive; 2 – verbe intranzitive;

d) 1 – verbe intranzitive; 2 – verbe tranzitive?

IX. Memoriul de activitate:

a) este un document care se emite cu prilejul unei inspecţii sau al unui control periodic?

b) este un document care prezintă detaliat activitatea desfăşurată de o persoană într-un domeniu?

c) este un document care cuprinde relatarea unei activităţi personale sau colective?

d) este un document care cuprinde prezentarea activităţii unei organizaţii sau a unei instituţii într-o anumită perioadă de timp?

X. Limba română este continuarea:

a) latinei vulgare?

b) latinei clasice?

c) latinei populare?

d) latinei scrise şi vorbite?

Scanned with OKEN Scanner

Partea a III-a

REZOLVĂRI

Scanned with OKEN Scanner

Rezolvările testelor recapitulative

Testul nr. 1

Calități generale ale stilului

1A, 2F, 3A, 4A, 5A, 6F, 7A, 8F, 9F, 10A, 11A, 12F, 13F, 14A, 15F, 16A, 17F, 18A, 19F, 20A, 21A, 22A, 23A, 24E, 25A, 26A, 27A, 28A, 29F, 30F.

Testul nr. 2

Calități generale ale stilului

I. 1. – claritate, proprietate, precizie, corectitudine, puritate; 2. – corectitudine, puritate, proprietate (echivocul atenuează claritatea exprimării); 3 – proprietate, precizie, corectitudine (e o comunicare ermetică ce nu se caracterizează prin claritate); 4 – claritate, proprietate, corectitudinea, puritate (digresiunile care evidențiază stilistic frământările sufletești ale autorului mesajului atenuează precizia exprimării).

II. prolixitatea opusă preciziei

III. 1 – anacolut, abatere de la corectitudine; 2 – truism, abatere de la claritate; 3 – folosirea unor neologisme (raccourci, a sonda) afectează puritatea stilului; 4 – prolixitate (comunicarea este dezordonată, conține cuvinte inutile) opusă preciziei; 5 – pleonasm (*elevație* = înălțime morală, spirituală, grandoare, măreție morală) abatere de la claritatea exprimării;

IV. 1B, 2C, 3A, 4A, 5D, 6A, 7E, 8D, 9C, 10C.

Testul nr. 3

Calități particulare ale stilului

1A, 2F, 3A, 4A, 5A, 6F, 7A, 8A, 9F, 10A, 11F, 12A, 13F, 14A, 15A, 16A, 17A, 18A, 19A, 20A.

Testul nr. 4

Calități particulare ale stilului

I. 1 – retorismul (pus în evidență de: organizarea frazelor într-o construcție amplă, cu structură simetrică; așezarea subordonatelor subiective înaintea regentei; construcția antitetică marcată de plasarea în centru a conectivului *dar*); 2 – simplitatea (cuvintele sunt cunoscute, se organizarea în structuri ce nu reprezintă dificultăți în a le înțelege); 3 – finețea (exprimarea este aluzivă); 4 – naturalețea (lipsesc orice constrângeri în formularea enunțului, comunicarea este spontană); 5 – oralitatea (cuvintele sunt familiare, propozițiile interogative și punctele de suspensie marchează afectiv textul); 6 – concizia (sunt folosite numai acele mijloace lingvistice strict necesare comunicării); 7 – autoironia (evidențiată de folosirea persoanei I,

Scanned with OKEN Scanner

numărul plural, de epitet şi metaforă); 8 – oralitatea (susţinută atât de folosirea regionalismelor cât şi de comparaţiile uzuale care, în context, dobândesc valori expresive); 9 – ironia (exprimarea este aluzivă); 10 – concizia (sunt folosite numai acele mijloace lingvistice strict necesare comunicării).

II. 1 – interferenţa stilurilor: Caţavencu îi vorbeşte lui Pristanda oratoric, sentenţios, într-un stil total nepotrivit situaţiei de comunicare, devenind astfel ridicol); 2 – folosirea unor cuvinte vulgare – abatere de la demnitatea stilului: Eminescu apelează la termeni precum: *găgăuţi, guşaţi, flecari, fonfi* pentru a-şi exprima indignarea faţă de clasa politică a vremii. Asemenea cuvinte accentuează caracterul pamfletar al poemului; 3 – folosirea unor cuvinte triviale – abatere de la demnitatea stilului: apelativul trivial *fă* introduce cititorul într-o atmosferă deosebită de cea creată, îndeobşte, în poezie. E lumea închisorii pe care Arghezi o conturează atât prin cuvânt cât şi prin imagini memorabile; 4 – poliloghia, opusă conciziei: se spune prea puţin în excesiv de multe cuvinte, fapt ce are un efect satiric. 5 – afectarea-abatere de la naturaleţe: sunt căutate cuvinte pretenţioase, stilul devenind bombastic. Susţine, la nivel lingvistic, o dimensiune esenţială a portretului personajului – demagogia.

III. 1D, 2B, 3A, 4E, 5C.

Testul nr. 5

Stilurile funcţionale ale limbii

1A, 2A, 3F, 4F, 5A, 6A, 7A, 8A, 9A, 10F, 11F, 12F, 13A, 14F, 15A, 16F, 17F, 18A, 19A, 20F.

Testul nr. 6

Stilurile funcţionale ale limbii

I. 1 – colocvial; 2 – publicistic; 3 – oficial; 4 – colocvial; 5 – beletristic; 6 – beletristic; 7 – ştiinţific; 8 – publicistic; 9 – publicistic; 1- – ştiinţific.

II. 1. oficial, ştiinţific, publicistic, –; 2. ştiinţific, publicistic, –; 3. oficial, ştiinţific, –; 4. colocvial, oficial –; 5. ştiinţific, publicistic –; 6. ştiinţific, oficial –; 7. colocvial, beletristic, publicistic; 8. oficial, ştiinţific, –; 9. oficial, publicistic, –; 10. publicistic, beletristic, –.

III. A) 1 – numărul curent; stilul administrativ / 2 – cu semnătura sa (lat. sua subscriptione); stilul administrativ / 3 – horse power (cal putere: CP); stilul ştiinţific / 4 – compară (lat. confer); stilul ştiinţific / 5 – fii atent (lat. nota bene); stilul ştiinţific.

B) 1 – d. dl.; 2 – dv., dvs., d-voastră; 3 – g, gr; 4 – pag., p.; 5 – cca.; 6 – TAROM, Tarom; 7 – d-lui; 8 – Gh., G.; 9 – m^2; 10 – nu se abreviază.

Scanned with OKEN Scanner

C) 1 – ian.; 2 – febr.; 3 – mart.; 4 – apr.; 5 – nu se abreviază; 6 – iun.; 7 – aug.; 8 – sept.; 9 – n.; 10 – dec.

IV. 1E, 2E, 3A, 4D, 5E.

Testul nr. 7

Vorbirea directă şi vorbirea indirectă

I. 1A, 2F, 3F, 4A, 5F, 6A, 7F, 8A, 9A, 10A, 11A, 12F, 13A, 14A, 15A, 16F, 17F, 18A, 19A, 20A.

II. Propuneri de enunţuri:

1. – Dădu un strigăt:
– Au, ce mă doare!

Îi spune o vorbă, încet, la ureche:
– Mergi chiar acum în spatele casei, că-l vei găi!
Vorba ceea: *Cel mai greu lucru în lume e să dai socoteală omului prost.*

2. – Mă întreabă:
– Vii?

– Pleci acum? mă întreabă.

– Pleci, mă întreabă, şi nu vei mai reveni?

3. – Vii astăzi?
– Nu.
– Dar când, mâine?
– Nu ştiu.
– Trebuie să-mi spui, totuşi!
– De ce?

4. I-am răspuns ferm:
– Am studiat cu atenţie dosarul.
I-am răspuns ferm că am studiat cu atenţie dosarul.

Tata m-a întrebat furios?
– Pleci chiar acum?
Tata m-a întrebat furios dacă voi pleca chiar în momentul acela.
După câteva minute, a spus:
– Citeşte subiectul cu atenţie şi apoi apucă-te de scris!
După câteva minute a spus să citesc cu atenţie subiectul şi apoi să mă apuc de scris.

5. Mi-a spus:
– Vino!
Mi-a spus să vin.

A întrebat:

Scanned with OKEN Scanner

– Tu eşti cel vinovat?
A întrebat dacă eu sunt cel vinovat.
Profesorul zice:
– Rezolvă exerciţiul acesta!
Profesorul zice să rezolv exerciţiul acela.

6. A zis cu glas ameninţător:
Stai aici, nemişcat!
A zis cu glas ameninţător să stau acolo nemişcat.

Mama strigă:
– Mihai, linişteşte-te!
Mama îi strigă lui Mihai să se liniştească.

Ţipa întruna:
– Au, mă doare!
Tipa întruna că o doare.

7. – A răspuns:
– Eşti tare lipsit de experienţă!
A răspuns că aş fi tare lipsit de experienţă.
(În vorbirea directă verbul este la modul indicativ, iar în vorbirea indirectă la condiţional optativ sau la prezumtiv)

A pretins că aş fi lipsit de experienţă.
(Termenul de declaraţie e înlocuit prin verbul *a prétinde*)

A răspuns că sunt, chipurile, lipsit de experienţă.
(Sunt introduse adverbe şi expresii ca: *chipurile, cică, pasămite, vezi Doamne, vorba vine.*

8. A spus răspicat:
– Stai aici, nu acolo!

– Stai aici, nu acolo, a spus răspicat!

– Stai aici – a spus răspicat – nu acolo!

9. Întreabă tu *că se întâmplă ceva dacă plecăm?*

– Mi-a spus *că pleacă să nu te mai văd!*

A răspuns *că merg chiar acum!*

10. S-a schimbat mult. Cum să se întoarcă acasă? Ce să-i spun mamei?

Se întreba neîncetat. Cât mai are de suferit? Când se vor sfârşi necazurile?

Pierduse şi ultima speranţă. Ce să facă? Încotro să apuce?

III. 1E, 2A, 3D, 4C, 5D, 6B, 7B, 8A, 9B, 10B.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 8

Cuvinte şi citate celebre

1A, 2A, 3F, 4F, 5A, 6F, 7F, 8A, 9F, 10A, 11F, 12A, 13F, 14F, 15A, 16F, 17A, 18A, 19F, 20F, 21A, 22A, 23F, 24A, 25A, 26F, 27F, 28A, 29A, 30F.

Testul nr. 9

Cuvinte şi citate celebre

I. 1 – ab absurdo (prin absurd); 2 – acta non verba (fapte, nu vorbe); 3 – ad litteram (vorbă cu vorbă); 4 – ad rem (la obiect); 5 – alias; 6 – alibi; 7 – alter ego; 8 – alma mater; 9 – ars longa, vita brevis; 10 – carpe diem (Bucură-te de ziua de azi!); 11 – casus beli; 12 – cui prodest?; 13 – currente calamo; 14 – curriculum vitae; 15 – de facto; 16 – de iure; 17 – de auditu; 18 – de visu; 19 – difficiles nugae (fleacuri obositoare); 20 – divide et impera (Dezbină şi stăpâneşte!); 21 – dixi!; 22 – dura lex, sed lex (legea e aspră, dar e lege); 23 – ecce homo!. (Iată omul!); 24 – editio princeps; 25 – errare humanum est!; 26 – Et in Arcadia ego!; 27 – ex abrupto; 28 – ex libris meis (din cărţile mele); 29 – exempla trahunt; 30– ex officios.

II. 1-l; 2-e; 3-h; 4-j; 5-ş; 6-p; 7-g; 8-k; 9-n; 10-b; 11-o; 12-ţ; 13-a; 14-r; 15-s; 16-m; 17-t; 18-d; 19-f; 20-i.

Testul nr. 10

Cuvinte şi citate celebre

I. 1 – ex nihilo, nihil; 2 – facta, non verba; 3 – fac – simile; 4 – festina lente! (grăbeşte-te încet!); 5 – fortuna caeca est!; 6 – fugit irreparabile tempus!; 7 – gaudeamus igitur; 8 – grosso modo; 9 – hic et nunc; 10 – homo homini lupus; 11 – homo novus; 12 – ibidem; 13 – idem; 14 – incognito; 15 – in medias res; 16 – lapsus calami; 17 – lupus in fabula; 18 – magna cum laude; 19 – memento mori; 20 – mens sana in corpore sano; 21 – multum in parvo; 22 – non nova, sed nove; 23 – nota bene (N. B.); 24 – nosce te ipsum; 25 – nuda veritas; 26 – O tempora! O mores!; 27 – persona non grata; 28 – post festum; 29 – post-scriptum (P. S.); 30 – pro forma.

II. 1-b, 2-k, 3-l, 4-v, 5-r, 6-u, 7-a, 8-j, 9-i, 10-p,, 11-ţ, 12-f, 13-v,' 14-z', 15-x', 16-z, 17-c, 18-h, 19-d, 20-g, 21-m, 22-ş, 23-n, 24-y, 25-o, 26-s, 27-x, 28-e, 29-y', 30-t.

Testul nr. 11

Vocabularul fundamental şi masa vocabularului

I. 1 +, 2 –, 3 +, 4 +, 5 +, 6 +, 7 –, 8 +, 9 +, 10 –, 11 +, 12 +, 13 –, 14 +, 15 –, 16 +, 17 –, 18 +, 19 +, 20 +, 21 –, 22 +, 23 –; 24 +, 25 –, 26 +, 27 –, 28 +, 29 –, 30 +, 31 –, 32 +, 33 +, 34 –, 35 +, 36 –, 37 +, 38 –, 39 –, 40 +, 41 –, 42 +, 43 –, 44 +, 45 +, 46 –, 47 +, 48 +, 49 –, 50 –.

Scanned with OKEN Scanner

29 de cuvinte au origine latină; 21 de cuvinte au alte origini; 58 % termeni de origine latină

II. 1B, 2D, 3F, 4A, 5F, 6B, 7E, 8F, 9A, 10G, 11C, 12F, 13G, 14A, 15F, 16G, 17B, 18D, 19G, 20A, 21F, 22G, 23B, 24G, 25F, 26D, 27E, 28F, 29A, 30E, 31F, 32G, 33B, 34F, 35C, 36E, 37F, 38A, 39G, 40E, 41C, 42F, 43G, 44A, 45F, 46C, 47D, 48A, 49E, 50F, 51A, 52D, 53G, 54C, 55E, 56F, 57A, 58G, 59D, 60F.

arhaisme lexicale: chezaş, isnaf; arhaisme semantice: limbă, mândru; arhaisme gramaticale – morfologice: aceştii, ruinuri, noi văzum, – sintactic; dormire-ai; arhaisme fonetice: rumpe, îmbla;

regionalisme lexicale; perjă, sămădău; regionalism semantic: carte; regionalisme gramaticale – morfologice: o făcut, sintactic: ei scrie;

II. 1-bh; 2-al; 3-ct; 4-gp; 5-dr; 6-eo; 7-ki; 8-şş; 9-mf; 10-nj.

Testul nr. 12

Polisemia şi monosemia

I. a arunca o minge (a azvârli), a arunca în aer (a distruge cu ajutorul unui explozibil), a arunca o vorbă (a spune în treacăt), a arunca ochii (a cerceta sumar), a arunca în închisoare (a întemnița), a arunca pe drumuri (a izgoni), a arunca în partea cuiva (a semăna în partea cuiva), a se arunca asupra cuiva (a se năpusti), a arunca fiori (a răspândi), a arunca lumină (a lumina)

fel de a răspunde (modalitate), fel de roşii (soi), fel de fel (diferit), nici un fel de... (deloc), de felul meu sunt paşnic (ca temperament), e de fel din Maramureş (de origine), a face felul cuiva (a ucide), a mâncat numai primul fel (sortiment de mâncare), în felul său a răspuns (în manieră proprie), e un fel de amânare (ceva asemănător cu...)

camera e largă (are un spațiu mare), orizonturi largi (vaste), în lumea largă (departe), pe larg (amănunțit), mâna largă (cheltuitor), haină largă (prea mare pentru dimensiunile unei persoane), vederi largi (liber în gândire), a da cu mâneci largi (a oferi de bună voie), cămară largă (încăpătoare), vorbea, făcând gesturi largi (ample)

II. 1 +, 2 –, 3 +, 4 +, 5 –, 6 +, 7 +, 8 –, 9 –, 10 –, 11 +, 12 +, 13 –, 14 +, 15 + 16 +, 17 –, 18 +, 19 +, 20 +, 21 –, 22 +, 23 –, 24 +, 25 +, 26 +, 27 –, 28 +, 29 +, 30 +, 31 +, 32 +, 33 –, 34 +, 35 +, 36 +, 37 –, 38 +, 39 –, 40 +;

III. 1 – metaforă, 2 – personificare, 3 –metonimie, 4 – metaforă, 5 – sinecdocă, 6 – metaforă, 7 – sinecdocă, 8 – metaforă, 9 – sinecdocă, 10 – metaforă, 11 – sinecdocă, 12 – metaforă, 13 – metonimie, 14 – sinecdocă, 15 – metaforă, 16 – metonimie, 17 – metaforă, 18 – metaforă, 19 – metonimie, 20 – metaforă.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 13

Omonimele

I. 1A, 2B, 3C, 4B, 5D, 6B, 7C, 8B, 9C, 10D, 11A, 12D, 13A, 14C, 15A, 16D, 17C, 18A, 19B, 20D.

II. 1 – limbajul comun, 2 – limbajul ştiinţific, 3 – limbajul comun, 4 – limbajul tehnic, 5 – limbajul comun, 6 – limbajul popular, 7 – limbajul comun, 8 – limbajul regional, 9 – limbajul comun, 10 – limbajul comun învechit.

III. 1 +, 2 –, 3 +, 4 –, 5 +, 6 +, 7 +, 8 –, 9 + (are ca omonim un nume propriu) 10 + (are ca omonim un nume propriu), 11 +, 12 +, 13 +, 14 +, 15 –, 16 –, 17 +, 18 +, 19 +, 20 +, 21 +, 22 –, 23 –, 24 +, 25 +, 26 + 27 + 28 +, 29 +, 30 –, 31 +, 32 +, 33 +, 34 +, 35 +, 36 –, 37 +, 38 +, 39 –, 40 +.

IV. În text, omonimele crează ambiguitate şi susţin un limba aluziv.

V. biliard (joc), biliard (un milion de milioane); boem (din Boemia), boem (nonconformist); cheie (obiect pentru încuiat şi descuiat), cheie (semn convenţional în muzică); conductor (funcţionar feroviar), conductor (fir prin care poate trece curent electric continuu); curte (spaţiu împrejmuit din preajma unei clădiri), curte (instanţă superioară judecătorească sau administrativă); derivaţie (operaţie în analiza matematică), derivaţie (ramificaţie); factor (termen al înmulţirii matematice), factor (funcţionar al poştei); facultate (capacitate a cuiva), facultate (instituţie de învăţământ superior); lustru (strălucire a unei suprafeţe), lustru (interval de cinci ani).

Testul nr. 14

Sinonimele

I. 1A, 2F, 3A, 4A, 5A, 6F, 7A, 8F, 9F, 10F, 11A, 12A, 13F, 14A, 15F, 16A, 17A, 18A, 19F, 20A, 21A, 22F, 23F, 24A, 25F, 26F, 27A, 28A, 29F, 30A.

II. A – livresc: 1-g, 2-a, 3-p, 4-h, 5-r; B – poetic: 6-t, 7-f, 8-y, 9-m, 10-n; C – popular: 11-e, 12-k, 13-o, 14-d, 15-x; D – familiar: 16-s, 17-l, 18-j, 19-v, 20b; E – 21-s, 22-c, 23-ţ, 24-u, 25-i.

III. 1-e,o,l; 2-f,n; 3-p,b; 4-ş; 5-a,u; 6-s; 7-c; 8-r,i,m; 9-g,ţ; 10-d,k; 11-t; 12-h,j.

IV. 1. Sinonimele circumscrise spiritului malefic sunt: diavolul, dracul din baltă, Necuratul; naiba. În gândirea magică fenomenele şi fiinţele sunt în relaţie de interdependenţă cu numele lor. Există o superstiţie potrivit căreia numirea răului îi deschide calea pentru a se amesteca în viaţa oamenilor. Aceasta este explicaţia caracterului eufemistic al sinonimelor populare pentru *drac*. Alături de cele enumerate, în limba română mai întâlnim şi altele dintre care menţionăm: cel de pè co-

Scanned with OKEN Scanner

moară, ucigă-l toaca, ducă-se-pe-pustii, cel cu coarne, talpa iadului, duh rău, duh necurat, împielițatul, michiduță, nichipercea.

2. Componentele câmpului semantic al cuvântului apă sunt: ape, baltă, scaldă, vultori, ştimă, bulboane, a îneca, lostriță, şuvoaie, izvor, peşte, şalău, păstrăv.

3. şui = subțire, zvelt, mlădios.

Testul nr. 15

Paronime şi cuvinte cu aspect paronimic

I. 1-d, 2-j, 3z′, 4-l, 5-a, 6-i, 7-k, 8-m, 9-c, 10-b, 11-n, 12-e, 13-o, 14-r, 15-x′, 16-f, 17-y′, 18-p, 19-g, 20-z, 21-h, 22-t, 23-s, 24-ț, 25-v, 26-x, 27-y, 28-u, 29-z, 30-ş.

II. 1-F (adițional), 2-A, 3-F (dependințe), 4-F (decorațiuni), 5-F (funebru), 6-A, 7-F (iritantă), 8-A, 9-F (legalitate), 10-F (livret), 11-A, 12-A, 13-F (literară), 14-F (ministerială), 15-A, 16-A, 17-F (personaliza), 18-F (profiriu), 19-A, 20-F (termică);

III. document oficial, oficios al coaliției; discursul oratorului, se ruga în oratoriu; publicistica vremii noastre, agenție de publicitate, după ce a mâncat a mai rămas în reflector, personaj refector; apă reziduală, substanțe reziduare; satir din antichitate, satâr al călăului, relație sinonimică, sinonimia dintre două cuvinte; loc special amenajat, un amănunt specios l-a indus în eroare; stația autobuzului, stațiune experimentală.

IV. 1. enunț, 2. aversă, 3. compărea, 4. egoism, 5. a evalua, 6. a inculca, 7. pluvios, 8. şiş, 9. vendetă, 10. a revindeca, 11. a insera, 12. învederat, 13. a revela, 14. adjutant, 15. elocuțiune, 16. a colabora, 17. or, 18. a eluda, 19. inept, 20. tramă;

Testul nr. 16

Antonimele

I. 1. minciună, falsitate, eroare; 2. adept, prieten, partizan; 3. siguranță, certitudine, încredere; 4. crud, nemilos, rău; 5. defect, lacună, lipsă; 6. burlac, holtei, celibatar; 7. confuz, încâlcit, nebulos; 8. deşteptare, sculare, trezire; 9. laş, sfios, timid; 10. grosolan, bădăran, vulgar; 11. incult, ignorant, neinstruit; 12. durere, suferință, nenorocire; 13. arid, sterp, steril; 14. agale, domol, greoi; 15. intoleranță, intransigență, interzicere; 16. îngust, mărginit, redus; 17. trufaş, vanitos, mândru; 18. dobândă, folos, profit; 19. apus, asfințit, scăpătat; 20. încet, moale, slab.

II. 1-n, 2-h, 3-b, 4-e, 5-o, 6-a, 7-j, 8-c, 9-f, 10-i, 11-ş, 12-t, 13-d, 14-s, 15-r, 16-g, 17-k, 18-l, 19-p, 20-m;

Scanned with OKEN Scanner

III. 1. eroare ≠ adevăr; 2. negru ≠ alb; 3. dezamăgiri ≠ amăgiri; 4. biruitori ≠ înfrânți; 5. câștig ≠ pierdere; 6. a scădea ≠ a crește; 7. urâciune ≠ frumusețe; 8. interior ≠ exterior; 9. început ≠ final; 10. încotro ≠ dincotro.

IV. A) a subestima ≠ a supraestima, a subevalua ≠ a supraevalua, subdezvoltare ≠ supradezvoltare, subalimentație ≠ supraalimentație, subapreciere ≠ supraapreciere, subordonată ≠ supraordonată;

B) cinstit ≠ necinstit, muritor ≠ nemuritor, aromat ≠ nearomat, articulat ≠ nearticulat, comunicativ ≠ necomunicativ, contesta ≠ necontestat;

C) a exclude ≠ a include, a exporta ≠ a importa, a expira ≠ a inspira, exterior ≠ interior, a exhuma ≠ a inhuma, exportator ≠ importantor;

D) material ≠ imaterial, relevant ≠ irelevant, matur ≠ imatur, mobil ≠ imobil, moral ≠ imoral, rațional ≠ irațional.

V. 1. negru (inclus în sfera semantică a substantivului *neguri*) ≠ alb; oximoron; 2. ieri ≠ azi, veșnic ≠ muritor (inclus în sfera semantică a verbului *a muri*); antiteză; 3. prieten ≠ dușman, prietenie ≠ dușmănie; oximoron; 4. negru ≠ alb, lumină (în sfera semantică a substantivului *zi*) ≠ întuneric (inclus în sfera semantică a substantivului *negru*), antiteză și oximoron; 5. tânără (în sfera semantică a substantivului *fată*) ≠ bătrână; oximoron.

Testul nr. 17

Corectitudine și greșeală

I. 1. avenue, 2. best-seller, 3. bitter, 4. business, 5. blues, 6. bridge, 7. basileu, 8. copyright, 9. country, 10. chorus, 11. charter, 12. chardonnay, 13. drive, 14. dumping, 15. dancing, 16. flash, 17. filioque, 18. feedbach, 19. fair play, 20. freudism, 21. foehn, 22. fall-out, 23. groggy, 24. hardware, 25. hessian, 26. hobby, 27. jugenstil, 28. juice, 29. karma, 30. scrabble, 31. loggia, 32. mistress, 33. puzzle, 34. rummy, 35. scotch, 36. shop, 37. show, 38. stewarzi, 39. spray, 40. thriller;

II. 1. reprezentant a trei firme; 2. fata cea mai puțin cunoscută; 3. nu mi-ar plăcea; 4. voi colegii să-l întâmpinați; 5. a survolat Atlanticul; 6. gesticulând rar ca orice țăran; 7. în casa umilă a bunicilor; 8. unelteau contra domnitorului, 9. vise înspăimântătoare; 10. a răspuns cu politețe; 11. Prâslea era...; 12. i se contractă; 13. nu duce; 14. destul de mulți; 15. un apartament spațios; 16. se auzea un țiuit; 17. uriașe dune; 18. a luat note; 19. drumurile fuseseră înzăpezite; 20. douăsprezece minute;

III. 1F, 2F, 3A, 4F, 5F, 6A, 7F, 8F, 9A, 10A, 11F, 12F, 13F, 14A, 15F, 16F, 17F, 18A, 19F, 20F, 21A, 22F, 23F, 24F, 25F, 26A, 27F, 28F, 29F, 30F.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 18

Corectitudine şi greşeală

I. 1. a-i da, a i le lua, ai lui; 2. azi-l ceartă, azil de bătrâni; 3. cai de curse, c-ai făcut ceva, c-a-i vedea aşa; 4. c-are ce-i trebuie, care cu lemne; 5. c-a-şi folosi mintea, a cumpărat doi caşi; 6. c-ăi veni, că-i trebuie, căi de urmat; 7. câtu-l ţine, câtul împărţirii; 8. d-ale lui Păcală, da'le trebuie, dale de marmură; 9. du-mă la şcoală, dumă de stat; 10. e-a vecinului meu, ea vine; 11. iară-şi întreabă sora, a venit iarăşi; 12. însă-ţi ajunge, ai venit tu însăţi; 13. n-ai fost plecat, na-i un ban, cântă la nai; 14. nici când îl întrebi, nu răspunde nicicând; 15. îţi vorbeşte sieşi, sie-şi pune întrebări; 16. deodată s-a ridicat, şi-a amintit de o dată importantă, timpurile de odată erau mai liniştite;

II. 1C, 2B, 3C, 4A, 5B, 6D, 7D, 8A, 9B, 10C, 11C, 12B, 13B, 14B, 15A, 16B, 17C, 18D, 19B, 20B;

III. 1F, 2A. 3F, 4F, 5A, 6F, 7A, 8A, 9A 10F, 11A, 12F, 13A, 14A, 15F, 16F, 17A, 18A, 19A, 20F, 21F, 22A, 23A, 24A, 25F, 26A, 27F, 28F, 29A, 30F;

Testul nr. 19

Familia de cuvinte

zi: 1A, 2B, 3A, 4B, 5B, 6A, 7B, 8B, 9A, 10B, 11B, 12A, 13B, 14B, 15A;
a veni: 1B, 2B, 3C, 4B, 5B, 6B, 7A, 8B, 9C, 10A, 11B, 12A, 13B, 14C, 15B;
a crede: 1C, 2C, 3A, 4C, 5B, 6A, 7B, 8A, 9C, 10C, 11A, 12B, 13A, 14C, 15A;
mână: 1A, 2C, 3A, 4B, 5C, 6B, 7C, 8A, 9B, 10C, 11A, 12A, 13C, 14B, 15A, 16B, 17A, 18C, 19C, 20A;
alb: 1A, 2A, 3C, 4A, 5C, 6B, 7A, 8B, 9C, 10C, 11A, 12B, 13A, 14B, 15A, 16B, 17B, 18A, 19C, 20A;
patru: 1C, 2B, 3A, 4B, 5A, 6C, 7B, 8A, 9C, 10C, 11A, 12B, 13B, 14A, 15C.

Testul nr. 20

Mijloace de îmbogăţire a vocabularului

I. 1 –, 2 +, 3 +, 4 +, 5 –, 6 –, 7 –, 8 +, 9 –, 10 +, 11 +, 12 –, 13 +, 14 +, 15 –, 16 +, 17 +, 18 –, 19 +, 20 +, 21 –, 22 +, 23 +, 24 –, 25 +, 26 –, 27 +, 28 +, 29 –, 30 +, 31 –, 32 –, 33 +, 34 –, 35 +, 36 +, 37 –, 38 –, 39 +, 40 –;

II. 1-h, contopire; 2-o, alăturare prin cratimă; 3-m, alăturare prin cratimă; 4-ş, alăturare prin cratimă; 5-r, contopire; 6-a, contopire; 7-b, alăturare prin cratimă; 8-e, contopire; 9-j, alăturare prin cratimă; 10-s, contopire; 11-c, alăturare fără cratimă; 12-d, alăturare fără cratimă; 13-f, contopire; 14-t, alăturare fără cratimă; 15-i, contopire; 16-g, alăturare fără cratimă; 17-k, contopire; 18-l, contopire; 19-n, alăturare fără cratimă; 20-p, contopire;

Scanned with OKEN Scanner

III. astrahan < Astrahan (conversiune); olandă = împrumutat din limba franceză; meandre = împrumutat din limba franceză; havană = împrumutat din limba franceză; faianță = împrumutat din limba franceză; amper = împrumutat din limba franceză; volt = împrumutat din limba franceză; mansardă = împrumutat din limba franceză; joben < Jobin (conversiunea); savarină = împrumutat din limba franceză; lipscan < Lipsca (n. pr. Leipzig) + suf. -an (derivare; liftă < Litva = Lituania (conversiunea); nanchin = împrumutat din limba franceză; kirkiz = împrumutat din limba franceză; milanez < Milano + suf. -ez (derivare); monegasc = împrumutat din limba franceză; praghez < Praga + suf. -ez (derivare); mahomedan < Mahomed + suf. -an (derivare); majolică = împrumutat din limba franceză; mahoniu < Mahon + suf. -iu (derivare;

IV. 1A, 2C, 3D, 4A, 5D, 6C, 7B, 8C, 9D, 10A, 11B, 12A, 13B, 14A, 15C, 16D, 17A, 18C, 19D, 20A, 21D, 22A, 23D, 24C, 25B, 26A, 27D, 28B, 29C, 30D, 31A, 32B, 33D, 34C, 35B, 36A, 37C, 38D, 39C, 40B;

Testul nr. 21

Despărțirea în silabe

I. 1F, 2A, 3F, 4F, 5A, 6A, 7A, 8F, 9F, 10F, 11A, 12F, 13F, 14A, 15F, 16F, 17A, 18A, 19F, 20F, 21A, 22F, 23F, 24F, 25A, 26A, 27A, 28A, 29F, 30F.

II. Cele cinci nume proprii la care se referă exercițiul propus sunt: Ares, Hermes, Afrodita, Argos, Ion (sanctus dies Johannis)

a-re-o-pag; ar-go-naut; herm-a-fro-dit; sân-zi-a-nă;

areopag = tribunal suprem la atenieni care judeca cele mai grave crime şi supraveghea exercitarea magistraturilor (fr. aréopage, cf. gr. Areiopagos < Areios ares – zeul războiului; pagos – colină)

sânziană = numele a trei specii de plante; numele popular al unei sărbători populare românești; numele folcloric al lelelor (lat. sanctus dies Johannis)

hermafrodit = care are atât caracter sexuale masculine cât şi feminine; bisexual (fr. hermaphrodite; cf. gr. hermaphroditos; Hermes = zeul comerțului; Afrodita = zeița iubirii)

argonaut = erou mitic plecat să caute lâna de aur; fig. navigator îndrăzneț (fr. argonaute, cf. gr. argonautes Argos – oraş stat în Grecia antică; nautes – corăbier)

III. 1z, 2e, 3v′, 4c, 5m, 6t, 7x′, 8n, 9a, 10s, 11f, 12z′, 13i, 14r, 15b, 16j, 17ț, 18d, 19y, 20u, 21g, 22y′, 23x, 24k, 25o, 26v, 27ş, 28l, 29p, 30h

1. agorafobie; 2. androfilie; 3. arierat; 4. aristocrat; 5. astrolog; 6. aviație; 7. calorifer; 8. cuneiform; 9. decigrad; 10. claustrofobie; 11. entomologie; 12. ergonomic; 13. frazeologie; 14. ftiziolog; 15. fotosinteză; 16. geografie; 17. gnoseologie; 18. hagiografie; 19. hierofanie; 20. ignifug; 21. nevralgie; 22. anarhie; 23. anemie; 24. sinergie; 25. aurifer; 26. misogin; 27. autohton; 28. autopsie; 29. acrostih; 30. epitaf.

Scanned with OKEN Scanner

IV. ab-o-ri-gen; a-cro-nim sau acr-o-nim; a-no-dont sau an-o-dont; aug-men-ta-tiv; a-u-to-hton sau au-to-hton; cu-ne-i-form; de-ma-gog; e-te-ro-nim sau e-ter-o-nim; fi-lan-trop sau fil-an-trop; ge-ri-a-tri-e sau ger-i-a-tri-e; ho-lo-caust; in-tro-spec-ți-e; me-ta-lur-gi-e sau me-tal-ur-gi-e; nevr-al-gi-e; pan-o-ra-ma; pan-te-ism; pe-da-go-gi-e sau ped-a-go-gi-e; pro-gno-ză; pro-zo-di-e sau proz-o-di-e; psih-i-a-tri-e; re-tro-spec-tiv; ste-to-scop; șai-spre-ze-ce; trans-fu-zi-e; tranz-ac-ți-e;

aborigen < fr. aborigène, cf. lat. aborigines < ab origine – de la început
acronim < fr. acronyme, cf. gr. akros – vârf, onoma – nume
anodont < fr. anodonte, cf. gr. an – fără, odons – dinte
augmentativ < fr. augmentatif, lat. augmentum: creştere
autohton < fr. autochton, it. autoctone, cf. gr. autos – însuşi, chton – pământ
cuneiform < fr. cunéiforme, cf. lat. cuneus – cui, forma – formă
demagog < fr. démagogue, it. demagogo, cf. gr. demagogos, demos – popor, aggogos – care conduc
eteronim < fr. hétéronyme, cf. gr. heteros – diferit, onoma – nume
filantrop < fr. philanthrope, cf. gr. philanthropos; philos – prieten, anthropos – om
geriatrie < fr. gériatrie, cf. gr. geron – bătrân, iatreia – vindecare
holocaust < fr. holocauste, cf. lat. holocaustus, gr. holokaustos, holos – întreg, kaustos – ars
metalurgie < métalurgie, cf. gr. metallon – metal, ergon – lucru
nevralgie < fr. névralgie, cf. gr. neuron – nerv, algos – durere
panorama < fr. panorama, cf. gr. pas – tot, horama – vedere
instrospecție < fr. instrospection, cf. lat intro – înnăuntru, spectio – privire
panteism < fr. panthéisme, cf. gr. pas – tot, theos – zeu
pedagogie < fr. pédagogie, cf. lat. paedagogia, gr. paidagogia, pais – copil, agoge – conducere
prognoză < fr. prognose cf. lat., gr. prognois, pro-înainte, gnosis – cunoaştere
psihiatrie < fr. psychyatrie, cf. gr. psyche – suflet, iatreia – vindecare
retrospectiv < fr. rétrospectif, cf. lat. retro – îndărăt, spectum specere – a privi
stetoscop < fr. stétoscope, cf. gr. stethos – piept, akopein – a observa
transfuzie < fr. transfusion, cf. lat. trans – dincolo, fusio – vărsare

Observație: Regulile morfologice ale despărțirii în silabe nu sunt obligatorii. Cunoașterea etimologiei cuvintelor care permit aplicarea acestor reguli ajută la mai buna înțelegere și fixare a sensului acestor termeni neologici.

Testul nr. 22

Substantivul

I. 1A, 2A, 3F, 4F, 5A, 6F, 7A, 8F, 9F, 10A, 11A, 12F, 13A, 14F, 15F, 16A, 17F, 18F, 19F, 20F, 21F, 22F, 23A, 24F, 25A, 26A, 27A, 28F, 29F, 30A.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 23

Substantivul

I. 1 – elev (masculin), şcolăriţă (feminin), scaun (neutru); 2 – papă-lapte (verb + substantiv), argint-viu (substantiv + adjectiv), drum de fier (substantiv + prepoziţie + substantiv); 3 – aducere aminte, părere de rău, ţinere de minte; 4 – ochi / ochiuri, paşi / pasuri, timpi / timpuri; 5 – subiect (Copilul se joacă.), nume predicativ (El e copilul meu), apoziţie (Octav, copilul meu, e în clasa a IV-a); 6 – casa bunicilor, dealurile Bârladului, frumuseţea pădurii; 7 – urâta urâtelor, deşteapta deşteptelor, zmeul zmeilor; 8 – ţintuit locului, stai locului, înfipt focului, înţepenit locului; 9 – A ajuns la timp (circumstanţial de timp), Nu merg la băiatul acela (circumstanţial de loc), E înalt la stat şi scump la privire (complement circumstanţial de relaţie); 10 – Mario!, Ştefane! omule!; 11 – acordarea de premii, scrisul omului, intrândul casei; 12 – Cartea elevului e pe bancă (atribut substantival), Cartea e a elevului (nume predicativ), Cartea o credeam a elevului (element predicativ suplimentar); 13 – Vara merg în vacanţă (substantive denumind anotimpuri sau părţi ale zilei); supărat foc, beat turtă (substantive cu ajutorul cărora se exprimă ideea de superlativ absolut); 14 – la mâna a doua (categorie), o mână de oameni (număr mic), mână de lucru (muncitor); 15 – bun de picior (iute), cu piciorul (mergând, fără nici un mijloc de locomoţie), a o lua la picior (a fugi);

II. 1B, 2C, 3D, 4A, 5E, 6C, 7A, 8D, 9E, 10A, 11B, 12C, 13B, 14B, 15B;

Testul nr. 24

Substantivul

1 – Bravo învingătorilor!, Halal învingătorilor!, Ura învingătorilor!; 2 – ochi-de-pisică (la bicicletă), ochiul-boului (plantă), Ochiul-Taurului (stea din constelaţia Taurului); 3 – sol = pământ, sol = vestitor, cheia sol (la muzică); 4 – lumină adâncă, lumină metalică, lumină tremurătoare; 5 – seară catifelată, seară voluptuoasă, seara triumfală; 6 – sete misterioasă, sete nestăvilită, sete înfrigurată; 7 – suzeran (mare senior medieval), palmieră (bucată de piele ce protejează palmele), pendant (obiect ce formează cu altul o pereche simetrică); 8 – piatra munţilor (rocă), a ploua cu piatră (grindină), s-a depus piatră pe dinţi (tartru); 9 – bunicăi / bunicii, mămicăi / mămicii, mătuşicăi / mătuşicii; 10 – fresce, chinezi, mânji; 11 – viclean ca un şarpe, unduios ca un şarpe, înţelept ca şarpele; 12 – voiaj, apel, seism; 13 – a trăi în lună (rupt de realitate), a cere luna de pe cer (a solicita imposibilul), câte-n lună şi-n stele (de toate); 14 – drumului-de-fier, bunăvoinţei, caprei negre; 15 – doiul (din numeral), frumosul (din adjectiv), eul (din pronume);

II. 1E, 2D, 3B, 4C, 5C, 6B, 7C, 8A, 9C, 10D, 11A, 12D, 13C, 14B, 15E;

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 25

Articolul

I. 1A, 2A, 3F, 4A, 5F, 6A, 7F, 8A, 9F, 10A;

II. 1 – lui Carmen, lui Jeni, lui Mary; pentru un impresar, pentru nişte impresari / / la o elevă, la nişte eleve / / într-un liceu, în nişte licee; 3 – lui Mihai (articol nehotărât), copilul lui (pronume personal), lui! lui! lui! (interjecţie); 4 – înaintea, contra, împotriva; 5 – Un copil traversează (articol nehotărât), Un copil citeşte, doi se joacă (numeral cardinal), Un copil intră, altul iese (adjectiv pronominal nehotărât); 6 – un of, un ah, un vai; 7 – nişte carne, nişte peşte, nişte brânză; 8 – un amărât, un păcătos, un chinuit (articolului i se asociază şi intonaţia pentru a sublinia caracterul peiorativ); 9 – un donjuan, un hercule, un harpagon; 10 – ai lui (articol posesiv genitival) ai = usturoi (substantiv), a-i duce cu vorba (prepoziţie + pronume personal), a i le da (prepoziţie + pronume personal):

III. 1C, 2B, 3C, 4D, 5A, 6A, 7B, 8A, 9C, 10D;

Testul nr. 26

Articolul

I. 1A, 2F, 3F, 4A, 5A, 6F, 7A, 8A, 9A, 10F.

II. 1 – carte a copilului, caiete ale elevilor, stilou al şcolarului; 2 – al meu, ai săi, ale tale; 3 – A, mă doare! (interjecţie), rochie a ei (articol posesiv), a învăţa, caietele a trei dintre ei (prepoziţie); 4 – oamenii cei harnici (articol demonstrativ), cei de acolo (pronume demonstrativ de depărtare), cei copii (adjectiv demonstrativ de depărtare); 5 – cel frumos, celui deştept, a celei inteligente; 6 – celor trei, al celui de-al doilea, despre cele două; 7 – binele, mâinele, departele; 8 – acest şcolar, acei oameni, acele fete; 9 – omizii, lefii, banului / / unei omizi, unei lefi, unui ban; 10 – a o lua la sănătoasa, a avea un interes, a-i ieşi ochii din cap;

III. 1D, 2B, 3E, 4E, 5C, 6A, 7A, 8E, 9B, 10D.

Testul nr. 27

Adjectivul

1A, 2F, 3F, 4A, 5F, 6A, 7A, 8F, 9F, 10F, 11A, 12F, 13A, 14A, 15F, 16F, 17A, 18F, 19A, 20F, 21F, 22A, 23A, 24A, 25F, 26F, 27F, 28A, 29A, 30F.

Testul nr. 28

Adjectivul

I. 1 – vreme favorabilă culesului, melodie cântabilă copiilor, soluţie neacceptabilă nimănui; 2 – o cunosc de mică; îl ştiu de tânăr, l-am apreciat de adolescent; 3 – e cu dare de mână, e cu scaun la cap, e de soi; 4 – frumuşel, mititea,

Scanned with OKEN Scanner

deşteptăţică; 5 – profesor distins (recompensat material şi / sau moral), distins profesor (renumit); o bună parte (o anumită cantitate), o parte bună, (care nu e rea), diferite păreri (diverse), păreri diferite (distincte); 6 – lung, adânc, prevăzător; 7 – limpede, bălai, mare; 8 – vorbeşte greu, frumos curgătoare, (veneau vesel); 9 – îl ştiu înţelept, o văd frumoasă, îi cred deosebiţi; 10 – lecţie învăţată, lucrul început, cărţile scrise; 11 – vivace, motrice, eficace; 12 – culori mai vii (mai aprinse) mai întreg la minte (raţional), atitudinea mai bărbătească (curajoasă); 13 – rarisim, simplisim, importantisim; 14 – hiperemotiv, hipercorect, hipersensibil; 15 – el singur, acesta dibace, nimeni deştept;

II. 1E, 2D, 3A, 4B, 5C, 6B, 7C, 8B, 9D, 10E, 11B, 12C, 13D, 14A, 15B;

Testul nr. 29

Adjectivul

I. 1 – dulce-acrişor, gol-goluţ, răuvoitor; 2 – zglobiii copii, fumuriii ochelari, trandafiriii nori; 3 – dragă prietenă!, stimate domn!, bună mamă!; 4 – omul cel cu judecată, vecinul cel cu dare de mână, unchiul cu stare; 5 – micuţo!, scumpo!, frumoaso!; 6 – la fel de bun, tot aşa de inteligent, tot atât de profund; 7 – trei iezi (din numeral), scrisoare pierdută (din verb la modul participiu), femeie suferindă (din verb la modul gerunziu acordat); 8 – deştept foc, adormit buştean, gol puşcă; 9 – Este inferior (nume predicativ), om inferior (atribut adjectival), Inferior, el nu a mai spus nimic (circumstanţial de cauză); 10 – frumoaaasă, deştept-deştept, grozav de bun; 11 – ecou adânc, cer adânc, instinct adânc; 12 – grele pleoape, uşoară viclenie, vuiet straşnic; 13 – dovadă luminoasă, dragoste luminoasă, gând luminos; 15 – crude amintiri, aşteptare crudă, iarbă crudă; 14 – panică universală, răspunsuri zgârcite, vanitate smintită;

II. 1B, 2E, 3C, 4D, 5C, 6C, 7A, 8E, 9B, 10C, 11B, 12D, 13B, 14D, 15E.

Testul nr. 30

Pronumele şi adjectivul pronominal

I. 1A, 2F, 3F, 4A, 5F, 6A, 7A, 8F, 9A, 10A, 11F, 12A, 13F, 14F, 15A, 16F, 17A, 18F, 19F, 20F, 21A, 22F, 23A, 24A, 25F.

II. 1 – Nimic nu-l interesează, Nici unul nu ştie, Nimeni nu a venit; 2 – A fost scris de ei, de cineva, de aceştia; 3 – fiece om, alde Popescu, niscaiva bani; 4 – şi-a dat seama (pronume reflexiv), şi el vine (adverb), el şi ea (conjuncţie); 5 – cartea ei, caietul lor, prietenii lui; 6 – povestea despre el; întâmplările cu voi, plecarea la ei; 7 – înaintea lui, înaintea mea, înaintea-i; 8 – Şi-a luat şapca, Mi-am luat caietul, Ţi-ai adus ghiozdanul; 9 – Caietu-i pe masă, Frumosu-i chip se înnegură, Ţi-ai luat mingea; 10 – ei înşeşi, ea însăşi (nominativ), despre ea însăşi (acuzativ); 11 – Cât despre ora sosirii, ştiu înaintea căruia ai ajuns, Părinţii, în locul cărora aş fi fost la

Scanned with OKEN Scanner

fel de supărat, au făcut contestații, Rezultatul, în ciuda căruia tot ai reușit, e nesatisfăcător; 12 – Colegii mei sunt aceștia (nominativ), Ei sunt contra acestuia; Secvența este din aceasta; 13 – Dă-i înainte, nu mai zăbovi!, Mi ți-l luă și-l trânti..., Le are cu matematică (formulare nerecomandabilă, specifică vorbirii populare); 14 – matale, mătăluță, mata; 15 – Care a venit? (nominativ, subiect), Căruia i se pare? (dativ, complement indirect), Pe care l-ai întrebat (acuzativ, complement direct)

Testul nr. 31

Pronumele și adjectivul pronominal

I. 1F, 2A, 3A, 4F, 5F, 6A, 7A, 8F, 9F, 10A, 11F, 12A, 13A, 14F, 15A, 16A, 17F, 18F, 19F, 20A, 21A, 22F, 23F, 24F, 25A.

II. 1 – Orice elev învață va reuși (subiectivă), El nu va putea deveni orice specialist dorește (predicativă), Orice bine ți-aș face, tot nerecunoscător ești (circumstanțială concesivă); 2 – Nu se manifestă contra nici unuia (genitiv), Nu a dat ceva nici unuia (dativ), Nu se gândește la nici unul (acuzativ); 3 – cine știe cine, cine știe ce, cine știe câte; 4 – Nu știe de ce este pătată cămașa (complement de agent), Nu m-a informat pentru ce lipsește (circumstanțial de cauză), Spune-mi pentru ce ai venit (circumstanțial de scop); 5 – Vecinii alor mei sunt plecați (genitiv), A fost un succes datorită alor mei (dativ), Sfaturile de la ei mei nu le ascult mereu (acuzativ); 6 – eul său (prin articol hotărât), un eu (prin articol nehotărât, fiecare eu (prin determinare); 7 – mă gândesc, te întrebi, vă întoarceți; 8 – Lauda de sine nu miroase-a bine (atribut pronominal), Se gândea la sine (complement indirect), Se înțelege de la sine (circumstanțial de mod); 9 – Ei sunt ai voștri (nominativ), Ei sunt contra alor voștri (genitiv); Scrisorile sunt de la ai voștri (acuzativ); 10 – În clasa căruia ai învățat? (genitiv pronominal), Contra căruia te-ai arătat? (complement indirect) Înaintea căruia ai plecat ca să ajungi atât de devreme? (circumstanțial de timp); 11 – băiatul al cărui tată, copiii ai căror părinți, cartea ale cărei file; 12 – Înaintea căruia?, înaintea cui?, înaintea câtor?; 13 – aceeași fată, aceiași băieți, aceleiași eleve; 14 – adjectivul pronominal demonstrativ de identitate stă numai în fața substantivului; 15 – dânsul, sieși, însumi;

Testul nr. 32

Pronumele și adjectivul pronominal

1E, 2D, 3C, 4A, 5E, 6B, 7E, 8A, 9B, 10C, 11D, 12A, 13D, 14A, 15E, 16B, 17A, 18C, 19B, 20B, 21C, 22D, 23C, 24B, 25E, 26B, 27C, 28C, 29A, 30E.

Testul nr. 33

Numeralul

I. 1F, 2A, 3A, 4F, 5F, 6A, 7A, 8F, 9A, 10A;

Scanned with OKEN Scanner

II. 1 – Trei au venit (numeralul cardinal apare singur), Am vorbit cu trei dintre ei (în vecinătatea verbului), Aceste caiete sunt a trei dintre ei (în vecinătatea substantivului fără să se acorde cu acesta); 2 – S-a arătat contra celor doi (genitiv, precedat de prepoziție), Le-am scris celor doi (dativ, fără prepoziție), A discutat cu doi dintre ei (acuzativ, precedat de prepoziție); 3 – zece (din limba latină), douăzeci și trei (format în limba română), milion (din limba franceză); 4 – doiul, lui trei, șaptele; 5 – până la unul (locuțiune adjectivală), de unul singur (locuțiune adjectivală), tot unul (locuțiune adverbială); 6 – amândoi copiii, câteșitrei oamenii, tustrei elevii; 7 – amândoi, ambilor, pentru amândouă; 8 – duo, duet, trio, terță, terțet, terțină (muzică), tripletă (sport), troică (sanie cu trei cai), chenzină (salariu luat o dată la 15 zile); 9 – pe jumătate, pe din două, pe trei sferturi; 10 – o cincime, cinci zecimi, trei la sută;

III. 1B, 2D, 3A, 4E, 5C, 6E, 7E, 8A, 9C, 10D.

Testul nr. 34

Numeralul

I. 1F, 2F, 3A, 4A, 5F, 6F, 7A, 8F, 9A, 10F;

II. 1 – i-a căutat pe câte cinci (valoare substantivală), câte cinci elevi merg (valoare adjectivală), traversează câte cinci (valoare adverbială); 2 – au rămas câte trei (nume predicativ), a vorbit cu părinții a câte trei dintre ei (atribut), lecția a fost citită de câte trei (complement de agent); 3 – doi câte doi, zece câte zece, cinci câte cinci; 4 – o dată, de zece ori, bis; 5 – cititul de trei ori, mersul de cinci ori, plimbarea o dată; 6 – cvadruplu, cvintuplu, sextuplu; 7 – câștig întreit, răsplată înzecită, muncă înmiită; 8 – întâiul a venit (valoare substantivală), întâiul copil (valoare adjectivală), întâi citesc (valoare adverbială); 9 – copiii celui de-al doilea (genitiv), reușita grație celui de-al doilea (dativ), discuția cu cel de-al doilea (acuzativ); 10 – al cincizeci miilea / a cincizeci mia, a patruzeci milioanelea / a patruzeci milioana, al o mie milioanelea / a o mie milioana;

III. 1B, 2D, 3A, 4C, 5A, 6B, 7B, 8C, 9E, 10A.

Testul nr. 35

Numeralul

I. 1A, 2F, 3A, 4F, 5F, 6A, 7F, 8F, 9F, 10A.

II. 1 – celei de-a zecea zile, celei de-a zecea dăți, celei de-a zecea aniversări; 2 – secund, terț, cvint (numai în Carol Cvintul); 3 – sutișoară, miișoară, treiuleț; 4 – kilometrul treisprezece (km. 13), pagina 587, articolul 50, escadronul 2; 5 – endecasilabic, hectolitru, emisferă; 6 – înzecit, de zece ori, câte zece; 7 – o cincime, a cincea, câteșicinci; 8 – vreo șapte, în jur de șapte, între zece și trei-

Scanned with OKEN Scanner

zeci, mai bine de o sută, cam cincizeci: 9 – treime, treizeci, întreit; 10 – trei (numeral cardinal), primul (numeral ordinal), amândoi (numeral colectiv).

III. 1B, 2B, 3E, 4D, 5C, 6B, 7D, 8B, 9E, 10B.

Testul nr. 36

Verbul

I. 1A, 2F, 3F, 4A, 5A, 6A, 7F, 8F, 9F, 10A, 11A, 12A, 13F, 14A, 15F, 16A, 17A, 18F, 19A, 20F.

II. 1 – dăruiesc, stărui, mormăi; 2 – acordă un premiu / acordează o chitară, concură la reuşită / concurează la gimnastică, se contractă muşchii / se contractează o afacere mai bună; 3 – să purceadă, să preceadă, să succeadă; 4 – a sparge gheaţa, a duce dorul, a spăla putina; 5 – a deveni inginer, a ajunge doctor (verbe copulative), ai mâncat (ai – verb auxiliar); 6 – a învăţa, a ruga, a întreba; 7 – dă din picioare, nu-ţi mulţumesc, ţine la cineva; 8 – vei cânta, ai cânta, o să cânţi; 9 – a plăcea, a părea, a prevedea; 10 – cureţi, enumeri, legeni.

III. 1A, 2A, 3C, 4C, 5D, 6D, 7A, 8E, 9E, 10A.

Testul nr. 37

Verbul

I. 1A, 2F, 3A, 4A, 5F, 6A, 7F, 8F, 9A, 10F, 11A, 12F, 13F, 14A, 15A, 16F, 17F, 18A, 19A, 20A.

II. 1 – aranja, cojea, linguşea; 2 – mâncat-am, plecat-am, căutat-am; 3 – cântă, tăie, începu; 4 – bănuii, bănuişi, bănui; 5 – voi fi lucrând, aş fi lucrând, să fi lucrând; 6 – a venit înainte de a pleca el, a deveni inginer, a citi o carte; 7 – Dorinţa de a citi era mai puternică, Înainte de a citi a fost la bunici, Era plictisit pentru a mai citi; 8 – vei fi fost spus, vei fi fost mâncat, vei fi fost iubit; 9 – Arătăm cum funcţionează acest aparat, Începem prin a vă prezenta principiile de la baza acestei cărţi, Continuăm demonstraţia...; 10 – Noi, preşedintele ţării, vom decide; Noi, comandantul acestei unităţi, vă aducem la cunoştinţă; Noi, reprezentantul legal, vom elabora...;

III. 1C, 2A, 3C, 4E, 5C, 6C, 7C, 8B, 9D, 10D.

Testul nr. 38

Verbul

I. 1F, 2A, 3A, 4A, 5F, 6F, 7F, 8A, 9A, 10A, 11F, 12F, 13F, 14A, 15F, 16F, 17A, 18A, 19A, 20F.

Scanned with OKEN Scanner

II. 1 – Am fost cuminți astăzi?, Am mâncat tot?, Am dormit?; 2 – fă! vino! prezi!; 3 – piei! ghicește! sari!; 4 – Du-te! Închipuie-ți! Așteaptă-i! 5 – Se vede venind, Un pas venind se aude pe scări, M-am plictisit venind la tine; 6 – Neascultând, i-a creat mari probleme, Neascultând, mă superi și nu-ți mai cumpăr nimic, Chiar neascultând, totuși nu a pățit nimic; 7 – a emigrat din România, A imigrat în Canada, A migrat pe un alt teritoriu; 8 – Exaltă când aude vestea, Nu exultă, așa cum ne-am fi așteptat, Acolo exală din pricina gunoiului care se află destul de aproape; 9 – E greu de citit, Cartea e de citit, Cartea de citit e pe birou; 10 – S-a plictisit de vânat, Merge la vânat, Se întoarce de la vânat;

III. 1E, 2C, 3D, 4A, 5C, 6E, 7C, 8B, 9C, 10A.

Testul nr. 39

Adverbul

I. 1F, 2F, 3A, 4A, 5A, 6F, 7A, 8F, 9A, 10A.

II. 1 – totodată, dindărăt, dedesubt; 2 – săptămână de săptămână, harcea parcea, de aceea; 3 – îndrăgostit lulea, slab scândură, sfărâmat țăndări; 4 – acolo... unde, când... atunci, așa... cum; 5 – Negreșit că vine, Pesemne că a ajuns, Desigur că nu mai e timp; 6 – Locuiește mai sus de el, Nu stai mai departe de el, Du-te acolo unde vrei; 7 – Nu uit răul făcut, Un bine se răsplătește cândva, Acest azi e foarte important pentru mine; 8 – Stă împotrivă / Se manifestă împotriva lui, Aleargă înainte / Aleargă înaintea ei, Privește îndărăt / Privești îndărătul său; 9 – Cum intră, dădu buzna la mâncare / A întrebat cum să facă, Ascultă-mă iar nu mai căuta scuze! A venit iar, Fratele și sora sa au plecat / Și mai vrei să-ți răspund?; 10 – Când vine?, Unde pleacă?, Cum merge?

III. 1D, 2A, 3A, 4B, 5B, 6D, 7C, 8C, 9D, 10C

Testul nr. 40

Adverbul

I. 1F, 2A, 3F, 4A, 5A, 6F, 7A, 8F, 9A, 10A;

II. 1 – casa din față, mersul din vreme în vreme, destăinuirea de-a fir a păr; 2 – cândva, cumva, undeva; 3 – aici, acolo, atunci; 4 – răufăcător, nou-născut, clarvăzător, liber-cugetător; 5 – chiar, tocmai, exact; 6 – Hai azi! Iată deasupra! Uite aproape!; 7 – acolo [eccum [i]lloc], acum [eccum modo], afară [ad foras] înainte [în ab ante]; 8 – glas gros / vorbește gros; răspuns lamentabil, răspunde lamentabil, scris citeț / scrie citeț; 9 – nu, ba, defel, nicidecum; 10 – de obicei, de jur împrejur, pe de o parte;

III. 1D, 2A, 3D, 4B, 5C, 6B, 7D, 8E, 9C, 10B

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 41

Adverbul

I. 1F, 2F, 3A, 4F, 5A, 6F, 7F, 8F, 9F, 10A

II. 1 – în special, din nou, pe furiș; 2 – apropo, deja, vizavi (din limba franceză), andante, piano (din limba italiană); 3 – casa cel mai aproape de centru; strada cel mai departe de tine; fetița cel mai în urmă; 4 – cine știe unde, cine știe când, cine știe cum; 5 – doar, mai, nu; 6 – E frumos că pleci, Devine interesant ce spui, Pare firesc să întrebi; 7 – cruciș, pieptiș, grăpiș; 8 – adică = recte, împotrivă = contra, desigur = absolut, cert; 9 – Nu se știe când vine, Se aude unde pleacă, Nu se spune cum se procedează; 10 – Vorbește cu foc, Învață de-a mai mare dragul, Sforăie de mama focului;

III. 1A, 2E, 3B, 4B, 5E, 6E, 7B, 8A, 9E, 10C

Testul nr. 42

Prepoziția

I. 1F, 2A, 3A, 4A, 5F, 6A, 7F, 8A, 9F, 10F

II. 1 – casa din vale, acela de acolo, primul dintre ei; 2 – E bun la măturat, E apt pentru serviciu, E sătul de muncă; 3 – din jos de, în afară de, pe dinainte de; 4 – în susul, în josul, pe dinaintea, pe deasupra; 5 – Așezarea deasupra patului..., Revenirea înăuntrul redutei..., Lupta contra dușmanilor...; 6 – Statul în fața lui..., Cei din spatele lor..., Fetele din preajma ei...; 7 – grație, datorită, mulțumită; 8 – Locuiește aproape de casă, S-a așezat departe de colegul său, Așteaptă alături de fratele său; 9 – către, înspre, dinspre; 10 – de la, de lângă, de sub;

III. 1B, 2B, 3D, 4A, 5B, 6C, 7B, 8C, 9D, 10D

Testul nr. 43

Prepoziția

I. 1A, 2A, 3F, 4F, 5F, 6A, 7F, 8F, 9A, 10A.

II. 1 – vine către ziuă, pleacă după ore, ajunge înspre amiază; 2 – înaintea mea, contra sa, împotriva noastră; 3 – Îl știu de mic, Din alb s-a transformat în negru; 4 – datoria de a învăța, constă în a accepta, vorbește despre a lucra; 5 – Moare de frică, Așteaptă de mult timp, Se pregătește de examen; 6 – Locuiește în Bârlad, Lucrează în liniște, Muncește mult în vremea din urmă; 7 – *De* este prepoziție, *Pe*[ul] nu trebuie pus, Despre *cu* se pot spune multe; 8 – din pricina, din cauza, în vederea, prin preajma; 9 – de pe la, de pe lângă, până pe după, până pe la;

Scanned with OKEN Scanner

10 – Ei sunt contra colegilor (genitiv), Lucrarea este conform precizărilor (dativ), Casa este din lemn (acuzativ);

III. 1A, 2D, 3A, 4E, 5A, 6A, 7E, 8D, 9D, 10D

Testul nr. 44

Conjuncția

I. 1F, 2A, 3A, 4F, 5A, 6A, 7A, 8F, 9A, 10F

II. 1 – Ion şi Vasile pleacă, Nu ştiu cine vine: Ion sau Vasile, Aş dori nu cartea, ci caietul; 2 – precum şi (copulativ), numai că (adversativ), prin urmare (conclusiv); 3 – ca să, ci şi, încât să; 4 – şi... şi, sau... sau, nici... nici; 5 – dacă... atunci, de aceea... ca să, aşa... că; 6 – A învățat, or nu poate memora, A învățat ori a scris, A plecat liniştit, şi dintr-o dată se opri speriat; 7 – Du-te de învață!, A aşteptat, iar când s-a hotărât a intrat furtunos, Fie om, fie ce-o fi, nimeni nu intră!; 8 – A primit un dar (substantiv), A întrebat, dar nu i s-a răspuns (conjuncție adversativă), A venit dar (conjuncție cu valoare conclusivă); 9 – El şi prietenul său aşteaptă în parc (conjuncție coordonatoare copulativă) A aşteptat un timp, şi nu i-a fost suficient (conjuncție coordonatoare adversativă), E un joc numai şi nu-l lua atât în serios (conjuncție coordonatoare conclusivă); 10 – căci (pentru subordonata circumstanțială de cauză), încât (pentru subordonata consecutivă), deşi (pentru subordonata concesivă);

III. 1B, 2B, 3D, 4C, 5C, 6E, 7B, 8B, 9B, 10E

Testul nr. 45

Conjuncția

I. 1F, 2A, 3A, 4F, 5A, 6A, 7F, 8F, 9F, 10A

II. 1 – în timp ce (subordonata circumstanțială de timp), din cauză că (subordonata circumstanțială de cauză), cu toate că (subordonată circumstanțială concesivă); 2 – când (condițional), cât (consecutiv), cum (cauzal), unde (cauzal); 4 – E bine că vine, E interesant să vină, E nemaipomenit dacă vom câştiga; 5 – Este după cum îl ştii (subordonată predicativă), intră fără să spună ceva (subordonată circumstanțială de mod), A plecat pentru că se grăbea (circumstanțială de cauză); 6 – Nu a înțeles, ci dimpotrivă s-a supărat, A venit, dar în schimb mi-a şi cerut o favoare, Aşteaptă-l numai dacă vrei, Vino doar dacă n-ai altă treabă; 7 – dar, iar, însă, ci; 8 – pentru că (introduce subordonate cauzale), măcar că (introduce subordonate concesive), în caz că (introduce subordonate condiționale); 9 – pentru ca să (introduce subordonate finale, consecutive şi opoziționale), fără ca să (introduce circumstanțiale de mod), înainte ca să (introduce subordonate temporale); 10 – să-l chemi pe Mihai şi pe cine se mai află în birou (raport de

Scanned with OKEN Scanner

coordonare între un complement direct şi o subordonată completivă directă), El va deveni medic şi ce va mai dori ulterior (raport de coordonare între un nume predicativ şi o subordonată predicativă), Are nişte copii ascultători şi cărora nu le poţi reproşa nimic (raport de coordonare între o atributivă şi un atribut); El şi cu cine mai e în cameră vor ieşi imediat (raport de coordonare între un subiect şi o subordonată subiectivă).

III. 1C, 2D, 3A, 4A, 5D, 6B, 7E, 8B, 9C, 10B

Testul nr. 46

Interjecţia

I. 1F, 2A, 3A, 4F, 5A, 6A, 7F, 8F, 9A, 10A

II. 1 – dec!, eh!, na!, of!; 2 – a!, ah!, mă! (ce frumoasă!); 3 – zău, vai, mă; 4 – poftim! (din verb), ce dumnezeu vrei? (din substantiv), Nu ştiu nimic! Ce??? (din pronume); 5 – a, e!, o!; 6 – buf!, cioc!, poc!; 7 – Hai la mine!, Iată ce-ai făcut!, Na ce mi-ai cerut!; 8 – of!, ah!, uf!, eh!; 9 – Se aude trosc (subiect), L-a lăsat praf (element predicativ suplimentar), E vai de tine (nume predicativ); 10 – Mergea şontâc-şontâc, Treaba merge ceac-pac (circumstanţial de mod), aude pleosc (complement direct), Halal întrebare (atribut);

III. 1A, 2A, 3B, 4C, 5B, 6A, 7B, 8E, 9E, 10C.

Testul nr. 47

Interjecţia

I. 1F, 2A, 3F, 4A, 5A, 6F, 7F, 8A, 9A, 10A

II. 1 – Iată-l! (complement direct), Vai de el! (complement indirect), Hai la mine! (circumstanţial de loc); 2 – Iată ce a făcut! (subordonată completivă directă), Vai de cine nu ascultă! (subordonată completivă indirectă), Hai pe unde e drumul mai bun! (subordonată circumstanţială de loc); 3 – Ascultă, ia, ceva! Se aude, mă, se aude! Vine, vai, vine!; 4 – pe naiba!, Doamne fereşte!, păcatele mele!; 5 – un of, un ah, un ei; 6 – ahul, oful, aoleul; 7 – acest aoleu..., asemenea of..., aşa ura...; 8 – Măi, ieşi de acolo!, Hei, vino!, Bre, pricepe-te!; 9 – Brr! se auzea de pretutindeni, Ah! suspină pentru ultima dată, Hai! răspunseră entuziaşti.; 10 – nu zice hop până n-ai sărit şanţul (nu te bucura înainte de a vedea sfârşitul), a fi vai şi-amar (a fi foarte rău), cu chiu cu vai (foarte greu), a zice rău (a jura), ba nu zău (dimpotrivă), nu ştiu, zău (mă îndoiesc);

III. 1D, 2E, 3C, 4B, 5B, 6B, 7B, 8D, 9B, 10D

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 48

Subiectul şi subordonata subiectivă

I. 1A, 2F, 3F, 4F, 5F, 6A, 7F, 8A, 9A, 10F

II. 1 – Eul său e foarte puternic, Sinele încearcă să iasă din sine, Un nimeni rămâne cum e toată viața; 2 – Merită să încercăm, Rezultă că vom pleca mâine, Urmează să discutăm detaliile; 3 – Dacă dai, nu ai; Întotdeauna spune la televizor ce mă interesează, Se învață câte trei ore pe zi; 4 – Ploua de trei zile, Se înserează devreme, Se întunecă; 5 – Negreşit că vine, Poate că vine, Aproape că îl uitasèm; 6 – Mihai şi Elena au plecat, El şi ea nu mai vin, Maşina şi trenul s-au luat la întrecere; 7 – Ajunge el cineva şi la mine, Elevul care învață, acela ştie, Bunul simț pentru dânşii, el nu există; 9 – A nu se deschide fereastra în timpul orei!, Înainte de a începe partida, toți erau optimişti, Înainte de a-mi telefona ea, am căutat-o eu; 8 – Cioara zbrr! dintr-o dată, Ea pleosc! două palme, Amândouă huştiuliuc! în apă; 10 – A citi e o plăcere, A scrie nu e prea agreabil, A mânca seara e riscant.

III. 1D, 2E, 3B, 4C, 5B, 6D, 7C, 8E, 9B, 10B.

Testul nr. 49

Subiectul şi subordonata subiectivă

I. 1A, 2A, 3A, 4F, 5F, 6F, 7A, 8F, 9F, 10F

II. 1 – Celălalt bine rămâne neuitat, Cel mai mare rău e că nu ai spus nimic, Nici un mâine nu va fi aidoma acestui azi; 2 – Nu ştie ce se va întâmpla (nominativ), Ți-l trimit pe care vine primul (acuzativ), I-am dat-o cui are nevoie (dativ); 3 – Plecând el de acasă, a făcut mai bine, Lipsind doar tu, am observat, Sosind mama acasă, am fost aspru certat; 4 – Dacă a plouat, aceasta nu înseamnă că nu vom mai pleca, Că are sau nu dreptate, totul i se părea lipsit de sens, Dacă se aud glasuri de pretutindeni, toate acestea reprezintă un semn că munca nu i-a fost zadarnică; 5 – Nu s-a spus care pleacă şi care rămâne, Nu e bine să ştii adevărul şi să nu-i spui, E imposibil să înțelegi şi să-ți aplici cunoştințele; 6 – El şi cu cine era în casă au venit primii, Nu se ştie dacă ea şi ce complice o însoțea au renunțat, Şi Mihai şi care i-o fi rămas prieten m-au dezamăgit; 7 – Se aude cântând, Se vede venind, Se aude sforăind; 8 – Ai tăi sunt acasă, Ai săi au plecat la mare, Ai noştri vin mâine; 9 – De îndată ce mama a venit acasă, a lăsat ce cumpărase la uşă pentru ca să răspundă la telefon, după care a intrat speriată în camera bunicii; 10 – Aducerile aminte sunt nostalgice, Părerile de rău sunt tardive, Băgarea de seamă era mai indicată la timpul potrivit;

III. 1B, 2A, 3C, 4E, 5C, 6B, 7C, 8E, 9C, 10B

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 50

Subiectul şi subordonata subiectivă

I. 1A, 2F, 3F, 4F, 5A, 6A, 7A, 8F, 9F, 10A

II. 1 – E greu de înțeles, E bine de spus, Nu e uşor de făcut; 2 – Primul vine, Doi au plecat, Amândoi se vor întoarce; 3 – E greu a-ți aduce aminte, Nu e uşor a nu băga de seamă; Nu e bine a avea nevoie prea des de cineva; 4 – A citi şi a scrie este o plăcere, De scris şi de citit e entuziasmat, Prăjitură şi suc nu mai este; 5 – *Căci ei au stele cu noroc / Şi prigoniri de soarte / Noi nu avem nici timp, nici loc / Şi nu cunoaştem moarte.* (M. Eminescu), *Voi credeați în scrisul vostru, noi nu credem în nimic...* (M. Eminescu), *Dacă voi nu mă vreți, eu vă vre...* (C. Negruzzi); 6 – E semnificativ a se cunoaşte cine a început, Nu e permis a se şti ce i s-a întâmplat, e de neînchipuit a se mai accepta prezența oricui; 7 – Înainte de a veni cine trebuia, el şi-a rezolvat problemele; A se spune că nu-l ajută, nu e decât o dovadă de rea-credință; 8 – Spunându-mi-se că-i deranjez, n-am ezitat să plec, Neplăcându-i să fie întreruptă, a ridicat glasul, Nu a reuşit la facultate, trebuind să mai aştepte un an; 9 – E important să se ştie cine e vinovatul, Se cade să se întâmple chiar ce îşi doreşte, E de neînțeles că trebuie să mai aşteptăm; 10 – E de apreciat că nu i-ai divulgat secretul, Rămâne de văzut cum procedăm, Pare de neconceput ce a făcut el;

III. 1A, 2B, 3D, 4A, 5D, 6D, 7D, 8C, 9B, 10C

Testul nr. 51

Predicatul şi subordonata predicativă

I. 1F. 2F, 3A, 4F, 5F, 6A, 7A, 8F, 9A, 10A

II. Iată un om!, Uite o pasăre!, Haide la noi!; 2 – Desigur că vine, Firește că pleacă, Poate mai stă; 3 – Ardeii sunt trei mii de lei (costă), A fost în fiecare zi la şcoală (a mers), Ieri a fost un accident cumplit (s-a produs); 4 – De rămas singur, n-am rămas, Fiind săracă, s-a descurcat greu, Avea datoria de a fi prezentă acolo; 5 – Bagă de seamă!, Aduceți-vă aminte de noi!, Nu-ți ieşi din minți atât de uşor!; 6 – De necrezut ce-mi spui, De întrebat asupra acestui aspect, De neimaginat totul; 7 – Înainte de a ajunge ce ți-ai propus, respectă-i pe ceilalți, Situația a evoluat fără a deveni cum ai vrut, A ieşit pe uşă fără a părea că este jignit; 8 – Problema e care maşină s-o aleg, Întrebarea e ce curs să urmeze, Problema e cât grâu mai e de cules; 9 – E bine, E rău, E imposibil de suportat; 10 – Cine este el?, Ce a devenit ea? Care e cel căutat?;

III. 1B, 2D, 3D, 4E, 5E, 6A, 7E, 8C, 9C, 10B

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 52

Predicatul şi subordonata predicativă

I. 1F, 2F, 3F, 4A, 5A, 6F, 7A, 8F, 9F, 10A

II. 1 – Penarul este al colegului, Lucrările sunt conform planului, Uniforma este de elev; 2 – Lucrurile n-au rămas aşa, Scrisoarea este de acolo, Dacă totul a ieşit altfel, nu e vina nimănui; 3 – El ajunge primul (verb predicativ personal), El ajunge doctor (verb nepredicativ, copulativ), Îi ajunge, câte i s-au întâmplat (verb predicativ, impersonal); 4 – Rămâneţi mai mult acolo? (verb predicativ, personal), Îi mai rămâne să accepte (verb predicativ impersonal), Rămâi aşa, nu te schimba! (verb nepredicativ, copulativ); 5 – Vei ieşi pe unde ai intrat! (verb predicativ, personal), Nu-mi iese problema! (verb predicativ, impersonal), Iese inginer peste trei ani (verb nepredicativ, copulativ); 6 – Problema e cât costă, Întrebarea e unde merge, A ajuns cum o vezi; 7 – Bijuteriile sunt pentru oricare fată se vrea frumoasă, Pistoalele sunt pentru oricâţi băieţi vor să le cumpere, Să iasă oricâte croitorese, tot mai e nevoie!; 8 – Fetele sunt amândouă, Hainele sunt ale amândurora, Coicolata este pentru amândouă; 9 – Este contrar bunului-simţ, Este aidoma florii-soarelui, Este asemeni lui Strâmbă-Lemne; 10 – Problema este care va ceda primul, Întrebarea e al căruia e caietul, Problema e căruia îi va permite s-o însoţească;

III. 1B, 2D, 3E, 4D, 5B, 6C, 7C, 8B, 9A, 10D

Testul nr. 53

Predicatul şi subordonata predicativă

I. 1F, 2F, 3A, 4F, 5A, 6F, 7A, 8F, 9F, 10A

II. 1 – Nimic nu se face fără muncă (verb predicativ, personal), Nu face să-l bagi în seamă (verb predicativ, impersonal), S-a făcut doctor (verb nepredicativ, copulativ); 2 – Nu sunt ce par a fi, A devenit ce a visat, A ajuns ce şi-a dorit; 3 – Lucrurile n-au rămas aşa / Lucrurile n-au rămas cum credea, Obligaţia lui era de a fi citi / Obligaţia lui era să fi citit, Obrajii îi erau ca focul / Obrajii îi erau cum e focul; 4 – Aceasta e ca şi cum eu aş fi cel implicat, Au ajuns ca şi când nimic nu se întâmplase, Devenise după cum se aşteptase; 5 – Dacă nu spui nimic e ca şi cum nici nu eşti aici, Să faci acest lucru înseamnă să-l aprobi necondiţionat, Ce spui tu pare să deranjeze; 6 – Fiind ca şi cum dintotdeauna a locuit acolo repede a fost acceptat de comunitate, Devenind ce l-au constrâns alţii, n-a făcut bine, Părând el că nu înţelege problema, i s-a mai explicat; 7 – Mesajul e ca, dacă vine, să mă caute, Problema e ca, după ce pleacă ei, să reuşim să ne înţelegem noi, Situaţia e ca, după cum ştii, să găsim o cale de mijloc; 8 – Dorinţa de a deveni ce a visat atîţia ani e mai puternică, Voinţa lui de a ieşi ce a vrut s-a concretizat, A rămâne cum a trăit toată viaţa – cinstit – aceasta i-a fost deviza; 9 – Întrebarea este cine mai

Scanned with OKEN Scanner

merge, Problema e ale cui sunt cărțile, Întrebarea e cui să cer un sfat; 10 – Cărțile sunt ale voastre, El n-a ajuns nimic, Ea nu înseamnă ceva pentru mine;

III. 1B, 2B, 3B, 4D, 5A, 6B, 7C, 8C, 9B, 10A

Testul nr. 54

Acordul predicatului cu subiectul

I. 1F. 2A. 3F, 4F, 5F, 6A, 7F, 8A, 9F, 10A

II. 1 – O mulțime de specialiști a vorbit / au vorbit, Majoritatea voturilor a fost anulată / au fost anulate, O parte dintre ei sunt prezenți / este prezentă; 3 – Mihai și Elena au plecat, Scaunul și masa sunt reparate, Munții și valea sunt acoperite de ceață (Valea și munții sunt acoperiți de ceață); 4 – El sau ea va pleca, Bărbatul ori femeia va veni, Câinele sau pisica a mâncat; 5 – Fiecare dintre ei a venit, Oricare dintre fete îți va spune, Nici unul dintre copii nu e vinovat; 6 – Era să cad, Era să te prăbușești, Era să ajungeți prea târziu; 7 – De învățat și de scris e ușor, Fier și cărbune se extrage încă, Fierul și cărbunele se extrag; 8 – Dumneavoastră sunteți acasă?, Dumneavoastră sunteți plecată?, Dumneavoastră sunteți mai convingător; 9 – Echipajul e pregătit, Familia e prezentă, Grupul așteaptă; 10 – ***Craii de Curtea-Veche*** a fost scris de un semnificativ scriitor interbelic, ***Morometii*** este apărut după al doilea război mondial, ***Poemele luminii*** îi aparțin lui Lucian Blaga.

III. 1E, 2A, 3C, 4E, 5A, 6B, 7D, 8D, 9A, 10D

Testul nr. 55

Atributul și subordonata atributivă

I. 1A, 2F, 3F, 4A, 5F, 6F, 7F, 8F, 9A, 10A

II. 1 – Nu știu ce carte să citesc, Caietul său e în clasă, Unii băieți mă supără; 2 – Colegul meu, Mihai, s-a întors, Nu-i era mătușă lui George, Era văr cu Lucian; 3 – Caietul lui e pe bancă, Sufletu-i era întristat, Directorul, el însuși, a decis; 4 – Nu mai are bani de dat, Are o mașină de scris, Nu mai e timp de pierdut; 5 – A avut ideea de a fi mers acolo, Gândul de a fi ajuns prea târziu nu-i dădea pace, Obligația de a fi plecat mai devreme îl obseda; 6 – Îți aduc banii ce mi-ai împrumutat / împrumutați, Nu au aflat modul cum s-au îmbogățit / îmbogățirii, A sosit vremea să plecăm / plecării; 7 – Ele, închise în casă, vor găsi calea spre conciliere, Pe colegul meu, pe Mihai, L-am văzut ieri, Aveam niște mănuși, de piele din aceea bună de care astăzi nu se mai găselte; 8 – Lui coate-goale nu-i trebuie nimic, Monumentul Albei-Iulia a fost mai ridicat pe același loc, în secolul trecut, Parcul Târgu-JHiului e pustiu; 9 – Ție înseți îți trebuie, Lor însele / înseși le-am dat, Lor

Scanned with OKEN Scanner

înşişi nu le-am spus; 10 – E un efort degeaba tot ce faci, Nu am mai văzut astfel de oameni, Sosirea lor împreună m-a suprins;

III. 1C, 2C, 3B, 4E, 5D, 6D, 7A, 8C, 9A, 10E

Testul nr. 56

Atributul şi subordonata atributivă

I. 1F, 2A, 3F, 4A, 5F, 6A, 7F, 8F, 9A, 10A

II. 1 – Sunt pe derdeluş mulţi copii dându-se de-a dura prin zăpadă, Nu-mi plac oamenii băgând de seamă ce fac alţii, Bunici aducându-şi aminte de timpurile de altădată sunt foarte mulţi; 2 – Nu e permisă aplecarea înainte, Locuieşte la etajul de sus, Sculatul devreme nu-l caracteriza; 3 – Deplasarea turmelor din loc nu se face la întâmplare, Cititul din când în când nu dă rezultate, Lectura cât de cât a instrucţiunilor te-ar fi scutit de multe necazuri; 4 – Copiii dimprejurul celui de-al doilea erau nedumeriţi, Această rochie a celei de-a treia nu îmi place, Au venit colegii primului dintre ei; 5 – Dragostea de sine nu înseamnă mereu egoism, Banii pentru ceilalţi i-am adus eu, Am opiniile mele despre fiecare; 6 – Nu-mi plac prietenii alor tăi, Pe a cărui bancă ai stat? Nu scuz greşelile nici uneia; 7 – Are misiunea ca zilnic să treacă pe la tine; Părerea că e liber e doar a lui, Are obiceiul de fluieră pe stradă; 8 – Casa unde intră e a şefului său, Direcţia încotro se îndreaptă e corectă, Întrebarea cât costă mi-am pus-o adeseori; 9 – Merse în altă cameră unde avu loc singur, Colegul tău, care nu e prea politicos, s-a supărat, Luceafărul, care abia a răsărit, l-a fascinat, poate, şi pe Eminescu; 10 – Am văzut oameni fericiţi / care erau fericiţi, Luna palidă trece uşor / care e palidă, Cartea nouă se citeşte cu plăcere / care e nou;

III. 1C, 2C, 3B, 4D, 5D, 6A, 7D, 8D, 9D, 10C

Testul nr. 57

Complementul direct şi subordonata completivă directă

I. 1F, 2A, 3A, 4F, 5F, 6F, 7A, 8F, 9A, 10A

II. 1 – O văzu pe Ioana, Îl aştept pe Mihai, Îi ascult pe toţi; 2 – Pe tine te crede, Pe voi vă ascultă, Pe ei îi alintă; 3 – Iată ce face!, Uite unde merge!, Poftim ce mi-a mai rămas!; 5 – A intrat fără a întreba dacă-i permit, Observând că nu-l ascultă nimeni s-a supărat, Mai are de lucrat ce i-a dat ieri; 6 – A zis că vine, Nu i-a spus ca în fiecare zi să-l viziteze, Ştie să vină la mine; 7 – L-a întrebat care pleacă, Le-a spus cine vine, Le-a răspuns cât stă; 8 – A întrebat care elev pleacă, Le-a spus ce şcoală va fi vizitată, A răspuns cât vin a băut; 9 – Îl ajută pe oricare coleg îi cere sprijinul, I-a primit pe oricâţi prieteni au venit, Primeşte orice lucruri îi dai; 10 – Ştie unde pleacă, Nu a spus când se întoarce, Ne întreabă cum ajunge acolo;

Scanned with OKEN Scanner

III. 1B, 2E, 3A, 4C, 5B, 6E, 7A, 8D, 9D, 10B

Testul nr. 58

Complementul direct şi subordonata completivă directă

I. 1F, 2F, 3F, 4F, 5A, 6F, 7A, 8A, 9F, 10F

II. 1 – Cățelul a alungat-o pe pisică, Vulpea l-a mâncat pe cocoş, Vulpea l-a păcălit pe urs; 2 – I-am văzut pe ai mei, Pe care i-ai aşteptat?, Nu ştiu pe care să-l cred; 3 – Învață a scrie frumos, Începe a-şi aminti cine e cu adevărat, El dorește a fi căutat de toți; 4 – A încheiat de făcut bilanțul, A terminat de scris, A sfârşit de făcut ordine; 5 – Îl ascult pe elev lecția, Îl rod pe Mihai să mă ajute, Îl costă pe om viața; 6 – El a avut în vedere să-l ajute la greu, Nu a luat în considerație ce i-ai spus, A băgat de seamă ce s-a întâmplat; 7 – I-a aşteptat pe câți au vrut să vină, Nu o cumpără pe care e mai bună, Îl văd pe care soseşte primul; 8 – Pe cine vin îi şi vede, Pe care prinde nu îl mai lasă, Pe câți au trecut pe acolo i-a întrebat; 9 – vezi exemplele anterioare; 10 – Că trenul pleacă peste câteva minute, a aflat-o de curând, Unde a plecat, n-a spus, Când se întoarce, nu mai ştie;

III. 1A, 2D, 3C, 4E, 5D, 6E, 7C, 8B, 9E, 10B

Testul nr. 59

Complementul indirect şi subordonata completivă indirectă

I. 1A, 2F, 3F, 4A, 5F, 6F, 7A, 8A, 9A, 10F

II. 1 – Fără a se teme de amenințări, a acționat imediat, Bucurându-se de reuşită, nu mai ştia ce să facă, Are de adresat câteva cuvinte mulțimii; 2 – E capabil de orice, E un om iubitor de singurătate, Nu este vreme prielnică plecării; 3 – Halal copiilor care-şi iubesc părinții!, Vai nouă!, Poftim ție!; 4 – S-au revoltat contra stăpânului, Îi dă prietenului o carte, Vorbeşte cu băieții; 5 – Ne vom ocupa de câte trei dintre copii, Au năvălit contra amândurora, I-am dat-o celei de-a treia; 6 – Îi trebuie lui, nu mie, Nu le cumpără lui Mihai şi Cristinei nici o carte, Le indică celor doi calea de urmat; 7 – Dând de veste cui trebuia, n-ați fi mai avut probleme, Făcându-le cunoscut cui era nevoie, n-ați mai fi avut necazuri, Dând ordine cui era indicat, ai fi scăpat tu; 8 – Nu s-a întâmplat cărui om trebuia, Nu s-a hotărât ce carte să cumpere, S-a minunat câte paste făinoase ai în casă; 9 – S-a gândit unde pleci, Îşi amintește când ai promis că vii, Se sperie cât mănâncă; 10 – Îi explică foarte bine cui îl solicită, Le oferă exemple cui i le cer, Le-a transmis informația cărora au vrut s-o audă;

III. 1B, 2A, 3A, 4E, 5D, 6B, 7C, 8B, 9C, 10D

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 60

Complementul indirect şi subordonata completivă indirectă

I. 1F, 2A, 3F, 4A, 5A, 6F, 7A, 8F, 9F, 10F

II. 1 – Nu am cerut nici unuia ceva, Nu mă tem de nici unul, Nu s-a coalizat contra nici unuia; 2 – Nu le-am dat alor tăi vreun telefon, Am vorbit despre ai tăi, Împotriva alor tăi nu e nimeni; 3 – Nu e capabilă a termina lucrarea, S-a săturat citind, Nu s-a apucat de scris; 4 – Copilului i-am dat dreptate, Mie nu-mi trebuie stiloul, Oamenilor străini le arată ce e mai frumos; 5 – De ai tăi îmi amintesc adeseori, Despre prietenii tăi nu vorbesc, La tine nu mă gândesc; 6 – E plictisită să te mai suporte, Părea dornic să-şi pună în valoare talentul, Nu era capabil să înveţe mai mult; 7 – Nu s-a interesat care va veni, Nu s-a gândit cine îi va lua locul, Şi-a amintit de câţi au fost la petrecere; 8 – Se teme de oricine vine, Scrie oricăruia îţi răspunde, Spune oricui te ascultă; 9 – Cui pleacă îi dai bagajul, Cărora îl solicită le dă tema, Cui îl întreabă nu-i răspunde; 10 – Că nu mai am timp, la asta să te gândeşti, Să-l fi influenţat cineva, de asta mă tem, Cui te-a ajutat, aceluia să-i mulţumeşti;

III. 1D, 2B, 3A, 4B, 5B, 6A, 7D, 8C, 9A, 10B

Testul nr. 61

Complementul de agent şi subordonata completivă de agent

I. 1F, 2A, 3A, 4F, 5A, 6F, 7A, 8A, 9A, 10F

II. 1 – Este întrebat de profesor, Fusese căutat de prietenul său, Era aşteptat de mama lui; 2 – Lucrarea s-a realizat de către cei competenţi, Câmpul se ară de către cei interesaţi, Orele se plătesc de către părinţi; 3 – Soba lucrată de un adevărat meseriaş rezistă mult, Creditele rambursabile de către studenţi după cinci ani de la terminarea facultăţii sunt bine venite, Documentul astfel întocmit este inatacabil de către oricine; 4 – A fost întrebat de el, Este lăudat de dumneavoastră, Este apreciat de acesta; 5 – Nu ştiu de cine a fost luată această decizie, De cine ai fost chemat?, Nu e apreciat de nimeni; 6 – Se observă de către oricine vrea, S-a ştiut de către oricare s-a interesat, Se aşteaptă de care e interesat; 7 – El va fi apreciat de câte persoane vor veni, Ei au fost observaţi de câţi copii erau în curtea şcolii, Voi sunteţi chemaţi de care inspector a rămas în şcoală după plecarea celorlalţi; 8 – Va fi criticat de oricare se crede deştept, Va fi acceptat de către oricine doreşte, Nu poate fi găsit chiar de oricine ar vrea să-l vadă; 9 – De cine ştii a fost căutat; De către cine cunoşti prea bine a fost ridicat coletul; De cine nu te aştepţi eşti găsit; 10 – Este întâmpinat de toţi / de cine vrea, Este lăudată de părinţi / de cine îi sunt părinţi, A fost întrebată de poliţişti / de care lucra la poliţie;

III. 1B, 2E, 3D, 4E, 5D, 6C, 7A, 8D, 9C, 10B

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 62

Elementul predicativ suplimentar şi subordonata predicativă suplimentară

I. 1A, 2A, 3F, 4A, 5F, 6A, 7A, 8A, 9F, 10A

II. 1 – L-am văzut alergând, Acest lucru l-a făcut a o considera ființa cea mai importantă din viața lui, El se crede de neînvins; 2 – L-a angajat paznic de noapte, Îl ştiam al dracului, Iarna, nu am zărit-o niciodată fără palton; 3 – O ştiu deşteaptă, Nu am cunoscut-o altfel, Ei, lasă, m-a făcut praf; 4 – Au crezut-o cinstită, considerându-l supărat, am încercat să-i vorbesc, Pe toți i-am lăsat sănătoşi; 5 – Uite-le venind, Iată-i apropiindu-se, Iacă-l alergând; 6 – Ele se aud cum deschid uşa, Nu o ştiu că munceşte, Mă gândeam la el cum fumează toată ziua; 7 – Îl ştiu unde merge, Nu o văd cum procedează, A lăsat lucrurile precum erau cândva; 8 – Nu îl ştiu cine este, O înțeleg ce poate, Îi cunosc la câte se pot gândi; Îl consider că este un om de cuvânt, Nu ştiu să fie ipocrită, Venea la mine fără să fie prea entuziasmată; 10 – Îl văd alergând / Îl văd cum alergă; O consider deşteaptă / O consider că este deşteaptă, Iat-o apărând / Iat-o că apare;

III. 1B, 2D, 3D, 4C, 5A, 6A, 7B, 8B, 9C, 10B

Testul nr. 63

Complementul circumstanțial de loc şi subordonata circumstanțială de loc

I. 1A, 2F, 3A, 4F, 5A, 6A, 7F, 8A, 9F, 10A

II. 1 – Stă în fața mea şi nu văd, Împrejurul nostru nu era nimeni, Înaintea sa era o privelişte fabuloasă; 2 – Locuieşte înaintea ei cu un bloc, Împrejurul aceluia se strânseseră toți, Înaintea cui stai?; 3 – Era de aşteptat la mine acasă; L-am căutat la dumneavoastră pe stradă; A lăsat paltonul pe scaunul pe care stătuse; 4 – Aşterne-te drumului!, Era țintuit locului, Stai locului!; 5 – Umblă de colo până colo, Peste tot e numai verdeață, Se oprea din loc în loc; 6 – Vine de la scăldat, Întârziase la pescuit, A adus hainele de la curățat; 7 – A plecat mai departe fără a se mai îndrepta încotro l-ai trimis tu, Revenind acasă de unde l-ai trimis, a spus că nu mai pleacă niciodată, E greu de ajuns unde spui tu; 8 – A plecat în care oraş a vrut, Locuieşte în ce casă vrea, A intrat în câte case a dorit; 10 – Unde merge, acolo îl găseşte, De acolo vin, unde te duci tu, Pe acolo am fost, pe unde vei pleca şi tu;

III. 1B, 2D, 3C, 4E, 5B, 6A, 7C, 8C, 9E, 10B

Testul nr. 64

Complementul circumstanțial de timp
Subordonata circumstanțială de timp

I. 1A, 2A, 3F, 4F, 5A, 6F, 7F, 8A, 9F, 10A;

Scanned with OKEN Scanner

II. 1 – A stat acolo multe zile, A rămas de la Crăciun în casa bunicii, Va veni sigur o dată cu prietena lui; 2 – Îl ştiu de mic, Ne cunoaştem de tineri, De adolescentă îi plăcea să fie cochetă; 3 – A dormit înainte de a fi mâncat, A plecat până să se fi lămurit cine suntem, Nu a cântat înainte de a fi fost solicitată de către director; 4 – Ajungând în camera ei, s-a şi culcat, Strângându-şi hainele, a observat că-i lipseşte ceva, Ducându-se la Bucureşti, a fost martorul unui tragic accident; 5 – Ziua îmi place să merg la film, Primăvara aştept păsările călătoare, După-amiaza mă culc; 6 – Ajungând în gară când trenul plecase deja privea năuc, Înainte de a sosi unde l-ai întâlnit, trecuse şi pe la mine, De plecat unde m-ai trimis nu e aşa uşor; 7 – Am venit pe la tine înainte ca el să ajungă, Am ieşit afară după ce a plecat Maria, Cât trăiesc, mă bucur de viaţă; 8 – După ce ajung acasă, mă culc, Când vrea, pleacă în oraş, În timp ce învaţă, ascultă muzică; 9 – Au plecat înainte să se lase întunericul / înainte de a se lăsa întunericul, Când am sosit / la sosire / nu era acasă, După ce a plecat / plecând / şi-a dat seama; 10 – Nu a intrat bine în casă că a început ploaia, Aşteaptă până vine, Dacă vine, îl trimit imediat la tine;

III. 1C, 2D, 3A, 4C, 5A, 6B, 7E, 8C, 9B, 10C

Testul nr. 65

Complementul circumstanţial de mod
Subordonata circumstanţială de mod

I. 1F, 2A, 3A, 4A, 5F, 6F, 7F, 8A, 9F, 10A

II. 1 – Hai repede!, Dintr-o dată ţuşti în tufiş!, Haide încet, cum poţi!; 2 – E mai deşteaptă ca tine, E mai înaltă decât ei, E scund cât tatăl său; 3 – A lucrat potrivit cu indicaţiile, A formulat răspunsul în conformitate cu cerinţele subiectului, Doreşte mai mult în raport cu posibilităţile; 4 – Indicaţiile potrivit cărora a lucrat au fost incorecte, Subiectele conform cărora şi-a formulat răspunsul nu erau dificile, Problemele contrar cărora a reuşit nu au rămas nerezolvate; 5 – E mai mult nesuferit decât amabil, Fata îi era măritată de-al doilea, Aleargă şchiopătând; 6 – Procedează cum doreşti, Strigă cât poţi, A acţionat după cum a primit instrucţiuni; 7 – E mai inteligent decât este fratele său, A făcut precum a fost sfătuit, Este înalt şi drept cum este bradul; 8 – Cu cât creştea, cu atât se făcea mai frumos, De ce se enerva, de ce avea mai puţine şanse, Pe măsură ce trecea timpul, era mai tristă; 9 – Scrii după dorinţă / cum vrei, E mai mult roşu decât roz / decât roz; A in trat în casă fără a fi observat cineva / fără să-l fi observat cineva; 10 – Fără să spună vreun cuvânt / fără a spune / ne-a părăsit, a procedat după indicaţii / după cum i s-a indicat, Munceşte mai puţin decât poate / decât posibilităţile;

III. 1D, 2A, 3B, 4B, 5E, 6A, 7C, 8D, 9B, 10C

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 66

Complementul circumstanțial de cauză
Subordonata circumstanțială de cauză

I. 1A, 2F, 3A, 4A, 5F, 6A, 7F, 8F, 9A, 10A.

II. 1 – A luat-o la fugă de frică, De înalt nici nu putea intra pe uşă, Hai din obligație, dacă nu vrei de bună voie!; 2 – S-a îmbolnăvit din pricina condițiilor de lucru, Întâmplarea din cauza căreia n-am ajuns la timp ți-o spun mai târziu, A greşit din cauza amândurora; 3 – Alintându-l prea mult, a devenit un răsfățat, Plăcându-i dulciurile, s-a îngrăşat, Fiind nemulțumit de ceva, a trântit uşa; 4 – De rău, nu mai avea pereche în lume, I se vedeau oasele de slab ce era, De harnică ce era toți o lăudau; 5 – De aceea te-am căutat, să-ți spun şi ție, Pentru asta m-am sacrificat, să te porți aşa?, De asta mi-ai lipsit, să te duci la film?; 6 – Neîndrăznind a veni el / Pentru că nu a îndrăznit a veni el / şi-a trimis mama, L-au arestat pentru fraudă / pentru că a făcut o fraudă, Îl învinovățeşte de trădător / deoarece fusese trădător; 7 – Neaşteptându-l, a plecat supărat pe mine, Din pricina întârzierii, am pierdut avionul, De cuminte, o lăudau toți; 9 – Nu mai merg, de vreme ce mă superi, Aştept pentru că mă interesează cartea, Nu am reuşit din pricină că nu am fost atent; 8 – Nu-ți mai spun că tot nu mă înțelegi, Dacă ai venit, ascultă-mă!, Când toți spun că e rău, de ce persişti în hotărâre?; 10 – Nu s-a speriat de cei patru, A fost închisă în casă pentru amândoi, E cert pentru fiecare dintre voi.

III. 1B, 2C, 3A, 4A, 5E, 6D, 7B, 8C, 9A, 10E.

Testul nr. 67

Complementul circumstanțial de scop şi subordonată finală

I. 1A, 2F, 3F, 4A, 5A, 6F, 7A, 8A, 9F, 10A

II. 1 – Munceşte pentru bani, A stat de veghe pentru a-l prinde, Haide pentru examene!; 2 – S-a reîntors pentru a vedea câți lipsesc, S-a reîntors spre à-şi aduce aminte de copilărie, L-a chemat spre a fi consultat de un medic!; 3 – Merge la pețit, Pleacă la pescuit, L-a chemat pentru scuturat; 4 – Intră spre a se convinge / ca să se convingă, Umblă după avere / ca să câştige, Recitește pentru a învăța mai bine / să învețe mai bine; 5 – Se pregătesc să traverseze / pentru a traversa, Au venit ca să se instruiască / pentru instruire, A dispărut din casă pentru a-mi face o surpriză / ca să-mi facă o surpriză; 6 – Am venit pentru ea, Lucrez pentru ai mei, să fie fericiți, Examenul în vederea căruia te pregăteşti nu-i uşor; 7 – De aceea te-am căutat, să-ți spun!, Pentru aceea a venit, să-i dau bani, Spre a te cunoaşte mai bine, a trebuit să vin; 8 – Pleacă de citeşte!, Du-te de mănâncă!, S-a furişat de s-a ascuns în pădure; 9 – Ca să te supere, de aceea întârzie, Pentru aceea te-a părăsit, ca să fie cu alta, De

Scanned with OKEN Scanner

asta plâng, să mă laşi în pace; 10 – A plecat după cumpărături, A venit pentru şedinţă, Se pregătea temeinic spre bucuria mamei.

III. 1A, 2B, 3C, 4A, 5C, 6D, 7B, 8C, 9E, 10E

Testul nr. 68

Complementul circumstanţial condiţional
Subordonata circumstanţială condiţională

I. 1A, 2F, 3F, 4F, 5F, 6F, 7A, 8A, 9F, 10A

II. 1 – În locul prietenului tău nu făceam asta, În caz de strigă, fugi!, În eventualitatea unei reuşite te voi sprijini; 2 – Călătorind mult, îţi schimbi părerile formate numai prin lectură, Trăind împreună, îl vei cunoaşte cu adevărat, Intrând în apă, vei şti dacă e rece sau nu: 3 – Să nu pleci, altfel mă supăr!, Dacă mă invită, vin, altfel nu-i calc pragul, Muncind mult, aşa vei reuşi; 4 – Să nu pleci, Dacă vei ieşi, mă supăr!, Dacă mă invită, vin, dacă nu-mi trimite o invitaţie nu-i calc pragul, Muncind mult, dacă eşti tenace, vei reuşi; 5 – Venind, vei afla şi surpriza / dacă vii, Plecând, n-ai să mă mai vezi niciodată / dacă pleci, Aşteptând, s-ar putea să ai oare-care noroc / dacă aştepţi; 6 – Dacă pleci, merg şi eu, Bag de seamă ce spui mamei numai dacă şi se atrage atenţia?, Hai dacă doreşti!; 7 – De pleci, nu mă supăr, Să fi venit la timp, totul era în regulă, Când ai şti ce ţi se va întâmpla, n-ai mai sta pe gânduri; 8 – Dai, n-ai; Ai carte; ai parte; Înveţi, ştii; 9 – În caz că ninge / în caz de ninsoare / îmi iau paltonul, Dacă munceşti / muncind / vei trăi mai bine, De-aş fi fost în locul lui / în locul lui / nu mă mai întorceam; 10 – Dacă voi ajungeţi primii, în acest caz şi eu vă voi fi recunoscător, Dacă vremea e frumoasă, nu bate vântul şi nu plouă, cu această condiţie plecăm, Dacă iei un premiu, atunci primeşti bicicleta;

III. 1A, 2B, 3C, 4D, 5C, 6B, 7D, 8E, 9D, 10B.

Testul nr. 69

Complementul circumstanţial concesiv
Subordonata circumstanţială concesivă

I. 1A, 2A, 3F, 4F, 5A, 6A, 7F, 8A, 9F, 10F

II. 1 – Cu toată atenţia, n-a băgat de seamă când s-a strecurat afară, În ciuda discuţiilor dintre noi, poftim încă o şansă, A ajuns câştigător în pofida rezultatului mai slab din finală; 2 – Cu toate insistenţele, nu l-a convins, În ciuda eforturilor, nu a reuşit, Contrar spuselor tale, mi se pare un om liniştit; 3 – Deşi plouă, tot plec, Cu toate că mă aştepţi, totuşi nu mă dau dus, Deşi e bătrân şi bolnav, cu toate acestea munceşte în grădină; 4 – Fără a-l cunoaşte suficient, totuşi a avut încredere în el, Neştiind bine limba engleză, tot s-a descurcat, Chiar venind la timp, nu vei reuşi să ştergi impresia proastă pe care mi-ai făcut-o; 5 – Cu toate argumentele / deşi i-am argumentat îndelung / nu s-a lăsat înduplecat, Fără a fi citit / fără ca să citească /

Scanned with OKEN Scanner

are curajul să mă contrazică, Chiar aşteptând / deşi aştepţi / nu vei rezolva problema; 6 – Piatra, că-i piatră şi tot se sfărâmă, Mama, de-i mamă, tot nu poate tolera greşeli la nesfârşit, Dacă ai sta acolo o zi întreagă, tot nu te-aş băga în seamă; 7 – Fără ca eu să-l fi supărat, până la urmă tot a plecat, Chit că plângi, nu te iau în braţe, Fără să ai încuviinţarea părinţilor tot ai să te căsătoreşti; 8 – Oricare te întreabă, să nu-i răspunzi, orice întrebare ar fi, să te descurci, Cât e ea de înţeleaptă, tot a greşit; 9 – Să-l tortureze cât vor, tot nu-şi trădează prietenul, Nu merge acolo, măcar să-l omor, Chiar să-l rogi, nu te-ar ajuta; 10 – Chiar dacă-l implori, Deşi s-a pregătit, nu a reuşit, Cu toate că-i mic, e deştept;

III. 1B, 2C, 3E, 4C, 5B, 6D, 7A, 8E, 9B, 10E

Testul nr. 70

Complementul circumstanţial consecutiv
Subordonata circumstanţială consecutivă

I. 1F, 2A, 3A, 4F, 5A, 6A, 7F, 8A, 9F, 10A.

II. 1 – Mănâncă de speriat, Ajunsese bolnavă de moarte în doar câteva zile, Muncise destul pentru a fi recompensat; 2 – A luat concursul spre invidia colegilor, A rămas acasă spre bucuria părinţilor, Aleargă de minune, va ajunge mare campion; 3 – Discuţia e prea însemnată pentru a o lăsa pe mâine, A lucrat atât de mult, ajungând în cele din urmă la o stare prosperă, E deşteaptă de invidiat; 4 – Atât nu era suficient pentru a o linişi / ca s-o liniştească /, Munceşte până la epuizare / încât se epuizează /, E frumoasă de-a mai mare dragul / încât ţi-e mai mare dragul /; 5 – Aşa povestea, încât nu puteai să nu-l asculţi, E prea înţeleaptă încât să fi făcut aşa ceva, Scrie atât de repede, încât e primul mereu; 6 – Sunt prea mulţi să mai încapă într-un spaţiu atât de mic, Au venit atâţia la concert, că nu au mai rămas locuri nici în picioare, S-a distanţat atât de mult, încât nu a mai putut fi ajuns; 7 – Fructele sunt destul de bune încât să fie mâncate şi crude, Astfel m-a întrebat, încât a trebuit să-i spun adevărul, Aşa emoţionată era, de i-au dat lacrimile; 8 – În aşa fel a ştiut să-l ia, încât i-a spus totul, Până-ntr-atât s-a înfuriat, de a spus totul, Până acolo a ajuns, de şi-a părăsit proprii copii; 9 – Am ascuns-o aşa de bine, de n-o găsesc / de negăsit /, E prea atentă ca să-i scape vreo greşeală / pentru a-i scăpa vreo greşeală /, Erau atâţia călători, încât nu mai aveau loc / nemaiavând nici unul loc /; 10 – Se supărase rău, încât va fi rămas, poate, acasă, M-am plictisit de tine, încât pleacă!, Era atât de înalt încât nu i-ai fi ajuns până la umăr;

III. 1C, 2D, 3D, 4E, 5D, 6B, 7A, 8C, 9D, 10C

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVĂRI

Testul nr. 1

I. 1. Totul e [1] / că [2], / dacă o să ştii [3] / să devii [4] / cum se cuvine [5] / să fie cel [6] / ce se respectă [7], / s-ar putea [2] / să ajungi acolo [8] / unde ţi-ai propus [9], / însemnând totodată [8] / că ai perspectiva de a evolua mereu [10].

1 = PP; 2 = SB; 3 = CT; 4 = CD; 5 = PR; 6 = SB; 7 = AT; 8 = SB; 9 = CL; 10 = PR

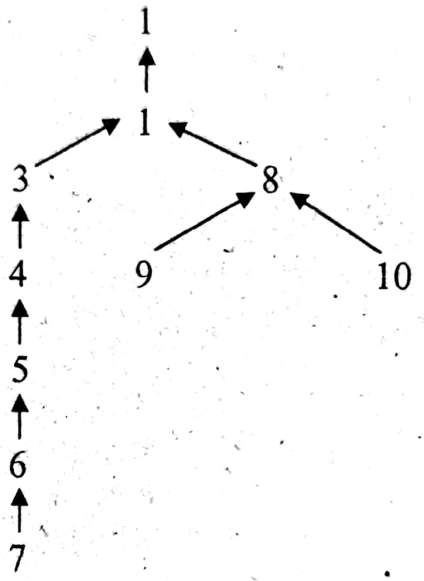

..... 10 p.

2. a deveni, a respecta, a propune, perspectivă, a evolua

..... 5 p.

3. Cuvântul *totodată* s-a format în urma compunerii prin contopire din adverbul *tot*, numeralul cardinal simplu *o* şi substantivul *dată*.

..... 5 p.

II. nou – alt, încă un : o nouă întrebare
nou – recent, care nu e vechi : o întrebare nouă

diferit – fel de fel, divers, variat : diferite atitudini
diferit – care diferă : atitutini diferite

distins – remarcabil, care se distinge : un distins academician
distins – care a fost distins, remarcat : un academician distins

pur – numai, doar : pură curiozitate
pur – curat : curiozitate pură

simplu – numai, doar : o simplă întrebare
simplu – uşor, necomplicat : o întrebare simplă

..... 5 p.

Scanned with OKEN Scanner

III. 1. câte – pronume interogativ, Ac, c.d.

2. cât – pronume relativ, Ac, c.d.

3. câte (unul) – adverb, intră în componența numeralului distributiv, folosit cu valoare adverbială, f.s. c.c.m.

4. cât – adverb de mod, c.c.m.

5. cât – adjectiv interogativ, Ac, atribut adjectival

6. cât – pronume nehotărât, N, subiect

7. cât – adjectiv pronominal relativ, Ac, atribut adjectival

8. cât (de) – adverb de mod, urmat de prepoziția de legătură *de*, c.c.m

..... 8 p

IV. cutanat, conclusiv, coniac, gestapó, avanpremieră, fibroame, glonț, linoleum, lornietă, peregrin

.....10 p

V. croşee, compendii, colapsuri, opise, panteonuri, sportsmeni, piureuri, mânji, lotouri, foarfece

..... 10 p.

VI. avenue, bravissimo, scotch, kiwi, know-how, disc-jockey, flashbach, gigolo, hippysm, lobby

..... 10 p.

VII. clavir, caşetă, a gonfla gheizer, iacint, jasmin, filomelă, mensual, muabil, mizericordie

..... 10 p.

VIII. cal-ei-do-scop (fr. kaleidoscope; cf gr. kalos – frumos, eidos – imagine, skopein – a vedea; reg. morfologice)

a-no-nim (reg. fonetice) sau an-o-nim (fr. anonyme); cf lat. anonymus, gr. anonymos, an = fără, onoma = nume; reg. morfologice)

somn-am-bul (fr. aomnambule; cf. lat. somnus = somn, ambulare = a umbla; reg. morfologice)

sin-u-ci-de (sine + ucide după fr. sucider; reg. morfologice)

psih-i-a-tru (fr. psychiatre; cf. gr. psyche = suflet, iatros = medic; reg. morfologice)

nevr-al-gi-e (fr. névralgie; cf. gr. neuron = nerv, algos = durere; reg. morfologice)

Scanned with OKEN Scanner

miz-an-trop (fr. misanyhrope; cg. gr. misein = a urî, anthropos = om; reg. morfologice)

tran-zis-tor (reg. fonetice) sau tranz-is-tor (engl., fr., it., transistor; engl. trans[fer] + [res]istor = rezistență la transfer; reg. morfologice)

ab-o-ri-gen (fr. aborigène; cf. lat. aborigines, ab origine = de la început; reg. morfologice)

a-ne-mi-e (reg. fonetice) sau an-e-mi-e (fr. anémie; cf. gr. an = fără, haima = sânge; reg. morfologice)

.....10 p

IX. dramă = piesă de teatru, artă dramatică, întâmplare, situație nefericit

tramă = fir de mătase, relativ gros întrebuințat în urzeala unor țesături, intrigă a unei opere literare, plan ascuns, complot.

instrumental = executat cu ajutorul instrumentelor, (în sintagma complement circumstanțial instrumental) complement circumstanțial care arată mijlocul prin care se realizează o acțiune

instrumentar = totalitatea instrumentelor necesare într-o anumită activitate

pandant = obiect care formează împreună cu altul o ereche simetrică

pedant = meticulos, minuțios peste măsură

corobora = a întări, a sprijini, a da putere, a consolida, a confirma

colabora = a participa alături de alții la realizarea unei acțiuni, a publica într-o lucrare, într-un periodic sau într-o culegere

deferență = respect, stimă, considerație deosebită, condescendență

diferență = deosebire, nepotrivire, rezultatul scăderii matematice

..... 10 p.

X. Şi mie [1], care îi ajutam întotdeauna pe părinți [2], nu mi-a venit în minte decât [3] că li [4] s-a întâmplat ceva rău tocmai lor [5] care s-au temut mereu atât pentru propria [6] viață cât şi [7] pentru a mea.

1. anacolut; 2. nerespectarea unor elemente corelative; folosirea dativului posesiv pe lângă un verb cu referire la un complement direct cu prepoziția *pe*; 3. pleonasm; 4. ambiguitate semantică ce se rezolvă prin anticiparea complementului indirect prin forma neaccentuată a pronumelui personal; 5. pleonasm; 6. repetiție supărătoare ce se poate evita prin înlocuirea cu un sinonim; 7. nerespectarea unor elemente corelative (*atât... cât şi*)

..... 7 p.

..... Total test 100p.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 2

1. Subordonate subiective ..... (9 x 0,15) ..... 1,35 p.

P_1: că *divul* Traian ne-a adus tocmai în Dacia – subordonată subiectivă, enunțiativă propriu-zisă dezvoltată, afirmativă, neexclamativă, aflată în raport de subordonare realizat prin conjuncția simplă *că* față de P_4, elementul regent fiind predicatul nominal *n-a fost [...] noroc* şi în raport de coordonare copulativ realizat prin conjuncția coordonatoare simplă *şi* .

P_2: şi ne-a lăsat într-o provincie aşa de expusă – subordonată subiectivă, enunțiativă propriu-zisă, neexclamativă, dezvoltată, afirmativă, aflată în raport de subordonare față de P_4, elementul regent fiind predicatul nominal *n-a fost [...] noroc* şi în raport de coordonare copulativ prin conjuncția coordonatoare simplă *şi* cu P_1 .

P_6: că din nomolul migrațiunii atâtor popoare [...] s-a diferențiat – subordonată subiectivă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă, dezvoltată, afirmativă, aflată în raport de subordonare realizat prin conjuncția simplă *că* față de P_5, elementul regent fiind predicatul nominal *este [...] moment* şi în raport de coordonare copulativ realizat prin conjuncția simplă copulativă *şi* cu P_8

P_8: şi s-a închegat neamul românesc – subordonată subiectivă, enunțiativă, propriu-zisă neexclamativă, dezvoltată, afirmativă, aflată în raport de față de P_5, elementul regent fiind predicatul nominal *este [...] moment* şi în raport de coordonare copulativ realizat prin conjuncția simplă copulativă *şi* cu P_6 .

P_9: Că situația geografică ne-a condamnat – subordonată subiectivă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă, dezvoltată, afirmativă, aflată în raport de față de P_{13}, realizat prin conjuncția simplă *că*, elementul regent fiind predicatul nominal *n-a fost [...] noroc*, regentă pentru P_{10}.

P_{15}: că voievozii noştri în luptele lor cu turcii au ştiut – subordonată subiectivă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă, dezvoltată, afirmativă, subordonată față de P_{14} prin conjuncția simplă *că*, elementul regent fiind predicatul nominal *e o [...] fericire*, regentă pentru P_{16} şi P_{17}.

Scanned with OKEN Scanner

P_{18}: Că în secolul al XVIII-lea politica dinastiei Habsburg a încercat – subordonată subiectivă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă, dezvoltată, afirmativă, aflată în raport de subordonare față de P_{21}, prin conjuncția simplă *că*, elementul regent fiind predicatul nominal *n-a fost [...] noroc,* și în raport de coordonare copulativ realizat prin conjuncția simplă *și* cu P_{20}.

P_{20}: și, neizbutind, ne-a împărțit în două – subordonată subiectivă, enunțiativă, propriu-zisă neexclamativă, dezvoltată, afirmativă, aflată în raport de subordonare față de P_{21}, realizat prin conjuncția simplă *că*, elementul regent fiind predicatul nominal *n-a fost [...] noroc,* și în raport de coordonare copulativ prin conjuncția simplă *și* cu P_{18}.

P_{23}: că din această încercare românii transilvăneni au ajuns în cetatea eternă – subordonată subiectivă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă, dezvoltată, afirmativă, aflată în raport de subordonare realizat prin conjuncția simplă *că* față de P_{22}, elementul regent fiind predicatul nominal *a fost [...] fericire,* regentă pentru P_{24}

Subordonate predicative ..... 0,30 p.

În textul dat nu există nici o subordonată predicativă.

Subordonate completive directe ..... (4 x 0,10) ..... 0,40 p.

P_{12}: să treacă Dunărea spre cucerirea Apusului – subordonată completivă directă, enunțiativă propriu-zisă, neexclamativă, afirmativă, dezvoltată, aflată în raport de subordonare față de P_{11} realizat prin conjuncția simplă *să*, elementul regent fiind verbul tranzitiv *a voit*

P_{16}: să ne păstreze religia creștină – subordonată completivă directă enunțiativă, propriu-zisă, neexclamativă, afirmativă, dezvoltată, aflată în raport de subordonare față de P_{15} realizat prin conjuncția simplă *să*, elementul regent fiind verbul tranzitiv *au știut* și în raport de coordonare copulativ prin conjuncția simplă *și* cu P_{17}.

P_{17}: și să ne ție astfel în legătură cu popoarele de progres ale Europei – subordonată completivă directă, enunțiativă propriu-zisă neexclamativă, afirmativă, dezvoltată, aflată în raport de subordonare față de P_{15} realizat prin conjuncția simplă *să*, elementul regent fiind verbul tranzitiv *au*

Scanned with OKEN Scanner

ştiut şi în raport de coordonare copulativ prin conjuncţia simplă *şi* cu P_{16}.

P_{19}: să ne aducă sub ascultarea papei de la Roma – subordonată completivă directă, enunţiativă propriu-zisă, neexclamativă, afirmativă, dezvoltată, aflată în raport de subordonare faţă de P_{18} realizat prin conjuncţia simplă *să*, elementul regent fiind verbul tranzitiv *au încercat.*

Subordonate completive indirecte ..... (1 x 0,15) ..... 0,15 p.

P_{10}: să stăm în drumul Islamului – subordonată completivă indirectă enunţiativă propriu-zisă, neexclamativă, afirmativă, dezvoltată, aflată în raport de subordonare faţă de P_9 realizat prin conjuncţia simplă *să*, elementul regent fiind verbul *a condamnat*, regentă pentru P_{11}

2. În text, pronumele relativ *care* este folosit de două ori cu funcţia sintactică de subiect.

complement direct: Nu ştiu <u>pe care</u> l-ai chemat.

complement indirect: Vreau să cunosc <u>despre care</u> e vorba.

circumstanţial de loc: Nu am aflat locul <u>spre care</u> s-a îndreptat.

circumstanţial de timp: Ora <u>la care</u> ai venit este nepotrivită.

atribut pronominal: E important scriitorul din <u>a cărui</u> operă ai extras afirmaţia.

.....(5 x 0,20)..... 1 p.

3. Substantivele din textul dat îndeplinesc următoare funcţii sintactice:

subiect simplu: *Că <u>situaţia</u> geografică ne-a condamnat...*

subiect multiplu: *....încât <u>Aurelian cu lumea lui</u> au şi părăsit-o după oarecare timp...*

complement direct: *...că voievozii noştri în luptele lor cu turcii au ştiut să ne păstreze <u>religia</u> creştină...*

complement indirect: *...<u>din nomolul</u> migraţiunii atâtor popoare [...] s-a diferenţiat...*

atribut substantival prepoziţional: *...să ne aducă sub ascultarea papei <u>de la Roma</u>...*

atribut substantival genitival: *...să ne aducă sub ascultarea <u>papei</u> de la Roma...*

atribut apoziţional: *Ca în secolul al 18-lea politica dinastiei <u>Habsburg</u> a încercat...*

Scanned with OKEN Scanner

nume predicativ: *n-a fost mare noroc...*

circumstanţial de loc: ... *că din această încercare românii transilvăneni au ajuns în cetatea eternă...*

circumstanţial de timp: ... *încât Aurelian cu lumea lui au şi părăsit-o după un oarecare timp...*

circumstanţial de scop: ... *care, dintr-o dezbinare religioasă a înălţat semnul întreg spre o unitate de cultură naţională*

circumstanţial de cauză: ... *că din această încercare românii transilvăneni au ajuns în cetatea eternă...*

element predicativ suplimentar: *să ne ţină astfel în legătură cu popoarele de progres ale Europei...*

Obs. Substantivul *legătură* este folosit cu sensul învechit de *acord, înţelegere*

circumstanţial de relaţie: *...acesta este primul moment de fericire în istoria noastră.*

.....(14 x 0,20) 2,80 p.

4. În text subordonata *Că situaţia geografică ne-a condamnat...* este subiectivă

atributivă: Problema [1] / că situaţia geografică ne-a condamnat [2] / a fost discutată adeseori. [1] /.

completivă directă: Ştim cu toţii [1] / că situaţia geografică ne-a condamnat. [2] /

completivă indirectă: Ne gândim adeseori [1]/ că situaţia geografică ne-a condamnat.

..... (3 x 0,10) ..... 0,30 p.

5. (asupra) noastră – adjectiv pronominal posesiv, mai mulţi posesori, un singur obiect posedat, genul feminin cazul acuzativ, însoţit de prepoziţia simplă *asupra*, funcţia sintactică de complement indirect.

....., (1 x 0,40) ..... 0,40 p.

6. Din punct de vedere stilistic textul extras din opera maioresciană se caracterizează prin: claritate, concizie, coerenţă şi persuasiune.

Enumerând trei momente istorice (cucerirea şi apoi părăsirea teritoriului vechii Dacii de către romani, lupta de veacuri contra turcilor şi încercarea neizbutită de catolicizare a românilor transilvăneni), autorul demonstrează felul

Scanned with OKEN Scanner

cum poporul român a ştiut întotdeauna să întoarcă în favoarea sa roata istoriei, afirmându-şi necontenit identitatea naţională (latină) şi spirituală (ortodoxă).

Scopul afirmaţiilor lui Titu Maiorescu este să convingă asupra vitalităţii neamului nostru şi să impună acele opinii juste care să susţină mândria naţională a fiecărui român.

Toate aceste trăsături conferă caracter retoric textului în discuţie.

Retorismul este evident atât la nivel lexico-morfologic, sintactic cât şi al textului luat în ansamblu.

Analizând nivelul lexico-morfologic, observăm selectarea a numeroase substantive (comune şi proprii, concrete şi abstracte) ce îi conferă textului precizie şi claritate. Element esenţial al comunicării, verbul (folosit în cea mai mare parte la indicativ prezent şi perfect compus) susţine rigurozitatea exprimării. În primele două fraze se realizează un paralelism între trecut (inclus în sfera semantică a verbelor la indicativ, perfect compus, ce desemnează o acţiune petrecută în trecut şi încheiată în momentul vorbirii) şi prezent (susţinut de indicativul prezent al verbului din ultima propoziţie a fiecăreia din frazele în discuţie). În ultima frază, majoritatea verbelor sunt la indicativ, perfect compus, impunând afirmaţiilor valoare de concluzie.

La nivel sintactic, retorismul este pus în evidenţă de topica subordonatelor, anterioare regentelor, şi de reluarea subordonatei în regentă prin demonstrativul *aceasta* cu valoare neutră.

La nivelul textului luat în ansamblu, observăm repetarea aceluiaşi tipar sintactic în cele trei fraze caracterizat prin aşezarea pe primul loc a subiectivelor introduse prin *că*. De asemenea e de remarcat construcţia antitetică a fiecărei fraze prin aşezarea în centru a conectivului coordonator adversativ *dar*.

..... 2,30 p.

..... Total test 9 p.

..... Din oficiu 1 p.

Testul nr. 3

I. a) Fie că vom încerca [1] / să-i ajutăm,[2] / fie că nu ne vom implica,[3] / desigur[4] / că [5] / noi [6] /, care ne cunoaştem de multă vreme, [7] / nu trebuie [5] / să ne considerăm arbitrii aceste lumi [6] / şi, prin urmare, suntem obligaţi [8] / să ne întrebăm mereu asupra datoriilor [9] / pe care le avem totuşi,[10] / devenind cu fiecare zi, tot mai înţelepţi. [9] /

1 = CV; 2 = CD; 3 = CV; 4 = PP; 5 = SB; 6 = SB; 7 = AT; 8 = SB; 9 = CI; 10 = AT.

Scanned with OKEN Scanner

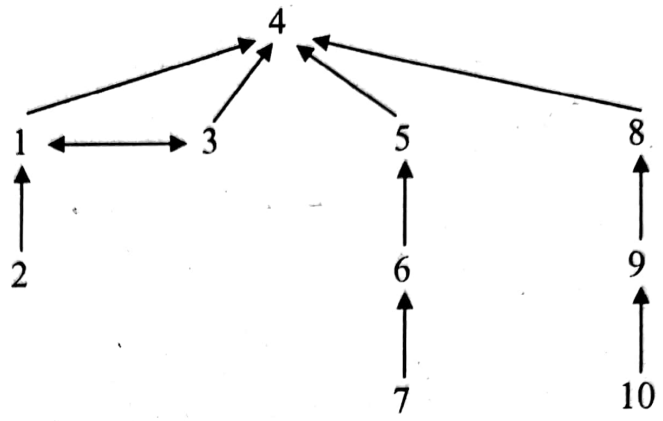

..... (10 x 0,20) ..... 2 p.

b) devenind [...] mai înțelepți – complement circumstanțial de timp exprimat prin construcție gerunzială alcătuită din:

a) devenind – verb copulativ, nepredicativ, intranzitiv, conjugarea a IV-a, diateza activă, modul gerunziu

b) mai înțelepți – nume predicativ exprimat prin adjectiv, calificativ, variabil, cu două terminații și patru forme flexionare, genul masculin, numărul plural, cazul nominativ, gradul comparativ de superioritate

cu [...] zi – complement circumstanțial de timp exprimat prin substantiv comun, simplu, genul feminin, numărul singular, cazul acuzativ, nearticulat, însoțit de prepoziția simplă *cu*

fiecare – atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal nehotărât, compus, cazul acuzativ

tot – complement circumstanțial de mod exprimat prin adverb de mod

..... (5 x 0,20) ..... 1 p.

c) a dispărea
a înghiți pământul
a șterge de pe fața pământului
a face picioare
a pune bine
a se duc la șanț
a nu mai lăsa nici piatră de piatră

a speria
a-i trece un fier roșu prin inimă
a i se ridica părul măciucă
a băga în sperieți
a-i îngheța sângele în vine
a-l trece apele
a-i pieri glasul

..... (10 x 0,05) ..... 0,50 p.

Scanned with OKEN Scanner

II. Sinonimia este relația semantică ce se stabilește între cuvinte diferite formal, dar asemănătoare ca înțeles. Dintre stilurile funcționale, cel beletristic se individualizează prin numărul mare de sinonime.

Fragmentul supus analizei aparține stilului beletristic, fiind extras din opera lui Ion Creangă. Folosind sinonime dintre cele mai expresive, celebrul povestitor evită monotonia și conferă stilului său varietate și precizie.

În acest text întâlnim sinonimele: *bordei, casă, palat* cărora li se poate alătura și sintagma *curțile împărătești*. Observăm că selectarea din planul paradigmatic al limbii în cel sintagmatic a cuvintelor *bordei* și *palat* susține diferența socială dintre sărac (cel ce locuiește în *bordei*) și bogat (care stă în *palat*). Dacă avem în vedere, pe de o parte, *bordei* și *palat*, iar pe de alta sinonimul acestora *casă*, punem în evidență felul cum susține Creangă, din punct de vedere stilistic, relația dintre particular (*bordei* și *palat* implicând condiționări sociale) și general (câte o *casă* are fiecare om). Apare astfel foarte clară ideea că împăratul nu impune (cel puțin teoretic) nici un fel de constrângeri sociale celor care se vor încumeta să-i construiască podul dorit de la *casa aceluia și până la curțile împărătești*. Sintagma *curțile împărătești* are un sens mai larg, lăsând să se înțeleagă atât palatul cât și zona înconjurătoare. Podul de aur nu trebuia construit până la palatul împăratului, ci până la intrarea în curțile împărătești. Iată cum sinonimele susțin expresivitatea textului, având funcție caracterologică și de precizare.

..... 1,50 p.

III. 1. adecvat, apoteoză, virilitate, a denigra, concludent, insolent, laborios, licențios, mirabil, ofensă

..... (10 x 0,05) ..... 0,50 p.

a) În discursul său, oratorul s-a axat în jurul [1] amintirii neuitate [2] care-l stăpânea încă, deși se sărbătorea aniversarea [3] a zece ani de la marele eveniment. Ceremonia protocolară [4] nu a durat mai mult decât era necesar, astfel încât antecedentele mai vechi [5] (de circa vreo [6] șapte ani), când o zi întreagă era insuficientă evocărilor retrospective [7], au fost uitate. Întreaga manifestare a fost un exemplul pilduitor asupra modului cum urmașii își pot cinsti descendenții [9].

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 = anacolut; 9 = incompatibilitate semantică

b) M-au înduioșat spunându-mi că sunt bătrâni și că poate e ultima oară când ne vezi!

1 = amestec de vorbire directă și vorbire indirectă

c) A venit prietenul meu cât și al tău [1] care [2] știi că își ajută [3] pe cei apropiați fără să-i întrebe că ce-au făcut [4] de-au ajuns într-o asemenea situație.

1 = nerespectarea unor elemente corelative (atât... cât și);

Scanned with OKEN Scanner

2 = folosirea dativului posesiv pe lângă un verb cu referire la un complement direct construit cu prepoziţia *pe*;

3 = folosirea superfluă a conjuncţiei *că*;

4 = incompatibilitate sintactică – circumstanţialul de relaţie exprimat prin pronume relativ impune folosirea obligatorie a prepoziţiei pentru a arăta la cine se referă acţiunea verbului;

d) Mă deranjează nu atât reproşul ci [1] tonul, ceea ce n-am acceptat niciodată acest lucru [2], unul ţipând [3], iar ceilalţi să-l asculte smeriţi.

1 = construcţie contaminată; nerespectarea elementelor corelative;

2 = anacolut; 3 = coordonarea unui gerunziu cu o propoziţie principală; anacolut

e) Infractorul a fost prins în flagrant [1], fapt ce l-a făcut să se afle în imposibilitatea de a mai putea [2] scoate vreo vorbă care să-i motiveze comportamentul indemn [3].

1 = construcţie incompletă (*flagrant* este un adjectiv care are sensul *izbitor, evident* şi impune folosirea lui pe lângă un substantiv: ex. *în flagrant delict*); 2 = pleonasm; 3 = confuzie de sensuri (*indemn* este un termen aparţinând limbajului juridic şi are sensul *care nu a suferit pagube*; este folosit greşit în locul adjectivului *nedemn*).

f) Întâlnirea dintre Ion cu Maria [1] a fost o surpriză pentru amândoi.

1 = anacolut

g) Pe rafturi erau etalate la întâmplare [1] tot felul de mărfuri cât şi liste [2] de preţuri asupra cărora m-am exprimat [4] nu o dată că nu sunt de acord, fapt considerat fastuos [3] pentru proprietar.

1 = incompatibilitate semantică (*a etala* are sensul de *a expune cu ostentaţie pentru a fi privit şi admirat*); 2 = nerespectarea elementelor corelative; 3 = confuzie de sensuri (corectă ar fi fost folosirea cuvântului *fastidios* care are sensul de *plictisitor*); 4 = incompatibilitate sintactică; verbul *a exprima* nu admite o astfel de construcţie.

h) Dorind să doarmă liniştit, şi-a cumpărat două bilete pentru patvagon [1], dovedind astfel că refuză să accepte [2] compania altor persoane care ar putea-o împiedeca [3] să se odihnească şi să-şi limpezească gândurile înaintea jubileului de 150 de ani [4] ai fostului ei liceu. Spera să le revadă şi pe cele două colege cu care [5] formase un triumvirat [6] indestructibil în anii de liceu.

1 = confuzie de sensuri (*patvagon* are sensul de *vagon de bagaje*);

2 = pleonasm; 3 = ortografiere greşită sub influenţa limbii vorbite (*împiedica*; îm + piedică); 5 = structuri cacofonice; 4 = incompatibilitate semantică (*jubileu* are sensul de *împlinirea a cincizeci de ani de la un eveniment*); 6 = incompatibilitate

Scanned with OKEN Scanner

semantică (*triumvirat* are sensul de *grup format din trei bărbaţi*; etimologia termenului nu permite lărgirea sensului şi *la grup format din trei femei*)

..... (29 x 0,10) ..... 2,90 p.

3. a) Din enunţ se poate înţelege că el este propriul coleg.

b) Afirmaţia poate fi interpretată în două moduri: *mă preocupă ceea ce fac* şi *mă priveşte ceea ce fac*.

..... (2 x 0,30) ..... 0,60 p.

..... Total test 9 p.

..... Din oficiu 1 p.

Testul nr. 4

I. Literar se scrie: provoacă, deraiem, ricoşând, aşază, înduioşător. Forma *provócă* este incorectă deoarece în cazul verbului *a provoca* deşi neologic, este admisă alternanţa o / oa la indicativul prezent. Este corect *deraiem* şi nu *deraem* deoarece verbele de conjugarea I cu infinitivul în *-ia* după vocală, îl păstrează sau îl schimbă în *-ie*, cum este cazul verbului în discuţie. Scriem şi pronunţăm *ricoşând*, iar nu *ricoşind* pentru că este corect *î*, nu *i* după *ş, j, ţ* în sufixul gerunzial al verbelor. După *ş* în rădicalul verbului se scrie şi se pronunţă *a* nu *ea*, astfel încât este corect *aşază* nu *aşează*. Adjectivul *înduioşător* s-a format prin derivare cu sufixul *-ător*, de la verbul *a înduioşa*, de aceea este incorect *înduioşetor*.

II. Literar se spune: gamă de produse, inculpare pentru furt, s-a interpus lor, monolog interior. Sunt de asemenea corecte: *s-a interpus* şi *trebuie interpus*. Cum celelalte construcţii alături de care intră în varianta de răspuns nu sunt corecte, aceasta nu poate fi încercuită.

Substantivul *gamă* are sensul de *succesiune de obiecte, fenomene, situaţii ce alcătuiesc un tot armonios* implicând astfel însuşirea de *variat* sau *larg* (folosit cu sensul de *divers*), ceea ce face pleonastice formulările *gamă variată de produse* şi *gamă largă de mărfuri*. Un dublu pleonasm este *gamă variată de sortimente* deoarece *sortiment* este un neologism ce denumeşte *felul, genul, categoria, varietatea măfurilor şi a produselor*.

A inculpa are sensul de *a acuza* astfel încât sunt pleonastice formulările *inculpare acuzatoare de furt* şi *inculpare sub acuzarea de furt*.

Sunt pleonastice *monolog cu sine* şi *monolog cu mine* deoarece sensul substantivului *monolog* este *a vorbi cu sine însuşi*, variantele recomandate fiind *monolog interior* sau *monolog*.

Folosit ca verb reflexiv, *a (se) interpune* are sensul de *a interveni la mijloc între două persoane*, iar ca verb tranzitiv *a pune ceva între*. Astfel este pleonastică

Scanned with OKEN Scanner

formularea *s-a interpus între ei* celelalte fiind însă recomandate de limba literară *s-a interpus, s-a interpus lor, trebuie interpus.*

III. Seria unde cuvintele sunt corect despărţite în silabe este:
o-glin-dă, an-al-fa-bet, punc-tu-al, ast-ma-tic, om-le-tă.

Este corect să se despartă *o-glin-dă* şi nu *og-lin-dă* deoarece în cazul grupului consonatic format din oclusiva velară *g* urmată de *l* sau *r*, cele două consoane nu se mai despart (potrivit regulii generale), ci trec împreună la silaba următoare.

Despărţirea corectă este *an-al-fa-bet* şi nu *a-nal-fa-bet* avându-se în vedere că în limba română silabaţia se bazează şi pe reguli morfologice care *ţin seama de elementele constitutive atunci când cuvântul este analizabil sau măcar semnianalizabil.* Cuvântul *analfabet* este format prin derivare cu prefixul *an-*, astfel încât se impune scrierea, în silaba iniţială, a acestuia şi nu aplicarea regulii fonetice potrivit căreia *o consoană între două vocale trece la silaba următoare.*

Cuvântul *punctual* se desparte corect în trei silabe (punc-tu-al) dacă avem în vedere grupul consonantic *nct* aflat între două vocale care impune despărţirea între a doua şi a treia consoană. De asemenea trebuie observate vocalele *u* şi *a* în hiat, ce aparţin deci unor silabe succesive diferite. Nu este corectă, ignorând regulile fonetice ale silabaţiei, transformarea acestora într-un diftong şi, implicit, includerea lor într-o silabă ca în *punc-tual* sau *punct-ual.* Nici silabaţia, forţat morfologică, *punct-ual* nu este corectă pentru că acest cuvânt nu este derivat cu un sufix ce începe cu o consoană de la o temă consonantică (precum în cazul lui: *vârst-nic*) pentru a aplica regulile morfologice de despărţire în silabe.

În cazul cuvântului *astmatic* observăm prezenţa grupului consonantic *stm* între două vocale, ceea ce impune, datorită incompatibilităţi articulatorii, aplicarea unei excepţii de la regula fonetică generală, varianta *as-ma-tic* nefiind corectă., ci *ast-ma-tic*, despărţirea făcându-se între a doua şi a treia consoană.

Este corect *om-le-tă* şi nu *o-mle-tă* deoarece atunci când două consoane se află între două vocale, prima trece la silaba de dinainte, iar cealaltă la silaba următoare. Excepţia de la această regulă vizează doar grupurile consonantice alcătuite din: oclusivele bilabiale – *p* şi *b* –, oclusivele dentale – *t* şi *d* –, oclusivele velare – *c* şi *g* – şi frigativa faringială *h* urmate de *l* sau *r*. Numai într-o asemenea situaţie despărţirea se face înaintea întregului grup consonantic.

IV. Virgulele 1 şi 2 sunt obligatorii, iar 3 şi 4 sunt facultative. Virgulele 1 şi 2 sunt obligatorii deoarece construcţiile participiale şi gerunziale aşezate la începutul propoziţiei se despart prin virgulă de restul comunicării.

Virgulele 3 şi 4 sunt facultative pentru că, în topica normală, complementul circumstanţial se izolează prin virgulă numai dacă se doreşte a se atrage atenţia asupra conţinutului acestuia. În acest enunţ, caracterul facultativ este întărit de absenţa virgulei în: *M-ai uitat frunzele / adumbrindu-mă.*

Scanned with OKEN Scanner

V. Conţin numai perechi de antonime seriile: apolinic ≠ dionisiac, loialitate ≠ felonie, democraţie ≠ autocraţie, nadir ≠ zenit şi peren ≠ efemer, a decola ≠ ateriza, imporant ≠ insignifiant, eterogen ≠ omogen.

Antonimele sunt cuvinte diferite formal şi al căror sens este diametral opus. Astfel relaţia de antonimie este justificată în următoarele situaţii: apolinic (orientat spre ordine, măsură armonie, caracterizat printr-o contemplare senină detaşată) ≠ dionisiac (care are o atitudine plină de zbucium, de pasiune); loialitate (sinceritate) ≠ felonie (trădare, infidelitate); democraţie (formă de organizare şi de conducere a unei societăţi în care poporul îşi exercită direct sau indirect puterea) ≠ autocraţie (formă de guvernare în care întreaga putere a statului e concentrată în mâna unei singure persoane); nadir (punct de pe bolta cerească, opus zenitului, situat la intersecţia verticalei locului la care ne referim cu emisfera cerească inferioară) ≠ zenit (punct de intersecţie al verticalei locului situat deasupra capului observatorului şi opus nadirului); peren (veşnic) ≠ efemer (trecător); a decola (a se desprinde de pe pământ sau de pe suprafaţa unei ape pentru a-şi lua zborul) ≠ a ateriza (a efectua toate operaţiunile necesare pentru a reveni şi a opri pe sol); important (care are însemnătate, valoros) ≠ insignifiant (neimportant, fără însemnătate); eterogen (compus din elemente diferite) ≠ omogen (care are o structură unitară, nediferenţiat)

Nu sunt antonime vrednic şi nevrednic, tot şi netot, curat şi necurat, bun şi nebun din cauza evoluţiei semantice pe care au suferit-o. Relaţia de antonimie se stabileşte între: vrednic ≠ leneş, tot ≠ nimic; curat ≠ murdar, bun ≠ rău.

Ambele cuvinte din perechea de antonime trebuie să aparţină aceleiaşi categorii lexico-gramaticale ceea ce nu se întâmplă în cazul lui urât (adjectiv) şi frumuseţe (substantiv).

Sunt excluse din categoria antonimelor cocoş / găină, mătuşă / unchi, domestic / sălbatic deoarece au şi o serie de trăsături comune pe lângă cele care le diferenţiază. Având în vedere faptul că o oarecare opoziţie există, unii autori le consideră antonime parţiale.

VI. Cuvintele subliniate sunt: 1. cât – adjectiv pronominal relativ, atribut adjectival, rău – substantiv, complement direct; 2 – de bine, de rău – substantive, atribute apoziţionale.

Sunt două exemple de conversiune sintactică a adjectivului şi a adverbului în substantiv. Adjectivul *rău* apare în poziţia sintactică specifică unui substantiv, primind ca determinant un adjectiv pronominal relativ, *cât*, cu funcţia sintactică de atribut adjectival. Substantivul astfel provenit îndeplineşte funcţia sintactică de complement direct specifică noii clase. *Cât* nu este nici pronume relativ şi nici adverb relativ, neîndeplinind funcţiile sintactice de complement direct sau complement circumstanţial de mod deoarece determină un substantiv şi se acordă cu acesta.

Adverbele *bine* şi *rău* îşi schimbă valoarea gramaticală, apărând într-un context nespecific clasei iniţiale. Din punct de vedere sintactic întâlnim o apoziţie acordată, fiind reluată construcţia regentului pronominal *tot*. Nu sunt complemente

Scanned with OKEN Scanner

circumstanțiale de mod pentru că nu înfățișează felul cum se desfășoară o acțiune sau o calitate și nici nu au ca elemente regente verbe, locuțiuni verbale, adjective, adverbe sau interjecții. Nu pot îndeplini funcția de atribute adverbiale deoarece apar într-un context specific substantivului (într-o enumerație, alături de alte substantive).

VII. Cuvintele subliniate sunt: 1. adjective provenite din substantive, atribute adjectivale; 2. adverb provenit din substantiv, complement circumstanțial de mod; 3. adverb provenit din numeral ordinal, atribut adverbial.

În prima situație întâlnim adjectivizarea substantivului. Astfel în sintagmele *zilele [...] copile* și *copila [...] murmurare*, substantivele *copile* și *copila* apar în contexte specifice adjectivului, determină câte un substantiv și se acordă în gen, număr și caz cu acesta. Din această cauză nu pot fi considerate substantive, ci adjective și nu pot îndeplini funcția de subiect, specifică numelui ci pe aceea de atribut adjectival, caracteristică noii clase din care fac parte.

Al doilea exemplu atrage atenția asupra adverbializării substantivului, în sintagma *plini ciucur* exprimându-se afectiv superlativul absolut.

Adverbializarea este pusă în evidență de invariabilitatea formei (plin ciucur, plină ciucur, pline ciucur) și de imposibilitatea contextului adjectival, marcă distinctivă a substantivului. În consecință, funcția sintactică îndeplinită de cuvântul *ciucur* este una specifică adverbului, complement circumstanțial de mod. Nu e corect să se considere că adverbul *ciucur* nu are funcție sintactică, fiind doar marcă a superlativului absolut (cum e cazul lui *foarte*) deoarece trebuie să avem în vedere comparația subînțeleasă din care provine această sintagmă: *plini ca un ciucur*.

Tot despre adverbializare este vorba și în ultimul exemplu Numeralul cardinal *de-al doilea* își schimbă valoarea și devine adverb, dobândi sensul de *a doua oară* și funcția de atribut adverbial. Pentru a demonstra adverbializarea sunt necesare aceleași argumente ca în exemplul anterior: invariabilitatea formei (măritată de-al doilea), imposibilitatea contextului adjectival ce face să nu poată fi considerat substantiv. Alături de acestea mai trebuie amintită și imposibilitatea de a se combina cu un substantiv, neputând avea astfel valoare adjectivală.

VIII. Propozițiile din textul dat sunt: 1 – CV; 2 – CV; 3 – CI; 4 – PP; 5 – SB.

Propozițiile 1 și 2 sunt subordonate concesive și nu principale deoarece arată în ciuda cărui fapt se realizează acțiunea exprimată de verbul din regentă. În propoziția de care depind întâlnim adverbul *tot*, element corelativ specific subordonatei concesive.

Propoziția 3 este completivă indirectă pentru că indică obiectul căruia i se atribuie caracteristica exprimată de adjectivul regent. Nu este completivă directă deoarece nu are ca regent un verb (locuțiune verbală) sau o interjecție tranzitivă.

Propoziția 4 este principală și are înțeles de sine stătător, fără a depinde semantic de alte propoziții din frază.

Scanned with OKEN Scanner

Propoziția 5 este subiectivă și nu completivă directă pentru că are ca element regent un verb intranzitiv, unipersonal prin formă și impersonal prin conținut (*va trebui*), nu unul tranzitiv.

IX. Elementele de relație *încât, căci, deși, cu toate că* nu pot introduce niciodată subordonate subiective datorită specializării acestora pentru necircumstanțiala concesivă (*deși, cu toate că*), circumstanțiala consecutivă (*încât*), circumstanțiala cauzală (*căci*).

X. Primul text este redactat în stil tehnico-științific, al doilea în stil publicistic, iar al treilea în stil oficial-administrativ.

Stilul tehnico-științific caracteristic primului text îndeplinește funcția de comunicare în știință și în tehnică. Este cel mai aproape de limbajul mediu standard. Îi sunt proprii claritatea sobrietatea și precizia. Are un caracter exclusiv denotativ deoarece cuvintele sunt folosite numai cu sensurile lor de bază. Sunt întâlniți termeni de specialitate (*deformații plastice, solicitare monoaxială*). Este evitată sinonimia, lipsesc, de asemenea interjecțiile, vocativele sau verbele la imperativ. Textul nu urmărește să informeze asupra unei probleme de interes general, motiv pentru care nu aparține stilului publicistic. Limbajul tehnic, specializat, face să nu poată fi asimilat stilului oficial-administrativ.

Al doilea text prezintă informații în ordinea descrescătoare a importanței lor. Acestea sunt luate din realitatea imediată, interesând datorită faptului că s-au petrecut cu puțin timp în urmă (*ieri*). Autorul acestui text își propune să atragă cititorii, să-i convingă și să-i incite alegându-și un subiect pe măsură. Întâlnim numeroase substantive concrete (nume proprii de persoane și de locuri), într-un text caracterizat prin concentrare și inteligibilitate trăsături ce-l fac să aparțină stilului publicistic. Comunicarea nu este obiectivă (indirect, autorul acestor rânduri își exprimă propria opinie), făcând să nu poată fi încadrat stilurilor oficial-administrativ sau tehnico-științific.

Atât prin conținut cât și prin modul de organizare ultimul text aparține stilului oficial-administrativ. Exprimarea este obiectivă, neutră, impersonală, inexpresivă. Întâlnim termeni și sintagme stereotipe (*libret, tichet, libret de economii la purtător*), forme impersonale (*i se dă, se depune*) conținutul face referire la un document bancar, stilul în care este redactat fiind, în consecință, cel oficial-administrativ și nu publicistic (nu conține o informație de interes general luată din realitatea imediată) nici tehnico-științific (face referire la un cadru instituțional și nu la comunicarea unor experiențe tehnice sau științifice).

Barem:

Identificare corectă a variantei / variantelor ..... (0,40 x 10) ..... 4 p.
Motivarea fiecăreia dintre soluțiile alese .....(0,20 x 10) ..... 2 p.
Motivarea soluțiilor prin raportare la celelalte ..... (0,30 x 10) ..... 3 p.
Din oficiu ..... (0,10 x 10) ..... 1 p.
Total test ..... 10 p.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 5

I. 1F, 2A, 3F, 4F, 5F, 6F, 7F, 8A, 9A, 10F

II. 1. Îi este cunoscută agerimea cu care se cațără chiar și în cel mai înalt copac.

[agerime ager- + -ime (suf. subst.)]

Nu mă mai prăfui, liniștește-te! [prăfui praf + -ui (suf. verbal)]

S-a strecurat hoțește, nimeni nu l-a auzit. [hoțește hoț + -ește (suf. adv.)]

2. I-am văzut mâna tremurând și l-am înțeles. (atribut verbal)

Aud cântând în camera cealaltă. (complement direct)

E liniște, nu se mai aude foșnind. (subiect)

3. Telefonează colegului tău! (complement indirect)

Îi e rudă colegului meu. (atribut substantival)

A procedat contrar colegului său. (complement circumstanțial de mod)

4. Tu nu știi tot. (pronume nehotărât)

Tot n-a venit? (adverb)

Lumea e un tot. (substantiv)

5. Ea nu i-a mai scris. (dativ)

A acționat contra lui. (genitiv)

Am vorbit despre el. (acuzativ)

6. Zău [1] / că va veni [2] / (subiectivă)

Na [1] / ce-ți trebuie! [2] / (completivă directă)

Hai [1] / să-ți dau caietul. [2] / (circumstanțială de scop)

7. Nu se știe [1] / dacă va veni. [2] / (subiectivă)

Nu a aflat [1] / dacă ai mers și tu. [2] / (completivă directă)

Te vizitez [1] / dacă nu sunt reținut de vreo problemă. [2] / (condițională)

8. Parcarea în urma camionului nu era cea mai bună soluție. (atribut substantival genitival)

Ca timp, a ajuns în urma camionului, dar a respectat toate regulile de circulație. (circumstanțial de timp)

Te așteaptă în urma camionului albastru. (circumstanțial de mod)

9. Împotrivă-i au fost toți. (pronume personal în dativ)

Nu te știam împotriva prietenului meu. (substantiv în genitiv)

Împotriva mea nu cred să fie mulți. (adjectiv pronominal posesiv în acuzativ)

10. A stat acolo multe zile. (substantiv)

Scanned with OKEN Scanner

Îl cunosc <u>de tânăr</u>. (adjectiv)

<u>Alergând</u> prin parc, ne-a văzur. (verb la gerunziu)

III. 1C 2D 3E 4C 5B
6A 7D 8D 9A 10C

Propunere de evaluare
Subiectul I ..... (1,5 x 10) ..... 15 p.
Subiectul al II-lea ..... (6 x 10) ..... 60 p.
Subiectul al III-lea ..... (1,5 x 10) ..... 15 p.
Din oficiu ..... (1 x 10) ..... 10 p.
Total test ..... 100 p.

Testul nr. 6

I. 1. Chiar când e [1] / să-ți iasă tot [2] / ce vrei [3] / cum trebuie [4] / nu înseamnă [5] / că [6] / oricum ai munci,[7] / orice ți-ai propune [8] / va fi așa [6] / încât să nu te doară capul [9] / prin urmare e normal [10] / să-ți iei măsurile de rigoare [11]/ ca reușita să-ți fie asigurată. [12] /

1 = SB; 2 = SB; 3 = AT; 4 = CM; 5 = PP; 6 = PR; 7 = CV; 8 = CV; 9 = CNS; 10 = PP; 11 = SB; 12 = CS

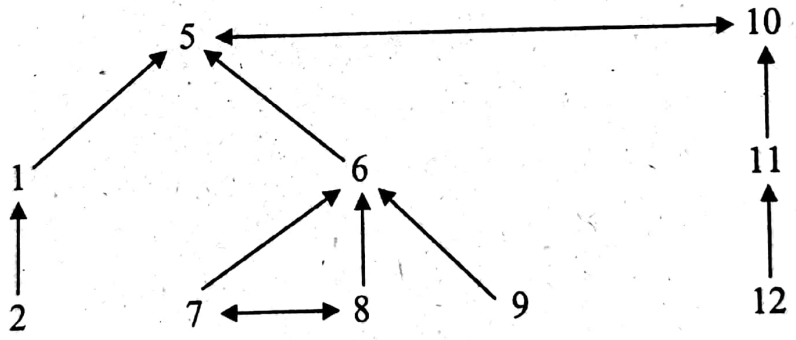

..... 12 p.

2. e – verb predicativ, impersonal, intranzitiv, conjugarea a IV-a, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, sing., predicat verbal

ce – pronume relativ, simplu, invariabil, cazul nominativ, funcția sintactică de complement direct; la nivel frastic stabilește un raport de subordonare între o atributivă și regenta ei

oricum – adverb pronominal nehotărât, compus, funcția sintactică de complement circumstanțial de mod; la nivel frastic stabilește un raport sintactic de subordonare între o concesivă și regenta ei

Scanned with OKEN Scanner

orice – pronume nehotărât compus, invariabil, cazul acuzativ, funcția sintactică de complement direct, la nivel frastic stabilește un raport de subordonare între o concesivă și regenta ei

de rigoare – locuțiune adjectivală invariabilă, cazul acuzativ, funcția sintactică de atribut adjectival

să [...] fie asigurată – verb predicativ, personal, intranzitiv (tranzitiv la diateza activă), conjugarea I, diateza pasivă, modul conjunctiv, timpul prezent, persoana a III-a, singular, funcția sintactică de predicat verbal

ți – pronume personal, persoana a II-a singular, cazul dativ, forma neaccentuată, funcția sintactică de complement indirect

Observație: Conjuncția *să* este în același timp marcă a modului conjunctiv a verbului și element component al conjuncției compuse *ca... să*.

..... 7 p.

3. Cuvintele compuse din text sunt: oricum, orice, încât să, ca... să. Adjectivul *normal* și-a schimbat valoarea gramaticală devenind adverb. Nu sunt cuvinte derivate.

oricum < subst. *ori* + adv. *cum* – compunere prin contopire

orice < subst. *ori* + pron. *ce* – compunere prin contopire

încât să < conj. *încât* + conj. *să* – compunere prin alăturare

încât < prep. *în* + adv. rel. *cât* – compunere prin contopire

ca...să < adv. *ca* + conj. *să* – compunere prin alăturare

Observație: Nu este considerată greșeală includerea verbului *a însemna* între cuvintele compuse. Etimologia acestui termen este nesigură – fie provine din cuvântul latin *insignare*, fie s-a format pe teritoriu românesc, prin compunere, din prepoziția *în* și substantivul *semn*.

..... 6 p.

II. Familia lexicală a verbului *a fi*:

fire < fi + re; firesc < fire + esc; firește < fire + este; fiindcă < fiind + că; ființă < fi + ință; înființa < în + ființă; înființare < înființa + re; reînființa < re + înființa; desființa < des + [în] ființa; neființă < ne + ființă.

..... 5 p.

III. ebuliție, muabil, belicos, avantaj, stupefiat, obiectiv, scriptic, inopinat, servil, peremptoriu

..... 5 p.

Scanned with OKEN Scanner

IV. *Beijing, Bruxelles, Sevilla, Stockholm, Thailanda, Zimbabwe, New Delhi, Dublin, Djakarta, Ciudad de Mexico

* quiproquo, summit, slow, capricioso, country, groggy, outsider, jeep, chamois, charleston, cinquecento, steward, dandi, hunter, filioque, feedback, drive, pizzicato, puzzle, üni.

.....(30 x 0,5)..... 15 p.

V. a.c.; acad.; a.m.; aug.; cca; d.; Dvs.; ib.; art.cit.; cf.

.....(10 x 0,5)..... 5 p.

VI. albaiulian, băimărean, caransebeşean, câmpulungean, focşănean, humorean, medieşean, păşcănean, predelean, vâlcean, sinăian, nemţean, toplițean, negruvodean, orşovean, pietrean, râmnicean, turdean, mangaliot, huşean

.....(20 x 0,5)..... 10 p.

VII. arheologă, asteriscuri, carnavaluri, călimări, boxer, corigibil, giacă – giace, gâdila, hegemonie, japanolog

.....(10 x 0,5)..... 5 p.

VIII. pi-tec-an-trop (fr. pithécanthrope; gr. pithekos – mamimuță, anthropos – om; reguli morfologice şi fonetice)

nos-tal-gi-e (reg. fonetice) sau nost-al-gi-e (fr. nostalagie; gr. nostos – întoarcere, algos – tristețe; reguli morfologice şi fonetice)

hidr-o-nim (fr. hydronime; gr. hydor – apă, onoma – nume; reguli morfologice şi fonetice)

pa-lim-psest (fr. palimpsest; gr. palimpsestos palin – din nou, psestos – răzuit; reguli morfologice şi fonetice)

hidr-a-u-li-că (fr. hydraulique, germ. Hydraulik; gr, hydor – apă, aulos – țeavă; reguli morfologice şi fonetice

fi-la-te-li-a (reg. fonetice) sau fil-a-te-li-a (fr. philatélie; gr. philein – a iubi, ateleia – taxă de transport; reguli morfologice şi fonetice)

fi-lar-mo-ni-că (reg. fonetice) sau fil-ar-mo-ni-că (fr, philarmonique; gr. philein – a iubi, harmonia – armonie; reguli morfologice şi fonetice)

herm-a-fro-dit (fr. hermaphrodite; gr. hermaphroditos Hermes – zeul comerțului + Afrodita – zeița iubirii; reguli morfologice şi fonetice)

a-u-to-hton (fr. autochton; it. autoctono; gr. autos – însuşi, chton – pământ; reguli morfologice şi fonetice)

ar-mi-sti-țiu (fr. armistice; lat. armistitium, arma – armă, statio – oprire)

.....(10 x 0,5)..... 5 p.

Scanned with OKEN Scanner

IX. relativ, superficial, asprime, celibat, centrifug, vulgar, contragere, extravertit, a tăinui, ghinion

.....(10 x 0,5)..... 5 p.

X. diluviu biblic	deluvii şiroind pe pantele munţilor
acces de furie	abcesul măselei
eludarea legii	elidarea vocalei
bazar plin de oameni	metabolism bazal
are o fire calină	călinele sunt roşii
la faţă arată epuizat	muncă epuizantă
adjură pe cei întâlniţi în cale	Nu abjura Galilei!
preeminenţa acestor versuri	proeminenţa dealului
apa refluase	îşi refulase dorinţele

.....(10 x 0,5)..... 5 p.

..... Total: 90 p. + 10 p. (of.) = 100 p.

Testul nr. 7

1. negreşit – adverb de mod compus, funcţia sintactică de nume predicativ (împreună cu verbul copulativ *a fi* neexprimat în text)
2. cine ştie unde – locuţiune adverbială nehotărâtă, funcţia sintactică de complement circumstanţial de loc
3. în locul lui – pronume personal, personal a III-a, singular, cazul genitiv, însoţit de locuţiunea prepoziţională *în locul*, funcţia sintactică de complement circumstanţial condiţional
4. prin dinamitare – substantiv, comun, simplu, genul feminin, singular, cazul acuzativ, nearticulat, însoţit de prepoziţia simplă *prin*, funcţia sintactică de atribut substantival prepoziţional
5. infatuat – adjectiv, calificativ, variabil, cu două terminaţii şi patru forme flexionare, genul masculin, singular, cazul nominativ, funcţia sintactică de nume predicativ (intră în componenţa unui predicat nominal împreună cu verbul copulativ *e*)

decât deştept – adjectiv, calificativ, variabil, cu două terminaţii şi patru forme flexionare, genul masculin, singular, cazul acuzativ, însoţit de adverbul de comparaţie cu rol de prepoziţie *decât*, funcţia sintactică de complement circumstanţial de mod comparativ

6. de nesuportat – verb predicativ la un mod nepersonal, conjugarea I, diateza activă, modul supin, funcţia sintactică de nume predicativ

Scanned with OKEN Scanner

(intră în componența unui predicat nominal împreună cu verbul copulativ *este*)

7. de invidiat – verb predicativ, la un mod nepersonal, conjugarea I, diateza activă modul supin, funcția sintactică de complement circumstanțial consecutiv

8. de furioasă – adjectiv, calificativ, variabil, cu două terminații și patru forme flexionare, genul feminin, singular, cazul acuzativ, însoțit de prepoziția simplă *de*, funcția sintactică de complement circumstanțial de cauză

9. bine – substantiv provenit din adverb, comun, simplu, genul neutru, defectiv de plural, cazul acuzativ, funcția sintactică de complement direct

10. o – pronume personal, persoana a III-a, nr. sing., genul feminin, cazul acuzativ, formă neaccentuată, fără funcție sintactică, are valoare neutră

11. a [...] se ierta – verb predicativ, la un mod nepersonal, conjugarea I, diateza pasiv-reflexivă, modul infinitiv, timpul prezent, funcția sintactică de predicat verbal

ni – pronume personal, persoana I, nr. plural, cazul dativ, forma neaccentuată, funcția sintactică de complement indirect

cuvântul – substantiv, comun, simplu, genul neutru, nr. singular, cazul nominativ, are articolul hotărât *-l*, funcția sintactică de subiect

de-a dreptul – locuțiune adverbială, funcția sintactică de complement circumstanțial de mod

12. avea [...] să spună – verb predicativ, personal, tranzitiv, conjugarea a III-a, diateza pasivă, modul indicativ, timpul viitor popular, persoana a III-a, nr. singular, funcția sintactică de predicat verbal

13. aceea – pronume demonstrativ de depărtare, genul feminin, nr. singular, cazul nominativ, funcția sintactică de subiect

14. toți – pronume nehotărât, simplu, genul masculin, nr. singular, cazul nominativ, funcția sintactică de apoziție

15. de [...] comportament – substantiv, comun, simplu, genul neutru, nr. singular, cazul acuzativ, nearticulat, însoțit de prepoziția simplă *de*, funcția sintactică de complement indirect

așa – adjectiv invariabil, provenit din adverb, cazul acuzativ, funcția sintactică de atribut adjectival

..... 20 p.

Scanned with OKEN Scanner

II. 1. Dacă toți ești aici,[1] / dă-mi o idee! 1 = CZ; 2 = PP

2. Nu avea [1] / cum să știe adevărul.[2] / 1 = PP; 2 = CD

3. A făcut-o intenționat,[1] / ca eu să fiu inculpat.[2] / 1 = PP; 2 = CNS

4. A insistat [1] / să vii și tu.[2] / 1 = PP; 2 = CI

5. Nu to [1] / ce ai auzit [2] / e interesant.[3] / 1 = PP; 2 = AT

6. Hotărâtă [1] / să-și apere drepturile ei,[2] / nu a mai ținut seama de cineva.[1] / 1 = PP; 2 = CI

7. Ți-a trecut prin cap [1] / să mai întrebi și pe alții? [2] / 1 = PP; 2 = SB

8. L-am făcut [1] / să se prezinte la examen.[2] / 1 = PP; 2 = PS

9. Pățitul,[1] / că-i pățit,[2] / și tot nu e întotdeauna priceput. 1 = PP; 2 = CV

10. De vreme ce nu salută,[1] / nici nu-l mai privesc.[2] / 1 = CZ; 2 = PP

11. Se sfiește [1] / să vorbească răspicat.[2] / 1 = PP; 2 = CI

12. Dacă obține mereu premiul cel mare [1] / e [2] / pentru că a făcut mult antrenament.[3] / 1 = SB; 2 = PP; 3 = CZ

13. Și dacă-l lovești,[1] / oricât de tare poți,[2] / tot nu-ți răspunde.[3] / 1 = CV; 2 = CM; 3 = PP

14. Ajungând [1] / ce a visat [2] / acum era într-adevăr fericit. 1 = PP; 2 = PR

15. Va rătăci prin nebănuite depărtări [1] / de unde lacul îi va apărea ca un ochi deschis.[2] / 1 = PP; 2 = AT

16. Bătea un vânt [1] / de parcă eram în pustiuri.[2] /. 1 = PP; 2 = AT

17. Contez [1] / pe care se mai află în clasă.[2] / 1 = PP; 2 = CI

18. Nu te privește pe tine [1] / de ce am sosit abia acum.[2] / 1 = PP; 2 = SB

19. Bea [1] / de stinge [2] / spre disperarea părinților.[1] / 1 = PP; 2 = CNS

20. Mă facă [1] / să-mi pierd timpul.[2] / 1 = PP; 2 = PS

..... 20 p.

III. 1. audia, obtura, echitație, campestru, nișă, a facilita, retardat, rapace, ignobil, dezagreabil

..... 10 p.

2. absurd ≠ rațional
≠ rezonabil

civilizație ≠ sălbăticie
≠ barbarie

acceptare ≠ refuz
≠ respingere

diferențiere ≠ asemănare
≠ uniformizare

Scanned with OKEN Scanner

a (se) agrava ≠ a (se) ameliora
≠ a atenua

avar ≠ darnic
≠ risipitor

constant ≠ instabil
≠ variabil

facil ≠ anevoie
≠ dificil

a regresa ≠ a progresa
≠ a se dezvolta

sigur ≠ şovăitor
≠ incert

..... 10 p.

3. abilitate în conducere
regim cazual al prepoziţiilor
exaltă calităţile copilului său
confuzie între obiecte
a colabora cu cineva

agilitate în mişcare
raport cauzal
exultă la auzul veştii
contuzie la un picior
a corobora datele unei probleme

..... 10 p.

4. foarfece, credinţe, infarcte, nivele, niveluri, cafeină, cofeină, paşoptist, pateu, urcior

..... 10 p.

5. Eu însămi am venit. Însă-mi trebuie o informaţie.
Iarăşi pleci. Iară-şi ia haina cea urâtă!
Ţii bine de capătul celălalt? Ţi-i bine ori ţi-i rău?
Am avut un vis ciudat. Temele vi-s în ordine?
În oraş va veni un celebru duo. Du-o de aici, să n-o mai văd?

..... 10 p.

..... Total: 90 p. + 10 p. (of.) = 100 p.

Testul nr. 8

I. 1. *Dar e şi vina lor:*[1] */ unul mă trage la dreapta,*[2] */ altul la stânga;*[3] */ când unul îmi zice da,*[4] */ altul îmi zice ba,*[5] */ aşa că* [6] */ eu,*[7] */ sau trebuie* [6] */ să stau pe loc, aşteptând în zadar o împăcare a lor imposibilă* [7] */ sau trebuie* [8] */ numaidecât să urmez pe unul,*[9] */ şi astfel să contrariez pe celălalt.*[10] */ Insă,*[11] */ ce e regretabil pentru mine* [12] */ e* [11] */ că totdeauna,*[13] */ după ce am urmat pe unul de parte pe o cărare,*[14] */ când mă uit înapoi,*[15] */ mă căiesc* [13] */ că n-am urmat povaţa celuilalt* [16]/

P_1: Dar e şi vina lor – propoziţie principală, în raport de coordonare conclusiv (realizat prin locuţiunea conjuncţională *aşa că*) cu P_6 pentru P_2, P_3, P_5.

P_2: unul mă trage la dreapta – propoziţie subordonată apozitivă, în raport de subordonare (realizat prin juxtapunere) faţă de P_1 elementul regent este substantivul *vina*; în raport de coordonare copulativă (realizat prin juxtapunere) cu P_2

Scanned with OKEN Scanner

P_3: altul la stânga – propoziție subordonată apozitivă, în raport de subordonare (realizat prin juxtapunere) față de P_1, elementul regent este substantivul *vina*; în raport de coordonare copulativă (realizat prin juxtapunere) cu P_2

P_4: când unul îmi zice da – propoziție subordonată circumstanțială de timp, în raport de subordonare față de P_5 (realizat prin adverbul relativ *când*), elementul regent este verbul *zice*

P_5: altul îmi zice ba – propoziție subordonată apozitivă, în raport de subordonare (realizat prin juxtapunere) față de P_1, elementul regent este substantivul *vina*, în raport de coordonare copulativ cu P_3 (realizat prin juxtapunere), regentă pentru P_4

P_6: aşa că [...] sau trebuie – propoziție principală, în raport de coordonare conclusiv cu P_1 (realizat prin locuțiunea conjuncțională *aşa că*) şi în raport de coordonare disjunctiv cu P_8 (realizat prin conjuncția repetată *sau...sau*) regentă pentru P_7

P_7: eu [...] să stau pe loc aşteptând în zadar o împăcare a lor imposibilă – propoziție subordonată subiectivă, în raport de subordonare față de P_6 (realizat prin conjuncția simplă *să*), elementul regent este verbul impersonal *trebuie*

P_8: sau trebuie – propoziție principală, în raport de subordonare disjunctiv (realizat prin conjuncția disjunctivă *sau...sau*) cu P_6, regentă pentru P_9 şi P_{10}

P_9: numaidecât să urmez pe unul – propoziție subordonată subiectivă, în raport de subordonare față de P_8 (realizat prin conjuncția simplă *să*) şi în raport de coordonare copulativ cu P_{10} (realizat prin conjuncția simplă *şi*, elementul regent este verbul impersonal *trebuie*)

P_{10}: şi astfel să contrariez pe celălalt – propoziție subordonată subiectivă, aflată în raport de subordonare față de P_8 (realizat prin conjuncția simplă *să*) şi în raport de coordonare copulativ cu P_9 (realizat prin conjuncția simplă *şi*), elementul regent este verbul impersonal *trebuie*

P_{11}: Însă [...] e – propoziție principală, regentă pentru P_{12} şi P_{13}

P_{12}: ce e regretabil pentru mine – propoziție subordonată subiectivă, aflată în raport de subordonare (realizat prin pronumele

Scanned with OKEN Scanner

relativ *ce*) față de P_{11}, elementul regent este expresia verbală impersonală *e regretabil*

P_{13}: că totdeauna mă căiesc – propoziția subordonată predicativă, aflată în raport de subordonare față de P_{11} (realizat prin conjuncția simplă *că*), elementul regent este verbul copulativ *e*; regentă pentru P_{14}, P_{15}, P_{16}

P_{14}: după ce am urmat pe unul departe pe o cărare – propoziția subordonată circumstanțială de timp, aflată în raport de subordonare (realizat prin locuțiunea conjuncțională *după ce*) față de P_{13}, elementul regent este verbul *mă căiesc*; în raport de coordonare copulativ (realizat prin juxtapunere) cu P_{15}

P_{15}: când mă uit înapoi – propoziție subordonată circumstanțială de timp, aflată în raport de subordonare (realizat prin adverbul de timp *când*) față de P_{13}, elementul regent este verbul *mă căiesc*, în raport de coordonare copulativ (realizat prin juxtapunere) cu P_{14}

P_{16}: că n-am urmat povața celuilalt – propoziție subordonată completivă indirectă, în raport de subordonare (realizat prin conjuncție simplă *că*) față de P_{13}, elementul regent este verbul *mă căiesc*

..... 45 p.

(delimitarea propozițiilor – 8 p.; precizarea felului – 16 p.; evidențierea raporturilor sintactice – 15 p.; indicarea elementului regent – 6 p.)

2. la stânga – complement circumstanțial de loc exprimat prin locuțiune adverbială de loc

aşteptând – complement circumstanțial de scop exprimat prin verb predicativ la un mod nepersonal, conjugarea I, diateza activă, modul gerunziu

e regretabil – predicat nominal format din:
e – verb nepredicativ, copulativ, personal, conjugarea a IV-a, diateza activă, modul indicativ, timpul prezent, persoana a III-a, nr. singular, forma afirmativă
regretabil – nume predicativ exprimat prin adverb de mod

..... 3,5 p.

(câte un punct pentru fiecare din primele cuvinte şi 1,5 puncte pentru predicatul nominal)

3. dilemă ..... 5 p.

Scanned with OKEN Scanner

II. 1. arlechinii din comedie — arlechine multicolore
cocoşii din curtea păsărilor — cocoaşele armelor
frânele ţării — frâiele cailor
indexuri ale unor lucrări — indecşii ambelor mâini
accidenţi muzicali — accidente de circulaţie

..... 10 p.

2. Aleargă glonţ. (adverb) L-a atins un glonţ (substantiv) Avea termen până astăzi. (prepoziţie) Îl aştept până vine. (conjuncţie)

..... 4 p.

III. 1. aparţine primăriei (construcţia cu prepoziţia *de*, frecventă în limbajul administrativ, este neliterară)

2. plecaţi pe teren (înlocuirea prepoziţiei *pe* cu *în* generează o ambiguitate semantică)

3. îmi cauzează ceva rău (verbul *a cauza* impune a fi construit cu un complement direct care să-i completeze sfera semantică)

4. Naşul meu are un coleg. La rândul său, acesta are un nepot ai cărui prieteni sunt insuportabili. (construcţie neeufonică şi echivocă prin dificultatea urmării relaţiilor dintre substantivele în cazul genitiv)

5. soţia sa (pentru a se rezolva ambiguitatea semantică, substantivele nume de rudenie impun a fi urmate de un adjectiv pronominal posesiv)

6. Nu are un comportament nepotrivit, ci doar uşor libertin. (*indecent* şi *libertin* sunt sinonime, folosirea lor în acelaşi context este tautologică, creând în acelaşi timp şi o ambiguitate semantică)

7. a trecut cu puţin (înlocuirea prepoziţiei *cu* prin prepoziţia *de* este neliterară)

8. sistemul şcolar (atracţia dintre cuvintele pereche *şcolar* şi *scolastic* determină greşeala în discuţie, frecventă în limbajul celor cu false intenţii de cultură)

9. Dacă a venit nu înseamnă (nu se pune virgulă în subordonata subiectivă şi propoziţia regentă)

10. Atât el cât şi ea n-au înţeles nimic. (abatere de la regula acordului predicatului cu un subiect multiplu ale cărui elemente componente se află în raport de coordonare copulativ; nerespectarea elementelor corelative prin folosirea lui *atât... ca şi* în loc de *atât...cât şi*)

11. a făcut numeroase victime (sensul substantivului *victimă* îl implică pe cel al adjectivului *uman*; numai în Antichitate prin *victimă* se putea înţelege animalul sau omul destinat jertfirii; construcţia este pleonastică)

Scanned with OKEN Scanner

12. Elevul a fost exmatriculat (sensul verbului *a exmatricula* face inutilă folosirea substantivului *din şcoală*, generând o construcţie pleonastică)

13. o inutilă oprire a războiului (*a escalada* are sensul de *extindere treptată a unei acţiuni, a unui conflict* care e nepotrivit contextului în discuţie)

14. Îmi cerea să semnez, ceea ce eu n-am acceptat. Îmi cerea să semnez, dar eu n-am acceptat acest lucru. (folosirea redundantă a complementului direct este o greşeală semantică şi gramaticală)

15. din punct de vedere legal / din punctul de vedere al legii (expresia *din punct de vedere* impune folosirea nearticulată a substantivului *punct* într-un context adjectival şi articulată în context substantival; este neliterară o construcţie hibridă ca cea în discuţie)

.....(1,5 x 15)..... 22,5 p.

..... Total: 90 p. + 10 p. (of.) = 100 p.

Testul nr. 9

I. 1. Fie [1] / dė-ar trebui [2] / să intru incognito în ţară [3] / tot m-ar tenta [4] / să-i întâlnesc,[5] / uite,[6] / că aşa-mi place [7]/ să-mi văd prietenii an de an [8]/ să le vorbesc [9] / despre ce e necesar [10] / să facę în viitor [11] / ca [12] / de vom avea vreodată ocazia [13] / să realizăm ceva bun pentru toţi [14] / să nu ratăm, o conjunctură prielnică fiind foarte greu de prins.[12] /

1 = CV; 2 = SB; 3 = SB; 4 = PP; 5 = SB; 6 = PPI; 7 = CZ;
8 = SB; 9 = SB; 10 = CI; 11 = SB; 12 = CS; 13 = CŢ; 14 = AT

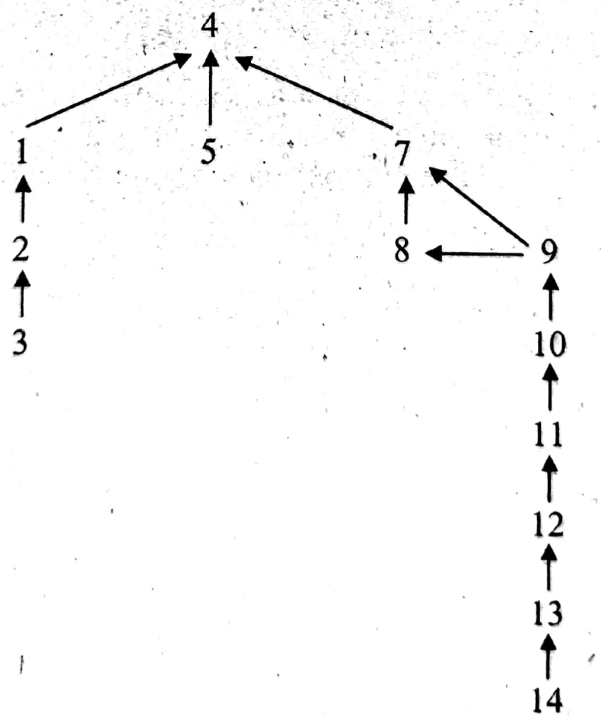

..... 14 p.

Scanned with OKEN Scanner

2. incognito – adverb de mod, funcție sintactică de complement circumstanțial de mod

uite – interjecție predicativă, funcția sintactică de predicat verbal

an de an – locuțiune adverbială, funcția sintactică de complement circumstanțial de timp

(să-)mi (văd prietenii) – pronume personal, persoana I, nr. singular, cazul dativ posesiv, forma neaccentuată, funcția sintactică de atribut pronominal datival

(despre) ce – pronume relativ, simplu, invariabil, cazul acuzativ, însoțit de prepoziția compusă *despre,* funcția sintactică de complement direct (al verbului tranzitiv din subordonată *să facem* – împletirea subordonatei cu regenta); la nivelul frazei stabilește un raport de subordonare între o completivă indirectă și regenta ei

ceva – pronume nehotărât compus, invariabil, cazul acuzativ, funcția sintactică de complement direct

bun – adjectiv, calificativ, variabil, cu două terminații și patru forme flexionare, genul masculin, nr. singular, cazul acuzativ, funcția sintactică de atribut adjectival

fiind – verb nepredicativ la un mod nepersonal, copulativ, conjugarea a IV-a, modul gerunziu, diateza activă, funcția sintactică de complement circumstanțial de cauză

foarte greu – adverb de mod, gradul superlativ absolut, funcția sintactică de complement circumstanțial de mod

de prins – verb predicativ la un mod nepersonal, conjugarea a III-a, diateza activă modul supin, funcția sintactică de nume predicativ (este element component al construcției gerunziale *fiind* [...] *de prins*

..... 10 p.

II. căsătorie < căsător- + suf. -ie, cuvântul de bază fiind *căsător* (*soț*)
căsător < căs- + suf. -ător, cuvântul de bază fiind *casă*

cofetărie < cofetăr- + suf. -ie, cuvântul de bază fiind *cofetar*
cofetar < cofet- + suf. -ar, cuvântul de bază fiind *cofet* (singular învechit de la *cofeturi*)

cico: ci[trice] + co[la]; compunere prin abreviere

big: b[lănărie] + i[industrial] + g[ospodina]

ceva: ce (pronume relativ) + va (element de compunere specific unui stadiu mai vechi al limbii, provenit din indicativul prezent, persoana a III-a, singular a verbului *a vrea*) compunere prin contopire

Scanned with OKEN Scanner

mujdei: mus + de + ai (compunere prin contopire)

bineînțeles: adverbul *bine* + participiul *înțeles* (calc lingvistic după cuvântul franțuzesc *bien entendu*)

cafeluță < cafe- + suf. -eluță, cuvântul de bază fiind *cafea*

a mulțumi: mulți + ani (compunere prin contopire din formula *la mulți ani*)

..... 8 p.

II. GMT: Greenwich mean time (ora meridianului Greenwich)

PECO: Pe[trol] + Co[merț]

IRSOP: Institutul Român de Sondare a Opiniei Publice

FMI: Fondul Monetar Internațional

NATO: North Atlantic Treaty Organization (Pactul Nord-Atlantic)

OMS: Organizația mondială a sănătății

RENEL: Regia Națională de Electricitate

UNICEF: United Nations Children's Fund (Fondul Națiunilor Unite pentru copii)

UNESCO: United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (Organizația Națiunilor Unite pentru Știință și Cultură)

GATT: General Agreement on Tarrifs and Trade (Acordul general pentru tarife vamale și comerț)

..... 5 p.

IV. chewing-gum, basileu, curaçao, freudism, charter, dumping, jogging, juice, loggia, ranch, lobbyism, spray, goal-keeper, newtonian, mistress, juntă, grimeur, foehn, scrabble, milady

..... 10 p.

V. banc-ru-tă (fr. banqueroutte, cf. it. bancarotta: banco – bancă; rotto – rupt) reguli morfologice și fonetice)

ca-ra-ghios-lâc (reguli fonetice)

Ceah-lău (regulă fonetică)

de-mi-urg (reguli fonetice; cf. gr. demiurgos = meșteșugar)

fias-co (regula fonetică)

fol-clor (fr. folklore, eng. folk-lore folk – popor; lore – știință; regulă fonetică)

e-mail (regulă fonetică)

Scanned with OKEN Scanner

her-me-neu-ti-că (reguli fonetice; fr. herméneutiquque; cf. gr. hermeneuein = a interpreta)

in-o-dor (fr. inodore; cf. lat. inodore in – fără; odor – miros; regulă fonetică şi regulă morfologică)

in-o-pi-nat (regulă morfologică; cf. gr. argonautes Argos !oraş stat în Grecia Antică] nautes – corăbier; regulă fonetică şi regulă morfologică)

an-ti-nevr-al-gic (fr. antinévralgique, cf. gr. anti – opus, în contra, neuron – nerv, algos – durere; reguli morfologice şi fonetice)

trans-hu-man-ţă (fr. transhumance, cf. lat. trans – peste, humus – pământ; regulă morfologică şi reguli fonetice)

e-fe-mer (reg. fonetice) sau ef-e-mer (fr. éphémère; cf. gr. ephemeros epi – pe, hemera – zi; regulă morfologică şi refulă fonetică)

top-o-ni-mi-e (fr. toponymie; cf. gr. topos – loc; onoma – nume; regulă morfologică, reguli fonetice)

ge-ri-a-tri-e (reg. fonetice) sau ger-i-a-tri-e (fr. gériatrie, cf. gr. geron – bătrân, iatria – vindecare; regulă morfologică şi reguli fonetice)

pa-ra-le-lo-gram (reg. fonetice) sau par-a-le-lo-gram (fr. parallélogramme, cf. gr. parallelos – paralelă, para – alături, allelon – unul cu altul, gramma – figură; reguli morfologice şi fonetice)

pe-da-gog (reg. fonetice) sau ped-a-gog (fr. pédagogue, cf. gr. pais – copil, agogos – care conduce; regulă morfologică şi regulă fonetică)

hi-per-me-tro-tro-pi-e (fr. hypermétropie; cf. hyper – dincolo, metron – măsură, ops – vedere; reguli fonetice)

as-tro-nim (reg. fonetice) sau astr-o-nim (fr. astronyme, cf. gr. astron – astru, onoma – nume; regulă fonetică şi regulă morfologică)

..... 20 p.

VI. ipso facto – prin chiar acest fapt; modus dicendi – fel de a spune;
post festum – prea târziu (după sărbătoare); redivivus – înviat;
tale quale – aşa cum este, întocmai; tutti frutti – amestecătură;
dolce far niente – plăcută trândăvie; à la légère – în uşor;
bouche bée – gură căscată

..... 5 p.

VII. verigă, trufaş, satiră – satiră, vatman, butelie, precaut, tombolă, utopie, miros

..... 10 p.

..... Total: 90 p. + 10 p. (of.) = 100 p.

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 10

I. Literar se spune: altercaţie de lungă durată, opinie proprie, amintire confuză, alocuţiune înduioşătoare. Celelalte variante nu sunt recomandabile deoarece conţin pleonasme.

Alocuţiunea este o cuvântare scurtă, rostită cu o anume ocazie, fapt ce determină caracterul pleonastic al formulării: *alocuţiune scurtă*, *scurtă alocuţiune* şi *alocuţiune ocazională*. *Altercaţie* înseamnă *schimb violent de cuvinte între două sau mai multe persoane*, astfel încât sunt pleonastice formulări ca: *altercaţie de cuvinte, altercaţie verbală* şi *altercaţie violentă*. *Amintirea* se defineşte semantic tocmai prin aceea că e păstrată în memorie, aşa că *amintire neuitată* este un pleonasm. *amintire de neuitat* este o construcţie aflată la limita dintre corectitudine şi greşeală. Adjectivul *propriu* are înţelesul *care aparţine în exclusivitate cuiva*, incluzând în sfera sa semantică un adjectiv pronominal posesiv. *Propria mea (a ta sau a sa) opinie* sunt construcţii pleonastice care trebuie evitate.

II. Literar se scrie: anexă, a îmbâcsi, noblețe, a agreea. Se scrie *x* nu *cs* în cuvintele de origine străină, *anexă* fiind un astfel de termen (provine din limba franceză – annexe). În cuvintele formate pe teritoriul românesc, se scrie *cs* nu *x*, în această situaţie fiind *a îmbâcsi*, format din prepoziţia *in* şi vechiul regionalism *bâcsi*, cu sensul de *a umple, a ticsi*. La sfârşitul substantivelor în *-eţe* se scrie şi se rosteşte *e* nu *ă*, *noblețe* fiind unul dintre acestea. În cuvintele neologice după *e* în hiat, se scrie *a* nu *ia*, ortografia recomandată pentru verbul *a agrea* fiind fără *i*.

III. Subordonata subliniată este predicativă; formează un predicat nominal împreună cu verbul copulativ din regentă *rămâneţi* (care are sensul de *a deveni*). Nu este circumstanţială de loc deoarece nu aduce nici o precizare spaţială pentru verbul predicat din regentă (care e şi copulativ); subordonată concesivă nu poate fi pentru că nu arată faptul că ar putea împiedica acţiunea din regentă; este exclusă şi circumstanţiala de scop, propoziţia în discuţie neindicând finalitatea la care se referă acţiunea propoziţiei regente.

IV. Construcţia: *A se agita bine înainte de întrebuinţare!* este o propoziţie al cărei verb-predicat se află la modul infinitiv, folosit cu valoare de imperativ. În astfel de construcţii verbul la modul infinitiv poate îndeplini funcţia sintactică de predicat, astfel încât nici nu trebuie să fie continuată şi nici reformulată pentru a deveni propoziţie. Nu este o frază pentru că nu există decât un singur predicat.

V. Paronimele sunt cuvinte foarte asemănătoare din punct de vedere formal, dar diferenţiate semantic. Seriile care conţin numai paronime sunt: a apropria (a-şi însuşi un bun al cuiva) / a apropia (a aduce mai aproape); miner (care lucrează în mină) / minier (care se referă la mină); anuar (publicaţie periodică anuală) / anual (o dată pe an); cazual (care are un caracter întâmplător) / cazuar (gen de păsări din Oceania); a emigra (a se expatria) / a imigra (a veni dintr-o ţară străină pentru a se stabili aici); familial (referitor la familie) / familiar (obişnuit). Sunt, de asemenea

Scanned with OKEN Scanner

paronime şi falie (ruptură pe scoarţa Pământului) / felie (bucată dintr-un întreg), dar nefiind întreaga serie alcătuită din paronime, varianta nu poate fi considerată corectă. *Fricţiune* şi *frecţie* sunt cuvinte perechi, deosebirile formale fiind mai numeroase decât sunt admise în cazul paronimelor, iar *brusculadă* este un termen incorect, varianta literară este *busculadă* (deformarea neologismului *busculadă* s-a produs sub influenţa etimologiei, prin asocierea cu adverbul *brusc*). *Mormăi* şi *mormăi* sunt forme din paradigma verbului *a mormăi; a mulţumi* şi *a mulţămi* sunt, primul forma literară şi cel de-al doilea forma populară ale aceluiaşi cuvânt; *măsucă* şi *măsuţă* sunt derivate diminutivale cu sufixe diferite ale substantivului *masă*.

VI. Cuvintele subliniate sunt: 1 – anticipare a subiectului şi 2 – subiect. Anticiparea subiectului este un fapt stilistic specific vorbirii populare, susţine oralitatea stilului căruia îi conferă însă şi un uşor caracter emfatic. Pronumele personal *ea* nu este subiect, acesta fiind exprimat printr-un substantiv propriu, nici apoziţie (nu are un caracter explicativ) şi nici element al subiectului multiplu (fapt pus în evidenţă de folosirea verbului-predicat la persoana a III-a singular, nu plural). *Mărioara* este subiectul propoziţiei, reluarea subiectului pronominal printr-un substantiv neexistând în limba română.

VII. Varianta corectă este – *Ei, spune-mi care-ţi place?* După interjecţie este obligatorie folosirea virgulei, iar pronumele interogativ impune utilizarea, la sfârşitul enunţului, a semnului întrebării, nu a semnului exclamării. Subordonata completivă directă nu se desparte prin virgulă de regentă.

VIII. În seriile în discuţie întâlnim: 1 – verbe intranzitive, 2 – verbe tranzitive. Tranzitivitatea reprezintă capacitatea verbelor de a admite un complement direct. Nu trebuie considerată în sens absolut, verbele putând fi tranzitive ori intranzitive în funcţie de înţelesul pe care-l au în context. Astfel, verbul *a creşte* cu sensul de *a se dezvolta* este intranzitiv, în timp ce cu înţelesul de *a educa* devine tranzitiv. Aceeaşi situaţie este valabilă şi pentru verbul *a alerga* ce este intranzitiv când e folosit cu înţelesul de *a fugi* şi tranzitiv dacă înseamnă *a fugări*.

IX. Memoriul de activitate este un document care prezintă detaliat activitatea desfăşurată de o persoană într-un domeniu. Celelalte variante sunt incorecte deoarece: prima defineşte procesul verbal, a treia face trimitere la raport, iar ultima are în atenţie darea de seamă. Toate acestea sunt compuneri specifice stilului oficial care au însă trăsături distincte şi reguli specifice după care sunt alcătuite.

X. Limba română este continuarea limbii latine vorbite. Pentru a exprima lingvistic această idee folosim fie adjectivul *vulgar* fie *popular*, fiind astfel corecte prima şi a treia variantă de răspuns. Limbile moderne îşi au originea în latina vorbită, nu în cea clasică, literară. Ultima variantă de răspuns este parţial corectă: nefiind în întregime adevărată nu poate fi încercuită.

Scanned with OKEN Scanner

BIBLIOGRAFIE

*** ***Dicționarul explicativ al limbii române*** (ediția a II-a), București, Editura *Univers Enciclopedic*, 1996.

*** ***Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*** (Redactor responsabil: Mioara Avram), Editura Academiei, București, 1982 – 1989.

*** ***Gramatica limbii române***, Vol. I-II, Ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Academiei, 1966.

*** ***Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație***, Editura *Univers Enciclopedic*, București, 1995.

Avram, Mioara, ***Gramatica pentru toți***, Editura Academiei, București, 1986.

Avram, Mioara, ***Ortografia pentru toți***, Editura *Litera*, Chișinău, 1997.

Angelescu, Gabriel, ***Dicționar de pleonasme***, Editura *Coresi*, București, 1995.

Barbu, Marian, ***Dicționar de citate și locuțiune străine***, Editura *Garamond*, București.

Bejan, Dumitru, ***Gramatica limbii române***, Compendiu, Editura Echinox, Cluj, 1995.

Berg, I., ***Dicționar de cuvinte, expresii, citate celebre***, Editura *Saeculum*, Editura *Vestala*, București, 1998.

Bogza, Irimie, Rodica, ***Gramatica practică în texte literare românești***, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1989.

Bucă, Marin, ***Dicționar de epitete***, Editura *Vox*, București, 1997.

Bucă, Marin, Vințeler, Onufrie, ***Dicționar de antonime***, Editura *Vox*, București, 1996.

Bulgăr, Gheorghe, Felecan, Nicolae, ***Dicționar de paronime***, Editura *Vox*, București, 1996.

Constantinescu, Silviu, ***Dificultăți semantice***, Editura Științifică, București, 1994.

Dascălu, Doina, ***Dicționar de pleonasme***, Editura *Vox*, București, 1997.

Felecan, Nicolae, ***Dicționar de paronime***, Editura *Vox*, București, 1995.

Goga, Mircea, ***Gramatica limbii române***, Editura *Dacia*, Cluj-Napoca, 1995.

Goga, Mircea, ***Limba română***, Editura *Dacia*, Cluj-Napoca, 1996.

Graur, Alexandru, ***Dicționar al greșelilor de limbă***, Editura Academiei, București, 1982.

Scanned with OKEN Scanner

Gruiță, G., ***Gramatica normativă***, Editura *Dacia*, Cluj-Napoca, 1998.

Hristea Theodor, ***Limba română***, Editura *Petrion*, Bucureşti, 1998.

Hristea Theodor, ***Probleme de cultivare şi de studiere a limbii române contemporane***, Bucureşti, Academia Universitară *Athaeneum*, 1994.

Hristea Theodor, ***Probleme de etimologie***, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1968.

Hristea Theodor (coordonator), ***Sinteze de limba română***, Editura *Albatros*, Bucureşti, 1984.

Iancu, Victor, Horvat, Săluc, ***Dicţionar de ortograme***, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1994.

Ilinca, Şt., M., ***Gramatica instrumentală***, Editura *Festina*, Bucureşti, 1995.

Irimia, Dumitru, ***Gramatica limbii române***, Editura Polirom, Iaşi, 1997.

Irimia Dumitru, ***Structura stilistică a limbii române contemporane***, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1986.

Iordan, Iorgu, Robu, Vladimir, ***Limba română contemporană***, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1978.

Marcu, Florin, Maneca Constantin, ***Dicţionar de neologisme***, Editura Academiei, Bucureşti, 1978.

Neamţu, G., G., ***Elemente de analiză gramaticală***, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1989.

Pană, Dindelegan, Gabriela, ***Teorie şi analiză gramaticală***, Ediţia a II-a, Editura *Coresi*, Bucureşti, 1994.

Popescu, D., Florin, (coordonator) ***Limba română, Manual pentru clasa a IX-a şi a X-a***, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1998.

Popescu, D., Florin, ***Limba română, Manual pentru clasa a XI-a şi a XII-a***, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1998.

Seche, Luiza, Seche Mircea, Preda, Irina, ***Dicţionar de sinonime***, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1989.

Şerban, Vasile, Evseev, Ivan, ***Vocabularul românesc contemporan***, Editura Facla, 1978.

Toma, Iona, ***Limba română contemporană, Privire generală***, Editura *Niculescu*, Bucureşti, 1996.

Uritesccu, N., Dorin, Uţă Uritescu, Rodica, ***Aspecte ortografice controversate***, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1986.

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

Testul nr. 1 – Calităţi generale ale stilului 4
Testul nr. 2 – Calităţi generale ale stilului 6
Testul nr. 3 – Calităţi particulare ale stilului 8
Testul nr. 4 – Calităţi particulare ale stilului 10
Testul nr. 5 – Stilurile funcţionale ale limbii 13
Testul nr. 6 – Stilurile funcţionale ale limbii 14
Testul nr. 7 – Vorbirea directă şi vorbirea indirectă 17
Testul nr. 8 – Cuvinte şi citate celebre 21
Testul nr. 9 – Cuvinte şi citate celebre 23
Testul nr. 10 – Cuvinte şi citate celebre 25
Testul nr. 11 – Vocabularul fundamental şi masa vocabularului 27
Testul nr. 12 – Polisemia şi monosemia 29
Testul nr. 13 – Omonimele 30
Testul nr. 14 – Sinonimele 32
Testul nr. 15 – Paronime şi cuvinte cu aspect paronimic 34
Testul nr. 16 – Antonimele 36
Testul nr. 17 – Corectitudine şi greşeală 39
Testul nr. 18 – Corectitudine şi greşeală 41
Testul nr. 19 – Familia de cuvinte 43
Testul nr. 20 – Mijloace de îmbogăţire a vocabularului 44
Testul nr. 21 – Despărţirea în silabe 46
Testul nr. 22 – Substantivul 47
Testul nr. 23 – Substantivul 49
Testul nr. 24 – Substantivul 51
Testul nr. 25 – Articolul 54
Testul nr. 26 – Articolul 56
Testul nr. 27 – Adjectivul 58
Testul nr. 28 – Adjectivul 60
Testul nr. 29 – Adjectivul 62
Testul nr. 30 – Pronumele şi adjectivul pronominal 65
Testul nr. 31 – Pronumele şi adjectivul pronominal 68
Testul nr. 32 – Pronumele şi adjectivul pronominal 70
Testul nr. 33 – Numeralul 73
Testul nr. 34 – Numeralul 75
Testul nr. 35 – Numeralul 77
Testul nr. 36 – Verbul 80
Testul nr. 37 – Verbul 83
Testul nr. 38 – Verbul 86
Testul nr. 39 – Adverbul 89
Testul nr. 40 – Adverbul 91
Testul nr. 41 – Adverbul 93

Scanned with OKEN Scanner

Testul nr. 42 – Prepoziția 95
Testul nr. 43 – Prepoziția 97
Testul nr. 44 – Conjuncția 100
Testul nr. 45 – Conjuncția 102
Testul nr. 46 – Interjecția 104
Testul nr. 47 – Interjecția 106
Testul nr. 48 – Subiectul și subordonata subiectivă 109
Testul nr. 49 – Subiectul și subordonata subiectivă 111
Testul nr. 50 – Subiectul și subordonata subiectivă 113
Testul nr. 51 – Predicatul și subordonata predicativă 116
Testul nr. 52 – Predicatul și subordonata predicativă 118
Testul nr. 53 – Predicatul și subordonata predicativă 121
Testul nr. 54 – Acordul predicatului cu subiectul 123
Testul nr. 55 – Atributul și subordonata atributivă 126
Testul nr. 56 – Atributul și subordonata atributivă 129
Testul nr. 57 – Complementul direct și subordonata completivă directă 131
Testul nr. 58 – Complementul direct și subordonata completivă directă 133
Testul nr. 59 – Complementul indirect și subordonata completivă indirectă 136
Testul nr. 60 – Complementul indirect și subordonata completivă indirectă 138
Testul nr. 61 – Complementul de agent și subordonata completivă de agent 140
Testul nr. 62 – Elementul predicativ suplimentar și subordonata predicativă suplimentară 143
Testul nr. 63 – Complementul circumstanțial de loc și subordonata circumstanțială de loc 146
Testul nr. 64 – Complementul circumstanțial de timp și subordonata circumstanțială de timp 148
Testul nr. 65 – Complementul circumstanțial de mod și subordonata circumstanțială de mod 151
Testul nr. 66 – Complementul circumstanțial de cauză și subordonata circumstanțială de cauză 154
Testul nr. 67 – Complementul circumstanțial de scop și subordonata finală 156
Testul nr. 68 – Complementul circumstanțial condițional și subordonata condițională 159
Testul nr. 69 – Complementul circumstanțial concesiv și subordonata concesivă 161
Testul nr. 70 – Complementul circumstanțial consecutiv și subordonata consecutivă 164

TESTE CU CERINȚE COMPLEXE

Testul nr. 1 (gramatică, formarea cuvintelor, ortografie etc.) 168
Testul nr. 2 (gramatică, stilistică etc.) 169
Testul nr. 3 (gramatică, vocabular, ortografie etc.) 170
Testul nr. 4 (grilă cu motivare) 171
Testul nr. 5 (logică gramaticală) 175
Testul nr. 6 (gramatică, formarea cuvintelor, ortografie etc.) 177
Testul nr. 7 (gramatică, vocabular, omofone etc.) 179
Testul nr. 8 (gramatică, structuri cacofonice, pleonasme etc.) 180
Testul nr. 9 (gramatică, formarea cuvintelor, ortografie, despărțire în silabe) 181
Testul nr. 10 (grilă cu motivare) 182
REZOLVĂRILE TESTELOR RECAPITULATIVE 186
REZOLVĂRILE TESTELOR CU CERINȚE COMPLEXE 220
BIBLIOGRAFIE 253

Scanned with OKEN Scanner

«Ce nu ştiu pedagogii şi ştie bunul simț românesc: *Nu da povață celui ce nu ți-o cere, căci nu te ascultă.*

Însetează-l întâi. Pune-l în situația de a ți-o cere. Şi pe urmă spune-i – dacă ai de spus ceva.»

(Constantin Noica)

Scanned with OKEN Scanner